10 2008

A legjobb eszközök merevlemezéhez >> Az Intel tervei 2009-re >> Szuperböngészők >> Így működik a Google >> Saját XP-telepítő lemez >> Ez teszi tönkre a Windowsát >> Több teljesítmény a notebooknak >> Luxus Linux >> Teszt: NAS tárolók

DVD Friss 9 GB
A legújabb driverek, hasznos programok, a hónap játékai, exkluzív csomagok...

Szoftverek több mint 75 ezer Ft-ért!

Anonim szörf? Csak így lehetséges!

Eszközök a szaglászók ellen – a CHIP tesztelte – Mind a DVD-n

► 34. oldal

CHIP

IT READY

2008/10 CHIPONLINE.HU

70 % Több erő a noteszgépének

Gyors tanfolyam + tuning-csomag a DVD-n

► 98. oldal

+++ SOHA TÖBBET ADATVESZTÉS +++ VÉGRE EGY IGAZÁN GYORS RENDSZER +++

► 28. oldal

A legjobb eszközök a MEREVLEMEZÉHEZ

Mielőtt túl késő!

TELJES VERZIÓ

A tökéletes szoftverek a mentéshez, a javításhoz, a partícionáláshoz

Ez teszi tönkre a Windowsát!

10 dolog, amit soha ne tegyen az XP-vel ► eszközök vészhelyzetre a DVD-n!

► 90. oldal

Suse Linux de luxe

Jobb mint a Vista, szebb, mint az Apple

2008-as verzió Burning Studio

Apró és mindent tud, hibátlan CD/DVD író

Csak a CHIP-en! Firefox Gold

Ezt a böngészőt imádni fogja!

System Mechanic 8

Szuper-tuning: több mint 40 eszközzel

Phishing, Spoofing, Hijacking – csak egy védi meg Önt igazából!

Mennyire biztonságos a böngészője?

► 48. oldal

További teljes változatok ► 64. oldal

1995 Ft, előfizetéssel 1395 Ft
XX. évfolyam, 10. szám, 2008. október
Kiadja a Motor-Presse Budapest Lapkiadó Kft.
9 770864 942839 08010

IFA 08 Trendek & új termékek

10 2008 CHIP

A legjobb eszközök merevlemezéhez >> Az Intel tervei 2009-re >> Szuperböngészők >> Így működik a Google >> Saját XP-telepítő lemez >> Ez teszi tönkre a Windowsat >> Több teljesítmény a notebooknak >> Luxus Linux >> Teszt: NAS tárolók

CD

Exkluzív csomagok
A legújabb driverek, hasznos programok, a hónap játékai, biztonsági szoftverek

Szoftverek több mint 45 ezer Ft-ért!

Anonim szörf? Csak így lehetséges!

Eszközök a szaglászók ellen – a CHIP tesztelte – Mind a CD-n

► 34. oldal

CHIP

IT READY

2008/10 CHIPONLINE.HU

70 % Több erő a noteszgépének

Gyors tanfolyam + tuning-csomag a CD-n

► 98. oldal

+++ SOHA TÖBBET ADATVESZTÉS +++ VÉGRE EGY IGAZÁN GYORS RENDSZER +++

► 28. oldal

A legjobb eszközök a MEREVLEMEZÉHEZ

Mielőtt túl késő!

TELJES VERZIÓ

A tökéletes szoftverek a mentéshez, a javításhoz, a partícionáláshoz

Új: System Mechanic 8!

Szuper-tuning: több mint 40 karbantartó

A 2008-as teljes verzió

Apró és mindent tud
Hibátlan CD/DVD író

Mennyire biztonságos a böngészője?

Phishing, Spoofing, Hijacking – csak az egyik védi meg valóban az internetes veszélyektől. Tesztgyőztesünk a CD-n.

► 48. oldal

Ezek teszik tönkre az XP-jét

Trójaiak, hulladékok, béták – **Azonnal segítenek a CHIP eszközei a CD-n**

► 90. oldal

További teljes változatok ► 64. oldal

1495 Ft, előfizetéssel 1045 Ft
XX. évfolyam, 10. szám, 2008. október
Kiadja a Motor-Presse Budapest Lapkiadó Kft.

IFA 08 Trendek & új termékek

Tiszteletben tartott magánügyek

Harangozó Csongor
főszerkesztő

Maradjunk mindig láthatatlanok! Rejtsük el az IP-címünket, töröljünk minden nyomot. Kémfilmbe illő, ahogy időnként zsonglőrködnünk kell a PC-vel. De vajon tényleg ekkora a veszély? Személy szerint engem sosem zavart különösen, ha valaki a tudtomon kívül információkat szerzett például a böngészési szokásaimról. Mondhatnánk, hogy legyen boldog vele. De a helyzet nem ilyen egyszerű, hiszen a következő lépés, amikor ezeket az információkat felhasználják ellenünk. Célzottan kapunk egy sor felesleges reklámajánlatot – ez már az időnket és az erőforrásainkat rabolja. Még súlyosabb, ha valaki személyesebb információkat szeretne gyűjteni rólunk…

36. oldalon kezdődő cikkünk most minden szükséges információt és programot átad önnek ahhoz, hogy láthatatlanná váljon a weben, el tudja rejteni az IP-címét. És ami a legjobb: elrejtőzhet a főnöke (meg)figyelő szemei elől! Egyre gyakoribb ugyanis az illegális munkahelyi kémkedés. A DVD-n található programjainkkal azonban leleplezheti a kutakodókat, és örökre száműzheti őket a gépéről.

Bizonyára Ön is elgondolkodott már, hogy mi alapján jelenít meg a Google egy-egy találatot. A cég abszolút monopolhelyzetben van: ha egy oldal az első tízben szerepel a Google keresőjében, akkor az óriási reflektorfényt kap, ha ennél hátrébb szerepel, akkor jó eséllyel senki nem fog ráklikkelni. De vajon igazságos-e a Google? Mi alapján osztályozza az oldalakat? Lehet-e manipulálni a helyezést? A CHIP egyszer és mindenkorra lerántja a leplet a Pagerank formuláról, amely élet és halál ura az interneten.

A Google ebben a hónapban saját böngészőt is megjelentetett. Sokan máris egy új operációs rendszer alapjait látják a Chrome-ban, rengeteg összeesküvés-elmélet látott napvilágot arról, hogyan leckézteti majd meg a Google a Microsoftot – ehhez egyfajta trójainak lehet tekintetni a Chrome mostani, béta változatát. Ha kíváncsi arra, hogy mire képes jelenleg a Chrome, lapozzon a 16. oldalra.

Végezetül: ha hozzám hasonlóan már évek óta tervezi, hogy rendet tesz a merevlemezén, de eddig még egyszer sem kezdett hozzá, akkor itt a remek alkalom. Cikkünk lépésről lépésre megmutatja, hogyan kell egy gyors és stabil rendszerhez a lehető legjobban felosztani a partíciókat, DVD-nken pedig két kiváló, teljes változatú programot is elhelyeztünk. Ezekkel nem lesz gond a mentés, a javítás, a particionálás. Végre egy igazán jól karbantartott és hosszú ideig friss rendszer birtokába jut majd!

Kérem, továbbra is ossza meg velem véleményét a magazinról:
csharangozo@motorpresse.hu

Szerkesztői ajánlat

SEGÍTÜNK! **Járjon utána, hogy mások is olvassák-e a munkahelyi leveleit**

ISTENI HATALOM? **A Googe Pagerank dönti el, hogy sikeres lesz-e weboldalunk**

TÖBB PARTÍCIÓ **Bemutatjuk a tökéletes felosztást és legjobb programokat**

TARTALOM 2008/10

CÍMLAPON

28 **Merevlemez-nagygenerál**
Adatmentés, javítás, particionálás: a legjobb tippek és programok minden merevlemezhez

AKTUÁLIS

8 **Vajúdó CAPTCHA**
Ha ez a védelem is elavulttá vált, hogyan különböztetik meg az embert a robotoktól?

10 **Fókuszban az internet cenzorai**
A kínai állam az olimpia alatt monitorozta és korlátozta a kínaiak internethasználatát

12 **Felrázható iPodok**
Árcsökkentésekkel és új iPod-modellekkel indította az őszt az Apple

14 **Biztonsági hírek**
A hackerek képesek a DNS-szervert feltörni, és az adatokat a saját gépükre irányítani

16 **Böngészőforradalom: Google Chrome**
A Google böngészője megszorongatja a Firefoxot és az Internet Explorert

19 **Új Microsoft OS decemberben**
A Windows 7 már idén télen eléri a Béta1-es tesztállapotot

20 **Az Intel tervei 2009-re**
Bemutatjuk az IDF fénypontjait: Turbo-chipek és szupergyors flash-merevlemezek

22 **A legjobb PowerPoint-riválisok**
Készítse el prezentációját ingyenes webszolgáltatások és programok segítségével

26 **Új technológiák: seam carving**
Intelligens képszerkesztés: a képek kicsinyítésekor azok tartalmát is figyelembe veszi

34 **Fekete-fehér listán a hangfalszettek**
Riasztóberendezésnek jó vagy hifi-toronynak beillő készülék? Megmutatjuk!

35 **Új: Vásárlási tanácsok a CHIP-től**
Mostantól három notebook-kategóriából ajánlunk egy-egy készüléket

TESZTEK, TECHNOLÓGIÁK

36 **Anonimizálók tesztje**
A CHIP utánajárt, hogy mivel rejtőzködhetünk el a leghatékonyabban a weben

40 **Teszt: NAS tárolók**
A CHIP tesztlaborban tüzetesen megvizsgáltunk 14 típust, hogy megnézzük, pontosan mit is várhatunk el a hálózati adattárolóktól

46 **CHIP-történelem: noteszgép**
A mobil PC-k negyvenévesek. Visszatekintünk a laptopok fejlődésére

A CHIP magazin két verzióban jelenik meg:

DVD melléklettel

CD melléklettel

28 A legjobb eszközök merevlemezéhez

Jól működik merevlemeze, biztonságban vannak adatai? Ellenőrizze, javítsa és rendezze be megfelelően meghajtóját a lemezmellékletünkön található programokkal, így rendszere gyorsabb és stabilabb lesz.

CD/DVD melléklet októberben

- **Windows-javítás**
  Megkíméljük a fáradságos újratelepítéstől
- **Exkluzív: Merevlemez-csomag**
  Mentés, javítás, particionálás – villámgyorsan
- **Szuperböngészők**
  4 top böngésző és a legjobb Firefox-kiegészítők
- **Minden, ami kell: Saját XP-telepítő**
  Friss driverek és a leghasznosabb programok
- **Óriási meglepetés: System Mechanic 8**
  Az egyik legnépszerűbb rendszertisztító
- **Hand of God játékdemó**
  Egy remek Diablo-klón a DVD-n
- **Noteszgép-tuning**
  Új funkciók és több erő a noteszgépének

A TELJES CD/DVD TARTALOM A 64. OLDALON!

Ez teszi tönkre a Windowsát

90 Megmutatjuk, melyik 10 kínzási formát nem bocsátja meg használójának a Windows és az ellenszert

75 TERMÉK TESZTJE

HARDVER

ALAPLAP
ASUS P5Q Premium 71

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉP
Samsung i8 76

EGÉR
Genius GM-4800 73

FEJHALLGATÓ
Sennheiser PXC 450 75

FILMSZKENNER
EU3C FilmScan35 75

HANGSZÓRÓ
Creative GigaWorks 550W, Logitech Z-5500 Digital, Creative GigaWorks T20, Altec Lansing FX4021, Harman Kardon Soundsticks II, BOSE Companion 5, Ozaki EM928 Nuke28, Nortek Sound One 2.1, Trust 500P Soundforce, Labtec Arena 685, Genius SW-Flat 2.1 700 34

IPOD-DOKKOLÓ
Vers 2X 74

MOBILTELEFON
ASUS P320 72
Nokia E71 76

MP3-LEJÁTSZÓ
Sandisk Sansa Fuze 72

NAS
Synology Disk Station DS107+, Qnap Turbo Station TS-109Pro, Synology Disk Station DS108J, Netgear ReadyNAS Duo RND2150, Buffalo LinkStation Mini LS-WS1.0TGL, Qnap Turbo Station TS-209Pro II, Synology Disk Station DS207+, Maxtor Shared Storage II 1TB, Buffalo LinkStation Mini LS-250GL, Maxtor Shared Storage II 2TB, D-Link DNS-323, Freecom Network Drive, Conceptronic Grab 'n' Go NAS, LaCie 2bigNetwork, Intrdisk Server 40

OBJEKTÍV
Sigma APO 150-500mm F5-6.3 DG OS HSM 76

POE SWITCH
Netgear FS108P ProSafe Switch 74

PROCESSZOR
Intel Core 2 Duo E8600 71

TÁPEGYSÉG
FSP Epsilon 80Plus 700 72

TFT MONITOR
EIZO FlexScan S2231WH, BenQ E2200W, Philips 220CW8FB, LG M228WD, ASUS VW220U, ViewSonic VX2255WMB, Acer P223Wd, Samsung SyncMaster T220, Dell E228WFPc, Hannspree HW223, Iiyama ProLite E2202WS-2, Acer AL2223W .. 52

VEZETÉK NÉLKÜLI BILLENTYŰZET ÉS EGÉR
Icon7 Sentido 74

VIDEOKÁRTYA
XFX GeForce 9500GT XXX Alpha Dog Edition .. 71

WEBKAMERA
Microsoft LifeCam VX-5500 73

SZOFTVER

ANONIMIZÁLÓK
Steganos Internet Anonym VPN, S.A.D. CyberGhost, Trackbuster, Tor, JAP 36

BACKUP PROGRAM
Novabackup 10 Pro 78

BÖNGÉSZŐK
Firefox 3.0, Opera 9.5, Internet Explorer 8 beta 1, Internet Explorer 7 48
Chrome 16

JELSZÓSZÉF
Password Safe Personal 77

KÉPSZERKESZTÉS
Corel Knockout 2 79

PDF SZOFTVER
Adobe Acrobat 9 Pro 78

POWERPOINT RIVÁLISOK
280slides, Google Docs, Openoffice Impress, Lotus Symphony 22

RAJZOLÓPROGRAM
Corel Painter Essentials 4. 78

TÁVOLI ELÉRÉS
Anyplace Control Premium 4.5 77

TÖMÖRÍTŐPROGRAM
PPTminimizer 4.0 79

Teszt: NAS hálózati tárolók

40 Tüzetesen megvizsgáltunk 14 típust, hogy megnézzük, pontosan mit is várhatunk el a hálózati adattárolóktól

Mindent tud a főnököm?

94 A főnök tudja, hogy milyen leveleket küldünk, kivel beszélünk telefonon, a CHIP pedig megmutatja, hogyan bújhatunk el a kémek elől

48 **Webböngészők tesztje**
Internet Explorer 7 & 8, Firefox 3, Opera 9: melyik a biztonságos, gyors és újító?

52 **Teszt: 22 colos monitorok**
A CHIP letesztelte a 11 legjobb 22 colos TFT monitort

54 **A jövő autói**
Vezető nélkül parkoló autó, sötétben látó sofőr: a modern, keréken guruló komputerek

56 **CHIP CPU/GPU kalauz**
A Magyarországon kapható összes videokártya és CPU összevetése. Már mobil CPU-k is!

60 **Így működik a Google**
Bemutatjuk, milyen algoritmus alapján keres a Google, és hogyan cselezhetjük ki

70 **Hardver- és szoftvertesztek**
Rövid, de tartalmas bemutatók a legújabb hardverekről és szoftverekről

80 **CHIP TOP 10**
Folyamatosan teszteljük a legjobb IT-termékeket, és aktuális rangsort közlünk róluk

GYAKORLAT

86 **Saját XP-telepítő lemez**
Készítse el a CHIP segítségével, minden program a DVD-n

90 **Ez teszi tönkre a Windowsát**
Megmutatjuk, melyek ezek a merényletek, és azt is, hogyan javíthatja meg őket

94 **Mindent tud a főnököm?**
Levelezés, telefon, számítógéphasználat: megmutatjuk, hogyan bújhatunk el a kémek elől

98 **Több teljesítmény a notebooknak**
A CHIP által összeállított kúra ismét formába hozza noteszgépe rendszerét

102 **Luxus Linux**
Vadonatúj felület és szolgáltatások, gyönyörű látvány: ezt nyújtja az OpenSUSE 11

106 **Ingyen programok**
Mindig a hónap freeware és open source termésből választjuk ki a legérdekesebbeket

110 **Tökéletes vírusirtó-eltávolítás**
A vírusirtók makacs jószágok: a CHIP elárulja a tökéletes takarítás titkát

116 **Tippek & trükkök**
Hasznos tippjeink garantálják Önnek a gondtalan számítógép-használatot

129 **Computer Panoráma melléklet**
Kiemelt témáink: beszámoló az IFA-ról, 10 egészségmegőrző tipp, CAD/CAM körkép, ár-összehasonlító oldalak

ÁLLANDÓ ROVATAINK

3 **Vezércikk**

6 **Mailbox**

64 **Programok a CD-/DVD-mellékleten**

112 **Gyors segítség – olvasóink kérték**

128 **Előzetes novemberi számunkból, impresszum**

Rólunk írták az olvasók

„Nemrég vásároltam meg a 2008/09 számot, mivel nagyon sok jót hallottam erről a folyóiratról. Eddig PC World-előfizető voltam, de valószínű, hogy váltani fogok, mivel nagyon megtetszett az újság szakmai színvonala, szerkesztettsége."

Hibás (extra) lemezmellékletek

Csalimese

Kénytelen lettem Önnel tudatni, hogy – már másodszori rossz tapasztalatom alapján – az állítólag az olvasók/előfizetők érdekében működtetett és büszkén hirdetett műszaki ügyfélszolgálati tevékenységük, sajnos, legalábbis az általam megismert gyakorlatuk szerint, nem több csalimesénél! Korábban is egyszer már heteket kellett várnom egy aprócska kérdésemmel való foglalkozásukra, csak sürgetésre kaptam végül választ, de egy részletkérdésben további eligazítást kérő visszakérdezésemet már válaszra sem méltatták. Akkor ezt lenyeltem, a műszaki szakértők leterheltségére, a „műveletlenségem" miatti valószínű utálkozás következményére gondolva.

Lassan egy hónapja már, hogy másodízben is kérdezni keletkezett szükségem. Azóta megint csak várom, hogy válaszra méltassanak... Most már nem tudok leterheltséget feltételezni, és mentséget találni erre a „szolgáltatási" színvonalra. Mert természetesen nem kötelező az előfizetők számára egy műszaki kérdésekben tanácsadást biztosító szolgáltatást fenntartani, de akkor nem is etikus (jogos?) „Technikai kérdések" megnevezéssel egy külön postafiókot üzemeltetni; a beérkező kérdések megválaszolatlanul hagyása mellett ez a gyakorlatuk az olvasó tudatos félrevezetésével egyenértékű! H. Tamás

CHIP *Mindenképpen fontosnak tartjuk, hogy az olvasóink megkeressenek bennünket azokkal a kérdésekkel, amelyek valamely cikkünk kapcsán merültek fel, de ugyanígy segítünk akkor is, ha az újság tartalmától teljesen független számítástechnikai kérdés érkezik, utóbbi esetben azonban előfordulhat, hogy időbe telik a válasz, hiszen az sokszor utánajárást igényel.*

Linuxosok hátrányban?

A CHIP 5-6 hónaponként ajánl különböző Linux-disztribúciókat. Ilyen volt például januárban az openSuse 10.3. Gondolom, nem csak én vagyok így, de feltelepítettem, és aztán vártam, hogy a CHIP majd később ad hozzá valami szoftvert vagy leírást. Fél év alatt nem kaptunk semmit. Panasz természetesen nincs az openSuSE-ra, teljesen stabilan működök, de például lehetne néha pár rpm, vagy segédprogram (például illesztőprogramok telepítéséhez – ez a Linux egyetlen gyenge pontja) a DVD-n, és 1-2 havonta 5-10 oldal linuxosoknak. K.B.

Hibás (extra) lemezmellékletek

A 06-os számhoz mellékelt extra CHIP DVD-vel nekem is gondom van. A 07-es szám 6. oldalán válaszoltak egy olvasónak ezzel kapcsolatban. Kérik, hogy a hibás lemezt küldjük vissza, és küldenek helyette működőt. Nem küldöm vissza. 150 Ft lenne a postai költsége, ezen kapok 3 CD-t. Nem küldöm vissza, mert 2000 jan. óta CP-előfizető voltam, az idén kerültem át a CHIP-hez. A CP-nél elég volt egy e-mail, és máris küldték a hibátlan CD-t. A 8 év alatt egyszer volt ilyen. Nem kellett visszaküldeni a hibásat. Hittek nekem, hittek az előfizetőnek teljesen bizalommal voltak az előfizetővel szemben. Miért változott meg ez a CHIP-nél. Miért bizalmatlanok? Nekem kell az Exkluzív CHIP DVD, nem a haveroknak! A munkahelyem a (...) Szakközépiskola. Ide is jár a CHIP. Az iskola is használhatatlan Exkluzív CHIP DVD-t kapott a 06-os számmal. Nem küldi vissza az iskola sem a roszszat. Kérésem: egy borítékban kettőt legyenek szívesek elküldeni akár az iskola címére is. (Ezzel megspóroltam Önöknek egy postaköltséget.) H. Tivadar

CHIP *Természetesen a DVD-k visszakérésének nem az volt az oka, hogy bizalmatlanok lennénk saját előfizetőinkkel szemben, egészen más, praktikus ok vezérelt minket azok visszakérésében. A gyártás-szállítás folyamán a szokásosnál jóval nagyobb arányú selejt DVD-t kapott a kiadó a beszállítójától, így szerettünk volna utánajárni annak, hogy ki hibázott, hogy ez többé ne fordulhasson elő. A kivizsgáláshoz volt szükségünk a selejtes DVD-kre. A vizsgálat lezárult, és a kiadó megtette a szükséges lépéseket, hogy a jövőben ez ne fordulhasson elő. Ahogy eddig, a továbbiakban is elég csupán levélben jeleznie, ha használhatatlan DVD érkezik Önhöz.*

Nemrég vásároltam meg a 2008/09 számot, mivel nagyon sok jót hallottam erről a folyóiratról. Eddig PC World-előfizető voltam, de valószínű, hogy váltani fogok, mivel nagyon megtetszett az újság szakmai színvonala, szerkesztettsége. Sajnos a DVD mellékletet az asztali PC-m LG DVD combo egysége nem volt hajlandó „életre lehelni". Mi lehet ennek az oka? Lehetne arról szó, hogy küldenének egy másik DVD-t?

CHIP *Az mpb@motorpresse.hu címen jelezhetik olvasóink, ha hibás lemezt kaptak az újsághoz. Terjesztési osztályunk örömmel áll rendelkezésükre.*

SEGÍT A CHIP

Olvasói levelek
1590 Budapest, Pf. 279
Szerkesztőség címe: 1113 Budapest, Nagyszőlős u. 11-15.
Fax: 577-2690
E-mail: chip@motorpresse.hu

Technikai kérdések
(hardveres és szoftveres)
Tesztlabor:
leveleslada@chiponline.hu
CD/DVD melléklettel kapcsolatos kérdések:
lemezmelleklet@chiponline.hu

Előfizetés
itelofizetes@motorpresse.hu

Korábbi számok megvásárolhatók
www.itmediabolt.hu

Kiadvánnyal kapcsolatos kérdések
mpb@motorpresse.hu
Telefon: 577-2631

További elérhetőségeinket megtalálja az impresszumban, a 28. oldalon.

Az Acer a Windows Vista® Home Premium operációs rendszert ajánlja.

ASPIRE GEMSTONE blue

intel Centrino inside™
Performance to go

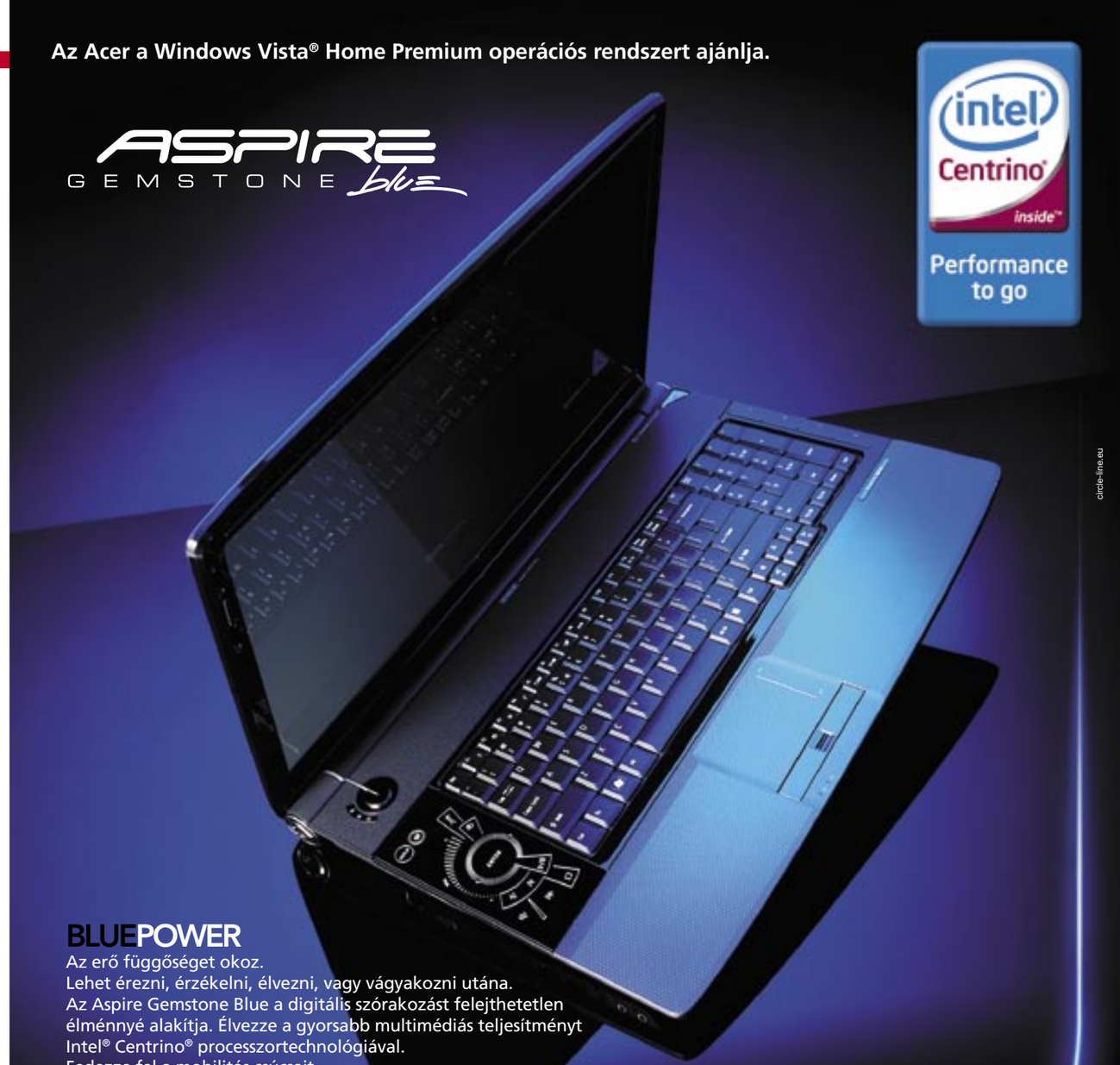

circle-line.eu

BLUEPOWER
Az erő függőséget okoz.
Lehet érezni, érzékelni, élvezni, vagy vágyakozni utána.
Az Aspire Gemstone Blue a digitális szórakozást felejthetetlen élménnyé alakítja. Élvezze a gyorsabb multimédiás teljesítményt Intel® Centrino® processzortechnológiával.
Fedezze fel a mobilitás csúcsait.

Blu-ray Disc™

Acer Aspire 8920G
- Intel® Centrino® processzortechnológia
- Eredeti Windows Vista® Home Premium
- 18.4" teljes HD képernyő Acer CineCrystal™-lal
- Hitelesített Dolby Home Theater® hangrendszer
- Blu-ray Disc™ meghajtó

Keresse az új Acer Aspire Gemstone Blue notebookokat a legközelebbi viszonteladónál.
Látogasson el a www.acer.com/gemstoneblue/hu oldalra

Az Acer és az Acer logó regisztrált védjegyei az Acer Incorporated-nek. Copyright 2008 Acer. Minden jog fenntartva. Az alábbiak az Intel Corporation Egyesült államokban vagy más országokban használt védjegyei: Intel, Intel logó, Centrino, és Centrino Inside. A Microsoft, a Windows, a Windows logó és a Windows Vista a Microsoft Corporation regisztrált védjegyei. A Dolby, a Dolby Home Theater és a double-D szimbólum a Dolby Laboratories védjegyei. A Blu-ray Disc a Blu-ray Disc Association védjegye. Minden más márka és terméknév védett vagy regisztrált védjegye a vállalatoknak. Minden más feltüntetett márka- és terméknév saját vállalatának tulajdona. Az itt szereplő információk előzetes tájékoztatás nélkül változhatnak. Az Acer nem vállal felelősséget semmilyen nyomdai vagy egyéb hibáért. A képek reprezentatív jellegűek, az elérhető termékek eltérhetnek a bemutatottaktól.

acer

FELDARÁLJÁK A VÉDELMET

Vajúdó CAPTCHA: már nem biztonságos

Korábbi lapszámunkban már írtunk arról, hogy a CAPTCHA (Completely Automatic Public Turing Test to Tell Computers and Humans Apart – teljesen automatizált nyilvános Turing-teszt a számítógép és az ember megkülönböztetésére) komoly gondba került. A Gmail CAPTCHA rendszerét idén februárban, a Hotmailét pedig áprilisban törték fel, hogy csak a legnagyobbakat említsük. A lépéselőny lassan teljesen elvész, ez pedig megkérdőjelezi a CAPTCHA létjogosultságát.

A CAPTCHA korábban a leghatékonyabb módszernek bizonyult az olyan, regisztrációt igénylő oldalakat célzó szkriptek, programok kiszűrésére, amelyek tömegesen szerettek volna hozzáférést szerezni az adott szolgáltatáshoz, többnyire azért, hogy spamet terjesszenek.

Sajnos a CAPTCHA idővel egyre inkább törhetővé vált, az egyre komplexebb megoldások pedig csak nehezítik a felhasználók számára, hogy jól adják meg a jelszót. A szöveges feladványokat

OLVASHATATLAN CAPTCHA Néha a fejlesztők túllőnek a célon, és már emberi szemmel is nehezen kivehető, mit is kellene beírnunk

képekkel cserélték le, amivel a botnet alapon működő törésekre gátat szabtak, de a cracker csoportok már ezen is túlléptek, és emberi erőforrásokat vetnek be a védelmek kijátszására.

Szorgos kezek: emberek ezrei dolgoznak a megfejtésen

Az egyik ismert módszer, hogy a CAPTCHA-feladványt kiemelik az eredeti környezetéből, majd egy ingyenes pornó- vagy kalózsite elejére beillesztik. A pornó vagy warez oldalra belépni kívánó felhasználók megoldják a feladványt, beengedik őket az oldalra, míg egyben az eredeti célpont kapuit is kinyitották.

Ami ennél jóval veszélyesebb és jelentősebb, hogy egyes ázsiai országokban működő üzleti modellé nőtte ki magát a CAPTCHA kézzel való feltörése. Ezer feltört feladvány után 1-2 amerikai dollár a fizetség, ami az ottani mércével mérve versenyképesnek számít. Az indiai munkások legalább annyira elhivatottak, mint az MMORPG játékok farvizén evező úgynevezett „aranyfarmerek", akik virtuális játékaranyat termelnek a lusta játékosok számára igazi, ropogós amerikai dollárért cserébe. A rutinos munkásoknak egy feladvány begépelése és továbbküldése nem vesz igénybe másodperceknél többet, így a kisebb garázsvállalkozások is képesek napi 25-50 000 CAPTCHA-törést megcsinálni, a nagyobbra hízott vállalkozások pedig napi egymillió feletti felismerést is képesek vállalni.

Mindenki veszélyben: fogy az idő, hatékonyabb megoldás kell

Azok a vállalatok, amelyek erre a megoldásra bízzák a spammentességüket, kezdhetnek aggódni. A szakma minden kreativitását bevetve húzza az időt, de a jövőben láthatóan egyre kevésbé lehet a jelenlegi eszközökre építeni. A jövőben is kényszerű feladat marad az ember és gép megkülönböztetése, így a kutatóknak hamarosan elő kell rukkolnia valamilyen robusztusabb megoldással, amely immár nemcsak az egyre intelligensebb gépeket, de a CAPTCHA-törő farmokat is ellehetetleníti. A rendelkezésre álló idő viszont rohamosan fogy...

FACEBOOK

Nagy közösségi arcfelvarrás

A Facebook a mindenki által ismert Iwiw nemzetközi rokona, mely szintén közösségi hálózat, azonban jóval nagyobb léptékű felhasználói és fejlesztői táborral rendelkezik. Jelenleg már több mint 100 millióan alkotják, ami az egyik legnagyobb, ilyen jellegű közösséget jelenti (összehasonlí-

tásul: hazánkban nagyjából 4 millióan használják az Iwiwet).

Hónapokig tartó tesztelés után véglegesítette új dizájnját a Facebook. Egyszerűbbé vált a kinézet, nagyobb felhasználói ellenőrzést nyújtva a profilok felett, valamint jobban strukturálták a releváns információkat. Azt azonban még a Facebook üzemeltetői is elismerik, hogy az új felületet azért szokni kell, de a többség minden bizonnyal meg lesz elégedve vele.

AZ OSZTRÁK SCANROBOT Használata valódi forradalmat jelent a könyvek eddigi nehézkes és lassú digitalizálásában

SCANROBOT

Megoldódik a problémás könyvdigitalizálás?

A könyvek hatékony digitalizálása az informatika egyik problémás területe. Egy osztrák cég azonban úgy tűnik, megoldotta a problémát: a Treventus által gyártott automatikus könyv-digitalizálóban a kötetet elég csupán 60 fokos szögben kinyitni, így a könyv gerince semmilyen károsodást nem szenved. A robot ék alakú duplaszkennere mozog a könyv átellenes lapjai fölött és valószínűleg elektrosztatikus elven végzi a lapozást. A ScanRobot rendkívül gyorsan dolgozik: nagyobb formátumú könyvek esetén 6 másodpercenként olvas be 2 oldalt, de kisebb köteteknél ennek a teljesítménynek a duplájára is képes: 2400 oldalt szkennelve be óránként. Viszonyításképp, ez a teljesítmény 4-5-szöröse a manuálisan elérhető legnagyobb sebességnek.

A berendezés különlegessége, hogy az oldalak megvilágítása nem folyamatosan történik. Így a régi művek minimális fényt kapnak a folyamat során. Lapjaik nem forrósodnak át, kevésbé károsodnak, mint a hagyományos eljárások által. A ScanRobotot több osztrák és német egyetemi könyvtárban állították már üzembe.

SYMBIAN

Nokia: csapás a Google Androidra

A mobilkészülékek terén közelgő Android-forradalomra kíván reagálni a finn Nokia. A skandináv mobilgyártó versenytársat kíván állítani a Google tervezett open source mobil operációs rendszerével, az Androiddal szemben.

Ehhez logikusan saját, sokat próbált okostelefon operációs rendszerét, a Symbiant egy nyílt platformmá kívánja tenni. Az OS menedzselését nem közvetlenül a Nokia, hanem a Symbian Alapítvány látná el. A rendszer fejlesztésében kifejezetten előnyös, hogy a Symbiant használó cégek know-howja az alapítványhoz áramlana: a Sony Ericsson és a Motorola az UIQ interfészt adná, a Nokia a saját S60 platformját, a japán NTT Docomo pedig a MOAP-ot.

A cél az, hogy egy érett, sok lehetőséggel kecsegtető platformot adjanak a fejlesztők kezébe, így az Android méltó vetélytársává válhassanak. Jelenleg a Nokia a hátra maradt részvényeket vásárolja meg a Symbian-tulajdonosoktól. Az új, nyílt rendszer a következő két évben vándorol át az alapítvány tagjaihoz.

Info: www.symbianfoundation.org

ÚJRAÍRT JAVASCRIPT

TraceMonkey: gyorsuló Firefox

A jelenleg alfa tesztverzióban elérhető, várhatóan év végére véglegessé formálódó Firefox 3.1 egyik fontos újdonsága lesz a teljesen újraírt JavaScript-motor. A Mozilla egyes esetekben közel negyvenszeres sebességnövekedést ígér. A TraceMonkey kódnévre hallgató JavaScript-fordító a Mozilla ígérete szerint lehetővé fogja tenni, hogy a webes alkalmazások ugyanolyan sebességgel fussanak a böngészőben, mintha csak a gépre telepített natív szoftverek lennének. Az utóbbi időben nagy figyelmet kapott a böngészők JavaScript-futtatási sebessége (lásd Chrome).

ÚJ MAGYAR ZENESZOLGÁLTATÁS

Zeneszámok 1 forintért

Havi díjért, előfizetéses rendszerben használható zeneszolgáltatást indított előfizetőinek a UPC. A UPC Music kínálatában a Universal Music kiadóhoz tartozó előadók – többek között az Aerosmith, 50 Cent, Johnny Cash, a Rolling Stones, Sting vagy éppen a Quimby – összesen több mint százezer dala érhető el.

A szolgáltatást kizárólag a UPC előfizetői vehetik igénybe. Ők havi 1500, illetve – ha egyéves hűséget írnak alá – 800 forintért minden hónapban 800 zeneszámot tölthetnek le a UPC Musicról, azaz elméletben akár dalonként egy forintért is hozzájuthatnak legális tartalomhoz. Ezek felhasználása azonban erősen korlátozott: a digitális másolásvédelemmel ellátott, WMA formátumú zenéket csak azon a számítógépen lehet meghallgatni (korlátlan számban), amelyikre letöltötték őket, másolni, CD-re írni vagy külső lejátszóra áttölteni a fájlokat egyelőre nem lehet.

IIYAMA

Olcsó 26"-os LCD monitor

Az Iiyama újabb kedvező árú LCD-vel bővítette termékpalettáját, a most bejelentett 26"-os monitor 80 ezer Ft alatti áron debütál. Az E2607WS típusjelű készülék natív felbontása 1920×1200 pixel, valós reakcióideje 5 ms, a fényerőt pedig 300 candela/m^2-ben határozta meg a gyártó. A 8,3 kg tömegű képernyőt felszerelte a gyártó két 5 wattos hangszóróval, csatlakozási lehetőségekként pedig a felhasználók rendelkezésére állnak a HDMI, DVI és D-Sub csatlakozók. Ugyanezen paraméterekkel, ám csupán analóg csatlakozóval felszerelve is megvásárolható a monitor.

FÓKUSZBAN AZ INTERNET CENZORAI

A virtuális kínai nagyfal

A kínai állam még az Olimpiai játékok alatt is monitorozta és korlátozta a lakosság internethasználatát. A nagy testvér eszköze: a kínai „Nagytűzfal". *Erdős Márton*

2008-AS OLIMPIAI JÁTÉKOK **Természetesen a hivatalos weboldalt is monitorozza a kínai kormány**

A cenzúra számokban

- **30 ezer** Netrendőr figyeli a felhasználók netes tevékenységét
- **48** internetes „bűnözőt" csuktak rács mögé 2008 elején
- **10** év börtön jár annak, aki megkerüli a cenzúrát
- **4** „cyberbűnöző" van letartóztatásban, mert megpróbálta megkerülni a cenzúrát
- **1** hiteles beszámoló sem juthat el az 1989-es Tiananmen téri megmozdulásokról az interneten át a kínai néphez
- **8** kínai internetszolgáltató kapcsolódik a World Wide Webhez. Mindegyik cenzúra alatt van
- **100** Tibettel kapcsolatos keresésből 64 le van tiltva Kínában (US kutatás)
- **200 ezer** weboldalt próbáltak Kínából elérni egy amerikai kísérletben – ebből 50 ezret letiltott a „nagy testvér"
- **210 millió** kínai lakos internetezik a hivatalos adatok szerint

■ Az ötlet egyszerű és hatásos: ami a való életben működik, az sikeres lehet virtuálisan is. A kínai nagyfal több mint 500 évvel ezelőtt épült, hogy megvédje a kínaiakat az északi nomád törzsek támadásaitól. Kínának most egy ugyanilyen nagyfalra van szüksége az interneten, hogy „megvédje" lakóit az információtól. A kínai kormány ezért egy virtuális falat emelt az ország internetelérése elé – a kínai nagy(tűz)falat, amit a felhasználók a köznapi nyelvben félelmetes aranypáncélnak hívnak. A valóságban ez a rendszer a világ egyik legnagyobb netes adatszűrője, ami fáradhatatlanul, a nap 24 órájában monitoroz és szűr minden kínai internetkapcsolatot. Amikor egy felhasználó az interneten olyan tiltólistás szavakra keres rá, mint például Tibet vagy Tajvan, egy szimpla hibaüzenetet kap: „Elérését megszakítottuk". A szűrőrendszeren 30 ezer netrendőr dolgozik, és tulajdonképpen blokkolnak minden egyes adatkapcsolatot, ha az olyan információra mutat, amit a kormány nem néz jó szemmel.

Technológia: Routerek és 30 ezer rendőr gondoskodnak a tartalom megválogatásáról

A kínai kormányt nyugati világcégek segítették célja elérésében. A tűzfal felépítésében kiemelt szerepet játszott a Cisco, aki speciálisan nagy kapacitású routereket helyezett üzembe, amelyek képesek IP-cím alapján akár komplett weboldalak letiltására is. Azonban a Cisco nem érzi úgy, hogy ezzel az emberiség ellen lenne, mondván az ő dolga csupán a technológia és a termék kifejlesztése, azt a vásárló dönti el, mire használja. A kínai tűzfal megkapja a felhasználó keresésének eredményeit, majd a találatokat IP-cím és tartalom alapján megszűri. A nem kívánt tartalom egyszerűen nem jelenik meg a találatok között, vagy a routerek automatikusan egy hivatalos kínai weboldalra irányítják át a felhasználót.

A szűrési feltételek e szintjén átjutó, többnyire független weboldalakat még mindig nem böngészheti a felhasználó, ekkor következik ugyanis a tiltott szavak és URL címek felhasználásával egy újabb vizsgálat tiltott szavak és kifejezések után. Amennyiben ilyet talál, azonnal megszakítja a kapcsolatot, így a felhasználó gépére már egyetlen kényes adat sem érkezik meg.

JINGJING ÉS CHACHA **A két „népszerű" kínai rendőr, akik figyelik az internetet. A Jingcha jelentése: rendőrség**

Ellenségük az internet

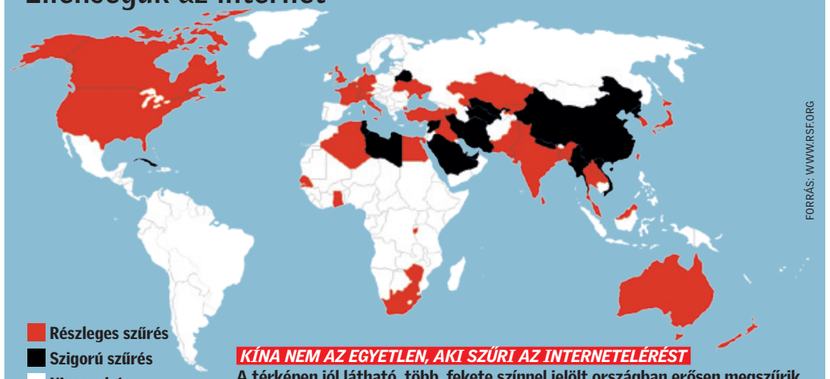

KÍNA NEM AZ EGYETLEN, AKI SZŰRI AZ INTERNETELÉRÉST **A térképen jól látható, több, fekete színnel jelölt országban erősen megszűrik az átlagfelhasználók internethasználatát, és a piros jelzésű országok lakói sem böngészhetnek bármilyen weboldalt az információs szupersztrádán.**

Segítők: A Google, Yahoo és a Microsoft is szűrik saját tartalmukat Kínában

Az IT-s világcégek együttműködnek a kínai kormánnyal és saját oldalaik tartalmát sem engedik át teljes egészében Kínába. Ezalatt azt kell érteni, hogy a Kínából érkező oldallehívásokra csak olyan információk jutnak a felhasználóhoz, amik átmentek a szűrőn. A kínai kormány választás elé állította a cégeket: amennyiben ezt nem teszik meg, úgy nem hozhatnak létre kínai tartalommal rendelkező, lokalizált webhelyeket. Ez pedig túlzottan is nagy bevételkiesést jelentene a profitorientált óriásvállalatoknak. Stefan Keuchel, a Google PR megbízottja egyszerűen így kommentálta: „Kénytelenek vagyunk tiszteletben tartani Kína törvényeit". Emellett azonban a Google egy kínai keresésnél rendelkezésre bocsátja a teljes találati listát egy felszólítással, miszerint az eredmény sértheti a helyi törvényeket.

A kétszínűség: Kína komoly profitra tesz szert a központi tűzfalból. A kifejlesztett technológiákat, rendszerelemeket exportálja, és belső információk szerint már el is adta több, nyugati államnak. ■

Rövid hírek

AMD Fusion titkok
Célegyenesbe ért az AMD Fusion fejlesztése. A GPU-t integráló CPU 45 nm-en készül, és 2009-ben piacon lesz. Az RV710 GPU DX10.1-es, 600-800 MHz-en jár, 40 shader CPU-t tartalmaz (8 TMU-val és 4 ROP-pal), dekódolja a HD videókat, és nem HyperTransporton kapcsolódik. A Kong kódnevű chipet lehet, hogy a TSMC gyártja majd.

Átalakítható billentyűzet
A Microsoft a játékosokat veszi célba új SideWinder X6

billentyűzetével és 2 ezer DPI-s X5 egerével. A 2 színű háttérvilágításos billentyűzet újdonsága, hogy a numerikus rész lecsatolható, és bal oldalra is illeszthető, valamint minden gombja makrózható.

NVIDIA: erősítés fű alatt
Látva a HD4800-as Radeon széria sikerét, az NVIDIA az árcsökkentések után most hardveresen is megerősíti a GTX260-as GPU-t. Az újabb modellekben még egy Texture Processing Clustert (TPC) engedélyez, így a jelenlegi 192 shader CPU helyett már 216 fog dolgozni.

Intel a sereghajtó
Megelőzte az IBM az Intelt fejlesztésben, és elsőként készített 22 nm-es csíkszélességű SRAM memóriachipet. Itt egy SRAM cella alig 0,1 μm^2-t foglal el, míg az Intel 45 nm-es chipjében ehhez 0,346 μm^2 kell. Az Intel szerint egyetlen cella nem értékelhető, így továbbra is a 290 millió cellás, 32 nm-es chipjét tekinti a legfejlettebbnek.

CÉLEGYENESBEN AZ USB 3.0

Az SATA-nál is gyorsabb USB

Működés közben is bemutatták a legújabb USB 3.0 szabványt. Az USB 2.0 világszerte elterjedt és kedvelt, ám a 480 Mbit/s-os sebesség ma már kevés. Az eSATA jó alternatíva a szűk sávszélesség kiterjesztésére külső háttértáraknál, ám integrálása drága, használata pedig nehézkes.

A Wireless USB mellett hamarosan (várhatóan 2009-ben) megjelenik a 3.0-s, továbbra is soros kapcsolatra épülő, kábeles USB szabvány, ami elődjénél 10x nagyobb sávszélességet, visszafelé kompatibilitást és egyszerű használatot ígér. A 4,8 Gbit/s-os sebesség sokkal gyorsabb az összes, jelenleg használt szabványoknál, beleértve az eSATA I és II-t is. A demonstráció során USB 3.0 kapcsolattal alig több mint 60 másodpercet vett igénybe egy 27 GB-os HD film átmásolása, ami 307 MB/s-nál is nagyobb sebességet jelent.

A FullSpeed és HiSpeed elnevezések után az USB 3.0-t SuperSpeednek nevezték el. Az USB 3.0 standardizálása már folyamatban van, és elődeihez hasonlóan nyitott szabvány lesz.

ŐSZI IPOD-FRISSÍTÉS **A hatalmas választék és az alacsonyabb árak mellett olyan új szolgáltatások is erősítik az iPodok uralmát, amiknek nincs párja a piacon**

APPLE ŐSZI ÚJDONSÁGOK

Felrázható iPodokkal erősíti uralmát az Apple

Árcsökkentéssel és új iPod modellekkel indította az őszt az Apple. A Nano lekerekített, alumínum házat és 2 colos, 320×240-es kijelzőt kapott. A 8 és 16 GB-os modellek újdonsága a már ismert helyzetérzékelő, így például elfordítva a készüléket, a Coverflow albumválasztó jelenik meg. Ha pedig megrázzuk az új Nanót, véletlenszerűen választ egy számot zenéink közül. A 150, illetve 200 dolláros lejátszók 9 féle színben érhetőek el, és egyetlen töltéssel akár 24 órás lejátszásra képesek.

A Touch is vékonyabb alumíniumborítást, valamint rázásérzékelőt kapott, és már 32 GB-os is kapható (229, 299 és 399 dollár). A beépített wifi vezérlővel netre kapcsolódva közvetlenül a készülékkel vásárolhatunk az Apple iTunesról programot, 3D-s játékot, videót vagy éppen zenét. Az iPodok új funkciója, a Genius az éppen hallgatott számhoz passzoló zenéinket válogatja lejátszási listába.

ASUS OVERCLOCKING BAJNOKSÁG

Tuningtitánok harca

A három alaplapgyártó minden erejével az extrém tuningolók támogatásán dolgozik, amit rengeteg, túlpörgetésre kihegyezett termék és több nagyszabású verseny is jelez. Az ASUS berlini tuningbajnokságán az Intel X48-as chipkészletre épülő Rampage Extreme-ek kerültek nyúzópróba alá QX9770-es CPU-k, Mushkin DDR3 RAM-ok és Quad CrossFire X-be kapcsolt HD4970 X2-k társaságában, természetesen folyékony nitrogén hűtéssel. A magyarok is képviseltették magukat, ám győzelmüket végül (alaplap, memóriamodul és CPU-cserék ellenére) többszörös hardverhiba akadályozta meg.

A cég itt mutatta be Core i7-hez készült P6T X58-as alaplapját, amit Windows alól tuningolhatunk (szorzóállítással), valamint új Matrix videokártyákat, ahol hamarosan HD4850 és GF 9800-as modellekkel is találkozhatunk.

SAMSUNG JÓSLATOK ÉS TERVEK

Már csak 5 éve van a Blu-raynek

„A Blu-raynek már nem sok van hátra" – nyilatkozta a Samsung szórakoztatóelektronikai részlegének vezetője. Andy Griffiths szerint a Blu-ray ugyan fontos csatát nyert a HD DVD ellen, mégsem érezheti magát biztonságban, mert 5 év múlva leváltja az ipar. A Blu-ray rövidtávon sikeres lesz, mint a jelenlegi egyetlen, olcsón előállítható HD-s adathordozó, de a 10 évet nem éli meg. A Samsung a Blu-ray mellett jelenleg az OLED HD kijelzőkben látja a nagy lehetőséget: a tervek szerint 2010-re az OLED HD olyan olcsó lesz, mint az LCD, így harc nélkül foglalja majd el a tróntot.

SZABADALOM

Microsoft kontroll a mobiljaink felett

A színházban csörgő mobiltelefon zavaró, de a repülés közben használt akár veszélyes is lehet, azt pedig végképp kevesen szeretnék, hogy valaki digitális fotót készítsen róluk a vécén. Az ilyen esetek nemsokára a múlté lehetnek – már ha a Microsoft sikerrel jár a terveivel. A redmondi óriás most próbál szabadalmaztatni egy olyan rendszert, amely képletesen szólva illemre tanítja az olyan mobileszközöket, mint a mindenkinél megtalálható mobiltelefonok és a digitális fényképezők.

A technológiát Device Manners Policy-ra (DMP – szabad fordításban: Készülék illemtan) keresztelték. Feltehetőleg számos jövőbeli digitális készülékbe be fogják építeni. A DMP működési elve egyszerű: a szervereket üzembe helyezik a színházakban, múzeumokban és repülőtereken – ezek tárolják, hogy mely funkciók vannak jóváhagyva, melyek pedig tiltva. A megfelelően konfigurált szerver rádiótechnológiával jeleket küld a készülékeknek, amivel irányítja őket. Például lehetséges lesz egy mobiltelefont távolról néma üzemmódba kapcsolni, vagy letiltani a hívásokat.

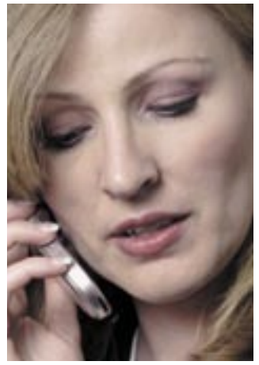

MOBILKONTROLL **A Microsoft rendszerével nem lesz többé probléma a színházban megcsörrenő telefon**

A múzeumokban a digitális fényképezőket letilthatják, és ugyanezt tehetik a mobiltelefonokkal repülés közben.

Amire a MS-nek szüksége van: támogatás a hardvergyártóktól

Bár mindez praktikusnak hangzik, a mindennapi életben nem könnyű megvalósítani. A DMP-hez a Microsoftnak szüksége van a hardvergyártók támogatására, mivel a rendszer csak a hardver és szoftver összehangolt működésével valósulhat meg. És úgy tűnik, odáig még hosszú út vezet: A Nokia szóvivője szűkszavúan csupán ennyit nyilatkozott nekünk: „Halottunk már a rendszerről, de egyelőre nincsenek konkrét terveink a DMP használatával kapcsolatban." Ezután hozzátette: „Szerintem egy ilyen technológiához még legalább két év kell." Még a Microsoft sem tesz semmilyen nyilatkozatot a DMP-vel kapcsolatban, mivel az egyelőre szabadalmaztatás alatt áll.

Csend persze koránt sincs a témához kapcsolódó internetes fórumokon: sokféle vélemény napvilágot látott már. Tény, ami tény, a manipulált DMP szerverek akár a biztonsági kamerákat is „megbolondíthatják". Mások azonban örülnek, hogy a színházban vagy moziban végre nyugodtan élvezhetik az előadást...

INTERNET

Nem áll meg az élet

Sokan jövendölték azt az elmúlt években, hogy az internet jelenlegi infrastruktúrája nem fogja elbírni a felhasználó tartalmak feltöltése, a videomegosztó oldalak vagy a fájlcserélő hálózatok miatt ugrásszerűen növekvő forgalmat. Egy most közreadott felmérés szerint viszont erre egyelőre semmi nem mutat.

Amint az internet infrastruktúráját monitorozó TeleGeography adataiból kiderül: a teljes nemzetközi sávszélesség az elmúlt egy évben 62 százalékkal nőtt, miközben a forgalom csupán 53 százalékkal. Ennek köszönhetően számos gerinchálózaton csökkent a kihasználtság, a 2007-ben jellemző 31-ről 29 százalékra (illetve csúcsidőszakban 44-ről 43 százalékra). És bár az egyes régiók között jelentős eltérések vannak, egyelőre nem kell attól tartani, hogy a YouTube vagy a p2p két vállra fogja fektetni a hálózatot.

Torrentezz tanúsított D-Link termékekkel!

DNS-323 2 fiókos hálózati háttértároló
• BitTorrent letöltések kezelése KIKAPCSOLT SZÁMÍTÓGÉP MELLETT - max. 10W fogyasztás mellett!
• 2 SATA-II merevlemezes bővítési lehetőség - akár 2TB tárhely
• Standard, JBOD (Linear), RAID 0, RAID 1 mód
• Gigabites Ethernet csatlakozó
• Beépített FTP szerver
• Beépített USB Print szerver
• Felhasználói és csoport jogosultságok, kvóták
• UPnP AV szerver

DIR-655 Gigabit Wireless N router
• BitTorrent tanúsított router
• 4 Gigabites port PC, NAS vagy konzol csatlakoztatására
• Wireless N - 300Mbps vezeték nélkül
• QoS motor
• GreenEthernet technológia
• 11 ÉV CSEREGARANCIA!

greenethernet

WIRELESS by D-Link N

Keresd BitTorrent kompatibilis termékeinket szeptember 15-ig jelentős kedvezményekkel kiemelt partnereinknél! www.dlink.hu

Veszélybarométer

A hackerek megkeresik a közösségi oldalak biztonsági réseit, hogy így ártó kódokkal fertőzzék meg a felhasználókat.

Támadási célpontok

1. Böngésző
2. Flash
3. ActiveX
4. SQL-adatbázis
5. Adobe Reader

Forrás: Websense

A webböngészők, a Flash és az ActiveX a „legkedveltebb" átjárók az ártó kódok számára.

Támadások fajtái

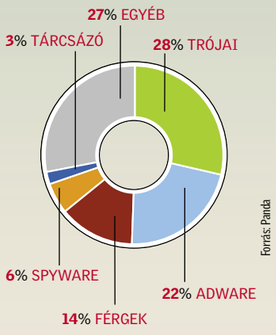

Forrás: Panda

A trójaiak és a reklámprogramok voltak a legsikeresebb kártevők 2008-ban – legalábbis eddig.

A HÓNAP SZÁMA

Százmillió $

Ennyit költött az MS a Vista biztonságának megerősítésére – a vásárlók mégis látványosan elkerülik.

Internet-veszély: Kivédhetetlen támadások

A DNS-szerverek a World Wide Web címkönyve. Semmilyen weboldalt nem hívhatunk be nélkülük, a PC-nk nem tudná elérni az adott URL-t. Például amikor el kívánjuk érni a chipmagazin.hu-t, először a DNS kiszolgálóhoz kapcsolódunk, ami tájékoztatja a számítógépünket, hogy a ... cím mögött rejtőzik a www.chipmagazin.hu. A PC-nk ezután létrehozza a kapcsolatot vele. A támadók mostantól képesek arra, hogy megkeljék a DNS szervert, és az adatforgalmat a saját gépükre irányítsák. A céljuk ezzel az, hogy megszerezzék értékes adatainkat, például jelszavainkat vagy PIN kódjainkat. Az áldozatok mindebből ráadásul mit sem észlelnek, mert a kívánt oldalra jutnak, azonban a háttérben az adatok hosszabb utat tesznek meg, többnyire kémkedő szerveren keresztül. Az egész olyan gyorsan történik, hogy mindössze a másodperc törtrészével nő a szokásos idő.

Haszontalan védelem: még a DNS titkosítást is feltörik

Az az egyszerű tény teszi mindezt lehetővé a gátlástalan támadók számára, hogy a DNS szerverek gyorsítótárazzák adataikat. A biztonsági szakértő, Dan Kaminsky rájött arra, hogy ez a köztes tárhely hogyan vehető rá arra, hogy rossz IP-címet küldjön. Pedig komoly védelem, gyakorlatilag egy 16 bit hosszúságú tranzakciós azonosító van, ami megakadályozná, hogy senki se küldjön hamis DNS válaszcsomagot – ez esetben azonban mindez mit sem ér. Dan Kaminsky azonban több trükk együttes használatával képes volt mégis megkerülni e biztosnak látszó védelmet.

Ellenőrizzünk magunk: irány Kaminsky weboldala

Az egyszerű internetezők, akik otthoni gépükön keresztül kapcsolódnak a világhálóra, Kaminsky weboldalán ellenőrizhetik saját internetszolgáltatójukat (www.doxpara.com). A honlap jobb oldalán található *Check My DNS* gombra bökve a látogató egyszerűen megnézheti, hogy ki van-e téve veszélynek. Ha a Doxpara szerint probléma van a szerverrel, azt azonnal jelezni kell a rendszergazdának – ez a legegyszerűbb esetben azt jelenti, hogy az internetszolgáltató hibabejelentő számát kell tárcsázni.

Számos hír kapott szárnyra a világ különböző tájairól, ahol tényleges kihasználták a Kaminsky által feltárt hibát. Az internetelőfizetők a saját szolgáltatójuk hálózatának leellenőrzésén kívül semmit nem tehetnek. Annál többet azok a rendszergazdák, akik még nem frissítették a névszerverek szoftvereit: rajtuk múlik, hogy a felhasználók biztonságosan tudnak-e netezni, vagy sem.

MANIPULÁLHATÓ DNS SZERVEREK **A gyanútlan felhasználó észre sem veszi, hogy a hacker eltéríti és így hozzájut az adataihoz**

VISSZA A GYÖKEREKHEZ

Rootkitveszély Unix rendszereken

Az utóbbi időben a legelterjedtebb Microsoft-alternatíva újra komoly figyelmet kap – az amerikai CERT szervezet nemrég például számos felhasználót fenyegető rootkit-veszélyre hívta fel a figyelmet. Az SSH titkosított távoli bejelentkezést futtató Linux gépeket támadják egyes hackerek, akik kihasználják az utóbbi idők talán legsúlyosabb és legveszélyesebb biztonsági hibáját.

A Debian véletlenszám-generátorának téves működése miatt találgatással néhány óra alatt meg lehet állapítani az SSL-kulcsokat, ami lehetővé teszi a bejelentkezést. A hackerek ezután helyi programhibákat kihasználva superuser szintre növelik a hozzáférésüket, és egy Phalanx2 nevű rootkitet telepítenek a Linux rendszerbe, amely kifejezetten az SSH-kulcsok ellopását célozza. A Phalanx2 rootkit ellen szerencsére lehet védekezni a biztonsági frissítések telepítésével, bonyolult jelszavak választásával és olyan észlelőprogramok futtatásával, mint az rkhunter.

Új biztonsági kockázatok

VIDEOLAN KLIENS

Lehetséges végrehajtani bármilyen kódot a PC-n manipulált videófájlon keresztül, és ehhez még rendszergazdai jogosultságra sincs szükség. A hackerek a WAV modulban lévő hibát használják ki.
Megoldás: Töltsük le és telepítsük a Videolan kliens legújabb verzióját, a 0.8.6i-t a gyártó weboldaláról.
Info: www.videolan.org

OPENOFFICE

Az OpenOffice jelenlegi verziójában rést találtak, amelyen keresztül a támadó ártó kódot juttathat a gépre. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy ez a probléma csak az irodacsomag 64 bites változatát érinti.
Megoldás: A Red Hat már kiadott egy javított 64 bites változatot, de a többiekre még várni kell.
Info: www.openoffice.com

SUN JAVA

Számos hiba található a Sun Java szoftverében. Ilyen a DoS sebezhetőség és a puffertúlcsordulás, melyeken keresztül a támadók ártó kódot csempészhetnek a számítógépünkre és átvehetik az irányítást.
Megoldás: Ha nincs automatikus telepítésre állítva, akkor töltsük le a friss JRE Update 7 verziót.
Info: www.sun.com

OPERA 9.5

Az új Opera 9.5 webböngészőben már fel is fedezték az első biztonsági rést. Ennek részletei azonban lapzártáig nem derültek ki, a Secunia biztonsági cég azonban kritikusnak mondja a sebezhetőséget.
Megoldás: Töltsük le és telepítsük mielőbb a legújabb, 9.51 verziót az Opera böngésző weboldaláról.
Info: www.opera.com

ADATHALÁSZAT

Rekordszámú phishing-akció

A tavalyi esztendőben rekordot ért el a phishing-akciók áldozatainak száma és az okozott kár összege Németországban. 2007-hez képest 25 százalékkal nőtt az adathalász-támadások száma. Mindez azt jelenti, hogy tavaly Németországban összesen több mint 4100 esetben könyvelhettek el sikert a bűnözők, akik tevékenységükkel kereken 19 millió euró kárt okoztak.

Némi bizakodásra adhatnak okot az idei első félév adatai, ugyanis a BITKOM és a német Szövetségi Bűnügyi Hivatal (BKA) szerint, míg tavaly a folyószámlánkénti átlagos kár 3700 euró volt, addig ez az összeg idén 3200 euróra csökkent. Egyes esetekben sikerül a bankoknak megakadályozniuk az átutalásokat vagy visszakövetniük a kicsalt pénz útját.

FIREFOX

Tizenkét súlyos biztonsági hiba

A Firefox 2-vel való böngészés nem éppen biztonságos: a hackerek mintegy tucat biztonsági rést használhatnak ki, hogy behatoljanak otthoni PC-nkbe. A Firefox legújabb, 3-as verziója szerencsére nem érintett. A Mozilla a 12-ből 8 hibát kritikusnak vagy súlyosnak minősített.

A Thunderbird levelezőprogram használói sincsenek biztonságban, mivel az alkalmazás a Firefox motorját használja. A sebezhetőség azokat érinti, akiknél a Javascript aktív. A hackerek memóriatúlcsorduláson keresztül ártó kódot juttathatnak a rendszerünkbe. Ez például akkor fordulhat elő, ha óriási képeket csatolunk a levélhez. Ha ezek tudatában mégsem szeretnénk a Firefox 3-as verziójára váltani, akkor megteszi a 2.0.015-ös frissítés is.

GOOGLE CHROME

Böngészőforradalom

A Google színre lépett saját böngészőjével. Mi pedig megnéztük, miért szorongathatja meg a Firefoxot és az IE-t. *Csöndes Áron*

A CHROME FŐOLDALA Újdonság, hogy egy böngésző automatikusan összegyűjti a leggyakrabban látogatott oldalakat – ez tetszett!

■ Talán felesleges is ecsetelni, hogy amikor az a cég, amiről manapság a legtöbb hír esik, egy saját böngészővel lép ki a nagyközönség elé, milyen hírértékkel bír. Már megjelenése napján számtalan értékelés, véleménynyilvánítás látott napvilágot a Google Chrome-mal kapcsolatban, és ezek igen pozitívak voltak.

A Chrome fejlesztése gyakorlatilag abból az alapfelvetésből indult ki, hogy a böngészőknek biztonságosabbnak, egyszerűbbnek, gyorsabbnak kell lenniük, és nem utolsósorban hatékonyabbak a JavaScript webalkalmazások futtatásában. Azt már elöljáróban leszögezhetjük, hogy a Chrome komoly haladást ért el ezekben, de van még mit fejlődnie. És még egy dolog: messzemenő konzekvenciákat nem vonhatunk le, hiszen egyelőre bétaváltozatról van szó, ami még sokat fejlődhet, és a Google szerint fog is.

Teljesítmény: amire a Chrome büszke lehet

A böngésző benchmark teszteken a Chrome teljesítménye a nagyon jótól a világklasszisig terjed. Becsületére legyen mondva, a Chrome maga mögé utasítja a Firefox 3.0.1-et és az IE8 beta 2-t a SunSpider Javascript benchmark teszten, elég tisztességes előnnyel. A Google saját tesztjén az új böngésző mintegy tízszer gyorsabb. Azonban az igazi ellenfél a Firefox 3.1 lesz, amiben már benne van a Mozilla Tracemonkey Javascript fordítója – ez pedig jelentőset nyom a teljesítményen.

Az oldalak renderelése rendkívül gyors, legalább annyira, mint a Firefoxnál, de inkább gyorsabb, és bár az IE8 jelentősen le van maradva, a legutolsó bétájában már érezhetően javult ezen a területen a teljesítménye.

Az indulási idő is sarkalatos kérdés szokott lenni. Nos, az igazság az, hogy mindhárom böngésző remek teljesítményt nyújt e téren, az átlagos felhasználó számára lényegtelen a különbség. A memóriaterhelés ugyancsak trükkös dolog. A Firefox kevés memóriát használ, azonban huzamosabb használat esetén, amikor számos fület nyitunk meg és zárunk be, a memóriahasználat elég magasra ugorhat. A Chrome ezzel szemben felszabadítja a fülek lezárása után a memóriát, mivel ezek mind különálló folyamatok a saját elkülönített memóriahasználattal.

Böngészés nyom nélkül: Incognito és InPrivate

A Google Incognito böngészőmódja nagyban hasonlít az IE8 InPrivate képességére: olyan böngészést biztosít, ami nem menti el a cookie-kat, a kitöltött űrlapokat és az előzményeket, miután bezárjuk a böngészőt. Ez nagyszerű, és ezt a Firefoxnak is tudnia kellene. Az embereknek ugyanis sok okuk lehet arra, hogy privát módon böngésszenek, nyom nélkül (például ajándékot keresnek). Az IE8 és a Chrome esetében talán jobb lenne, ha ezt a képességet a menük mélyéről az előtérbe hoznák, hogy egyszerűbb legyen elérni.

Amennyiben egy fül összeomlik, kikapcsolhatjuk anélkül, hogy ez hatással lenne a többi fülre. Bár az IE8 nem tesz minden fület külön folyamattá, hasonló funkciója fül-izolációra képes – így meggátolható, hogy egy fül tönkrevágja az egész böngészőt. A Firefoxnak ezt még meg kell tanulnia... A Chrome azonban még nem tökéletes megoldás: néha az új folyamatok indítása lelassíthatja a számítógépet, és a próba során számos olyan pillanatot tapasztaltunk, amikor az egér gyakorlatilag nem válaszolt. A jó hír viszont az, hogy a Chrome nagyszerűen használja ki a többmagos processzorokat több szimultán folyamat esetén.

A külön folyamatokként futó füleknél az is gond, hogy a közöttük való váltogatás néhány másodperces várakozást jelent(het). Ez nem a böngésző hibája, hanem az elfoglalt PC-nkké – de azért mindenesetre frusztráló jelenség.

Azok a fránya kis dolgok: a jók és a rosszak

Kezdjük a jóval. Hasznos és okos megoldás, hogy a startoldalon a leggyakrabban meglátogatott kilenc oldal jelenik meg, valamint az előzmények és a legutoljára meglátogatott könyvjelzők. Azonban nem szabadulhatunk meg csupán az egyiktől ezek közül anélkül, hogy a teljes böngészési előzményt törölnénk.

A legtöbb weboldal gyorsan és helyesen megjelenik, azonban néha belefutunk olyan oldalakba, melyek betöltődése látszólag örökké tart – míg a Firefox és iE8 gyorsan betölti a kérdéses oldalt.

A nyomtatást nem igazán a böngészőoldalakra találták ki, de az emberek számtalanszor nyomtatnak ki weboldalakat. A Chrome a nyomtatást a lapikon alá tette, amit lehet, hogy a kevésbé tapasztalt felhasználók nem egykönnyen találnak meg (talán a gombot érdemesebb lenne jobban előtérbe helyezni). Ami a nyomtatás minőségét illeti, a Chrome körülbelül a Firefox 3.01 szintjén van – legtöbbször jó eredményt kapunk, de a formázással még vannak problémák. Ezen a téren az IE8 jelentősen megelőzi a konkurenciát.

Az a probléma is felmerül néha, hogy a bejelentkező oldalakon újra be kell jelentkezni – ez főként webmailes bejelentkezéseknél fordul elő. Ebben az IE mindig a legjobb volt – jobb a Firefoxnál, az Operánál vagy a Safarinál.

Egyszerűsített böngészés: kell ez nekünk?

A fentebb említett egyik alapelvvel, miszerint a böngészésnek egyszerűnek kell lennie, a Google talán kissé átesett a ló másik oldalára. Ugyanis számos olyan opció hiányzik, amivel a böngésző viselkedését szabályozhatnánk. Például amikor megnyitunk egy linket egy új fülön, a fül a „szülője" mellett jelenik meg. De mi van akkor, ha a fülek sorának végén szeretném, ha megnyílna? Ilyen opció nincs. A letöltő sáv helyes, de hogyan állíthatom be a böngészőt, hogy törölje az elvégzett letöltéseket, és szabaduljon meg a letöltő sávtól, amikor ezekkel mind végzett? Ugyancsak nincs erre vonatkozó lehetőség. Mi van akkor, ha szeretnénk arra figyelmeztetést kapni, hogy egyszerre több fül záródik be? Ilyen opció sincs. És sorolhatnánk tovább.

Van nagyobb hiányosság is. A böngésző egyelőre nincs felkészítve sem a Mac-re, sem pedig a Linuxra. Erre persze van épkézláb magyarázat: a projektet Windowson kezdték el, ahol elért egy olyan szintet, hogy kibocsáthatták erre a platformra. De mindig is többplatformos megoldásnak tervezték, és minden bizonnyal folyik már a munka a Mac-es illetve linuxos változatokon. Nem akarnak egy sima portot, hanem kifejezetten ezekre a platformokra készült, lecsiszolt változatokkal szeretnének előállni.

A böngészőpiac gazdagabb lett a Chrome megjelenésével, amelyből számos megoldás minden bizonnyal a többi böngészőben is utat tör magának. ■

Firefox: láthatatlan böngészés nyomok nélkül

Az Internet Explorer 8 és a Google Chrome után végre a Mozilla Firefoxba is bekerül egy olyan böngészési mód, amely mások számára „láthatatlanná" teszi a felhasználó ténykedését a többi felhasználó számára. A Mozilla weboldalán olvasható információk szerint az év végén vagy a jövő év elején megjelenő 3.1-es változatban debütál a Private Browsing szolgáltatás.

A sokszor egyszerűen „pornómódként" emlegetett funkció bekapcsolása után a böngésző nem tárol semmilyen információt, amiből a PC-n kideríthető lenne, hogy a felhasználó merre járt, milyen weboldalakat látogatott meg, mit töltött le. A böngésző bezárásakor törlődnek a sütik, az előzmények közé sem kerül be semmi, a begépelt jelszavakat sem tárolja el a szoftver, és a mentett állományok is eltűnnek a letöltések listájából. A Firefoxban a korai tervek szerint ezt a címsor feketére váltása jelzi majd.

A nyílt forrású böngésző felhasználói egyébként már most is használhatják a Stealther kiegészítést a Firefoxhoz, amely ezt a funkciót valósítja meg. A Stealther a biztonság kedvéért még a böngészőben cache-elt fájlokat is törli.

Acid-tesztek

A Google Chrome megjelenésekor sikeresen teljesítette az Acid1 és Acid2 teszteket, azonban nem ment át az Acid3 teszten. Mindenesetre 78/100 pontot ért el rajta, ami még így is magasabb az Internet Explorer 7 vagy a Firefox 3 eredményénél – kevesebb viszont a legújabb Opera által elért 84/100 pontnál.

INGYENES KÉPMEGOSZTÁS

Google Picasa 3: arcfelismeréssel

A Google népszerű képmegosztó szolgáltatása újabb szintet lép előre: immár nyilvánosan elérhető a Picasa 3 béta verziója. Komplexebb címkézést, arcfelismerést és a nyilvános adatbázisban való könnyebb eligazodást ígér a Google Picasa új változata.

Az egyik legcsábítóbb új funkcióként a név-címkéket emelik ki. Ennek segítségével a felhasználók gyorsan és egyszerűen bejelölhetik a képeken, hogy ki kicsoda, illetve lehetségessé válik a képek rendezése aszerint, hogy kik szerepelnek rajta. Ehhez hasonló megoldás a Facebookon már bizonyított, a különbség a Picasa 3 esetében elsősorban az, hogy itt nem kizárólag manuálisan, egyesével történik a jelölés. A nevek címkézésekor egy fejlett algoritmus automatikusan összeválogatja a hasonló arcokat a képek közül, így nem feltétlenül kell egyesével minden képnél megadni újra és újra az adatokat.

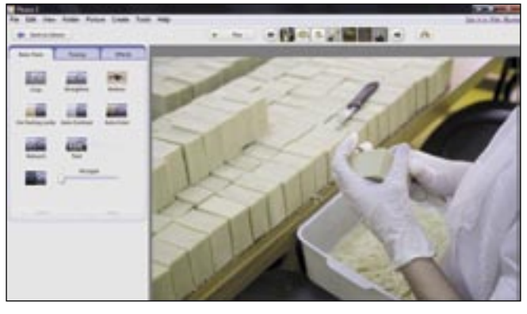

A Picasa 3 a képek megosztását, feltöltését is tovább egyszerűsítette, mégpedig az új sync to web gombbal. A már létrehozott albumokat később módosítva sem kell újra feltölteni, ezt a szoftver automatikusan elvégzi.

A képmenedzselés terén is számos újítást vezettek be. Egy teljesen új szerkesztő eszközt állítottak csatasorba, mellyel könnyen lehet retusálni, javítani a képeket, automatikusan észleli a vörösszem-effektust és javítja is azt, és ízléses feliratokat is tehet bárki a képeire.

GOOGLE PICASA 3 **A képmegosztó fejlett arcfelismerő algoritmusokkal bővült a képrendezés megkönnyítés végett**

UBIQUITY 0.1

Zseniális Firefox-kiegészítő

A Mozilla Labs fantasztikusan ötletes kiegészítőt készített webböngészőjéhez: az Ubiquity-vel pofonegyszerűvé válik a keresés, a térképes tájékozódás vagy éppen a szövegfordítás.

A Ubiquity-vel kézenfekvőbbé válik a weboldalakon feltüntetett földrajzi címek térképen való megjelenítése: elég kijelölni a helyszínt és kiadni a *map* parancsot, pár másodpercen belül megjelenik a programablakban a Goolge Maps interaktív térképe, amely ezután akár külön weboldalon is megnyitható, vagy egy kattintással e-mailbe ágyazható.

Az Ubiquity a kijelölt szövegrészt képes többek közt kiemelni, lefordítani, valamint e-mail üzenetként továbbítani. A kiegészítő egyes szavak és kifejezések után kutat az összes ismert keresőmotorban, a Wikipedián, a népszerűbb webes katalógusokban, az online áruházakban.

FRISS PLETYKÁK A SZÁMÍTÁSTECHNIKA LENYŰGÖZŐ VILÁGÁBÓL

Meglepő és érdekes: azt beszélik, hogy...

► **Az Intel őszi konferenciáján Justin Rattner, a cég technológiai vezetője megjövendölte,** hogy 2050-re a virtuális világ és a való világ közötti ma még hatalmas szakadék felszívódik. Merész jövőbelátását azzal támasztotta alá, hogy az Intel kutatólaborjaiban már javában dolgoznak a tökéletes ember-gép kommunikáción, ráadásul a vártnál sokkal jobban haladnak a fejlesztésekkel. Az senki előtt nem titok, hogy az Intel az egyszerű PC-k mellett komolyan támogat minden jövőbe mutató fejlesztést és kutatást, így például a nanotechnológiát, az „intelligens anyagot", az űrkutatást vagy éppen a gyógyászatot, így akár az is elképzelhető, hogy 40 év múlva „Intel Inside" matrica díszeleg majd a műszíveken és a robotokon is.

► **Kiszivárogtak az NVIDIA tervei, így újabb GeForce GPU érkezik a piacra.** Az Elsa bemutatójáról származó ütemterv szerint a GTX260 utódja, a GT206 már karácsony előtt megláthatja a napvilágot, míg az új csúcs GPU-ra, a GT212-re 2009 elejéig várnunk kell. Ugyan egyelőre semmilyen információ nem látott napvilágot a chipekről, az új GPU-k a GT200 fejlettebb, erősebb változatai lesznek, így az NVIDIA továbbra is a monolitikus chiptervezés mellett áll ki, és nem követi az AMD-t.

► **A Dell 99 dollárért árulja netbookját, a Dell Inspiron Mini 9-et.** A világ második legnagyobb notebookgyártója sokat várt saját netbookjának piacra dobásával, noha az alig különbözik a már piacon lévő modellektől. A Mini 9 1,6 GHz-es Atomra és i945G chipkészletre épül, 8,9 colos, LED háttérvilágítású kijelzőt és SSD HDD-t kapott. A felszereltségtől függően 300-450 dolláros Mini 9-hez az juthat hozzá 99 dollárért, aki a Dell online boltjában vesz mellé egy meglehetősen drága XPS M vagy Studio 15 notebookot is.

► **Kiteregették a Microsoft Xbox 360 játékkonzol szenynyesét – vagyis a hírhedt „pirosgyűrűs halál" (Red Ring of Death) okát és körülményeit.** Dean Takahashi cikkéből kiderült, hogy a Microsoft mérnökeinek majdnem két teljes évvel kevesebb idejük volt kifejleszteni a konzolt, mint a Sony PlayStation 3-on dolgozóknak. Amikor beindult az első Xbox 360-as konzolok gyártása, azonnal jelentkezett a hardverhibát jelző pirosgyűrűs halál, ami miatt több fejlesztőmérnök is a gyártás leállítását kérte, ám a vezetők úgy határoztak, nem szabad elhalasztani a kitűzött piacra dobást.

Az első konzolok gyártásakor borzalmasan nagy volt a hibaarány, így minden 100 gépből 68 hibás volt, ahogy a hárommagos CPU-ból is a legyártottak mindössze 16%-a volt tökéletes. Ennek ellenére a konzol megjelent, és noha a 11,6 millió eladott példányból 1,2 millió hibás volt, a Microsoftnak bőven megérte az 1 milliárdos cserére fordított összeg, mivel így sok tekintetben messze megelőzhették a Sonyt. ■

WINDOWS XP

Tudni fogod, ha a Windows lopott

A WGA Notifications (magyarul WGA-értesítések) program újabb verziójában Windows XP Professional alatt is bevezeti a Vistában már bevált, irritáló figyelmeztetéseket. Ha az operációs rendszer megbukott a WGA szűrőjén a bejelentkezés előtt, illetve azt követően a tálca feletti asztalterületen rendszeresen figyelmezteti a felhasználót arra, hogy „valószínűleg szoftverhamisítás áldozatává vált". Ezek a jövőben is megmaradnak, de mostantól lebukás után fekete asztal is jár a kalózoknak. És bár ekkor is meg lehet változtatni a hátteret, nem érdemes, mert óránként szigorúan visszaáll a feketeség.

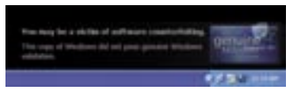

ITT A PRÓBAVÁLTOZAT

DivX 7 HD-kódoló: H.264 HD bitstreammel

A DivX-kódoló új, többnyire a HD-videóknál alkalmazott tömörítési eljárással dolgozó alfa 1-es változatával az egyelőre kidolgozás alatt álló DivX 7 H.264 HD profillal kompatibilis video bitstream állítható elő. A parancssoros vezérlésű szoftver egyszerre több utasításszállal is képes dolgozni, így már most kihasználja a többmagos és többszálú utasításvégrehajtást támogató processzorokat. Az enkóder AVI fájlokból, illetve az AviSynth frame-szerveren lefuttatott szkriptek alapján tud dolgozni.

A lejátszáshoz a kódoló kimenetéről érkező kész H.264 bitstreamet ezután a szükséges programokkal (MKVMerge, MKVToolnix) az MKV konténerformátumnak megfelelően kell átalakítani. A szoftver első alfája egyelőre nem támogatja az Apple iPodot, és a ráépülő okostelefont, a már Magyarországon is kapható iPhone-t.

WINDOWS LIVE

Gyors és szép lesz a Hotmail

Jelentősen gyorsul a Microsoft online levelezőszolgáltatása: a webfelületen működő levelezőrendszerbe sokkal gyorsabban lehet majd bejelentkezni, mint a jelenlegi változatba. Akárcsak a Gmail esetében, ennél a szolgáltatásnál is folyamatosan nő majd a levelek számára rendelkezésre álló tárhely (jelenleg 5 gigabájtot használhatnak a levelek tárolására a Hotmail-felhasználók, a Gmail pedig már 7 gigabájt tárhelyet ad és ez folyamatosan bővül).

Újdonság a webalapú azonnali üzenetküldő kliens is, amelyet szintén a Google integrált szolgáltatásához, a GTalkhoz lehet hasonlítani, ezzel együtt könnyebbé válik a naptárbejegyzések kezelése és megosztása is a Windows Live Calendar szolgáltatás és a Windows Live Hotmail szorosabb integrációjával.

BABYLON MOBILE

Fordítás mobillal útközben

A mobiltelefon mostantól utazószótárrá is válik: a Babylon kiadta fordítószoftverének, a Babylon 7-nek Pocket PC-re és okostelefonokra portolt változatát. Bármily hihetetlen, a program több mint 20 nyelvet ismer – még kevéssé ismerteket is az olyan megszokott, univerzális nyelvek mellett, mint az angol vagy a francia. Sajnos magyar még nincs benne (de lengyel már van).

A fordítások mellett az eszköz a wikipedia hozzáférést is kínál. Sőt kifejezetten praktikus, mert képes teljes mondatokat, vagy rövid szövegrészleteket fordítani – persze stílusos mondatokat azért ne várjunk tőle. Jelenleg a program csak Windows Mobile-lal felszerelt okostelefonokon működik. A Wikipediához pedig egy működő internetes kapcsolat is szükségeltetik.

WINDOWS 7 BETA

Új Microsoft OS decemberben?

A vállalat következő generációs operációs rendszerének ütemezéséről eddig nem lehetett sokat tudni, a most kiszivárgott hírek szerint több elhangzott dátum után végül 2008 végén jelenik majd meg a szoftver béta tesztváltozata. A Windows 7 megjelenését szakmai körökben a Vistáénál némileg nagyobb várakozás övezi. Annak idején a Vista megjelenésekor a Microsoft sorra jelentette be a forradalmi tartalmi újítások elodázását egy későbbi operációs rendszerbe.

Ezek közül a legnagyobb érvágás a teljesen új fájlrendszer kihagyása volt a Vistából, hiszen ez új alapokra helyezte volna az egész rendszert, számos visszatérő Windows problémát alapjaiban tüntetett volna el. A felhasználói felület látványos megújulása megtörtént a jelenlegi legfrissebb operációs rendszerben, így sokan arra számítanak, hogy a Microsoft ezúttal a mélyreható technikai kérdésekre összpontosít majd. A Windows 7 az XP és a Vista között meglehetősen hosszúra nyúlt időintervallumnál jóval hamarabb érkezik majd.

Az első pár verzió M1 és M2 néven már a gondosan megválasztott tesztelőkhöz került, és nemsokára érkezik majd az M3. Az első igazi nagy lépés azonban minden operációs rendszer történetében a bétaváltozatok megjelenése. A Beta 1-et eredetileg még október legvégére, vagy november elejére várták, most azonban úgy tűnik, hogy december közepén érkezik a szoftver, mely már sejteti a végleges változat képességeit.

WINDOWS 7 **Az MS új operációs rendszere már idén télen eléri a Beta 1-es tesztállapotot, és akkor várhatóan rátehetjük a kezünket...**

A „CE 3100" médiachip Egy felturbózott Pentium-M (800 MHz) internetre csatlakozó tévékhez

Widgetek Az Intel chipjének köszönhetően a tévéken is megjelenhetnek az internetszolgáltatások

Superspeed USB Az első USB 3.0-s prototípusok átviteli sebessége 4,8 Gbit/s

Solid State Disk X-18M Villámgyors SSD-merevlemezek az új vezérlőnek köszönhetően

Kicsi, de milyen Az Atom 330 lesz az Intel első Dual Core Atomja netbookokhoz és mini PC-khez

Az Intel tervei 2009-re

Turbo-chipek és szupergyors flash-merevlemezek: a chipgyártó Intel San Franciscóban bemutatta legújabb high-tech prototípusait. Bemutatjuk a show fénypontjait.

Az Intel előbb a Pentiumot ásta el, most pedig már a Core 2 Duót is temetni készül: a Core i7-tel hamarosan megjelenik a Nehalem processzorcsalád első tagja. Drága lesz – de mellette a legjobb Core 2 Duót is elfelejthetjük.

A beharangozás persze most is olyan, mint mindig: az új CPU gyorsabb lesz és kevesebb áramot fog fogyasztani, mint elődei. Ebben fontos szerepet játszik a Quick Path Interconnect (QPI) rendszerbusz, amely leváltja a régi FSB-t. A memóriavezérlő most – mint az AMD-nél már évek óta – magában a CPU-ban lesz, amely így villámgyors 25,6 GB/s-os sebességgel érheti el a memóriát.

Ehhez persze új foglalat is szükséges, amely az eddigi 775 helyett most 1366 pint használ – és ezáltal új alaplapot és hűtést igényel. Reneszánszát éli a Hyper Threading technológia: a jobb kihasználtság érdekében egy processzormag egyszerre két programszálat lesz képes feldolgozni. A Core i7-nek négy valódi magja van, ezáltal a Windows Feladatkezelőben összesen 8 processzort mutat majd. Bár nevében ismerős, de kivitelében új az asztali processzorok esetében a Turbo Mode: ha két vagy több mag kompletten munka nélkül van, és ezáltal hőt sem termel, a Core i7 gyorsabban tudja futtatni az aktuálisan foglalkoztatott magokat – egyfajta hivatalos órajel-tuningként. Legalábbis az IDF-en tartott bemutatón egy Nehalem-rendszer gond nélkül futott 4 GHz sebességgel.

A Core i7-hez új chipkészlet is készül X58 jelzéssel. Az integrált memóriavezérlő DDR3 RAM-okat kezel, méghozzá dinamikusan skálázható akár 3 csatornásra (csatornánként 2 modullal) is.

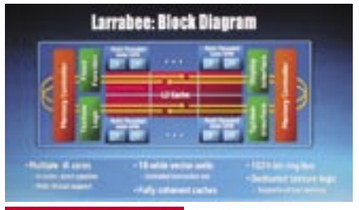

LARRABEE-DIAGRAM **Az új GPU nem shaderekkel, hanem Pentium-magokkal számol**

„Vizuális adrenalin": Soha nem látott látvány a Larrabeevel

Az Intel 2009 végére tervezett Larrabee videochipje élőben még nem volt látható – az Intel mindössze néhány fóliát mutatott, amelyeken az architektúra sematikus ábrázolása volt látható. Azonban már ennyiből is nyilvánvaló, hogy a Larrabee teljesen eltérően működik, mint a konkurrens – az nVidia vagy az AMD – fejlesztései. Az Intel-GPU számos, speciálisan átalakított x86-os Pentium maggal lesz felszerelve, amelyek mindegyike speciális vektoregységekkel egészül ki.

A sok CPU egyedileg lesz programozható. Hogy végül hány magot fognak a Larrabee-videokártyák rejteni, az a pontos órajelekkel egyetemben egyelőre még tisztázatlan. Az első szimulációknál az Intel maximum 64, 1 GHz-es maggal számol. Úgy tűnik, egy rajongója már akadt az új kártyának: az Intel Fejlesztői Fórumon a 3D-guru John Carmack, az id-Software (Doom III, Quake 4) alapítója hangsúlyozta, hogy mindig is nagyra értékelte „az Intel CPU-k kiváló lebegőpontos teljesítményét".

High-speed SSD-k: Új, 250 MB/s-os flashlemezek

A 80 vagy 160 GB-os, többszintű cellaszervezésű (Multi Level Cell) technológiával készült Intel flashlemezek első mérési eredményei kitűnőek: a HDTune 2.55 benchmarkkal az Intel SSD 227,2 MB/s olvasási sebességgel tündökölt – eddig a legdrágább modellek is legfeljebb kb. 110 MB/s-ig jutottak el. Ez a sebesség megközelíti a SATA-II-szabvány 3 Gbit/s-os plafonját; SATA III-mal azonban máris egy kétszer akkora adatáteresztő képességű utódon ügyködnek. Az SSD-k írási sebessége már alacsonyabb, 70 MB/s körül van, ami megfelel az asztali gépekbe szánt modernebb merevlemezek sebességének.

A sorozatgyártás 2009 szeptemberében indul meg. Árakat az Intel ugyan nem említett, a HP képviselői azonban elárulták, hogy a 80 GB-os SSD-vel épített rendszerek több száz (akár 500-800) dollárral lesznek drágábbak, mint szabvány HDD-s megfelelőik. ■

DROPBOX

Okos online tárhely: 2 gigabájt ingyen

Kilépett a bétaszakaszból az online háttértárként működő Dropbox. A letölthető Dropbox ügyfélprogrammal adatainkat egyszerűen, online érhetjük el bárhonnan, és szinkronizálhatjuk őket akár több számítógép között is. Ami nagyszerű, hogy 2 GB-ig mindenki számára ingyenesen igénybe vehető a szolgáltatás.

Az online tárhelyet internethozzáféréssel bárhonnan elérhetjük, megoszthatjuk mással. A kliensszoftver igyekszik a lehető leghatékonyabban kihasználni a sávszélességet, ennek érdekében például egy fájl módosításakor kizárólag a változásokat szinkronizálja a szerveren tárolt példánnyal. Az inkrementális adattárolás jellege miatt a kliens képes a módosításokat is nyomon követni, és korábbi állapotokat visszaállítani, sőt tévedésből törölt állományokat is helyreállít, ha erre szükség mutatkozik.

A Dropbox beépül a Windows, Linux és MacOS platformokba, így megjelenik a fájlrendszerben, ebből következően pedig értelemszerűen működik akár a drag & drop is. Tárhelyünk távoli hozzáféréséhez elegendő egy webböngésző, így amennyiben a Dropbox mappában tároljuk fontos adatainkat, azokat nem tudjuk otthon felejteni, bárhonnan elérhetjük.

Online háttértárak: egyre több van belőlük

A Dropbox nem az első szolgáltatás, mely ingyenesen induló online háttértárat kínál személyes felhasználásra. A Wuala meghajtóként integrálódik a rendszerbe, és bármilyen fájlkezelőből elérhetjük, ugyanakkor saját felülettel is bír. A Wuala specialitása, hogy P2P hálózatra is épít saját szerverek mellett, így minimalizálva a cég által üzemeltetett szerverinfrastruktúra méretét. A Wuala ezt kihasználva ráadásul lehetőséget ad arra, hogy extra online tárterületért saját háttértárunk kapacitásával „fizessünk" – az átváltási arány rendszerünk online üzemidején múlik.

A Microsoft Windows Live SkyDrive ingyenesen kínál 5 gigabájtot, ugyanakkor legfeljebb 50 megabájtos állományokat tölthetünk fel, és csak Windows Explorerrel képes drag&drop integrációra ActiveX vezérlővel. Hasonló ingyenes szolgáltatást kínál a Yahoo! is Briefcase néven.

Info: www.getdropbox.com

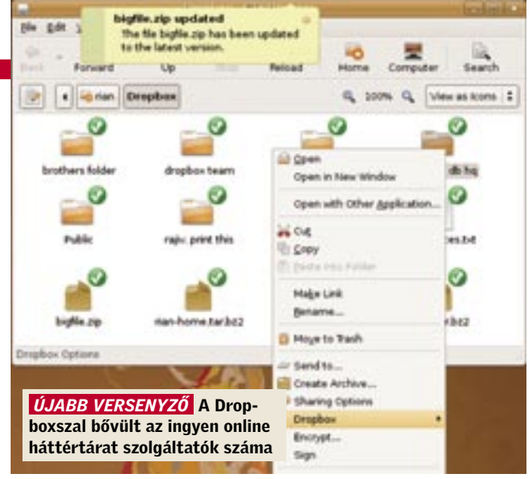

ÚJABB VERSENYZŐ **A Dropboxszal bővült az ingyen online háttértárat szolgáltatók száma**

CHIP-MŰHELY

A legjobb PowerPoint-riválisok

Készítse el prezentációját könnyen és gyorsan az alábbi ingyenes webszolgáltatások és programok valamelyikével – a Microsoft-féle PowerPoint nélkül.

INTERNETES SZOLGÁLTATÁSOK

280SLIDES

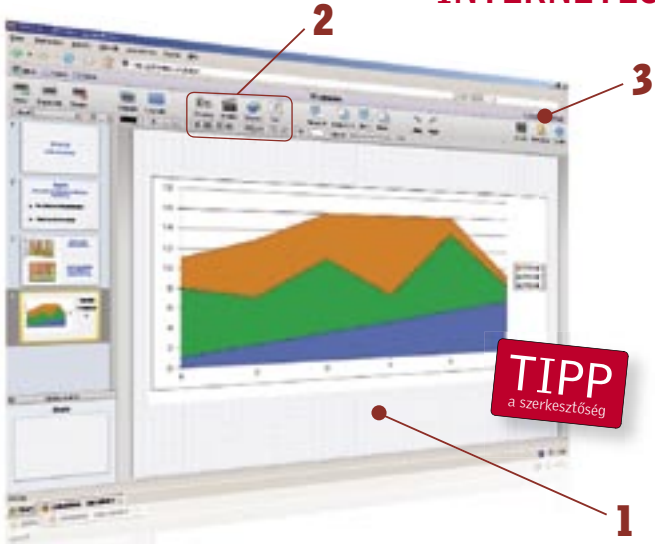

Egyszerűen állíthatunk össze látványos bemutatókat a 280Slides segítségével: a webes alkalmazás telepítés nélkül működik. Szövegeket és grafikákat helyezhetünk el a munkaterületen **(1)**. A PC-nkről vagy az internetről képeket, videókat és űrlapokat **(2)** illeszthetünk a dokumentumba. A kész prezentáció online tárolható, vagy a gépünkre menthető. **(3)**

INFO: http://280slides.com

GOOGLE DOCS

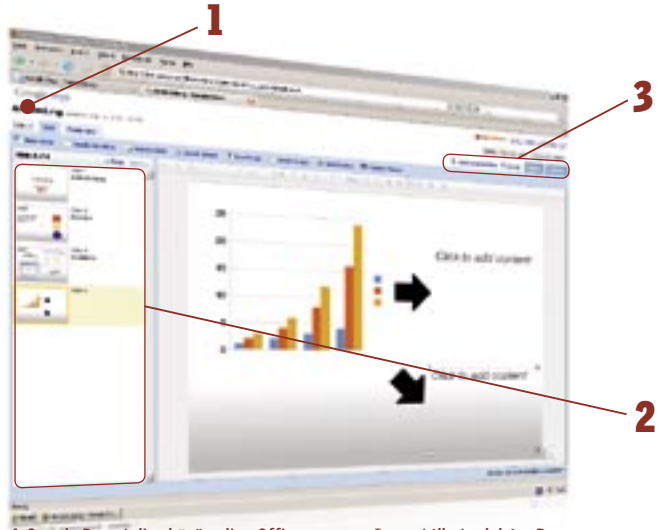

A Google Docs teljes körű online Office-csomag. Importálhatunk kész PowerPoint-bemutatókat **(1)**, vagy felépíthetünk új dokumentumokat. Miközben folyik a prezentáció összeállítása, az egyes lapokat a miniatűr nézetben **(2)** kísérhetjük figyelemmel. Az elkészült bemutatót megtekinthetjük online **(3)**, vagy különféle formátumokban merevlemezre menthetjük.

INFO: http://docs.google.com

SZOFTVER

OPENOFFICE IMPRESS

Az ugyancsak mindenre kiterjedő OpenOffice irodai csomag Impress alkalmazásával szintén létrehozhatunk bemutatókat. A különféle elrendezések **(1)** gyorssá és egyszerűvé teszik a munkát. A diák közötti áttűnések **(2)** külön-külön beállíthatók. A hasznos Vázlat funkció **(3)** révén egy külön dokumentumban átfogó képet kaphatunk a teljes projektről.

INFO: Infó: http://hu.openoffice.org

LOTUS SYMPHONY

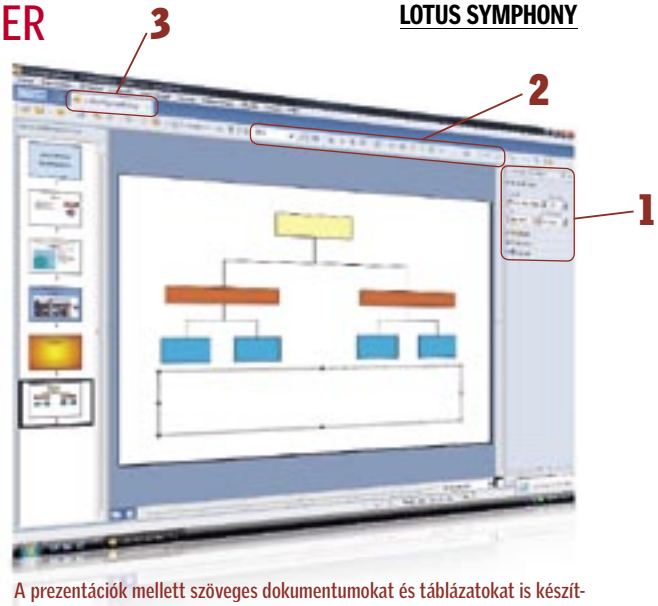

A prezentációk mellett szöveges dokumentumokat és táblázatokat is készíthetünk a Lotus Symphonyval. A beállítási lehetőségek **(1)** alkalmazásonként változnak a felhasználói felületen. Az összes fontos kezelőszerv **(2)** egyszerűen elérhető. Csakúgy, mint a webböngészők **(3)** esetében, könnyedén váltogathatjuk a megnyitott dokumentumokat.

INFO: http://symphony.lotus.com

MAGYAR TELEKOM

T-Home: internet, tévé, telefon egyben

T-Home márkanév alatt egyesíti az összes otthoni, vezetékes szolgáltatását a Magyar Telekom. Korábban a hangalapú szolgáltatásokat T-Com, az internetszolgáltatást T-Online, a kábeltévés megoldásokat T-Kábel márkanéven ismerhettük.

Ami izgalmassá teszi az egészet, hogy nem egyszerű márkaváltásról van szó: a T-Home bevezetésével átalakul a termékpaletta, és számos új fejlesztés veszi kezdetét vagy épp zárul le, így az otthoni felhasználók rövidesen fejlettebb szolgáltatásokat vehetnek igénybe.

Ezek közé tartozik a folyamatos fejlesztés alatt álló VDSL2+ hálózat, aminek köszönhetően október elejétől már százezer háztartásban lesz elérhető a maximum 25 megabites internetet és nagyfelbontású tévéadást (HDTV) biztosító technológia.

Kedvezményes csomagok: három az egyben

A Magyar Telekom emellett számos új, illetve kedvezményes, az előfizető által szabadon variálható konstrukciót vezet be kínálatába. A T-Home ügyfelei két szolgáltatás választása esetén a T-Home Dupla, három szolgáltatás használatakor pedig a T-Home Tripla kedvezményt vehetik igénybe, függetlenül attól, hogy a szolgáltatást hagyományos vezetékes hálózaton, vagy kábelen igénylik, IPTV-re, digitális vagy analóg tévéadásra, illetve hagyományos vagy internetalapú televízióra fizetnek elő.

A 24 csatornás IPTV-t, 2 megabites internetet és telefont tartalmazó alapcsomagot például kedvezménnyel havi 6480 forintért megkaphatjuk. Ehhez azonban csak fél gigabájt internetes adatforgalom jár, minden további megkezdett gigabájtért 990 forintot számláz ki a Magyar Telekom. Egy hasonló paraméterekkel (49 csatornás IPTV, 2 Mbps maximális letöltési sebességű internet és internetalapú telefon) rendelkező korlátlan előfizetési csomag egyéves hűségidő esetén havi 8880 forintba kerül.

A jelentősen átalakult csomagok a meglévő, hűségnyilatkozattal rendelkező ügyfelek számára is elérhetők lesznek, így ők szankciók nélkül válthatnak át a kedvezményesebb konstrukciókra, egy év hűségidő vállalásával.

A márkaváltás és szolgáltatásfejlesztés mögött megbúvó filozófia szerint a Magyar Telekom most először a képernyőkre helyezi a hangsúlyt, és immár nem hangközpontú termékportfóliót alakítanak ki.

BOSSZANTÓ SPORE

A másolásvédelem visszacsap

Az Electronic Arts új sikerjátéka, a Spore játék másolásvédelme óriási felháborodást kelt világszerte. A védelem az interneten ellenőrzi, hogy eredeti lemezt vagy másolatot használunk-e (később ezt tíznaponta megismétli). A felháborodás oka az, hogy a védelem egy játékot összesen háromszor enged telepíteni, negyedszerre letiltja a kódot, amit a játékhoz kaptunk. Ha Windows-újratelepítés, új gép, vagy hasonló ok miatt már negyedszerre installálnánk, fel kell hívnunk a kiadó Electronic Artsot telefonon.

FULL HD

Sony Vaio laptop hatalmas képernyővel

A Sony hatalmas, 18,4 hüvelykes kijelzővel ellátott noteszgépet jelentett be, amely leginkább a fotók és videoanyagok szerkesztésével foglalkozó felhasználók számára készült. A Vaio type A noteszgép alkalmas a Full HD tartalmak megjelenítésére, LED-es megjelenítője ennek megfelelően 1920×1080 képpontból áll. A gép szíve egy 2,53 gigahertzes Core 2 Duo T9400 processzor, amely akár négy gigabájtnyi rendszermemóriából és két darab 250 GB-os merevlemezből is dolgozhat. A laptopban egy Blu-ray optikai meghajtó teljesít szolgálatot.

A két beépített merevlemez a külső tárolók mellett egy eSATA portra csatlakoztatott meghajtóval is kiegészíthető, egyéb perifériák pedig három USB 2.0 portra, vagy a Sonytól elvárt FireWire kapura is köthetők.

SONY VAIO TYPE A **Az óriási, Full HD-képes kijelzőt főként a grafikusok és filmrajongók fogják értékelni**

MAGYAR FEJLESZTÉS

Beszédelemző szoftver

A magyar Nextent Kft. Voice Miner szoftvere a telefonos ügyfélszolgálatokhoz befutó hívásokat tudja kategorizálni és analizálni úgy, hogy a tartalmi elemzés mellett figyeli a beszélgetés érzelmi változásait is. A magyar nyelvterületre szabott megoldás segít az elégedetlen ügyfelek megtalálásában és annak nyomon követésében, hogy az ügyintéző hogyan bánik az ügyféllel.

A szoftver kifejezetten a magyar nyelvre specializált fonéma-adatbázissal, valamint az idegen nyelvű kifejezések kezelésére több kiejtési opcióval és mesterségesintelligencia-alapú, tanulóképes motorral rendelkezik. A hasonló rendszerekkel szemben további előnye, hogy nem szúrópróbaszerű válogatást végez, hanem feldolgozza az összes tárolt beszélgetést.

FORRADALMI EGEREK

Újszerű Microsoft perifériák

A Microsoft új egerének, az Arc Mouse-nak nemcsak a dizájn az érdekessége, hanem az is, hogy összehajtható kivitele folytán kényelmes asztali és helytakarékos mobil egérként is bevethető.

Az Arc Mouse szenzora még lézeres, az új Explorer egér azonban már a Microsoft saját fejlesztésű Bluetrack technológiáját használja. A vállalat azt állítja, a Bluetrack segítségével még olyan felületeken is hibátlanul lehet az egérrel dolgozni, ahol a lézeres egerek csődöt mondanak, például fényesre lakkozott fán, márványon vagy szőnyegen (üvegen és más átlátszó felületen a Bluetrack is elvérzik).

RÁTAI DÁNIEL **A fiatal feltaláló maga sem hitte, hogy találmányát ily gyorsan hasznosítják az oktatásban**

MAGYAR DÍJAZOTT

3D mindenkinek: rangos díj Rátai Daninak

Magyar találmány is díjat kapott az emberiség jövőjét leghatékonyabban szolgáló technológiai megoldások világversenyén. A kaliforniai Tech Museum of Innovation bejelentése szerint Rátai Dániel feltaláló veheti át a 3D for All Kft. nevében november 12-én az innovációs Oscarnak számító Tech Awards díjat. A Leonar3Do az oktatás kategóriában érdemelte ki a „best of the best" címet azzal, hogy segítségével a pedagógusok olyan összefüggéseket is megértethetnek tanítványaikkal, melyeket szavakkal leírni vagy krétával lerajzolni nem lehet. A Leonar3Do-t fejlesztő 3D for All Kft.-t 58 ország 329 jelöltje közül választották a győztesek közé.

A 22 éves Rátai eredeti fejlesztésének újdonsága abban rejlett, hogy bemutatta: minimális – nagyjából 25-30 ezer forintos – ráfordítással miként változtatható egy közönséges személyi számítógép háromdimenziós tervezőkészülékké.

GOOGLE

Nagyszabású űrprojekt

Alig pár nappal a Google Earth saját műholdjának fellövése után a cég újabb műholdas projektbe fogott: elviszi az internetet olyan elmaradott vidékekre is, ahol még nincs net. Mindez közel háromnegyedmilliárd földlakót érint, akiknek nincs internethozzáférésük.

A terv szerint 16 műholdat fognak Föld körüli pályára állítani az Egyenlítő körül, aránylag kis magasságban, ezekkel kommunikálhatnak a földi átjátszóállomások, így nincs szükség optikai kábelek kihúzására, ami ritkán lakott, nehezen megközelíthető vidékeknél nem túl költséghatékony megoldás. A műholdak 2010 végén kezdik a netszolgáltatást Afrika, Latin-Amerika, a Közel-Kelet és Dél-Ázsia fölött. A rendszer nem közvetlenül a felhasználókhoz juttatja el a netet, hanem helyi internetszolgáltatóknak, akiknek még ki kell építeni az átjátszótornyokat.

SONY

LCD-utód képcsöves technikával

A Sony immár 10 éve dolgozik gőzerővel azon, hogy egyesítse a képcsöves tévék és az LCD-k előnyös tulajdonságait – most úgy tűnik, végre beérik a nagy munka gyümölcse. A Field Emission Display (FED) elnevezésű kijelzők külsőre egy LCD-tévére emlékeztetnek, azonban a képcsöves tévékhez hasonlóan elektronsugarakkal dolgoznak. Ennek előnye, hogy a kép kitűnő színtisztaságot, remek feketét és gyors válaszidőt kínál – a kontraszt és a fényerő sokkalta jobb lehet annál, mint amit az LCD-knél és plazmáknál tapasztalhatunk. Ráadásul a készülékek fogyasztása is sokkal kedvezőbb.

A japán újságok szerint a Field Emission Technologies Inc., a Sony leányvállalata az első 29 hüvelykes FED-tévét 2009 végére hozza forgalomba. A 60 hüvelykes házimozi-tévék nem sokkal ezután mutatkoznak majd be.

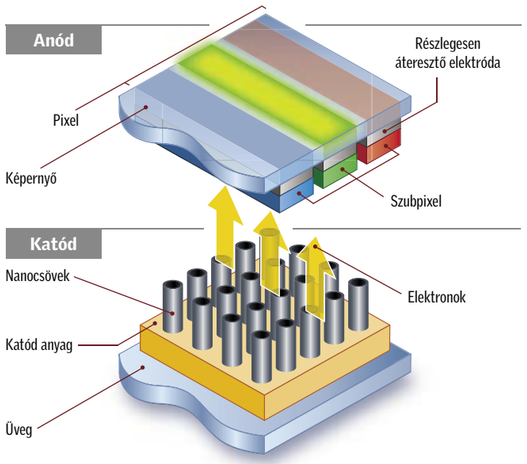

A FED MŰKÖDÉSI ELVE **A Sony kijelzői végre egyesítik a képcső és az LCD előnyeit**

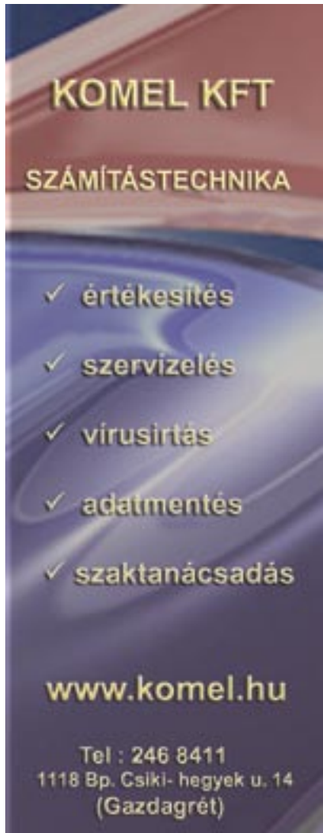

Seam carving: képek intelligens kicsinyítése

Intelligens képszerkesztés: a seam carving technológia a képek kicsinyítésekor azok tartalmát is figyelembe veszi, és a fontos képelemeken nem változtat, miközben a kevésbé lényegeseket elhagyja. A végeredmény: átméretezés után is használható marad a fotó.

Összegzés

Tény, hogy a seam carving nem minden fotónál használható. Ugyanakkor minden eddigi eljárásnál jobb eredményt kapunk akkor, ha több, középen elhelyezkedő elemet tartalmazó képet méretezünk át. Ezért a metódusnak helye van a mindennapi képszerkesztésben.

A képszerkesztés során több olyan feladat is van, amit még a Photoshop is csak erőszakkal old meg – ezek közé tartozik például a képek átméretezése és vágása. Ez elég zavaró, hiszen a nagyítás, kicsinyítés és a méretarány megváltoztatása elég gyakori feladat: az internetről letöltött képeket amúgy is szinte mindig át kell méreteznünk a használathoz (sokszor még akkor is, ha csak háttérnek akarjuk felhasználni), és a nyomtatókhoz, a monitorokhoz vagy a weboldalakhoz is mindig más és más méretű fotók kellenek. A legjobb megoldás egy olyan intelligens átméretező eljárás lenne, amely a megjelenítőeszköz alapján automatikusan elvégezné ezt, de ennek kidolgozására alighanem sokat kell még várnunk.

Sajnos a mai klasszikus „ha akad, keríts egy nagyobb kalapácsot" elv alapján a szoftverek vagy rengeteg mindent kivágnak a kicsinyíteni kívánt fotóból, vagy csak komoly minőségvesztéssel képesek a feladat elvégzésére – nekünk pedig a maradékkal kell beérnünk, ami sokszor éppen azokat az elemeket nem tartalmazza az eredeti képből, amelyre szükségünk volt.

Hagyományos eljárás: Gyorsan eléri határait

Képeink átméretezéséhez a Photoshop kétféle eljárást kínál: a bilineáris és a bicubic átszámítást, amelyek mindketten elfogadható minőséget eredményeznek. Ám az utóbbi sokkal jobban működik a nagyításoknál, aminek oka, hogy ilyenkor új képpontokat kell az eddigiekhez adni – a bilinear eljárás pedig csak a szomszédos képpontok alapján számolja ki ezeket. Ettől a felnagyított kép viszont életlen lesz, ami nagyon zavaró hatást kelt.

Ezzel ellentétben a bicubic eljárásnál a távolabbi pixelek is számítanak (a távolsággal arányos súlyozással), amitől a kép jóval élesebb marad – de még mindig nem ideális a végeredmény, hiszen még itt is számolnunk kell a fotó életlenné válásával. Még nagyobb a probléma akkor, ha függőleges és vízszintes irányban más arány szerint kell állítani a képméreten: közönséges átméretező eljárások ugyanis rögtön csődöt mondanak, amint a képarányon szeretnénk változtatni – a képet ilyenkor ugyanis eltorzítják, hasonlóan ahhoz, mint amikor a széles képarányú tévéken régi filmet nézünk.

Ez ellen csak fáradságos munkával védekezhetünk: például először a végeredménynek megfelelő arányban „körbevágjuk" a fotót, és csak ezután méretezzük át – ám ilyenkor is nekünk kell figyelnünk arra, nehogy éppen olyan részletek tűnjenek el a képből, amelyekre a végső műalkotásnál szükségünk lenne.

Új eljárás: Érintetlenül hagyja a fontos részeket

A hagyományos metódusok azért nem működnek ilyenkor, mert nem veszik figyelembe a képek tartalmát. A seam carving azonban máshogy dolgozik. Alapfilozófiája: vágjuk ki, ami nem kell, és hagyjuk érintetlenül a többit.

A carving (faragó) szoftver elemzi a kép tartalmát, hogy megállapítsa, mi az, ami elhagyható, és mit kell meghagynia. És ez az elemzés egyáltalán nem olyan bonyolult, mint az arcfelismerés – a szoftvernek csak azt kell megállapítania, hogy hol részletgazdag egy adott fotó, és hol vannak benne nagy üres terek. A részletgazdagság pedig ebben az esetben a kontúrokat, vonalakat és struktúrákat jelenti.

Programunknak tehát egy olyan algoritmus kell, amely ezeket találja meg a fotókon. A sok részletet tartalmazó helyek magas, a kevés részletet tartalmazóak pedig alacsony pontszámot kapnak. A felhasználók ötféle algoritmus közül választhatnak a lemezmellékeltünkön található Seam Carving GUI-ban.

A részletgazdagságért kapott pontszámra épül a következő lépés: egy úgynevezett energiakép készítése. Nem elég ugyanis a kontúrok megvédése, a kontúrok által határolt elemeknek is meg kell maradniuk. Így a szoftver a kontúrokhoz közel eső pixeleknek is magasabb értéket ad – igaz, nem akkorát, mint maguknak a kontúroknak. A végeredmény: amint afrikai példafotónkon is látszik, a valójában szinte egyszínű felületként megjelenő égnek van a legkisebb „energiája", a fűnek magasabb, és végül a bokroknak, illetve az elefántoknak a legmagasabb. Minél több tehát a részlet, annál magasabb az adott képelem energiaszintje.

Intelligencia: Képszerkesztés pixelenként

Most már minden a szoftver rendelkezésére áll a kép lekicsinyítéséhez: annak érdekében, hogy 600-ról 599 pixel szélesre csökkentse a fotó méretét, a program kivágja a legalacsonyabb energiaszintű pixelekből álló vonalat. És ez nem is egy egyenes mentén, hanem bármilyen szegély (seam) mentén is történhet. A szoftver úgy dolgozik, hogy kiválaszt például egy pixelt az alsó sorból, majd megnézi a felette levő sorban található három szomszéd értékét. Kiválasztja a legkisebb értékűt, és feljebb lép egy sorral – és így tovább, amíg el nem készül a vágáshoz szükséges szegélyvonal.

Ahány pixellel keskenyebbre kell venni a képet, annyi szegélyt számol ki a program, és ezeket persze el is távolítja. A fontos részletek tehát nem fognak változni, csak közelebb kerülnek egymáshoz. Ugyanez az eljárás a vízszintes átméretezésnél is működik persze, csak ilyenkor nem lentről felfelé, hanem balról jobbra készülnek a szegélyek. Ha mindkét irányban csökkenteni akarjuk a kép méretét, akkor mindkét irányban ki kell számolni a vágási vonalakat.

A seam carving segítségével meg is nagyíthatjuk a fotókat: ekkor a szoftver addig másol be újabb és újabb szegélyeket a képbe, amíg az a kívánt méretű nem lesz. Persze a fontos képelemek mérete nem változik, csak távolabb kerülnek egymástól.

Az eljárás negatívuma, hogy a szokásos átméretezéshez képest a kép tartalma megváltozik. A felhasználók a szoftverben egyébként kijelölhetik azokat a területeket, amelyeket meg szabad változtatni, illetve azokat is, amelyeket érintetlenül kell hagyni.

Amikor a módszer kidolgozói tavaly bemutatták az eljárást, egy egész könyvtárnyi képet kellett készíteniük az egyes lépésekről, hogy élőben is lefuttathassák a demót – a Siggraphon pedig már azt is demonstrálták, hogy az algoritmus mozgóképeken is használható.

Nem sokkal a bemutatás után már meg is jelentek az első szoftverek, amelyek közül párat olvasóink megtalálhatnak lemezmellékletünkön – többek között egy, a Gimphez készített modult is. Ilyen a Photoshophoz még nincs, de az onOne Software (*www.ononesoftware.com*) még erre az évre ígér egy ilyen plugint. És ez nem minden: az Adobe már fel is vett néhányat az algoritmus kidolgozói közül. ■

Három átméretezési eljárás összehasonlítása

Eredeti A kép 1000 pixel széles, és 600 pixelre szeretnénk „zsugorítani". Két hagyományos eljárást használhatunk: átméretezés és vágás. Az alternatíva: seam carving

Kivágás A képből egyszerűen csak levágtunk – igazából már egyik pagoda sem került fel teljesen a képre, így ez a fotó használhatatlan

Átméretezés Az átméretezéstől torzult a kép, az épületek vékonyabbak lettek, mint amilyenek valójában – ez sem felel meg a kívánalmaknak

Carving Csak a seam carving végzi el jól a feladatot: mindkét pagoda teljesen érintetlen maradt, bár közelebb kerültek egymáshoz

A seam carving akcióban

Eredeti

Elefántos képünk 850 pixel széles. Ezt szeretnénk a seam carving segítségével 550 pixel szélessé tenni.

KÉPANALÍZIS 3 LÉPÉSBEN

1 KONTÚROK MEGTALÁLÁSA A szoftver egy speciális szűrővel magas értéket ad a kontúroknak

2 ENERGIAFOTÓ További számítások után a kontúrokhoz közeli pixelek is magasabb értéket kapnak

3 SZEGÉLYEK A szoftver 300 „szegélyt" számol ki az alacsony értéket kapó pixelekből, és törli azokat

Végeredmény

A 300 kiszámolt útvonal kivágása után is változatlanok maradnak a fő képelemek – bár kissé közelebb kerültek egymáshoz

Lemezmellékleten

Eszközök és linkek

Seam Carving Gui
Kényelmesen használható, jó eredményt hozó program

Arachne
Egyszerűen használható szoftver a seam carving kipróbálásához

Liquid Rescale
A nyílt forráskódú Gimphez való carving plugin

Rsizr
Interaktív „webkettes" oldal hasznos carving szoftverrel *http://rsizr.com*

Seam Carving Demo
Online használható seam carving alkalmazás *http://swieskowski.net*

Carving presentation
A seam carving működését bemutató film *www.seamcarving.com*

Programok a DVD-n

Merevlemez-nagygenerál

Jól működik merevlemeze, biztonságban vannak adatai? Ellenőrizze, javítsa és rendezze be megfelelően meghajtóját a Chip segítségével, így rendszere gyorsabb és stabilabb lesz.

Ebben a cikkben

Gyorsabb lemezműveletek
Particionálási tippek
Adatmentés és helyreállítás
A HDD-k jövője

Fájó igazság: a Windows-tuning mit sem ér. Legalábbis amíg merevlemezünk egy csiga tempójával dolgozik. Eljött hát az ideje adathordozónk alapos vizsgálatának. Újra csúcsformába hozhatjuk lemezegységünket, és még spórolhatunk is néhány tízezer forintot a Paragon Partition Manager 2008 Personal és a Drive Backup 8.5 Personal programjainak teljes verziójával.

Ugyanis mindkét teljes program megtalálható lemezmellékletünkön. Sőt, melléjük összegyűjtöttünk ellenőrző, optimalizáló és adatmentő alkalmazásokat is.

Első lépésként érdemes alaposan megtisztítani a Windows partíciót, és megszabadulni a fizikailag sérült területektől, hogy felgyorsítsuk a meghajtót. Majd rögzíteni a közel tökéletes eredményt. Amint ez kész, elkülöníthetjük a Windowst a személyes fájljainktól, és eltávolíthatjuk az adatszemetet. Ha pedig bármit elhibázunk, visszaállíthatjuk a mentésből az eredeti helyzetet. Sőt, a feladatok nagy részét automatizálhatjuk is, ami nagy szerencse, mivel az adatmentés idegőrlő munka. A megfelelő beállításokkal számítógépünk időről időre önállóan mentést készít a kijelölt partíciókról, és igyekszik megfelelő állapotban tartani merevlemezünket.

Lemezmellékletünkön

Erőnlétjavító a merevlemeznek

Drive Backup 8.5 A merevlemez klónozására	CD DVD
Partition Manager 2008 Partíciók kezeléséhez	CD DVD
Defraggler A lemez töredezettségmentesítésére	CD DVD
Gigabank Software Netes adatmentéshez	CD DVD
HDCleaner Adatszemét eltávolítására	CD DVD
HDD Health Jelzi a közelgő adatvesztést	CD DVD
HdiskPerf A HDD teljesítmény grafikus jelzésére	CD DVD
MHDD Segít a merevlemezhibák felfedésében	CD DVD
O&O Drive LED A SMART értékek kiolvasásához	CD DVD
PC Inspector File Recovery Adatvisszaállító program vészhelyzetekre	CD DVD
Smartmontools Lemezellenőrző, akás SCSI meghajtókhoz is	CD DVD
UltraDefrag Az XP beépített változatánál jobb töredezettségmentesítő	CD DVD
WWBMU A Windows boot manager helyettesítésére	CD DVD
Z-Cron Automatizált adatbiztonság	CD DVD

Programok a CD-n DVD-n

Egyre gyorsabban: a lassító hibák eltűntetése

A felhalmozódott adatszemét és az olvasási hibák éppúgy lassíthatják a merevlemezt, mint a Windows. A felesleges adatokat azonban könnyen eltűntethetjük, hogy ezzel visszanyerjünk valamennyit a lemez sebességéből.

Merevlemez-tisztítás: Először telepítsük a HDCleaner valamelyik változatát a lemezmellékletről. (A friss kiadás csak németül „beszél", a német-angol változat pár verzióval lemaradt.) A program első dolga egy rendszer-visszaállítási pont létrehozása – a biztonság kedvéért. Válasszuk ki a rendszerpartíciót, majd kattintsunk a *Festplatte durchsuchen* gombra. Válasszuk a *Weiter*, majd a *Nicht in den Papierkorb löschen* lehetőséget, és kapcsoljuk ki a *Backup der Dateien als ZIP* funkciót. Így az adatszemét azonnal törlődik, nem kerül sem a Lomtárba, sem ZIP archívumba. Ha a feladat véget ért, válasszuk a kék felületen lévő *Gehe zu* menüből a *Dateiduplikate suchen*-t.

Amint kijelöltük a partíciókat, megkezdődik a tisztogatás. A folyamatban csak multimédia fájlok másodpéldányai kerülnek törlésre. Bátrabbak az *Alle Dateien Durchsuchen* beállításával több felesleges másolatot is eltávolíthatnak. Ám ehhez jobb, ha pontosan tudják, mit törölhetnek következmények nélkül. Szintén a *Gehe zu* menüben az *Überflüssige DLL-Dateien* és a *Verwaiste Verknüpfungen* lehetőséget ad a fölösleges DLL fájlok és linkek törlésére. Sőt, a Clean Centerből a regisztrációs adatbázist is megtisztíthatjuk.

Merevlemez-gyorsszerviz: A lemezfelület szektorainak fizikai hibáit könnyedén felfedezhetjük a Windows beépített eszközével. A *Sajátgép* ablakban jobb gombbal kattintsunk az ellenőrizni kívánt partícióra, majd a *Tulajdonságok*-ra. A megjelenő menüben az *Eszközök* fül alatt indítsuk el a *Hibaellenőrzés*-t, beállítva a *Fájlrendszer hibáinak automatikus javítása* és *Szektorhibák keresése és kísérlet javításukra* lehetőséget. Egy újraindítást követően elindul az ellenőrzés. A következő lépésben mentsük el a meghajtót a neten vagy egy másik merevlemezen.

Nagyobb biztonságban: előzetes adatmentés

A partíciók változtatásának mindig van valamennyi kockázata. Ezért jobb, ha biztonságba helyezzük a rendszerpartíciót, hogy vészhelyzet esetén visszaállíthassuk. Az ehhez használt módszer nagyban függ a Windows partíció méretétől. →

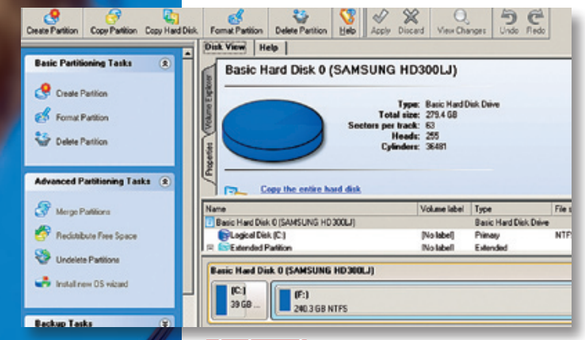

ÁTLÁTHATÓ A Paragon Partition Manager 2008 fő ablakában a merevlemez felosztását mutatja, így gyors hozzáférést ad az egyes partíciókhoz

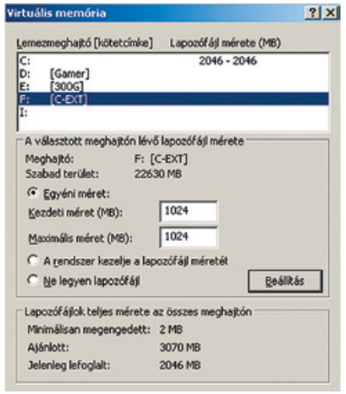

SZELEKTÍV SZEMÉTGYŰJTÉS **Mozgassuk át a Virtuális memóriát az adatszemét partíciójába, és adjunk meg számára fixen 1024 MB méretet. Ez átlagos munkaállomásnak tökéletesen elég**

5 GB területig: Apróbb partíciókhoz a Microsoft ingyenes, jelszóvédett, 5 GB-os tárolókat kínál az interneten, a *http://skydrive.live.com* címen. A használatához Windows Live ID-re lesz szükség, amit a *Bejelentkezés* menü *Regisztráció* gombjával szerezhetünk be. Sikeres bejelentkezés után pedig már tölthetjük is fel fájljainkat. Azonban akad egyetlen megkötés: a fájlok mérete nem haladhatja meg az 50 MB-ot. A megoldás a problémára a lemezmellékletünkön pihenő Drive Backup. A *Tools/Settings/Backup image options* pontban az *Image Split* résznél pipával engedélyezzük a több fájlra bontást, majd a *Maximum split size* értékét állítsuk át 50 MB-ra. Így a Microsoft által engedélyezett darabkákra bontva menthetjük le az adatfájlt. A feltöltési sebesség természetesen internetkapcsolatunktól függ, de 5 GB adat esetén mindenképpen extrém hosszúságú folyamatra számíthatunk.

100 GB területig: A legjobb megoldást ezen a szinten a hordozható merevlemezek jelentik. A szükséges szoftver pedig ismét a Paragon Drive Backup. Válasszuk a *Back up hard disks or selected partitions* pontot, és kövessük a varázsló – meglehetősen egyszerű – utasításait. A mentés feldarabolására ezúttal semmi szükség.

Terabájtos óriások: Egy ekkora partíció mentésének elkészítéséhez egy ugyanakkora merevlemez szükséges, több apróbbal próbálkozni legfeljebb kényszermegoldásnak jó. Az adatmentés folyamata egyébként megegyezik a kisebb méretű lemezeknél használttal.

Még több erő: partíciók elrendezése

Egy friss, karcsú XP vagy Vista gyorsabban indul el és működik, mint egy felesleges adatokkal túlterhelt. A következő lépés ezért a merevlemez felosztása és a Windows szétválasztása a személyes fájloktól és az állandóan újratermelődő adatszeméttől. A feladat kivitelezése a lemezegység állapotán múlik. Ha akad bőven szabad helyünk, és rendszerezettek adataink, több lépcsőben, de békésen átalakíthatjuk lemezünket. Ha már rég nem tudjuk nyomon követni, mi hol van merevlemezünkön, jobb ha egy új egységgel elölről kezdünk mindent, később lassanként átszemezgethetjük a hasznos adatokat a régebbi meghajtóból.

Merevlemezek felosztása: Telepítsük a lemezmellékletről, majd indítsuk el a Paragon Partition Managert, méghozzá *Advanced Partitioning* módban. A fő ablakban merevlemezeink partícióit és a fő egység állapotát láthatjuk. Legtöbb esetben a fő meghajtó jele a C:\, ezen van az operációs rendszer is. Ha másik Windowst, vagy Linuxot is használnánk, annak más fő partíción kell helyet kapnia. Nem kell azonban aggódnunk, ha tárterülettel bírjuk, akár 24 logikai partíciónk is lehet.

Merevlemezünket az alábbi partíciókra érdemes felosztanunk: 50 GB az XP és alkalmazásai számára, 10 GB szemetesnek. Amaradék hely a filmeké, zenéké, dokumentumoké, játékoké. Ha több operációs rendszert szeretnénk használni, még egy partícióra lesz szükség. Vista használatához 80 GB ajánlott, míg a Linux kevesebbel is beéri – ám lapozófájlját a saját fő partíciójában tárolja.

A meglévő Windows partíció kibővítésére, vagy éppen a megosztás előkészítéséhez válasszuk a *Redistribute Free Space* parancsot (ehhez persze szabad területre is szükségünk lesz), az elinduló varázsló néhány lépésben rögzíti a kívánalmakat. Új partíció létrehozásához az *Advanced Partitioning Tasks* alatt válasszuk a *Create Partition*-t. Az ezt követő párbeszédablakokban jelöljük ki a megfelelő meghajtót, és adjuk meg a partíció kívánt méretét. →

EGY 300 GB-OS LEMEZ FELOSZTÁSA

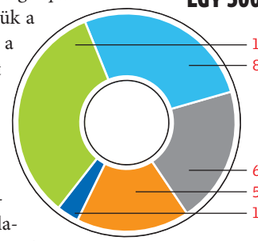

100 GB LINUX
80 GB VISTA ÉS PROGRAMOK
Felosztva A személyes fájlok és az adatszemét elkülönül az operációs rendszertől
60 GB ZENE, KÉPEK, DOKUMENTUMOK
50 GB XP ÉS PROGRAMOK
10 GB ADATSZEMÉT

FORRÁS: CHIP 2008

Rendszerösszeomlás? Semmi gond!

A gondos adatmenés és a PC Inspector File Recovery kihúzhat a bajból, ha valami rosszul sikerül particionálás közben. Megmutatjuk, hogyan.

Igaz, a particionálás nem teljesen biztonságos. Az is igaz, hogy cégeknek már több milliós károkat okoztak ilyen hibák. Ám megfelelő előkészületekkel ilyen helyzetekből is kimenekülhetünk.

Helyreállító CD készítése

Ebben is a Paragon Partition Manager adja a legfontosabb segítséget. A *Backup and Rescue* gomb lenyomása után jelöljük ki a *Create a bootable Recovery CD* lehetőséget, majd kövessük a varázsló útmutatását. A *Typical* beállítással a program a hagyományos eszköztárából válogatva hajtja végre a feladatot. Ha saját programot szeretnénk használni, például a PC Inspector File Recovery-t, azt az *Advanced* beállítások közt tehetjük meg. Nem lesz azonban szükségünk külső eszközökre a lemez megírásához, a Partition Manager ellátja ezt a feladatot is.

Így menthetjük meg adatainkat

Ha bármi baj történt, indítsuk el gépünket az adatmentéskor létrehozott Recovery CD-vel. Válasszuk a *Standard mode*-ot, hogy előtűnjenek olyan lehetőségek, mint a *Boot Corrector* vagy a *Recovery wizard*. De elindíthatjuk magát a Partition Managert is. Ha nem sikerül a helyreállítás, próbáljuk meg *Safe mode* alatt is. Így kevésbé lesz kényelmes a munka, ám az adat-visszaállítás hatékonyabban mehet végbe. Ha segítségre lenne szükségünk, az Alt+F1 kombinációval bővebb információt kaphatunk.

30% KEDVEZMÉNY!
CHIP MAGAZIN ÉVES ELŐFIZETÉS
12 SZÁM 16 740 FT-ÉRT!

Éves CHIP magazin előfizetés: 16 740 Ft

Ajánlatunk új előfizetésekre érvényes!

A megrendelés menete:
1. Keresse fel honlapunkat!
www.chiponline.hu
2. Töltse ki az online megrendelő lapot!

Ajánlatunk kizárólag új előfizetésekre érvényes!
Az előfizetés a DVD mellékletes CHIP magazinra és 12 lapszámra vonatkozik. Az akció érvényes: 2008. október 22.

További információ:
06 (1) 577-2600
mpb@motorpresse.hu
www.chiponline.hu

CHIP ONLINE hu

A merevlemezek végnapjai

A Solid State Disk egységek előbb-utóbb felváltják a HDD-ket.

Számos e cikkben szereplő tippünk – mint például a merevlemez-hőmérsékletek figyelése – hamarosan oka fogyottá válik. Hiszen a merevlemezek utódjában nincsenek motorok, amik túlhevülhetnének. Az SSD éppen úgy flashmemória chipekre menti az adatokat, mint például az USB kulcsok. Működésük hangtalan és a rázkódásnak is ellenállnak. A technológia egyetlen hátránya a magas ár, és az egyelőre alacsony kapacitás. Ám mindkettő változni fog a jövőben.

Lassan minden második noteszgépben
Az első SSD-t használó noteszgépek már most is kaphatóak, az olcsóbb Eee PC-től az elit noteszgépekig mindenhol találhatunk már belőlük. Az iSuppli elemzői már előre ünneplik, hogy 2009 végére minden második noteszgépet SSD tárolóval szerelnek fel (*www.isuppli.com/news/default.asp?id=7869*). A valóságban azonban a meghajtók ára fogja eldönteni, mennyire lesz sikeres az SSD.

Windows-karcsúsítás: Ha elkészültek a megfelelő partíciók, először is helyezzük át a személyes adatainkat. Hozzuk fel a Start menüt, és klikkeljünk jobb gombbal a *Személyes mappák*-ra vagy bármely áthelyezni kívánt mappára. Válasszuk a *Tulajdonságok*-at, majd ott az *Áthelyezés*-t, és adjuk meg az adattárolásra szánt partíció címét.

Hasonló módon szabadulhatunk meg a lapozófájltól és az ideiglenes fájloktól. Hozzunk létre egy *Temp* könyvtárat az adatszemétnek szánt partíción, majd a Start menüben kattintsunk a *Számítógép* ikonra, ott a *Tulajdonságok*-ra, majd a *Speciális rendszerbeállítások* fül *Környezeti változók* paneljére. Ezután változtassuk meg az elérési utat a *Temp* és *Tmp* sorban a *Felhasználói változók* és a *Rendszerváltozók* rész alatt is, hogy az az újonnan létrehozott könyvtárra mutasson. Miután ezt jóváhagytuk, kattintsunk a *Rendszertulajdonságok/Speciális rendszerbeállítások/Teljesítmény* alatt a *Beállítások*-ra.

A *Speciális* fül *Virtuális memória* részén válasszuk a *Módosítás*-t, majd válasszuk az adatszemétre szánt partíciót és az *Egyéni méret*-nél adjunk meg 1024 MB-ot. A többi meghajtón pedig válasszuk a *Ne legyen lapozófájl* lehetőséget.

Kettős operációs rendszer: Ha egy merevlemezen együtt használunk XP-t és Vistát is, előfordulhat, hogy az XP betöltődése során törli a Vista visszaállítási pontjait. A jelenség oka, hogy mindkét fő partíció látja a másikat, és így hozzá is férhet ahhoz, a Vista boot manager egy hibája miatt. A Paragon saját rendszerindító alkalmazást integrált a Partition Managerbe, ami képes megoldani ezt a problémát, némi munkával.

Az indítás után a két rendszer egyike rejtve marad olyannyira, hogy saját rendszerindítója sem képes megtalálni. Így mindig csak az éppen aktív partíció operációs rendszere indítható el. Azonban a Partition Manager mindkét rendszer alá telepítése kissé túlzásnak tűnhet csak emiatt. Így aki jól tud németül, annak azt ajánljuk, felejtse el a Partition Manager ilyetén alkalmazását, és helyette válassza a WWBMU-t, amely megtalálható lemezmellékletünkön is, vagy letölthető a *http://lab1.de/Central/Software/System-Tools/WWBMU* címről.

Nagyobb kényelem: automatikus bekapcsolás

Mostanra Windowsunk tökéletesen működik, hála a merevlemez és az adatok megfelelő felosztásának. De még így is akad egy probléma: az adatmentés hosszú és unalmas folyamata. A Drive Backup képes automatizálni ezt a folyamatot, hogy megkíméljen minket a továbbiakban. És egy ellenőrzőprogram telepítése is praktikus lehet: folyamatosan figyeli a merevlemezeket és figyelmeztet rá, ha adataink veszélybe kerülnek.

Automatikus mentés: Indítsuk el a Drive Backupot, és válasszuk a *Schedule Backup* pontot. A Varázslóban haladva jelöljük ki a *Basic Hard Disk 0* Master Boot Recordját és a Windows partícióit. Adjuk meg az adathordozásra kijelölt partíciót, mint célt. Figyeljünk oda, hogy ez ne legyen ugyanazon a lemezmeghajtón, mint a Windows. Ellenkező esetben egy lemezhiba miatt nemcsak az operációs rendszert, de annak biztonsági másolatát is elveszítjük. Ha kívánjuk, adjunk nevet mentésünknek, sőt bővebb kommentárt is fűzhetünk hozzá. Végül beállíthatjuk mikor, vagy milyen időközönként szeretnénk kérni az automatikus mentést. Ha nem akarjuk, hogy a folyamat a munkánkban zavarjon, érdemesebb éjszakai időpontot beállítani; a program képes leállítani a gépet, ha végzett.

Ha napközben végeztetnénk az adatmentést, legyünk biztosak benne, hogy a *Hot Processing Technology* aktív. Ezzel ugyanis a rendszer a háttérben, viszonylag diszkréten dolgozik. Ha a technológia nem aktív, a program főképernyőjéből, a *Tools/Settings/Hot Processing options* úton elérhető menüablakban először pipáljuk ki az *Enable hot processing*, majd az *Always use hot processing* lehetőséget.

Megjegyzés: Amennyiben más eszközt szeretnénk használni az automatizálásra, választhatjuk a Z-Cront is, amely megtalálható lemezmellékletünkön, vagy letölthető a (*www.point2click.de/freeware/cron.html*) címről.

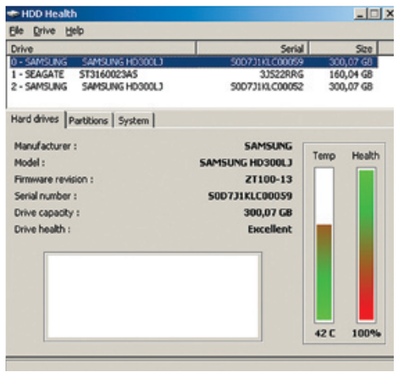

MEGFIGYELÉS ALATT A HDD Health átláthatóan jeleníti meg lemezeink állapotát és működési hőmérsékletét, ahogy a modell- és szériaszámot is

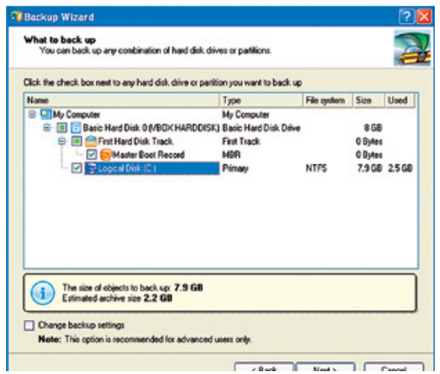

AUTOMATIZÁLT RENDSZER Válasszuk ki a Windows partícióit a Master Boot Recorddal együtt a Drive Backup varázslójában, és jelöljük ki a mentés helyét

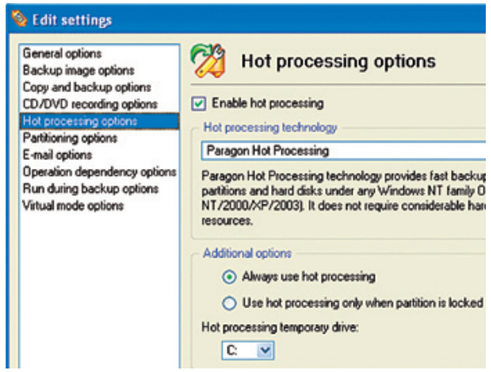

ADATMENTÉS FELTŰNÉSMENTESEN Aktiváljuk a Hot Processing eljárást a menüben, hogy nyugodtan dolgozhassunk gépünkön, miközben az adataink mentésén ügyködik

Merevlemezek felügyelete: Az utolsó lépésünk a folyamatos biztonság elérése. Telepítsük a HDDHealth-t a lemezmellékletünkről (vagy ha újabb kiadásra vágyunk idővel, a *www.panterasoft.com* címről). Indulása után a program rögtön megjeleníti az első lemezmeghajtó állapotát részben grafikus formában, részben a *Drive health* sorban. Az *Excellent* az optimális érték, gyengébb eredménynél mentsük gyakran fontos adatainkat – és gondolkozzunk el az egység leváltásán. A másik grafikus kijelző a meghajtó hőfokát mutatja. A gyártók többsége szerint a 40 és 50 Celsius fok közötti érték még helyénvaló, ennél magasabb esetén ellenőrizzük, és ha kell, bővítsük gépünk szellőzését.

A *Drive/SMART Attributes* útvonalon merevlemezünk összes lényeges adatát megtudhatjuk, ezeket kíséri figyelemmel a program is. A *Threshold* oszlopban láthatóak azon értékek, amelyek elérése a program (azaz az egység gyártója) szerint veszélyezteti a meghajtót. Ezek elérésekor a program riadóztat is. A *Worst* az eddig valaha elért legrosszabb érték a merevlemez életében.

Már csak az automata működést kell bekapcsolni. A *File/Options* menüben vegyük ki a pipát az *Open HDD Health window at startup* sor elől, és érdemes megfontolni, hogy a *Notifications* részben csak a *Popup* legyen kijelölve, a hangriasztást inkább kapcsoljuk ki a *Sound* oszlopban. Ezzel a riasztórendszert aktiváltuk. Ha jelentés érkezik arról, hogy kritikus hiba várható, ideje egy soron kívüli adatmentésnek, és egy új hordozó beszerzésének. ■

FENT ÉS LENT

Hangfalszettek: jó vagy csak hangos?

Csörgés, zörgés: egyes gyártók olyan hangfalakat kínálnak, melyek csak riasztónak jók – míg mások hifi-torony mellett is elférnének.

■ Számítógépet a hifi helyett: egy, a lipcsei egyetem által végzett kutatás szerint 20 éves kor alatt a felhasználók 80 százaléka számítógépen hallgatja kedvenc zeneszámait. Ez az eredmény egyáltalán nem meglepő, ha figyelembe vesszük, hogy mennyivel kényelmesebb ez a módszer annál, hogy CD-ket cserélhetünk egy lejátszóban.

Ahhoz azonban, hogy a zene valóban élvezhető legyen, megfelelő minőségű hangszórókra is szükség van. Számítógépes hangszórók mindenféle kivitelben léteznek, ám nagy részük még egy szakadt Sokol rádiónál sem szól szebben: zene helyett csak torz zúgás és károgás hallatszik belőlük, vagy éppen maximális hangerejük túl alacsony ahhoz, hogy a muzsika élvezhető legyen. Az alábbi listából kiderül, mely készleteket kerüljük el messzire, és melyeket vehetjük meg bátran.

Fehér bárányok

Creative GigaWorks 550W

Vezeték nélkül: A játékhoz, házimozihoz tervezett GigaWorks 550W nemcsak szépen és hangosan szól, de vezeték nélküli kivitelének köszönhetően nem fogunk állandóan hasra esni a szatellitsugárzók kábeleiben.

Info: www.creative.com, ár: kb. 75 000 Ft

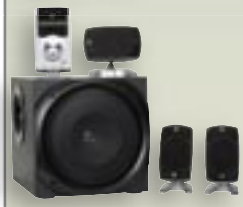

Logitech Z-5500 Digital

Többfunkciós: Digitális bemenetek DTS és Dolby Digital támogatással, vezeték nélküli távirányító és falra szerelhető szatellitek: ez az 500 wattos készlet egy házimozi-rendszerben is megállja a helyét.

Info: www.logitech.hu, ár:kb. 70 000 Ft

Creative GigaWorks T20

Ár/érték arány: A hiányzó mélyláda ellenére a Creative-nak ez a kedvező árú rendszere jól teljesít a mélytartományban, és dinamikája is méreteit meghazudtolóan jó.

Info: www.creative.com, ár: kb. 12 200 Ft

Altec Lansing FX4021

Erőteljes: A mélyládában két 5,25 hüvelykes meghajtó dolgozik együtt – ezzel a trükkel még a kisméretű dobozból is nagy teljesítmény csikarható ki. Szerencsére a cég a szatellitekre is odafigyelt.

Info: www.alteclansing.com, ár: kb. 25 000 Ft

Harman Kardon Soundsticks II

Ügyes: A Soundstick nemcsak egyedi dizájnú, hanem fantasztikusan is szól: úgy, ahogy azt egy ekkora nevű gyár termékétől el is várhatjuk. Egyetlen hibája, hogy a hang nagyon irányított.

Info: www.absolutsound.hu, ár: kb. 45 000 Ft

Fekete bárányok

Ozaki EM928 Nuke28

Gyengécske: Ha árát leosztjuk a hangfalak számával, kiderül, hogy az Ozaki Nuke28 túl olcsó ahhoz, hogy jó legyen. A közepes erősítő és a rezgésre hajlamos dobozok együttese nem sok jót kínál.

Info: www.ozaki.com.tw, ár: kb. 9600 Ft

Nortek Sound One 2.1

Megtévesztő: Egy neves high-end hangfalgyártó „védjegye" a teljesen fehér, szinte félgömb alakú membrán – a Nortek viszont nem ez a gyártó. A Sound One a külsőn kívül túl sok jóval nem dicsekedhet.

Info: www.nortekonline.com, ár: kb. 5500 Ft

Trust 500P Soundforce

Hangerő: Bár ennek a készletnek a neve szó szerinti fordításban hangerőt jelent, éppen ez az, ami hiányzik – már ha igényesek vagyunk a minőségre is. Az oldalanként 2 wattos teljesítménytől sokat nem várhatunk.

Info: www.trust.com, ár: kb. 4200 Ft

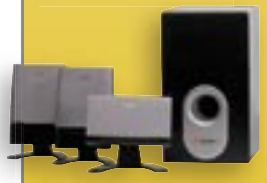

Labtec Arena 685

Hangtalanul: Lehet, hogy egy kisebb szoba hangosításához elég az Arena 685 által kínált 26,5 watt, de egy nagyobb teremben már kiderül, hogy a sztereó hangzás gyenge, a mélytartomány pedig korlátozott.

Info: www.labtec.com, ár: kb. 9000 Ft

Genius SW-Flat 2.1 700

Külsőség: A Genius lapos hangfalai jól néznek ki – ám a hangzásvilágukkal már nem voltunk megelégedve. Mind a mély, mind a magas tartomány korlátozott, a fényes kék LED még látáskárosodást is okozhat.

Info: www.genius.hu, ár: kb. 7000 Ft

Szürke zóna

BOSE Companion 5

Vastag pénztárcával A hangminőséget figyelembevéve mindenképpen ajánlott vétel a Companion: nemcsak gyönyörűen szól, de dinamikája és maximális hangereje is impozáns. Külalakja és kivitele is igényes, az USB csatlakozónak köszönhetően pedig üzembe helyezése is egyszerű. A BOSE azonban mindezt nem adja ingyen – a készlet ára kétszerese a hasonló kategóriás többi termékének.

Info: www.bose.hu, ár: kb. 100 000 Ft

CHIP Vásárlási tippek

A hónap legjobb vételei. Csapjunk le a kedvező árakra, vagy érdemesebb várni? Minden hónapban megmutatjuk hét alkatrész árának eddigi, és várható alakulását, hogy segítsünk a döntésben. Plusz ajánlat: a legjobb noteszgépek három kategóriában.

VÁSÁRLÁSI TANÁCSADÓ

Havi noteszgépajánló

Rendszeresen megjelenő összeállításunkban megtalálhatja a három leggyakrabban keresett noteszgép-kategória egy-egy kiváló vételét. A három modell alapján azt is megállapíthatja, tisztességes-e egy másik, önnek tetsző notebook árazása.

BELÉPŐSZINTŰ

Név	ACER Aspire 5715Z-3A1G12MI
Processzor	Intel Pentium Dual Core T2370
Memória	1 GB (max. 4 GB)
Videovezérlő	Intel GMA X3100
Megjelenítő	15,4", 1280×800 pixel
Merevlemez	120 GB
WLAN	802.11 b/g
Operációs rendszer	Linux
Méret	366×34×274 mm
Tömeg	2,8 kg

ÁLTALÁNOS FELHASZNÁLÁSRA

Név	MSI GX600PX-214HU
Processzor	Core 2 Duo T8100
Memória	3 GB (max. 4 GB)
Videovezérlő	NVIDIA GeForce Go 8600M-GT 512MB
Megjelenítő	15,4", 1280×800 pixel
Merevlemez	250 GB
WLAN	802.11 b/g
Operációs rendszer	FreeDos
Méret	358×32×259 mm
Tömeg	2,9 kg

MULTIMÉDIA - JÁTÉK

Név	Toshiba Satellite X200-22U
Processzor	Core 2 Duo T7500
Memória	3 GB (max. 4 GB)
Videovezérlő	NVIDIA GeForce Go 8700M-GT 512MB
Megjelenítő	17,1", 1680×1050 pixel
Merevlemez	250 GB
WLAN	802.11 a/b/g/n
Operációs rendszer	Windows Vista Home Premium
Méret	399×52×288 mm
Tömeg	3,8 kg

CHIP ár-előrejelzés

Prognózisainkból előre láthatja, mennyire jó üzlet most megvenni a cikkben szereplő alkatrészeket.

Processzor

Intel Core 2 Duo E8400, dobozos

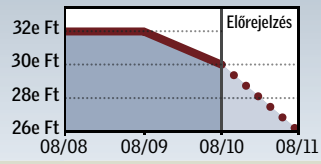

Alaplap

ASUS P5KR

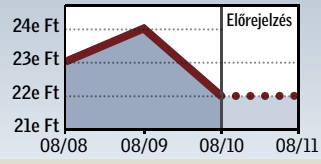

Memória

2×1024 MB DDR2-800, GEIL

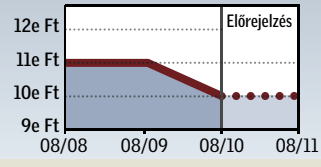

Grafikus vezérlő

Sapphire Radeon HD3850 256 MB

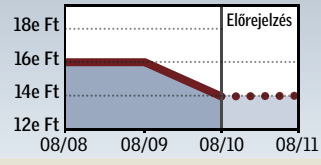

Merevlemez

Western Digital Caviar SE16 750GB

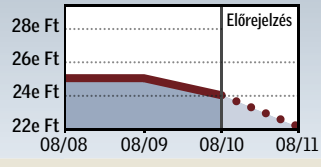

Monitor

Samsung SyncMaster 226BW

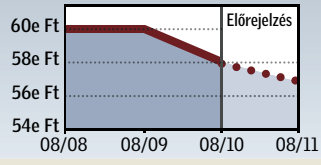

Játékkonzol

Playstation 3

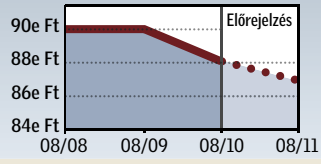

Álcázva a weben

Ha meglátogatunk egy webhelyet, nyomot hagyunk magunk után. A CHIP utánajárt, hogy melyik anonimizáló szolgáltatással rejtőzködhetünk el a leghatékonyabban.

Ebben a cikkben

Netböngészés rejtett IP-címmel
Hogyan működik az anonimizáló?
Mindenféle internetelérés álcázása
Ingyenes védelem CHIP-csomaggal

Aki anonimen szörföl, megszabadul a spamtől

Miért bujkáljak az interneten? Nincs semmi rejtegetnivalóm. Erre hivatkoznak azok az internetezők, akik kritikusan tekintenek az anonimizálókra. Teljesen félreértik a helyzetet! Igenis van mit rejtegetni szörfölés közben: a személyes adatainkat. A professzionális eszközökkel felszerelt kémek ugyanis már jó ideje ezekre vadásznak. Ennek érdekében felkutatják a legapróbb nyomokat, amelyeket hátrahagyunk internetezés közben. Az összegyűjtött információdarabkákból személyi profilokat készítenek, és eladják azokat marketingcégeknek, vagy bűncselekmények elkövetésére használják. Mindazonáltal ennek megakadályozásához nem szükséges feltétlenül elmenekülnünk a világhálóról. Számos szolgáltatás és szoftver létezik, amellyel megóvhatjuk magánszféránkat. A kérdés csupán az, hogy ezek segítségével csakugyan 100 százalékban anonim módon szörfölhetünk-e, továbbá a módszer nem megy-e a sebesség és a használhatóság rovására?

Ezért a tesztelés során kiemelt figyelmet szenteltünk annak, hogy a vizsgált szolgáltatások valóban megbízhatóan titkosítják-e az IP-címünket. Szintén alaposan megvizsgáltuk a szörfölés sebességére gyakorolt hatásukat, ugyanis sok anonimizáló lelassítja az adatátvitelt a titkosítás miatt. Annak érdekében, hogy a kémek ne tudják beazonosítani a számítógépünk gyenge pontjait, a korszerű megoldásoktól további szolgáltatásokat is várunk: a sütik törlését, az operációs rendszer és a böngésző álcázását, valamint a Flash és a Java kikapcsolását. Mindezeket mi is be tudjuk állítani a böngészőben, de egy fizetős terméktől elvárható, hogy megkíméljen minket a konfigurálás fáradalmaitól. A fizetős szolgáltatások mellé két ingyenes termék is bekerült a tesztmezőnybe. Az alábbiakból megtudhatják, hogy az utóbbiak hogyan teljesítenek a VPN technológiát és saját szervereket bevető előbbiekkel szemben.

Láthatatlanul: kell egy kis segítség

A fizetős termékeknél az anonimizálás automatikusan megtörténik. A telepítés, a rendszer újraindítása, az inkognitóban végzett szörfölés és a titkosítás megy, mint a karikacsapás. Ezzel szemben a Jap és a Tor esetében a proxyszervert manuálisan kell konfigurálnunk. Ez azonban nem okoz különösebb nehézséget, köszönhetően a támogatásnak.

És akkor mindez azt jelenti, hogy névtelenül és biztonságosan szörfölhetünk az interneten? Sajnos nem. Egy rövid teszt a *https://www.jondos.de/en/anontest* weboldalon világosan megmutatja, hogy pusztán az IP-cím titkosítása messze nem elegendő. A sütik, a használt operációs rendszer, a telepített Java-változat és még sok más információ szabadon hozzáférhető marad. Megdöbbentő módon egyik termék sem foglalkozik azzal, hogy mit kell a felhasználónak tennie a böngésző megvédéséhez. Online sem találtunk erre vonatkozó információkat a fizetős termékek esetében. Joggal várható el, hogy ezt a hiányosságot minél előbb pótolják a gyártók.

De nem csak a webböngészőnkkel csatlakozunk az internetre. Az IP-cím a fájlmegosztók és az azonnali üzenetküldők használatakor is kiolvasható. A VPN technológiát alkalmazó programok kezelik ezt a problémát: a Steganos, az S.A.D. és a Trackbuster mindenféle internetelérést képes álcázni. A Tor szintén kínál ilyen szolgáltatást, de az összes internetkapcsolat titkosítása már pénzbe kerül. A kiterjedt online segítség megkönnyíti a konfigurálást, a kezdő felhasználóknak azonban komoly nehézségeket okozhat a fájlcserélőknek és az azonnali üzenetküldő programoknak a Tor hálózatán keresztüli használata.

Ugyancsak problémát jelent a levelezőügyfelek álcázása: csak a Trackbuster és a Tor teszi lehetővé anonim e-mailek küldését. Az S.A.D. és a Steganos blokkolja a levelezőprogramokat. Ennek oka: a gyártók mindenképpen meg akarják akadályozni, hogy terméküket spamterjesztésre használják. Ha tehát továbbra is szeretnénk levelezni, a levelezőprogramunkat ki kell vennünk a védett szoftverek közül. Ez szerencsére egyszerűen megvalósítható, különösen az S.A.D.-ben, amelyben sok levelezőklienst előre definiált a fejlesztő. →

CHIP Összegzés

■ Gyors, biztonságos és rugalmas? Egyik program sem kínálja ezt a kombinációt. Egy hajszállal a Steganos műhelyéből származó Internet Anonym VPN végzett az első helyen, elsősorban gyors és stabil összeköttetésének köszönhetően. A legjobb ingyenes alternatíva a Tor, amelynek azok az alkalmi internetezők vehetik jó hasznát, akik nem igényelnek gyors oldalbetöltést, és el tudják végezni a manuális konfigurálást.

Így működik az anonimizáló

Amikor szörfölünk az interneten, a webhely és a felhasználó közötti minden kapcsolat rejtve marad: a lekérdezés kódolt, az IP-cím pedig kicserélődik

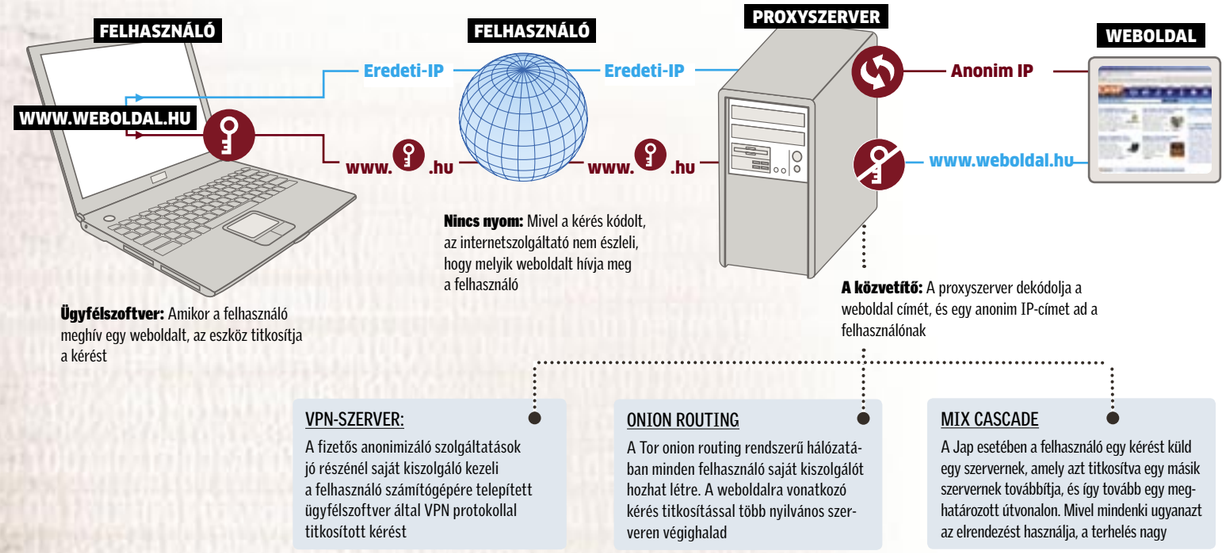

Így nem kell mást tennünk, mint kattintani az általunk használt terméken. A levelezők védelmének hiánya azonban nem igazán jelent tragédiát: mihelyt ugyanis levelet küldünk postafiókunkból, már nem vagyunk névtelenek. Ugyanez igaz minden olyan szolgáltatásra (például az online bankolásra), amelynek használatához regisztrálnunk kell magunkat.

Egyébiránt kifejezetten nem javasoljuk az anonimizálón keresztüli regisztrációt az ezt igénylő webhelyekre, ugyanis minden kiszolgálógép képes rögzíteni az átvitt adatokat. Ez pedig komoly kockázattal jár olyan szolgáltatások esetében, mint például a Tor, amely nyilvános proxykat használ. Így bárki tagja lehet a hálózatnak, és nem tudhatjuk, hogy ki üzemelteti a szervert.

Sebesség: óriási különbségek

Egy-két évvel ezelőtt az anonimizálók által okozott lassulás még komoly gondot jelentett. Szerencsére a gyártók – legalábbis egy részük – felismerték a problémát, és megtalálták a megoldást. A tesztelés során egy szoftver segítségével több alkalommal megmértük három bonyolult felépítésű weboldal betöltési idejét, és az eredményeket átlagoltuk. A Steganos különösen jól teljesített: a szörfölés szélvészgyors volt, és egyáltalán nem szembesültünk összeköttetési problémákkal. Boszszantó volt ugyanakkor, hogy bár az S.A.D. egy hajszállal jobb betöltési időt produkált, néhány webhelyet képtelenek voltunk elérni vele; még a második próbálkozás sem járt sikerrel. A megoldást a programból való kilépés és az újraindítás jelentette, aminek eredményeképpen egy másik kiszolgálóhoz kapcsolódtunk.

Kellemetlenségekkel szembesültünk a Trackbuster telepítésekor is: a program a Vista alatt nem volt hajlandó működni. Két további telepítési kísérletünk is kudarcot vallott, mivel a Trackbuster egyszerűen nem volt hajlandó a kiszolgálóhoz kapcsolódni. A hiba okát nem sikerült kideríteünk. Egy másik vistás számítógépen viszont minden gond nélkül sikerült a telepítés, az összes konfigurációs beállítás azonban itt sem működött. Kár, mivel a betöltési sebesség csupán másfél másodperccel maradt el a legjobb S.A.D.-étől: az 5,5 másodperces átlagos időeredmény jónak mondható. Különösen, ha a nyilvános proxyk idejével hasonlítjuk össze. A Tornak 30 másodpercre volt szüksége az oldal betöltéséhez, míg a Jap több mint egy percig elszöszmötölt a feladattal, ami igencsak próbára teszi a felhasználók türelmét a gyors ADSL szolgáltatások korában.

Működés: nagyon spártai

Rengeteg hiányossággal találkoztunk a tesztelt szolgáltatások üzemeltetése során. A kivételt a Steganos és az S.A.D. jelenti, amelyek semminemű gondot nem okoznak használóiknak. Ezen eszközök telepítése csupán pár percet vesz igénybe, és jól áttekinthető, egyszerű felhasználói felülettel büszkélkedhetnek. Sajnos azonban a gyártók nem sok konfigurációs lehetőséggel látták el programjaikat. Eltekintve bizonyos webhelyek kizárásától, a felhasználó semmilyen ellenőrzést nem gyakorolhat az eszközök felett. Mindazonáltal mód van az összeköttetés konfigurációjának és a szolgáltatás által kezelt forgalom nyomon követésére. Ez nem valami sok, a Trackbuster azonban fényes bizonyítéka annak, hogy létezik még spártaiabb megoldás is. Itt egyáltalán nincs felhasználói felület, a program csupán egy ikont kínál a tálcán, ennek a menüjével vezérelhetjük a működését.

Sajnálatos módon egyik program sem törli a sütiket és a böngészési előzményeket, vagyis a kiegészítő biztonsági intézkedéseket a felhasználónak kell foganatosítania. Erre szükség is van, mivel csupán az IP-cím elrejtése nem elegendő az adatgyűjtők tevékenységének megakadályozására. ■

HELYEZÉS	1 HELYEZÉS	2 HELYEZÉS	3 HELYEZÉS	4 HELYEZÉS		5 HELYEZÉS
Internet	**Steganos Internet Anonym VPN www.steganos.com**	**S.A.D. CyberGhost www.cyberghostvpn.com**	**Trackbuster www.trackbuster.com**	**Tor www.torproject.org**		**JAP http://anon.inf.tu-dresden.de/ index_en.html**
Tájékoztató ár	12 euró/hó	10 euró/hó	12 euró/hó	ingyenes		ingyenes
Összpontszám	79	78	72	70		51
	■■■■□					
Biztonság (50%)	71	71	79	79		47
Sebesség (35%)	93	90	74	60		49
Ergonómia (15%)	71	74	43	65		68
Ár/érték arány	kielégítő	kielégítő	megfelelő	nagyon jó		nagyon jó
Biztonság						
Proxyk	saját VPN-szerver	saját VPN-szerver	saját VPN-szerver	nyilvános VPN-szerver		mix cascade
IP-titkosítás a böngészőben	automatikus	automatikus	automatikus	automatikus		manuális
Rendszer és böngésző elrejtése	–	–	–	–		–
Fájlmegosztás/csevegés	automatikus	automatikus	automatikus	manuális		nem lehetséges
Sütikezelés	–	–	–	–		–
Flash/Java deaktiválás	– /–	– /–	– /–	– /–		– /–
E-mail titkosítás	–	–	●	●		–
FTP/HTTPS titkosítás	automatikus	automatikus	automatikus	manuális		manuális (csak a böngészőben)
Hirdetésblokkolás	–	–	–	–		–
IP-váltás	program újraindításával	program újraindításával	program újraindításával/ manuálisan	program újraindításával/ manuálisan		program újraindításával/ manuálisan
Sebesség						
Átlagos oldalbetöltési idő*	3,83 mp	3,81 mp	5,47 mp	33,56 mp		62,43 mp
Elérhetőség	nincsenek összeköttetési problémák	ritka összeköttetési problémák	gyakori összeköttetési problémák	nincsenek összeköttetési problémák		nincsenek összeköttetési problémák
Ergonómia						
Felület	egyszerű, de áttekinthető	egyszerű, de áttekinthető	nagyon egyszerű	részben zavaros és bonyolult		egyszerű, de áttekinthető
Telepítés	teljesen automatikus	teljesen automatikus	teljesen automatikus	manuálisan kell megadni a szervert a böngészőben		manuálisan kell megadni a szervert a böngészőben
Egyéni beállítások	alig egynéhány	alig egynéhány	alig egynéhány	kevés		kevés
Árban foglalt havi adatmennyiség	25 gigabájt	40 gigabájt	korlátlan	korlátlan		korlátlan
Egyéb szolgáltatások	–	2 gigabájt online tárhely	–	–		–

* Titkosítás nélküli elérési idő 2,41 másodperc

● igen – nem
Csúcskategória (100–90) Középkategória (74–45) Felső kategória (89–75) Nem ajánlott (44–0) Értékelés pontszámokkal (max. 100)

Ingyenes védelem a CHIP teljes körű csomagjával

Az anonimitásnak nem kell feltétlenül pénzbe kerülnie. A CHIP CD/CVD-jének Anonim mappájában megtalálják az összes szükséges programot.

▶ **Teljes csomag:** A Tor-Privoxy-Vidalia összeállítás kiváló ingyenes védelmet nyújt. Az anonimizáló Tor mellé megkapjuk a hozzá való Vidalia grafikus felhasználói felületet és a Privoxy nevű proxy szűrőt.

▶ **Proxy megadása:** A Tor telepítése után a böngészőben definiálnunk kell a proxyt. Az *Internet Explorerben ezt az Eszközök/Internetbeállítások* párbeszédablakban tehetjük meg. A Firefoxban használjuk a FoxyProxy bedolgozót, amely automatikusan elvégzi a beállításokat.

▶ **Böngésző levédése:** A védelem fokozásához kapcsoljuk ki a Javát, és blokkoljuk a beugró ablakokat. Az Internet Explorerben ehhez menjünk az *Eszközök/Előugró ablakok blokkolása* almenübe, a Firefoxban pedig használjuk a Web Developer kiegészítőt.

▶ **Nyomok törlése:** Szörfölésünk még biztonságosabb lesz, ha automatikusan töröljük a böngésző adatait. A Firefoxban ezt a lehetőséget az *Eszközök/Beállítások* ablak *Adatvédelem* lapján aktiválhatjuk. Az Internet Explorerben kézzel törölhetjük a fájlokat az *Eszközök/Internetbeállítások/Általános/Törlés* ablakban.

FELFEDETT ADATOK Az Anontest megmondja, mit árul el rólunk a böngésző

CHIP KOMPAKT: Anonimizálók

IGÉNYLISTA

✔ GYAKORI SZÖRFÖLŐ
Csak akkor engedi meg magának az anonim internetezés luxusát, ha a VPN költségei elfogadhatóak. A szolgáltatók többnyire előfizetésként ajánlják termékeiket, és az intenzív letöltés megakadályozására korlátozzák az átvitt adatmennyiséget.

✔ ALKALMI SZÖRFÖLŐ
Az ingyenes szoftverek azoknak ideálisak, akik csak ritkán kívánnak névtelenül netezni. Azonban ezeknél – a kapcsolattól függően – meglehetősen lassú az adatátvitel. Erre megoldást jelenthet a ki- és bejelentkezés, aminek révén egy új, gyorsabb proxyhoz kapcsolódhatunk.

A legjobbak

1 STEGANOS INTERNET ANONYM VPN
Első számú választás azoknak, akik gyors kapcsolatot igényelnek. Az egyetlen versenyző, amelynél nem léptek fel szervergondok a tesztelés során.
Tájékoztató ár: 12 euró/hó

4 TOR
Jó elrejtés, elfogadható sebesség mellett. A Tor a legjobb ingyenes anonimizáló. Egyetlen fogyatékossága, hogy a kiszolgáló néha túlterheltté válik.
Tájékoztató ár: ingyenes

ÍGY TESZTELT A CHIP

Az anonimizálónak nem csupán el kell rejtenie a netező IP-címét, de meg kell védenie az internetre kapcsolódó összes programot. Ugyancsak fontos a gyors összeköttetés, hogy a titkosítás ne lassítsa le a DSL-adatátvitelt. Ezeken túlmenően értékeltük a programok kezelhetőségét és áttekinthetőségét.

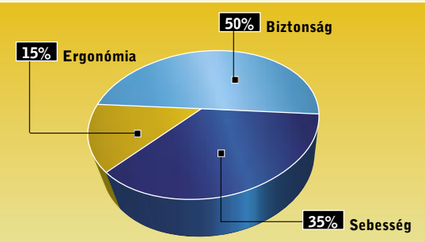

Egy terabájt 50 000 forinttól

Központi tárolóegység, akár 2 gigabájt kapacitással, multimédiás és webes tartalmak tárolására, letöltésre: 14 NAS-t vizsgáltuk meg közelebbről.

Ebben a cikkben

14 NAS tesztje

NAS-ok beállítása

Táblázat mérésekkel és adatokkal

CHIP kompakt vásárlási tippek

Hol lehetnek a nyaralási képek? A notebookon? Vagy már átmásoltam a PC-re? Vagy esetleg valamelyik külső HDD-n? Tipikus gondolatsor, ami szinte mindenkivel megesik. Egy NAS-sal azonban végre megszűntethetjük a káoszt: egy ilyesfajta, központi adattároló készülékkel a hálózatra csatlakoztatott valamennyi számítógép elérheti az adatokat (a fenti esetben a fényképeket). Egy NAS-sal és minimális rendszerezettséggel nem kell többé keresgélnünk az adatok között; legyen szó fényképekről, zenéről vagy videóról, minden egy helyen lesz elérhető. Extraként a hálózati adattárolókat használhatjuk biztonsági mentések készítésére is. A CHIP 14 készüléket tesztelt, 250–2000 gigabájt tárolókapacitással, hogy minden felhasználó megtalálhassa a számára ideális típust.

CHIP Összegzés

■ A legmodernebb NAS-ok tulajdonképpen alkalmasak arra, hogy a legfontosabb szerverfunkciókat kiváltsák. A tesztgyőztes Synology Disk Station DS107+ mindenre képes, amire csak szükségünk lehet, emellett sohasem túl hangos, és keveset is fogyaszt. A legjobb vételnek számító D-Link DNS-323 olcsóbban és nagyobb tárolókapacitással is kapható – ideális választás, ha a szolgáltatások sokrétűsége nem az elsődleges szempont.

HASZNÁLHATÓSÁG

Nyolc szerver, mini csomagolásban

A NAS-ok legérdekesebb tulajdonsága, hogy kis méretük ellenére képesek helyettesíteni egy vagy több szervert. Nemcsak, hogy a hálózatban központi adattárolóként viselkednek, de esetenként arra is képesek, hogy az adatokat az interneten keresztül is elérhetővé tegyék, épp úgy, mint a legtöbb internetszolgáltató. Ez legkönnyebben egy sima FTP szerver programmal lehetséges, ami cseppet sem bonyolult megoldás. Mi sem bizonyítja jobban, minthogy tesztünkben a készülékek többsége rendelkezik ezzel a szolgáltatással – érdekes egyébként, hogy az FTP az egyik legrégebbi protokoll az internetes kommunikációban, 1995 óta használják. A HTTP alapú elérés a felhasználók többségének talán hasznosabb lenne – sajnos e protokoll támogatása távolról sem általános egyelőre. A fájlok elérésének ugyan nem túl fontos ez a módszer, azonban ha a NAS-ba HTML szervert is beépítenek, akár egy alacsony terheltségű webszerver kiváltására is alkalmas lehet.

Az ilyesfajta online szolgáltatások mellett természetesen az is nagyon fontos, hogy mire képesek a NAS-ok a helyi hálózaton – végül is elsősorban ilyesfajta környezetre tervezték őket. Az alapfunkció természetesen a fájlmegosztás: a NAS-on tárolt adatokat a helyi hálózat valamennyi számítógépéről elérhetjük. Bár ez a végeredményt nem befolyásolja, különbség mutatkozik az egyes eszközök között abban, hogyan működik a fájlmegosztás; a NAS-ok Samba, NFS vagy Windows alapokon is működhetnek.

Hasznos és fontos szolgáltatás a biztonsági mentések készítése, amely a tesztben szereplő termékek közül 12 esetében egy külön feltelepített alkalmazás segítségével történhet. A zenék és filmek megosztási képessége is sokszor jól jöhet; szinte minden NAS-t felkészítenek arra, hogy médiaszerverként működjön. Egy médiaszerverrel minden UPnP-t támogató eszköz képes együttműködni külön beállítás nélkül is, azaz képes hozzáférni az adattárolón lévő multimédiás tartalomhoz. Az UPnP-t többek között az Xbox 360 és a PlayStation 3 is támogatja.

És még mindig nincs vége: a NAS-ok alkalmasak nyomtató megosztására is. Amelyik készülékre kerül USB Host, az szinte biztos, hogy ismeri ezt a szolgáltatást. A legjobb az egészben pedig az, hogy elég a nyomtatót az USB porthoz csatlakoztatni! →

OKOS FELÉPÍTÉS **A Synology eszközei az AJAX alapú megoldás miatt remekül konfigurálhatók**

Könnyebb nem is lehetne!

Korábban nehézkes volt, mára azonban nagyon is leegyszerűsödött a NAS-ok telepítési folyamata.

1-2 éve a NAS-okat még csak profiknak ajánlották, s meg kell hagyni, a tesztben szereplő néhány típus üzembe helyezése még ma is valamivel többet kíván az alapvető ismereteknél. A menüben még mindig csak ritkán találunk magyarázó szövegeket, amelyek nélkül a kezdő felhasználók könnyen eltévedhetnek. A kaotikus menü egyes paramétereit csak akkor állítsuk át, ha pontosan tudjuk, hogy mit csinálunk – és emellett elolvastuk a kézikönyv idevágó fejezetét is.

Szerencsére vannak kivételek is, a tesztgyőztes Synology DS107+ esetében például a menüstruktúra letisztult, könnyen kezelhető és minden funkció a megfelelő helyre került. A beállításokat villámgyorsan megváltoztathatjuk, és az új, AJAX alapú megoldásnak hála attól sem kell tartani, hogy bármilyen konfiguráció elvész: a menü mindig frissíti a megváltoztatott részt. Pozitívum, hogy a leggyakrabban használt beállító paneleket elmenthetjük a kedvencek közé, így ezekhez bármikor villámgyorsan, a kusza menürendszerben való keresgélés nélkül hozzáférhetünk.

A legjobb azonban az, hogy a Synology közösség által fejlesztett modulokkal a NAS-ok bármire alkalmassá tehetők, és a modulok integrálása cseppet sem bonyolult. Csak le kell futtatni egy keresést, és a találatok közül meg kell adni, hogy mely modulokat akarjuk telepíteni. (Előtte persze érdemes tájékozódni arról is, hogy melyik modul pontosan mire való, hogy felesleges bővítményekkel ne bajlódjunk!) A Synology a menürendszerével így mindenki számára követendő példát állított fel!

(Fontos, hogy nem minden printert lehet ezzel a módszerrel megosztani! Az együttműködés lehetőségét a nyomtatógyártó honlapján lehet ellenőrizni.)

Az extrák között további érdekességekre bukkanhatunk. A Qnap és a Synology például nem állt meg az öt klasszikus szerverfunkció integrálásánál, egy letöltésvezérlőt is beépítettek, így anélkül tölthetünk le fájlokat az eMule vagy éppen a BitTorrent hálózatokról, hogy a számítógépet bekapcsolva hagynánk. Az igazi ínyencek a tesztalanyok egy részénél az iTunes szervert is használhatják; ennek segítségével, az iTuneson keresztül megvásárolt tartalmakat a hálózatra kötött valamennyi gépen le tudjuk játszani. Végül, de nem utolsó sorban a Synology még erre is rátéve egy lapáttal, kezeli az IP-alapú webkamerákat is (a kompatibilitási listát ez esetben is ellenőrizzük). Természetesen lehetőség van a látottak felvételére is, így ez a NAS akár még őrző-védő szerepet is betölthet.

Összegezve, a legjobban felszerelt NAS-ok akár nyolc szerverfunkciót is képesek kiváltani, persze jóval kisebb számítási kapacitással bírnak egy teljes értékű kiszolgálónál, de cserébe csak a szerverek árának töredékét kell kifizetnünk.

ZAJSZINT

Aktív hűtés nélkül forró a helyzet

Alapvetően egy külső HDD esetében pozitív, ha a hűtést ventilátor nélkül is meg lehet oldani. A NAS-ok esetében erre sok esély nincs, mégpedig azért, mert ezeket az adattárolókat tipikusan arra tervezik, hogy egész nap működjenek. Azaz a HDD-k folyamatosan termelik a hőt. Emellett a rengeteg integrált szolgáltatás (viszonylag) nagy számítási kapacitást, és így külön CPU-t igényel – ezt valahogyan szintén hűteni kell. Néhány gyártó ugyan készít aktívhűtés-mellőző NAS-t, ám azt tudni kell, hogy ezek időzített bombaként működnek, és bármikor bedobhatják a kulcsot; a ventilátor nélküli NAS-okban a HDD élettartama drasztikusan csökken.

Érdekes módon a NAS-ok zajszintje mégsem elsősorban attól függ, hogy tartalmaznak-e ventilátort, vagy sem. Sokkal több múlik a készülékház tervezésén; kellő rezgéscsillapítás hiányában ugyanis a nem megfelelően rögzített HDD-k kellemetlen, mély, vibráló hangot okozhatnak, és a vibráció akár az asztalra is átterjedhet. Ezt a problémát a legjobban a Freecom szakemberei tudták kezelni, a Network Drive adatmozgatáskor és üresjáratban egyaránt a leghalkabb modellje tesztünknek, majdhogynem hangtalanul teszi a dolgát.

FOGYASZTÁS

Drámai, akár háromszoros különbségek

A fogyasztás cseppet sem elhanyagolható szempont, főleg, ha egy olyan készülékről beszélünk, amely éjjel-nappal működni fog. Egy NAS célja ugyanis lehet az is, hogy a bekapcsolt PC helyett folyamatosan töltse az adatokat az internetről. Ennek fényében a tesztszereplők elég gyengén teljesítenek; sok NAS akkor sem kapcsolja ki a HDD-t, ha már jó ideje nem volt adatforgalom, pedig ezzel sok energiát lehetne spórolni!

A Qnap modelljei negatív példát mutatnak, Standby állapotban szinte semmivel sem fogyasztanak kevesebbet, mint működés közben. A tesztgyőztes sem tökéletes ebből a szempontból, viszont esetében a mérnökök már jobb munkát végeztek, azzal együtt, hogy a mezőnyben találni a Synology modelljénél kevesebbet fogyasztó típust is. Energiafelhasználás szempontjából az ideális választást a Buffalo LinkStation Mini jelenti, amelybe két notebook HDD került – lassabb, de energiatakarékosabb működést eredményezve. Ráadásul a LinkStation Mini, ha éppen nincs rájuk szükség, le is állítja a merevlemezeket, így az üresjárati fogyasztása csupán 7,1 watt.

Ezt egyedül a Freecom tudja „felülmúlni". A Network Drive szintén leállítja a HDD-ket, és készenléti állapotban beéri akár 6 wattnyi energiával is.

Tesztünkben a fogyasztás összehasonlításakor napi 16 óra használatot feltételeztünk, a végeredmény meglepő: a legjobban és legrosszabbul teljesítő versenyző között a különbség kb. 300%.

TELJESÍTMÉNY

NAS-ba nem kell gyors merevlemez

A NAS-okba szerelt HDD sebessége lényegtelen, a tesztszereplők adatátviteli sebessége mégis nagyon eltérő. A leggyorsabb a Synology DS207+ volt, a maga 35,5 MB/s-os tempójával, csalódást keltett viszont a Freecom Network Drive, amely nem gigabites adapterrel volt felszerelve, és másodpercenként 8 MB feldolgozására volt képes. →

Alternatíva: multimédiás merevlemez

Ha a külső HDD-re főként filmek kerülnek, amelyeket a tévén akarunk visszanézni, jó alternatíva lehet egy tévékimenettel szerelt külső merevlemez. Az ilyesfajta merevlemezeknek két előnye van: egyrészt összeköttetésben állnak a PC-vel, tehát a multimédiás fájlok átmásolása gyerekjáték, másrészt pedig a filmek lejátszására önerőből, tehát a PC nélkül is képesek. Fontos azonban tudni róluk néhány dolgot! Az egyik az, hogy a nagyfelbontású tartalmat korántsem biztos, hogy kezelik, ahogyan legtöbbször nem boldogulnak az AVC (H-264) kodekkel és a matroska formátummal sem. A DivX és XviD kódolású AVI fájlokat viszont mindegyik típus kezeli, feltéve, hogy a kódolásnál valamelyik előre definiált profilt használta a tömörítő. A multimédiás merevlemezek a legtöbbször AV kimenetet, ritkábban komponens kimenetet, még ritkábban HDMI csatlakozót tartalmaznak, ezeket használhatjuk a tévével és a hangrendszerrel való összeköttetésre.

20% KEDVEZMÉNY!
CHIP MAGAZIN AJÁNDÉK GEO ELŐFIZETÉSSEL
CSAK 18 990 FT-ÉRT!

+

HA MOST FIZET ELŐ EGY ÉVRE A CHIP MAGAZINRA
20%-OS KEDVEZMÉNNYEL, AKKOR
FÉL ÉVES GEO MAGAZIN ELŐFIZETÉST ADUNK AJÁNDÉKBA!

AJÁNDÉK GEO MAGAZIN ELŐFIZETÉS ÉRTÉKE: 3300 FT
Ha többet szeretne megtudni a GEO magazinról,
kérjük, látogasson el a www.geo-magazin.hu oldalra!

CHIP ONLINE.hu

HELYEZÉS 1–8	1 HELYEZÉS	2 HELYEZÉS	3 HELYEZÉS	4 HELYEZÉS	5 HELYEZÉS	6 HELYEZÉS		7 HELYEZÉS	8 HELYEZÉS
Típus	Synology Disk Station DS107+	Qnap Turbo Station TS-109Pro	Synology Disk Station DS108J	Netgear ReadyNAS Duo RND2150	Buffalo LinkStation Mini LS-WS1.0TGL	Qnap Turbo Station TS-209Pro II		Synology Disk Station DS207+	Maxtor Shared Storage II 1TB
Tájékoztató ár	75 800 Ft	79 400 Ft	63 000 Ft	99 800 Ft	102 700 Ft	118 600 Ft		101 800 Ft	62 000 Ft
Értékelés	84	79	78	78	78	78		74	70
	■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■■□		■■■□□	■■■□□
Használhatóság (40%)	95	95	89	92	70	97		100	69
Zajszint (20%)	74	56	69	75	72	61		33	92
Fogyasztás (20%)	71	60	76	52	100	43		35	50
Teljesítmény (20%)	86	88	69	78	78	90		100	68
Ár/érték arány	jó	jó	kiváló	közepes	közepes	gyenge		közepes	kiváló
Specifikációk									
Kapacitás/meghajtók száma	500 GB / 1	500 GB / 1	500 GB / 1	500 GB / 1	1000 GB / 2	1000 GB / 2		500 GB / 2	1000 GB / 1
Méret	219×61×162 mm	210×60×182 mm	219×16×162 mm	219×100×133 mm	135×40×78 mm	212×175×116 mm		220×88×160 mm	219×135×65 mm
LAN sebesség	1000 Mbit	1000 Mbit	1000 Mbit	1000 Mbit	1000 Mbit	1000 Mbit		1000 Mbit	1000 Mbit
USB/eSATA	3/1	3/1	3/–	3/–	1/–	3/–		3/1	2/–
FTP/HTTP szerver	●/●	●/●	●/●	●/–	●/–	●/–		●/●	–/–
Backup/Print/UPnP	●/●/●	●/●/●	●/●/●	●/●/●	●/●/●	●/●/●		●/●/●	●/●/●
Mérések									
Zajszint (műk/üresj/készenl)	2,4/1,8/1 fon	2,3/1,7/1,7 fon	2,1/1,5/1,3 fon	1,5/1,4/1,3 fon	1,5/1,4/1,4 fon	2/1,6/1,6 fon		3,8/3,2/2,9 fon	1,4/1,2/1 fon
Fogyasztás (műk/üresj/készenl)	19/14,8/7,9 W	14,5/13,3/13,3 W	15,3/13,6/8,3 W	17,7/16,4/15 W	10,4/7,1/7,1 W	19,5/19,1/18,9 W		27,6/22,1/21,8 W	16,7/16/15,6 W
Adatátviteli sebesség (i/o)	22,7/14 MB/s	24,9/11,5 MB/s	11,6/5,6 MB/s	17,4/10,3 MB/s	20,5/13,5 MB/s	25,4/15,4 MB/s		35,5/11,5 MB/s	10,3/8,4 MB/s
Elérési idő (írás/olvasás)	13,4/9,4 ms	13,4/9,4 ms	12,8/6,1 ms	13,4/9,4 ms	18,5/8,3 ms	13,4/9,4 ms		13,5/7,3 ms	12,8/6,1 ms

HELYEZÉS 9–14	9 HELYEZÉS	10 HELYEZÉS	11 HELYEZÉS	12 HELYEZÉS	13 HELYEZÉS	14 HELYEZÉS		Összehasonlításképpen:
Típus	Buffalo LinkStation Mini LS-250GL	Maxtor Shared Storage II 2TB	D-Link DNS-323	Freecom Network Drive	Conceptronic Grab 'n' Go NAS	LaCie 2bigNetwork		Intradisk Server
Tájékoztató ár	46 400 Ft	104 000 Ft	52 000 Ft	52 000 Ft	76 900 Ft	76 900 Ft		89 000 Ft
Értékelés	69	67	66	64	64	63		72
	■■■□□	■■■□□	■■■□□	■■■□□	■■■□□	■■■□□		■■■□□
Használhatóság (40%)	69	77	66	36	66	58		59
Zajszint (20%)	65	67	68	100	59	87		97
Fogyasztás (20%)	56	41	52	90	55	35		85
Teljesítmény (20%)	85	71	79	58	73	78		60
Ár/érték arány	kiváló	gyenge	jó	jó	közepes	közepes		közepes
Specifikációk								
Kapacitás/meghajtók száma	250 GB / 1	2000 GB / 2	500 GB / 1	500 GB / 1	2000 GB / 1	1000 GB / 2		500 GB / 1
Méret	216×60×160 mm	212×131×97 mm	197×103×134 mm	212×115×38 mm	195×103×130 mm	202×91×173 mm		221×175×116 mm
LAN sebesség	1000 Mbit	1000 Mbit	1000 Mbit	100 Mbit	1000 Mbit	1000 Mbit		100 Mbit
USB/eSATA	2/–	2/–	1/–	–/–	1/–	2/–		1/–
FTP/HTTP szerver	●/–	–/–	●/–	●/–	●/–	●/–		●/●
Backup/Print/UPnP	●/–/●	●/●/●	–/●/●	–/–/–	–/●/●	–/●/–		●/●/●
Mérések								
Zajszint (műk/üresj/készenl)	1,9/1,5/1,5 fon	1,8/1,7/1,4 fon	2,3/1,9/1,2 fon	1,1/1/0,5 fon	3,3/1,9/1,3 fon	1,4/1,2/1,1 fon		1,2/1,1/1 fon
Fogyasztás (műk/üresj/készenl)	15,4/14,5/14 W	25,6/24,3/16 W	24,2/22,1/10,8 W	14,8/12,6/6 W	25,2/21,4/9 W	24,3/23/22,6 W		14/12,6/6,7 W
Adatátviteli sebesség (i/o)	22/12,2 MB/s	11,7/8,8 MB/s	17,6/14,7 MB/s	6,8/6,5 MB/s	13,1/13,6 MB/s	17,8/9,4 MB/s		8,3/6,8 MB/s
Elérési idő (írás/olvasás)	14/6 ms	12,8/6,1 ms	13,7/9,1 ms	14,1/7 ms	14,1/7 ms	14,1/7 ms		14,9/9 ms

Ár: habár az Intradisk még napjainkban is kapható, tárolókapacitása a korábban tesztelt típushoz képest megduplázódott.

A mostani modellekkel azonban nem tudja felvenni a versenyt, mert napjaink eszközei olcsóbban nyújtanak jobb teljesítményt.

LAN sebesség: Gbites adapter nélkül ma már lehetetlen nyerni, a 100 Mbites csatlakozó egyszerűen túl lassú.

Zajszint: az okos tervezés meghozta az eredményt, még a mostani versenyzőknél is csendesebb működést.

● igen – nem

Csúcskategória (100–90) **Felső kategória (89–75)**
Középkategória (74–45) **Nem ajánlott (44–0)** Értékelés pontszámokkal (max. 100)

CHIP KOMPAKT: NAS-teszt

Vásárlási tippek

✔ **Tárolókapacitás**
250 GB vagy akár még kevesebb is bőven elég, ha a NAS-t elsősorban adatmentésre szeretnénk használni. Ha azonban filmek és zenék is kerülnek a külső meghajtóra, minél nagyobb, legalább 500 GB-os adattárolót érdemes választani.

✔ **Egy vagy két HDD?**
A legtöbb esetben elég, ha a NAS-ban egy HDD dolgozik. A RAID 1 funkció igazából csak akkor fontos, ha az adattárolót nem back-up helyként, hanem önálló adattárolóként akarjuk használni. A RAID 0 teljesítménybeli előnyt nem hordoz, ezért csak akkor van rá szükség, ha két vagy több HDD-t egyetlen betűjel alól akarunk elérni.

✔ **Zajszint**
Ha a NAS-t otthoni használatra szánjuk, a zajszintet kezeljük kiemelten, hiszen egy folyamatosan zúgó ventilátortól gyorsan megfájdulhat a fejünk. A passzív hűtést használó modellek ugyan tökéletesen csendben vannak, de csak akkor ajánljuk őket, ha nem üzemelnek folyamatosan, ellenkező esetben a túlmelegedésre elég nagy az esély.

✔ **Kezelhetőség**
A modern NAS-ok, például a Synology eszközei, egyszerűen kezelhetők. Egy jó NAS esetében a konfigurációval és a menedzseléssel a kezdők is megbirkóznak. Haladjunk fontossági sorrendben! Először mindig azokat a funkciókat konfiguráljuk, amelyek az alapműködéshez kellenek, az extrákkal ráérünk bajlódni később is.

A legjobbak

1

Synology Disk Station DS107+

A kisebb Synology meghajtó az intuitív, könnyen átlátható kezelőfelületének köszönheti az első helyet, de hozzá kell tennünk, hogy a szolgáltatások listája sem hagy maga után kívánnivalót. A teljesítménnyel is minden rendben, a tökéletességhez azonban a zajszinten még egy kicsit csiszolni kell a gyártónak.

Tájékoztató ár: 75 800 Ft

11

D-Link DND-323

Ez a típus többféle méretben is megvásárolható, tesztünkben az 500 GB-os modell szerepelt, mert ennek a legjobb az ár/érték aránya. Sok hasznos szolgáltatásával és szinte zajtalan működésével ez a NAS ésszerű alternatíva, amely jövőbiztos is, hiszen később, egy második HDD-vel növelhető a kapacitása.

Tájékoztató ár: 52 000 Ft

ÍGY TESZTELTE A CHIP A NAS-OKAT

A NAS-okat összesen négy szempont alapján értékeltük: használhatóság, teljesítmény, zajszint és fogyasztás címszavak alatt. A használhatóság pontszám esetén értékeltük a szolgáltatásokat és a kezelőfelület felépítését. A teljesítmény esetében az adatátviteli sebesség és a mért elérési idők egyaránt számítottak. Ami a zajszintet és a fogyasztást illeti, ezeket háromféle helyzetben is mértük: megnéztük őket üresjárati, működés közbeni és a készenléti állapotban is. A fogyasztás kiszámolásakor napi 16 órányi készenléti állapot mellett 4-4 óra üresjárati és működés közbeni állapotot feltételeztünk, nem kevesebb mint egy évre kivetítve.

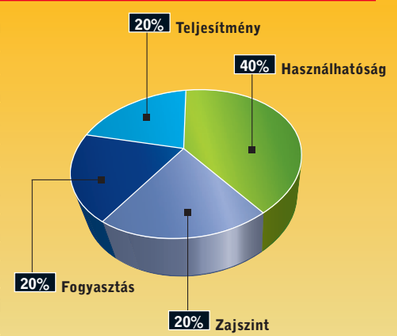

CHIP-történelem: Noteszgépek

Már egy éve több notebookot adnak el, mint asztali gépet – ám ez nem volt mindig így, a noteszgépeknek negyven év kellett, hogy ezt elérjék. De a java még csak most kezdődik...

Ma már bárhol megtalálhatjuk őket: a repülőn, az előadóteremben, a kocsmában és a Balaton-parton: a noteszgépek egyre mindennapibbá válnak. Nincs is min csodálkozni, hiszen ezek a kis számítógépek legalább olyan sokoldalúak, mint asztali társaik.

Akár egy munkanapot is átdolgozhatunk velük, kicsik és könnyűek, mint egy zsebkönyv, és bárhol használhatjuk őket. Persze az első hordozható számítógépek még nem ilyenek voltak – inkább csak fogantyúval felszerelt asztali gépek.

A CHIP visszatekintve a notebookok gyors fejlődésére, az első állomást 1968-ra teszi, arra a napra, amikor 27 évvel az első (nem hordozható) számítógép – Konrad Zuse Z3-a – megjelenése után Alan Kay kifejlesztette a Dynabookot. A Xerox Parc nevű cégnél dolgozó mérnök által kifejlesztett gépet ma egy tablet PC és egy laptop kombinációjának mondanánk. Bár a fejlesztések nagy része a csúcstechnológiát igénylő iparágak és a katonai felhasználás számára készült, a Dynabook valójában arra szolgált, hogy az elektronikus médiát megismertesse a gyerekekkel. Ennek ellenére sem készült nagy számban. A Dynabook grafikus felhasználói felülete és pár más jellemző azonban később alapként szolgált a Xerox Altóhoz és így áttételesen az Apple Macintosh-hoz is.

25 éve még húzókocsik és áramfejlesztők kellettek

13 évvel később, 1981-ben már így fest a helyzet: megjelenik az első, valóban piacra dobott hordozható számítógép, az Osborne 1. Sokat tudott, csak éppen hordozni volt nehézkes, 10,5 kg-os tömege és 5 hüvelykes CRT monitora miatt. 4 MHz-es Z80-as processzora az akkori fogalmak szerint gyors volt, de merevlemez éppúgy nem került a gépbe, mint akkumulátor – az Osborne 1 ára viszont kedvező volt: 1800 dollár. A teljes szabadsághoz egy másik cég egy olyan külső áramforrást dobott piacra, amiről a „hordozható" masina egy órán keresztül működött is.

Nem sokkal később, 1982-ben történt a következő lépés: Bill Moggridge bemutatta a GriD Compass 1100-ast. Ennek már egy egyszínű lapos kijelzője is volt, amelyet a billentyűzetre hajthattunk. Magnézium váza és beépített akkumulátora sok mai notebooknak is alapjául szolgál. Persze 10 ezer dolláros ára miatt nem sokan engedhették meg maguknak, inkább csak a NASA és az amerikai hadsereg vásárolt belőle.

1983-ban mutatta be a Compaq az első teljes mértékben IBM-kompatibilis noteszgépet a Compaq Portable személyében – akkoriban viszont még a CP/M volt a legelterjedtebb rendszer, az IBM szabványa csak a 80-as évek második felében vált egyeduralkodóvá az MS-DOS folyamatos fejlődésével párhuzamosan.

Ettől az időtől kezdve már a magánvásárlók között is egyre nagyobb népszerűségre tettek szert a notebookok.

Az egyre komolyabb miniatürizálásnak és a különféle technológiák folyamatos fejlesztésének köszönhetően pedig a noteszgépek egyre több határt lépnek át. A nem túl távoli jövőben pedig az akkumulátorok nem kielégítő üzemideje is megoldódni látszik – köszönhetően az energiatakarékos alkatrészeknek és az üzemanyagcelláknak, a WiMAX és 3G-s adapterek pedig mindenhol elérhetővé teszik majd az internetet is. ■

A hordozható számítógép története

1968 – Dynabook
Alan Kay azért fejlesztette ki a Dynabookot, hogy a gyerekeknek bemutassa az elektronikus médiát. Az ikonokat használó grafikus felhasználói felülete sok mai operációs rendszer prototípusának tekinthető.

Alan Kay

1981 – Osborne 1
Az Osborne Computer Corp. volt az első cég, aki hordozható számítógépet dobott a piacra. Ennek tömege több mint 10 kg volt, és akkumulátor sem járt hozzá, a két 5 ¼-es flopimeghajtó segítségével futtatható szoftver pedig többe került, mint maga a gép.

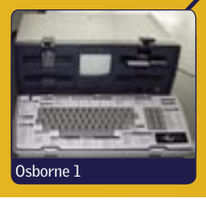
Osborne 1

1982 – GRiD Compass 1100
Zsanérokon rögzített monokróm lapos képernyőjével és könnyű magnézium burkolatával a GRiD vitathatatlanul egy technológiai csoda volt. Ám 10 ezer dolláros árával Bill Moggridge noteszgépét csak a NASA és a hadsereg engedhette meg magának.

Bill Moggridge

1983 – Compaq Portable
A Compaq mutatta be az első IBM-kompatibilis laptopot, ami nehéz volt, és akkumulátort sem kapott – meglepő módon nem is lett népszerű a vásárlók körében.

Compaq Portable

1984 – Gavilan SC
A Gavilan mutatta be az első touchpadet, ami a billentyűzethez volt kapcsolva – és ez a készülék már az ismerős, összecsukható formát kapta, folyadékkristályos kijelzővel, MS-DOS-szal és Intel 80186-os CPU-val.

1985 – Bondwell 2
Bár a CP/M korszak már véget ért, a Bondwell 2 mégis sikert aratott. 64 KB memóriájával, 3,5 hüvelykes flopimeghajtójával és folyadékkristályos kijelzőjével a laptopok csúcsát jelentette akkoriban.

Bondwell 2

1988 – Compaq SLT286
Az első, nemzetközi piacon is elérhető noteszgép, az SLT286 már akkumulátorral, merevlemezzel és LCD kijelzővel rendelkezett. Ez utóbbi ráadásul VGA felbontású volt. Elsősorban komoly üzletemberek vásárolták – ami nem csoda, hiszen annyiba került, mint egy középkategóriás autó.

Compaq SLT286

1990 – Sharp Multi-Color 386 PC-8041

PROCESSZOR:	Intel 80386
SEBESSÉG:	20 MHz
RAM:	2 MB
HDD:	40 MB
ÁR:	23 000 márka

Sharp Multi-Color 386

1997 – USB interfész
Az USB csatoló megjelenése után már szinte bármilyen perifériát a notebookhoz csatlakoztathatunk, így a noteszek is univerzálissá válnak.

1998 – Actebis Targa Traveller 600

PROCESSZOR:	Intel Pentium MMX
SEBESSÉG:	166 MHz
RAM:	32 MB
HDD:	2 GB
ÁR:	4 000 márka

Actebis Targa Traveller 600

1999 – WLAN mindenkinek
A vezeték nélküli hálózatoknak köszönhetően a noteszgépek utolsó „pórázuktól" is megszabadultak. A megjelenő hotspotokon keresztül az internethez és munkahelyi hálózatunkhoz is csatlakozhatunk.

2008 – Apple MacBook Air

PROCESSZOR:	Intel Core 2 Duo
SEBESSÉG:	1,8 GHz
RAM:	2 GB
HDD:	64 GB SSD
ÁR:	3 000 euró

Apple MacBook Air

A JÖVŐ – Folyamatos működés
Az elmúlt öt év számítástechnikai vásárainak mindegyikén bemutattak legalább egy üzemanyagcellás noteszgépet. Bár piacérett példány még nem készült belőlük, az üzenet egyértelmű: a korlátozott üzemidő problémája a közeljövőben megoldódik. Egy apró hidrogéntartály napokig, hetekig képes lesz energiával ellátni notebookunkat. A későbbiekben pedig még kitartóbb eszközök is megjelenhetnek.

Üzemanyagcellás prototípus

Szuperböngészők harca

Ha meg akarja védeni magát a hackerektől, szuperböngészőre lesz szüksége. A CHIP tesztjéből kiderül, melyik böngésző rendelkezik egy szuperhős adottságaival. *Erdős Márton*

Ebben a cikkben

A legbiztonságosabb böngésző

Hasznos Firefox bővítmények

4 top böngésző tesztje

Programok a lemezmellékleten

Mi a közös egy szuperhősben és egy internetböngészőben? Meglehetősen sok minden. Mindkettőnek vannak szuperképességei, amit a világban jelenlevő gonosz megfékezésére használnak. Az egyiknek ott van Joker, Lex Luthor vagy éppen Octopus és Venom, akik a világuralomra törnek, a másiknak pedig a hackerekkel kell megküzdenie, akik pénzünket szeretnék észrevétlenül kicsalogatni zsebünkből. A kérdés, hogy melyik a jobb böngésző, már-már olyan öreg, mint például a dilemma, hogy a Batman kontra Spiderman harcban melyik győzne. Utóbbi esetében nem bocsátkoznánk elhamarkodott kijelentésekbe, ám azt tesztünkből megtudhatja, melyik jelenleg a legjobb böngésző. A főszereplők ebben a csatában a legfrissebb Firefox 3.0, az Opera 9.5, valamint a Microsoft oldaláról az Internet Explorer 7 és a béta 1-es fázisban leledző IE8. A Safari kimaradt a megmérettetésből: egyrészt csupán 2%-os szeletet birtokol a tortából, másrészt pedig Mozilla motorra épül, mégis tudása és bővíthetősége meglehetősen korlátozott.

Tesztünkben a böngészőknek nem csupán azt kell bizonyítaniuk, bátran megküzdenek a gonosszal, de nyerniük is kötelező, emellett legyenek állig felszerelkezve hasznos szolgáltatásokkal, na és legyenek legalább olyan gyorsak, mint Flash.

CHIP Összegzés

■ Ennek a tesztnek két győztese és két vesztese van. A Firefox nyert gyorsasága, kiváló bővíthetősége és általánosan jó biztonsága okán, az Opera pedig a mindennél nagyobb biztonság és a nagyszerű alapfelszereltség miatt érdemel kiemelt figyelmet. Az egyetlen böngésző, amit senkinek sem ajánlunk, az Internet Explorer 7. Sokan kényelemből ezt használják, hiszen minden Windowsnál alapértelmezett, pedig mind sebességben, mind kompatibilitásban és biztonságban komoly hiányosságai vannak az IE7-nek. Egyelőre az IE8 első bétáját sem ajánljuk: nem sokkal jobb elődjénél, bétás állapota miatt pedig könnyen válhat megbízhatatlanná működése.

Védelem: Az Explorer túlzottan engedékeny

Biztonsági felmérésünk eredménye riasztó: nagyjából a felhasználók 65%-a él abban a tévhitben, hogy böngészője biztonságos és megvédi őt a netes veszedelmektől. Ezek a felhasználók nagy nyugalommal használják az Internet Explorert, miközben nem is tudnak róla, hogy az IE-ben jelenleg 9 kiskapu is nyitva áll, amin a hackerek bejuthatnak gépünkre, és hozzáférhetnek személyes adatainkhoz.

Tesztünk második helyezettje, az Opera 9.5 bizonyult mindközül a legbiztonságosabbnak: figyelmeztet a gyanús weboldalaknál, és ennek a szoftvernek van a legkifinomultabb cookie kezelője is. Blokkolja a reklámcsíkokat és a felugró hirdetéseket, és ha szükséges, akár minden egyes weboldalhoz különböző beállításokat is megadhatunk. A böngészőnél egyetlen biztonsági

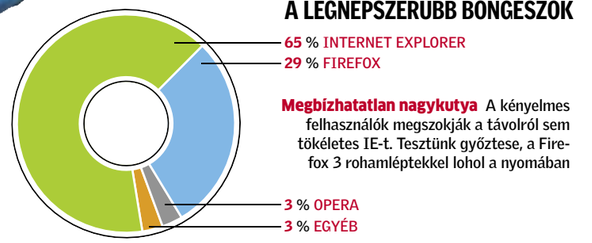

Megbízhatatlan nagykutya A kényelmes felhasználók megszokják a távolról sem tökéletes IE-t. Tesztünk győztese, a Firefox 3 rohamléptekkel lohol a nyomában

a böngésző számára. Ez persze még nem jelenti azt, hogy a Vistát használók teljes biztonságban érezhetik magukat Internet Explorer használata közben.

Szolgáltatások: Az Opera alapfelszereltsége kiváló

Egy szuperhős kelléktárából nem hiányozhatnak a különféle speciális tulajdonságok sem, ahogy jelmeze is kell, hogy legyen. Ennek mintájára a szuperböngészőnek is rengeteg szuperképességre, valamint kifogástalan küllemre van szüksége. A fülek használata, kedvencek kezelése és az RSS olvasó ma már obligát. Ha csupán a szuperképességek alapján döntenénk, az Operának minden esélye meglenne a győzelemre. Néhány példa: az Operában az egyik fülön megnézhetjük az összes megnyitott oldalt kicsiben, ezt az oldalt elmenthetjük kedvenceink közé, ahogy a fülek sorrendjét is rögzíthetjük munkafolyamatként. Az Opera az egyetlen, amellyel képesek vagyunk minden oldalhoz különböző beállításokat elmenteni. Például kontrollálhatjuk, hogy az adott oldalon milyen szigorúak vagyunk a reklámokkal és felugró ablakokkal, vagy bizonyos webhelyeken letilthatjuk a cookiek használatát. Az Operában – akárcsak a Firefoxnál – az integrált keresőnek csupán kulcsszavakat megadva

rést sem találtunk! A Firefoxnál csupán egyet talált a Secunia, amit a gyakori frissítésekkel könnyedén be lehet zárni. Sokkal rosszabb a biztonság a Microsoft programok esetében: Az IE7-nél 9 biztonsági rést találtunk, és mivel egyelőre az IE8 is az IE7 motorját használja, ez a 9 hiba itt is megtalálható. Emellett rontja a biztonságot a permanensen bekapcsolt ActiveX modul. Az ActiveX-szel lehetőség nyílik rosszindulatú programok futtatására gépünkön, és ha kellően ügyes a hacker, erről mi tudomást sem szerzünk. A Symantec jelentése szerint a böngészőkön keresztül érkező támadások 89%-a ActiveX-en keresztül próbál gépünkhöz hozzáférni. A többi böngésző egyszerűen nem támogatja az ActiveX programokat. Vista-tulajdonosoknak némi előnyük van ezen a téren. Az újabb MS oprendszer védett módban futtatja az IE7-et és IE8-at, ami nem engedi meg programok indítását olyan weboldalakat is megtalálhatunk, amiknek igazából a címüket sem tudjuk. A nyomtatásért felelős modul is káprázatos: a weboldalt, minden tartalmával együtt (legyen az kép vagy akár szöveg) a papír →

Lemezmellékleten

Firefox 3
Tesztünk győztese

DownThemAll!
Weboldalak mentésére

Fast Dial
Előnézet kedvenc oldalainkról

Foxmarks
Könyvjelzőkezelés

Google Preview
Láthatjuk a találatok előnézetét

IE Tab
IE-re optimalizált oldalakhoz

No Script
Gyanús JavaScriptek kiszűréséhez

Pic Lens
Látványos videokereső és lejátszó

StumbleUpon
Személyre szabott böngészés

Sxipper
Kiváló jelszókezelő

Video DownloadHelper
Letöltés videomegosztó oldalakról

Opera 9.5
A legbiztonságosabb böngésző

Programok a ○ CD-n ● DVD-n

TÚL NAGY FALAT A MAI BÖNGÉSZŐKNEK
Az Acid3 kompatibilitási teszten kizárólag 100 ponttal lehet átmenni

méretéhez igazítja. Ehhez foghatót csak a Firefoxban találunk, az IE7 ennek a közelébe sem ér, és egyedül az IE8-ban lesznek hasonló opciók. Itt jelenik meg a Webslices is (webszeletek), ami az RSS-hez hasonlítható, képekkel. Probléma: A Microsoft nem a létező és elterjedt megoldásokat használta fel, hanem újakat készített, és arra vár, hogy a webprogramozók megkedvelik és használják a Webslicest.

Az IE egyéb szolgáltatások terén is kőkorszakinak tekinthető. A Microsoft jelenleg az ACR (Automatic Crash Recovery) szolgáltatáson dolgozik, ami az IE8-ban megnyitott tartalmat fagyás és újraindítás után újra megjeleníti a böngészőben. Nos, ezt a szolgáltatást az Operában és a Firefoxban már réges-régen megkaptuk, ahogy a weboldalak fokozatmentes nagyítása is hétköznapi ezeknél a programoknál.

Az Opera alapfelszereltségét leszámítva azonban a legkiválóbb szuperképességei a Firefoxnak vannak – kiegészítve a temérdek bővítménnyel. Több ezer ingyenes kiegészítés és új kinézet található a Firefox hivatalos oldalán, amivel akár teljesen átszabhatjuk böngészőnket mind tudását, mind kezelőfelületét tekintve. Ezzel pedig még az Opera sem veheti fel a versenyt.

Sebesség: A Firefox gyors, mint Flash

Minden másodperc számít: ha a szuperhős nem ér időben a tett színhelyére, a szőke nő menthetetlenül leesik a százemeletes felhőkarcoló tetejéről. Az internetböngészők esetében szerencsére nem okoz ekkora problémát némi késlekedés, de vajon ki szeretne feleslegesen várni, míg betöltődik egy weboldal? Nem megengedhető, hogy a böngésző legyen a szűk keresztmetszet, amikor már 10 ezer forint alatt előfizethetünk 10 Mbit/s-nál is gyorsabb internetelérésre. Sebességben a Firefox viszi a pálmát – a Google MAPS-et egy szempillantás alatt betöltötte. Az Opera ugyanakkor komótosan, minden bitet háromszor megrágva jutott el ugyanerre a weboldalra – ami idegesítően lassú.

A böngészők sebességét az iBench5-tel is teszteltük. Ez komplex HTML oldalakat tölt be, CSS és XML használatával – majd méri, mennyi idő alatt képes a böngésző mindezt megjeleníteni. A Firefox ebben is a leggyorsabb volt. A meglepetés: még az IE-k is gyorsabbak voltak az Operánál.

Az Acid2 kompatibilitási teszt meglehetősen szigorú: noha az IE7 és IE8 nem vitték át a lécet, a weboldalakat hibátlanul jelenítik meg. Az Opera – noha boldogult az Acid2-vel – nem minden weboldalt képes eredeti valójában megjeleníteni. Különösen a Web 2.0-s és az Ajax kódot futtató oldalakkal van gondja. Ezért csakis az IE indokolatlan elterjedtsége okolható: minekutána ezt használják a legtöbben, a webfejlesztők kénytelenek ehhez, és nem pedig a W3C szabványhoz igazítani oldalaikat. Az Acid3 ennél is komolyabban veszi a kompatibilitást: éppen ezért egyik böngésző sem volt képes 100 pontot elérni.

A RAM-használat tesztelésekor maximálisan leterheltük a programokat, miközben figyeltük a memóriafoglalás mértékét. A Firefox itt is fölényesen győzött: az IE-nek pedig ennél 100 MB-tal többre volt szüksége, ami nem éppen szuperhőshöz méltó viselkedés. ■

HELYEZÉS	1 HELYEZÉS	2 HELYEZÉS	3 HELYEZÉS	4 HELYEZÉS
Termék	**Firefox 3.0**	**Opera 9.5**	**Internet Explorer 8 beta 1**	**Internet Explorer 7**
Készítő	**Mozilla Foundation**	**Opera Software**	**Microsoft**	**Microsoft**
Információ	www.mozilla-europe.org/hu	www.opera.com	www.microsoft.hu	www.microsoft.hu
Összpontszám	95	91	70	68
	■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■□□
Biztonság (45%)	97	98	76	76
Teljesítmény (35%)	97	76	72	70
Szolgáltatások (20%)	85	100	52	46
Biztonság				
Adathalász-szűrő	●	●	●	●
ActiveX támogatás	–	–	● (Részben aktivált)	● (Részben aktivált)
Ismert rések foltozva/nem foltozva	1/1	**14/0**	**28/9**	**28/9**
Személyes adatok törlése	8 opció, akár automatikusan is	10 opció, nem automatizálható	5 opció, nem automatizálható	5 opció, nem automatizálható
Teljesítmény				
SunSpider JavaScript	**27 s**	39 s	40 s	41 s
iBench HTML	23 s	26 s	24 s	25 s
Átlagos memóriahasználat	**112**	191	**195**	**195**
Acid2/Acid3 teszt	● /–	● /–	– /–	– /–
Szolgáltatások				
Böngészőfülek kezelése	Részletes	**Különösen részletes**	Alapszintű	Alapszintű
Előnézet a fülekhez	–	●	●	●
Mentés kilépéskor	Automatikusan	Többféle munkafolyamat menthető	–	–
Beállítások biztonsági mentése	Részletes	Különösen részletes	Alapszintű	Alapszintű
Kedvencek kezelése	Részletes	Részletes	Alapszintű	Alapszintű
Helyesírás-ellenőrzés gépeléskor	●	●	–	–
Nyomtatási szolgáltatások	Részletes: képek és hátterek átmenet nélküli méretezése	Részletes: képek és hátterek átmenet nélküli méretezése	Az oldalakat automatikusan a papírmérethez igazítja	Az oldalakat automatikusan a papírmérethez igazítja

● igen – nem
Csúcskategória (100–90) **Középkategória (74–45)** **Felső kategória (89–75)** **Nem ajánlott (44–0)** Értékelés pontszámokkal (max. 100)

22 colos TFT monitorok tesztje

Nagyobb képméret kevesebb pénzért: manapság a 22 colos monitorok árfekvése a legkedvezőbb, egy ilyesfajta monitort kevesebb mint 50 000 forintért hazavihetünk.

CHIP EXPRESSZ TESZT
Tények röviden és velősen

Hihetetlen, mégis igaz: a 22 colos TFT-k ára az elmúlt néhány hónapban akkorát esett, hogy már 50 000 Ft alatt is találunk ilyesfajta megjelenítőket. Az 1680×1050 képpont felbontású megjelenítők nemcsak arra alkalmasak, hogy a PC-n való munkához használjuk őket, de összeköthetők játékkonzollal és asztali DVD- vagy BD-lejátszókkal is.

Gyári adatok – gondos vásárlás

Természetesen minden felhasználási területnek megvannak a speciális igényei, ezért jól meg kell nézni, hogy adott környezetbe milyen monitort választunk. A szóba jöhető termékek kiválasztásánál nemcsak az árra, hanem a kontrasztarányra, a színképzésre, a betekintési szögre és az extrákra is érdemes figyelni.

Egy irodai gép mellé választott kijelző esetében a legfontosabb az, hogy a monitor felbontása nagy legyen, mert így nagyobb a hasznos munkafelület. Ha elsősorban játszunk vagy filmet nézünk, akkor a nagyobb kontrasztarányt és a kisebb válaszidőt ajánlott előnyben részesíteni. Utóbbi azért fontos, mert így a gyorsan mozgó objektumok kevesebb utánhúzást produkálnak. Filmeknél az 1680×1050 pixeles felbontás pedig jobb részletességet ad, mint egy HD-Ready televízió esetében.

16:9 FORMÁTUM

CHIP Összegzés

■ Bármelyik, tesztünkben szereplő monitort is választjuk, nem járunk rosszul. A képminőség minden esetben kielégítő, a nagy képmérettel pedig egy egészen új világ nyílik majd meg előttünk. Éppen ezért ár vagy kedvenc márka alapján célszerű választani.

TN panel – olcsó és ésszerű

A TFT monitorok képaránya 16:10, ami sajnos nem teljesen illeszkedik a 16:9-es képarányú filmek oldalarányához. Elektronika függvénye, hogy a kép miként lesz átalakítva, ám sajnos a tapasztalatok azt mutatják, hogy a legtöbb esetben egyszerű átszámolási művelet történik csak. (Képek és további magyarázat fent.)

FORMÁTUMGONDOK **Ha a monitort szórakoztatóelektronikai berendezéssel kötjük össze, a 16:10-es képarány gond lehet, mivel a legtöbb kijelző egyszerűen csak átszámolja a 16:9-es jelet 16:10-es formátumra, ami az arányok torzulásához vezet.**

16:10 FORMÁTUM

A legtöbb monitort manapság TN panellel gyártják – ez olcsó és racionális választás az átlagos otthoni és irodai igényeket szem előtt tartva. (Tesztünkben az EIZO megjelenítője volt az egyetlen S-PVA panelt használó típus.) Ennek persze megvan a maga negatívuma is. A TN+film paneltípus esetében a kép minősége nagyban függ attól, hogy éppen honnan nézzük a monitort. Az EIZO monitorát leszámítva minden típusnál elszíneződik valamelyest a kép széle, jóllehet, ez csak akkor vehető észre, ha teljesen fehér képet nézünk. Amint valamilyen tartalmat jelenítünk meg, ez a jelenség eltűnik.

A fényerő és kontrasztarány szempontjából minden kijelző jól teljesített, noha egyik készülék sem volt tökéletes. Játékhoz és filmhez azonban így is megfelelnek. Nagyobb gond a HDCP támogatás hiánya; ha nagyfelbontású, másolásvédett filmeket is szeretnénk nézni, vásárláskor mindenképpen kérdezzünk rá, hogy az adott típus DVI vagy HDMI bemenete ismeri-e a HDCP másolásvédelmet. ■

A legfontosabb tippek 22 colos monitor vásárlásakor

VÁLASZIDŐ
Hiába a papíron ultragyors válaszidő, lehetséges, hogy a monitoron mégis megfigyelhető az utánhúzás jelensége. Ha sokat játszunk, vagy szeretjük a filmeket, vásárlás előtt mindenképpen teszteljük le, hogy a kiszemelt megjelenítő e szempontból hogyan viselkedik. A TN panelekkel egyébként valószínűleg nem lesz gondunk, hiszen általánosságban a leggyorsabbak.

PIXELHIBA
Vásárlás előtt nézzük meg, hogy a monitoron nincs-e pixelhiba. Vörös, kék, zöld és szürke képernyővel az alpixelek hibás működését is ellenőrizhetjük. Erről semmiképpen se feledkezzünk meg, mert a gyártók nagyobb része nem vállal garanciát a pixelhibára. Ha éppen nincs nálunk tesztkép, villámgyorsan készíthetünk a Windows Paint segítségével!

PIVOT MÓD
A 90 fokban elforgatott monitor (portré mód) csak akkor használható jól, ha nagy a betekintési szöge. Az IPS és MVA panelekkel nincs is gond, ám tesztünkben 10 versenyző TN panelt használ. Ezek gyengébben teljesítenek, és álló helyzetben lehetséges, hogy csak jelentős kontrasztarány-csökkenéssel használhatók.

CSATLAKOZÓK
Manapság egy D-Sub és egy DVI csatlakozó az alapfelszereltséghez tartozik. Ha a monitoron Blu-ray filmeket is nézünk majd, bizonyosodjunk meg róla, hogy a kijelző a DVI bemeneten támogatja a HDCP másolásvédelmet. Ebben az esetben egyébként még jobb, ha a monitorra HDMI csatlakozó is került.

EXPRESSZ»TESZT	1 HELYEZÉS	2 HELYEZÉS	3 HELYEZÉS	4 HELYEZÉS	5 HELYEZÉS	6 HELYEZÉS	7 HELYEZÉS	8 HELYEZÉS	9 HELYEZÉS	10 HELYEZÉS	11 HELYEZÉS	ÖSSZEHASONLÍTÁS:
Típus	EIZO FlexScan S2231WH	BenQ E2200W	Philips 220CW8FB	LG M228WD	ASUS VW220U	ViewSonic VX2255WMB	Acer P223Wd	Samsung SyncMaster T220	Dell E228WFPc	Hannspree HW223	Iiyama ProLite E2202WS-2	Acer AL2223W
Tájékoztató ár	132 000 Ft	55 700 Ft	55 000 Ft	81 000 Ft	51 000 Ft	48 000 Ft	47 900 Ft	60 900 Ft	61 800 Ft	74 700 Ft	51 000 Ft	60 000 Ft
Összpontszám	94	84	79	78	77	77	76	76	76	75	71	81
Értékelés	■■■■■	■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■□□	■■■■□
Képminőség (50%)	93	100	83	86	85	81	86	83	88	92	78	82
Ergonómia (25%)	100	60	75	55	69	79	60	60	55	51	55	89
Használhatóság (10%)	100	66	74	92	66	68	58	72	49	49	49	72
Szolgáltatások (10%)	94	89	72	89	66	60	72	83	88	70	89	67
Fogyasztás (5%)	61	73	79	55	75	83	100	79	77	83	91	79
Ár/érték arány	gyenge	kiváló	kiváló	közepes	kiváló	kiváló	kiváló	jó	jó	közepes	jó	jó
Adatok és mérések												
Csatlakozók (D-Subon és DVI-on kívül)	–	HDMI	HDMI	HDMI, YUV	–	–	–	–	–	HDMI	–	–
HDCP/16:9-es megjelenítés	●/●	–/●	–/–	–/●	–/●	–/●	●/–	●/●	●/●	–/●	–/–	●/–
Paneltípus	S-PVA	TN+Film	TN+Film	TN+Film	TN+Film	TN+Film	TN+Film	TN+Film	TN+Film	TN+Film	TN+Film	TN+Film
Maximális fényerő	225 cd/m2	274 cd/m2	249 cd/m2	247 cd/m2	234 cd/m2	249 cd/m2	221 cd/m2	259 cd/m2	266 cd/m2	214 cd/m2	258 cd/m2	223 cd/m2
Kontrasztarány	163:1	130:1	130:1	157:1	142:1	122:1	134:1	148:1	127:1	146:1	154:1	123:1
Betekintési szög	174/176	138/158	146/158	167/172	156/160	143/164	155/162	159/166	157/166	131/162	154/164	154/158
Válaszidő	11 ms	2 ms	11 ms	10 ms	4 ms	15 ms	13 ms	9 ms	14 ms	2 ms	13 ms	9 ms
Fogyasztás (készenléti, max)	<0,1/51 watt	<0,1/42 watt	<0,1/38,8 watt	<0,1/56 watt	<0,1/41 watt	<0,1/37 watt	<0,1/30,8 watt	<0,1/39 watt	<0,1/35 watt	<0,1/37 watt	<0,1/34 watt	<0,1/39 watt
Méret	51×53×23 cm	52×44×17 cm	52×43×20 cm	53×44×23 cm	51×41×21 cm	53×53×22 cm	52×40×18 cm	52×44×22 cm	53×53×24 cm	52×41×22 cm	51×40×21 cm	52×49×26 cm
Garancia	5 év	3 év	3 év	3 év	3 év	2 év	3 év	3 év	3 év	3 év	3 év	3 év

Ár: Bár nem egy mai monitor, az Acer tavalyi tesztgyőztese ebben a mezőnyben is az előkelő harmadik helyen végezne. (Ittott még kapható.)

16:9-es formátum: Nincs mentség a 16:9-es formátum ismeretének hiányára, filmezéshez ez a monitor nem ideális.

Fogyasztás: 39 wattos fogyasztása legfeljebb közepes, de utódján látszik, a mérnökök odafigyeltek az energiatakarékosságra is

Csúcskategória (100-90 pont) Középkategória (74-45 pont) Értékelés pontszámokkal (max. 100) ● igen
Felső kategória (89-75 pont) Nem ajánlott (44-0 pont) – nem

A holnap autói

A legfejlettebb számítástechnika birtokában az autókba épített vezetést segítő rendszerek egyre intelligensebbé válnak. Még a parkolást is önállóan elvégzik.

HEAD-UP DISPLAY

Minden adat a látóterünkben

Figyelmünk soha nem fog elkalandozni az útról: az új generációs head-up display (HUD) használatával még a műszerfalra sem kell rápillantanunk. A színes lézerek a képet a szélvédőre vetítik, ezen akár a műszerfal főbb adatai, mint a fordulatszám és sebesség, de akár a GPS ajánlott irányai és az adott úton érvényes sebességkorlátozások is megjelenhetnek. A technológiát a legfejlettebb autókhoz már meg is rendelhetjük.
INFO: www.audi.com

SÁVELHAGYÁS-FIGYELŐ (LANE KEEPING ASSIST)

Mindig a jó úton haladni

Újra és újra történnek olyan balesetek, amelyekben az autók az út széli árokban kötnek ki, nem beszélve a még veszélyesebb padkára hajtásról, majd a vezetők hibás reakcióiról, aminek néha frontális ütközés a vége. A Honda belső visszapillantó tükörre szerelt kamerája az utat figyeli, és jelzi, ha a vezetőnek korrigálnia kell az autó irányát, különben az ESP-vel közbeavatkozik. Ez a rendszer Japánban, Angliában és Németországban már elérhető, és nincs feltétlen szüksége felfestett sávokra, mint más rendszereknek.
INFO: www.honda.com

Fejlettek A Bugatti Veyron nemcsak külsejére nézve futurisztikus, de saját maga és hasonló kategóriájú társai is egyre intelligensebbek

PARKOLÓSEGÉD

Vezető nélküli manőver

Lökhárítóról lehorzsolódó festék, felhúzott ajtók, behorpadt rendszámtáblák: ez könnyen a múlté lehet, különösen olyan parkolást segítő rendszerek birtokában, mint a Volkswagené. Ez kamerát és ultrahangos érzékelőket használ, amelyek nemcsak arra szolgálnak, hogy menet közben azonosítsák az út szélén lévő parkolóhelyet, de ha az a méretét tekintve megfelelő, még automatikusan be is vezetik az autót. A rendszer számára lényegtelen, hogy párhuzamos vagy merőleges beállásról van szó, méghozzá azért, mert a kocsiban csak erre a feladatra egy 2 GHz-es processzort használnak, amely folyamatosan elemzi és vezényli a helyzetet. A műveletet a kocsi távirányítójának egyetlen gombnyomásával lehet indítani, így a beálláskor nem kell a kocsiban tartózkodnunk.
INFO: www.volkswagen.com

CROSS-COUNTRY JÁRMŰVEK

Segítség a terepen autózóknak

Ha gyakran szándékosan „tévedünk le" az épített utakról, akkor méltányolni fogjuk a Renault Koleos új szolgáltatásait. A jármű enyhe emelkedőn vagy akár egy merészebb lejtőn való elinduláskor nemcsak a motorra és a fékekre felügyel, de még a kormányzást is felügyeli a HSA (Hill Start Assist) és a HDC (Hill Down Control) segítségével. Emellett egy kijelzőn azt is megjeleníti, mekkora az autó dőlése, a kormányállás szöge, és a légnyomást a kerekekben.
INFO: www.renault.com

NIGHT VISION

Éjszakai üzemmód

Szemünk éjjel a nappali megvilágításnak alig több mint tíz százalékát képes érzékelni. Nem így a Night Vision: teljes sötétségben a hőérzékelő kamera lát helyettünk, ilyet például a BMW 7-es sériájában használhatunk. A közlekedés biztonságát nagyban növelő rendszer segít az út szélén, vagy éppen az úton lévő állatok, gyalogosok korábbi észlelésében, hiszen képüket a központi megjelenítőn helyezi el. Az okos rendszer a veszélyes helyzeteket is felismeri, tehát oktalan jelzésekkel nem terhel.
INFO: www.bmw.com

Kiszámítható A hálózati kapcsolatban lévő autók a forgalom változásaira gyorsan és automatikusan válaszolnak

AUTÓ-AUTÓ KOMMUNIKÁCIÓ

Járművek közös hálózaton

A lámpa pirosra vált, a járművek okosan megállnak és leállítják a motorukat. Már ebben a pillanatban elkezdi letölteni az autó számítógépe a legfrissebb forgalmi adatokat, és a szórakozásunkra szolgáló filmeket. A lámpa rádióhullámokkal jelez az autóknak, amelyek motorjai életre kelnek. Az autók a megfelelő sávban haladnak tovább anélkül, hogy hozzáérnénk a kormányhoz. Ezek az élethelyzetek hamarosan valósággá válnak, a német autógyártók ugyanis már 2002-ben olyan autók fejlesztésébe kezdtek, amelyek menet közben egymással kommunikálnak. Mi több, Japánban nemcsak a közlekedés, de annak biztonsága is kiemelt, az ütközéseket okosan elkerülő, a veszélyes helyzeteket idejekorán megakadályozó autó koncepciója onnan származik. A hálózatba kapcsolt járművek nemcsak a forgalom önálló szabályozásáról, de az Auto-WLAN segítségével a szórakoztatásunkról is gondoskodnak majd.

CHIP-kalauz: CPU, GPU

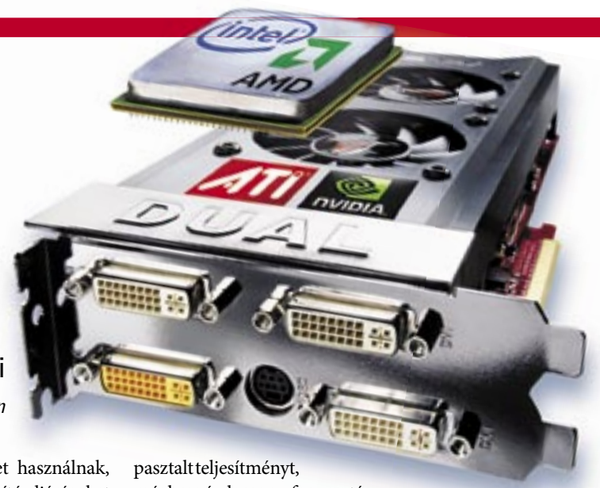

Már érkeznek a hírek a jövőre várható újdonságokról, így előre lehet tervezni a hardverfrissítést és meghozni a legjobb, személyre szabott választásokat. *Erdős Márton*

A CHIP-kalauz minden hónapban bemutatja az összes, *MAGYARORSZÁGON KAPHATÓ* CPU-t és videokártyát, teljesítményméréssel, ár/teljesítmény mutatóval és a legfrissebb hazai árakkal

Októberi CHIP-kalauzunkban találkozhatnak elsőként az alapjaiban megújított GPU táblázattal, ahol követve a piacon végbemenő nagyobb változásokat, valamint a játékok és a DirectX megújulását, frissítettük listánkat. A műszaki adatoknál ezúttal már egyetlen oszlop jutott a shader processzoroknak, mivel a vertex és pixel shaderre kettéosztott, régi felépítésű modellek végleg kihaltnak tekinthetőek. Bekerült egy új oszlop is, a kiemelten fontos maximális fogyasztás, ennek segítségével videokártya választásánál előre tervezhetünk a szükséges tápellátással is. Amennyiben egy kártyánál ez az érték magasabb 75 wattnál, biztosak lehetünk benne, hogy kiegészítő tápcsatlakozót is használ az adott modell.

A legnagyobb változtatás a tesztcsomagban volt, ahol már esedékes volt lecserélni a szintetikus, illetve elavult motort használó játéktesteket. Az új mérések (az UT III kivételével) már DirectX 10-et használnak, továbbá alkalmaztunk képjavító eljárásokat (élsimítást és anizotrop szűrést) és 16:10-es Full HD felbontást (1920×1200) is. Ennek köszönhetően értékelésünk naprakész, valós használat során mért eredményekre épül kihasználva minden technológiai újdonságot (pl. 2 GPU-s videokártya).

Magabiztos Intel: Jöhet az alsókategória

A Core 2 megjelenése óta az Intel magabiztosan vezeti az asztali és mobil processzorok toplistáit, és a középkategóriában is vetélytársa előtt jár. Az Intel ősszel megjelenő Core i7-re keresztelt Nehalem szériája ezt az elsőséget fogja tovább erősíteni, ám a cég addig sem pihen, és az eddig hanyagolt alsókategóriát is célba vette. Igaz ugyan, hogy az E2000-es széria sikert aratott a vásárlók körében, az Athlon X2-kel az AMD tudta tartani a lépést ár/érték arány tekintetében. Most azonban az Intel a legújabb, 45 nm-es csíkszélességű technológiával készült Core 2 Duóit is behozta 20 ezer forint alá az E4000-es szériát váltó E5000-essel. Az első E5200-as példány mindössze 16 forintért kínál ebben a kategóriában eddig nem tapasztalt teljesítményt, méghozzá alacsony fogyasztással és kiváló kompatibilitással párosítva.

Az AMD válasza erre az X3-ak masszív árcsökkentése, és noha ezt már most is érezni lehet a 8000-es Phenom-széria kisebb tagjain, ár/teljesítmény arányban még mindig jobb választás a „csupán” kétmagos E5000-es széria.

Atomháború: Ébredezik az AMD és a VIA

A mobil piacon is nagy a mozgolódás az alsó szegmensben, ugyanis az Intel Atom sikere minden képzeletet felülmúlt, amiből nem akar kimaradni sem az AMD, sem pedig a chipkészlet-bizniszsel felhagyott VIA. Az Intel zárt ajtók mögött már bemutatta duplamagos Atom CPU-ját, ami ugyan nem több, mint két Atom mag egy tokba pakolása, ennek ellenére a gyorsulás közel 2×-es lesz (igaz, a fogyasztás is 4-ről 8 wattra ugrik).

Az AMD gőzerővel dolgozik saját, Bobcat kódnevű Atomján, ám amíg ez el nem készül, kiadott egy Atom-rivális csomagot partnereinek. Az alacsony fogyasztású Athlon 64 2000+-ból és 780G-s chipkészletből álló szett gyorsabb, mint az Atom 230-as CPU – i945G páros, sőt, összfogyasztásban is jobb, a szolgáltatásokról nem is beszélve (a 780G-ben egy teljes értékű, DX10-es Radeon HD3200 dolgozik).

Nano rendszerével nevezett a VIA a nettopok versenyébe. Az x86-os processzor kevesebbet fogyaszt ugyan az Intel Atomnál, cserébe valamivel lassabb, és chipkészlet terén sem kínál többet az Intelnél. Erre a platformra eddig egyedül a HP épített netbookot, ám hivatalos álláspont szerint a VIA elszántan küzd a netbookok piacán, így valószínű, hogy hamarosan újabb Nanóval találkozhatunk. ■

A hónap legjobb vételei

Intel Core 2 Duo E5200

Az E4000-es szériát váltó, 45 nm-es Core 2 Duo kiváló ár/teljesítmény mutatóval büszkélkedhet

Tájékoztató ár: **16 600** Ft

INFO: www.intel.hu

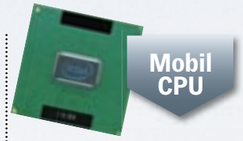

Intel Core 2 Duo P8400

Az Intel ontja a jobbnál jobb 45 nm-es Penryn mobil CPU-kat: ezúttal a P8000 legkisebb tagja kiváló vétel

Tájékoztató ár: **42 800** Ft

INFO: www.intel.hu

ATI Radeon HD3850 512 MB

Ennyiért nem mindennap lehet olyan VGA-t kapni, amin az új játékok elvezhető sebességgel futnak

Tájékoztató ár: **18 000** Ft

INFO: ati.amd.com

Asztali CPU-k

Iroda és belépőszint Irodai és általános otthoni felhasználásra kiváló modellek, egyszerűbb multimédiás feladatra, videolejátszásra és DVD-írásra.

Teljesítmény fillérekért A lehető legolcsóbb duplamagos CPU-k, amelyek már egyszerűbb szerkesztési munkákra és játékra is alkalmasak.

Megfizethető középkategória és elérhető teljesítmény Kiváló ár/teljesítmény arányú CPU-k, meggyőző erővel, kifejezetten videoszerkesztési munkákhoz és persze játékra is.

Felsőkategória, játék A leggyorsabb processzorok, professzionális felhasználásra és SLI/CrossFire videoalrendszerrel szerelt játékgépekbe.

CHIP-INDEX Asztali-CPU-k

Teljesítmény: Több tesztprogrammal mért teljesítmény, ahol az elérhető legmagasabb pontszámot, 100 pontot, a leggyorsabb modell kapta.

Ár/teljesítmény arány: Az ár gyakran nem áll összhangban a teljesítménnyel. Minél hosszabb a narancssárga sáv, annál jobb az adott CPU ár/teljesítmény mutatója.

	Processzor						Műszaki adatok						Mérési eredmények		
	Helyezés	CPU típusa	Kódnév	Tájékoztató ár (forint)	Foglalat típusa	CPU magok száma	Órajel (MHz)	L2-Cache (KB)	FSB sebesség (MHz)	Gyártástechnológia (nm)	Tranzisztorszám (millió)	Maximális fogyasztás (TDP) (W)	PCMark05 CPU (Pont)	Doom 3 1024 × 768 (fps)	Videotömörítés (s)	Cinebench 2003 (s)
Felsőkategória, játék: A legerősebbek																
	1	Intel Core 2 Extreme QX9770	Yorkfield	262 100	775	4	3 200	12 288	1600	45	820	130	10 307	128,5	243	14,6
	2	Intel Core 2 Extreme QX9650	Yorkfield	184 900	775	4	3 000	12 288	1333	45	820	130	9 699	128,1	249	1 5,2
	3	Intel Core 2 Quad Q9550	Yorkfield	64 200	775	4	2 833	12 288	1333	45	820	95	9 167	123,8	269	15,1
	4	Intel Core 2 Quad Q9450	Yorkfield	57 200	775	4	2 666	12 288	1333	45	820	95	8 579	123,1	277	16,1
	5	Intel Core 2 Extreme Q6700	Kentsfield	41 000	775	4	2 666	8 192	1066	65	582	130	8 450	120,0	303	17,9
	6	Intel Core 2 Quad Q9300	Yorkfield	46 000	775	4	2 500	6 144	1333	45	820	95	8 066	120,0	301	17,3
	7	Intel Core 2 Duo E8500	Wolfdale	33 400	775	2	3 166	6 144	1333	45	410	65	8 120	128,9	248	23,7
Elérhető teljesítmény: Video-, hang- és képszerkesztés, sok játék																
	8	Intel Core 2 Duo E8400	Wolfdale	29 900	775	2	3 000	6 144	1333	45	410	65	7 674	127,3	260	25,1
	9	Intel Core 2 Quad Q6600	Kentsfield	35 200	775	4	2 400	8 192	1066	65	582	130	7 727	116,8	331	19,0
	10	AMD Phenom X4 9950 BE	Agena	39 500	AM2+	4	2 600	2 048	4000HT	65	463	140	7 597	117,2	315	20,4
	11	Intel Core 2 Duo E8300	Wolfdale	28 200	775	2	2 833	6 144	1333	45	410	65	7 285	125,0	274	26,5
	12	AMD Phenom X4 9850	Agena	33 700	AM2+	4	2 500	2 048	4000HT	65	463	125	7 388	116,0	327	21,5
	13	Intel Core 2 Duo E8200	Wolfdale	27 600	775	2	2 666	6 144	1333	45	410	65	6 849	124,1	290	28,2
	14	AMD Phenom X4 9750	Agena	32 700	AM2+	4	2 400	2 048	3600HT	65	463	125	7 096	115,2	339	22,4
	15	Intel Core 2 Duo E7300	Wolfdale	26 600	775	2	2 666	3 072	1066	45	410	65	6 770	120,7	302	28,3
	16	Intel Core 2 Duo E6750	Conroe	30 400	775	2	2 666	4 096	1333	65	291	65	6 813	120,9	302	30,7
	17	AMD Phenom X4 9650	Agena	32 600	AM2+	4	2 300	2 048	3600HT	65	463	95	6 812	113,2	352	23,3
	18	AMD Phenom 9600	Agena	27 600	AM2+	4	2 300	2 048	3600HT	65	600	95	6 994	113,2	362	24,2
Megfizethető középkategória: Multimédia, általános játék																
	19	AMD Athlon 64 X2 6400+	Windsor	26 400	AM2	2	3 200	2 048	2000HT	90	227	125	6 235	119,9	307	30,1
	20	AMD Phenom X4 9550	Agena	28 000	AM2+	4	2 200	2 048	3600HT	65	463	95	6 519	112,1	365	24,3
	21	Intel Core 2 Duo E7200	Wolfdale	21 500	775	2	2 533	3 072	1066	45	410	65	6 175	119,5	322	30,1
	22	Intel Core 2 Duo E4700	Allendale	23 100	775	2	2 600	2 048	800	65	167	65	6 463	117,7	330	31,0
	23	AMD Phenom X3 8750	Toliman	25 000	AM2+	3	2 400	1 536	3600HT	65	463	95	6 452	113,3	342	28,3
	24	Intel Pentium E5200	Wolfdale	16 500	775	2	2 500	2 048	800	45	410	65	6 248	113,7	341	30,6
	25	AMD Athlon 64 X2 6000+	Windsor	18 000	AM2	2	3 000	2 048	2000HT	90	227	125	6 146	115,2	333	33,3
	26	AMD Phenom X3 8650	Toliman	23 300	AM2+	3	2 300	1 536	3600HT	65	463	95	6 179	111,4	356	30,0
Teljesítmény fillérekért: Olcsó duplamagosok																
	27	AMD Phenom X4 9350e	Agena	42 600	AM2+	4	2 000	2 048	3600HT	65	463	65	5 911	106,7	401	26,7
	28	AMD Athlon 64 X2 5600+	Windsor	17 400	AM2	2	2 800	2 048	2000HT	90	227	89	5 732	113,3	343	35,5
	29	AMD Phenom X3 8450	Toliman	19 100	AM2+	3	2 100	1 536	3600HT	65	463	95	5 639	108,3	385	32,3
	30	AMD Athlon 64 X2 5000 +	Brisbane	11 400	AM2	2	2 600	1 024	2000HT	65	154	65	5 480	105,2	374	37,9
	31	Intel Pentium E2 200	Conroe-L	13 800	775	2	2 000	1 024	800	65	167	65	5 589	105,6	387	37,6
	32	AMD Phenom X4 9150e	Agena	38 100	AM2+	4	1 800	2 048	3200HT	65	463	65	5 339	101,4	441	29,9
	33	AMD Athlon 64 X2 4800+	Brisbane	10 900	AM2	2	2 500	1 024	2000HT	65	154	65	5 126	103,4	380	39,6
	34	AMD Phenom X3 8250e	Toliman	18 500	AM2+	3	1 900	1 536	3600HT	65	463	65	5 097	104,5	418	35,5
	35	AMD Athlon X2 4850e	Brisbane	13 100	AM2	2	2 500	1 024	2000HT	65	154	45	5 121	103,2	385	39,6
	36	Intel Pentium E2180	Conroe-L	11 100	775	2	2 000	1 024	800	65	167	65	5 105	100,3	428	41,6
	37	Intel Celeron E1400	Conroe-L	10 200	775	2	2 000	512	800	65	167	65	5 094	92,2	440	43,4
	38	AMD Sempron X2 2300	Brisbane	12 500	AM2	2	2 200	512	1600HT	65	221	65	4 465	89,2	439	45,7
	39	AMD Athlon X2 BE-2400	Brisbane	10 300	AM2	2	2 300	1 024	2000HT	65	154	45	4 607	98,5	445	44,6
	40	AMD Athlon X2 4450e	Brisbane	12 100	AM2	2	2 300	1 024	2000HT	65	221	45	4 513	98,1	441	44,8
Iroda és belépőszint: Alacsony fogyasztás, alapszolgáltatások																
	41	AMD Athlon 64 X2 EE 4200+	Windsor	9 100	AM2	2	2 200	1 024	2000HT	90	154	65	4 507	95,9	451	45,0
	42	AMD Athlon X2 4050e	Brisbane	10 700	AM2	2	2 100	1 024	2000HT	65	221	45	4 316	94,8	459	47,3
	43	AMD Athlon 64 LE-1640	Orleans	8 200	AM2	1	2 600	1 024	2000HT	65	81,1	45	3 819	106,3	547	71,1
	44	Intel Celeron E1200	Conroe-L	8 100	775	2	1 600	512	800	65	167	65	4 063	83,6	540	53,2
	45	AMD Sempron X2 2100	Brisbane	8 200	AM2	2	1 800	512	1600HT	65	221	65	3 657	77,6	528	55,5
	46	AMD Athlon LE-1600	Orleans	6 600	AM2	1	2 200	1 024	2000HT	90	81,1	45	3 240	104,0	659	85,0
	47	AMD Sempron LE-1300	Sparta	7 900	AM2	1	2 300	512	1600HT	65	81,1	45	3 411	96,6	660	81,2
	48	Intel Celeron S 440	Conroe-L	8 200	775	1	2 000	512	800	65	167	35	3 646	84,2	648	80,0
	49	AMD Sempron LE-1250	Sparta	6 400	AM2	1	2 200	512	2000HT	65	81,1	45	3 299	92,7	697	84,8
	50	Intel Celeron S 430	Conroe-L	6 600	775	1	1 800	512	800	65	167	35	3 305	78,1	709	88,0

■ Új belépő ■ CHIP-TIPP ■ Új belépő + CHIP-TIPP ■ Kifutó modell

Asztali CPU index

Mobil CPU-k

Ultrahordozható és belépőszint Alacsony fogyasztású, akár duplamagos (ULV) és olcsó Celeron CPU-k, irodai és általános otthoni felhasználásra. Előbbi csoportnál kiváló hordozhatóságot, hosszú üzemidőt, utóbbinál alacsony árakat kapunk.

Irodai felhasználás és általános multimédia A legolcsóbb duplamagos CPU-k, amik már egyszerűbb szerkesztési munkákra, komolyabb multimédiás felhasználásra is alkalmasak.

Kép- és videoszerkesztés, tökéletes mindenes Jó ár/teljesítmény arányú, kétmagos mobil processzorok, amelyek már komolyabb alkalmazások gyors futtatására is képesek.

Felsőkategória, játék Abszolút felsőkategóriát képviselő, minimum kétmagos CPU-k sebessége vetekszik az asztali processzorokkal. Már játékgépnek is használhatók, ám a könnyed hordozhatóságról e modelleknél általában le kell mondanunk.

CHIP-INDEX Mobil CPU-k

Teljesítmény: Több tesztprogrammal mért teljesítmény, ahol az elérhető legmagasabb pontszámot, 100 pontot, a leggyorsabb modell kapta.

Ár/teljesítmény arány: Az ár gyakran nem áll összhangban a teljesítménnyel. Minél hosszabb a narancssárga sáv, annál jobb az adott CPU ár/teljesítmény mutatója.

Processzor | Műszaki adatok | Mérési eredmények

Helyezés | CPU típusa | Foglalat | Tájékoztató ár (forint)[1] | CPU magok száma | Órajel (MHz) | L2-Cache (KB) | FSB sebesség (MHz) | Maximális fogyasztás (TDP) (W) | Akkumulátortartam 6 cellás, (perc)[2] | PCMark05 CPU (Pont) | Cinebench 2003 1xCPU (fps) | Cinebench 2003 2xCPU (fps) | 3DMark05 CPU (Pont) | 3DMark05 Integrált VGA-val | 3DMark05 GeForce 8400M GT | 3DMark05 GeForce 8600M GT

Felsőkategória, játék

1	Intel Core 2 Extreme X9000	Penryn	134 750	2	2 800	6 144	800	44	154	6 993	504	855	10 812	1050	4 200	6 200
2	Intel Core 2 Duo T9600	Penryn	98 000	2	2 800	6 144	1066	35	160	6 564	481	873	10 756	1600	4 150	6 150
3	Intel Core 2 Extreme X7900	Merom	122 500	2	2 800	4 096	800	44	154	7 054	466	837	10 213	1020	4 100	6 100
4	Intel Core 2 Duo P9500	Penryn	63 700	2	2 533	6 144	1066	25	224	6 514	467	854	10631	1550	4 000	6 000
5	Intel Core 2 Duo T9500	Penryn	110 250	2	2 600	6 144	800	35	205	6 867	472	835	9 551	930	3 900	5 900
6	Intel Core 2 Duo T9400	Penryn	58 800	2	2 533	6 144	1066	35	160	6 435	454	834	10 623	1500	4 000	5 950
7	Intel Core 2 Duo T9300	Penryn	57 575	2	2 500	6 144	800	35	205	6 455	451	827	9 355	960	4 000	6 000
8	Intel Core 2 Extreme X7800	Merom	110 250	2	2 600	4 096	800	44	154	6 487	424	768	9 238	910	3 800	5 800
9	Intel Core 2 Duo T7800	Merom	98 000	2	2 600	4 096	800	35	205	6 455	423	767	9 223	910	3 800	5 800
10	Intel Core 2 Duo P8600	Penryn	45 325	2	2 400	3 072	1066	25	224	5 793	423	755	10 006	1400	3 900	5 900
11	Intel Core 2 Duo P8400	Penryn	37 975	2	2 266	3 072	1066	25	224	5 745	405	735	10 360	1350	3 900	5 900
12	Intel Core 2 Duo T8300	Penryn	44 100	2	2 400	3 072	800	35	205	5 805	437	810	8 533	960	4 000	6 000
13	Intel Core 2 Duo T7700	Merom	58 800	2	2 400	4 096	800	35	205	5 942	415	744	8 136	890	3 500	5 500
14	Intel Core 2 Duo T8100	Penryn	36 750	2	2 100	3 072	800	35	205	5 433	402	753	8 261	960	4 000	6 000
15	Intel Core 2 Duo T7500	Merom	46 550	2	2 200	4 096	800	35	205	5 420	377	670	7 464	870	3 200	5 200

Kép- ésvideo szerkesztés, tökéletes mindenes

16	Intel Core 2 Duo T7300	Merom	44 100	2	2 000	4 096	800	35	205	5 325	354	622	6 992	850	3 000	5 000
17	Intel Core 2 Duo T7600	Merom	116 375	2	2 333	4 096	667	34	166	5 382	373	676	5 203	550	2 300	4 100
18	Intel Core 2 Duo T7250	Merom	36 750	2	2 000	2 048	800	35	205	5 070	328	603	6 366	830	2 800	4 800
19	AMD Turion X2 TL-66	Hawk	66 150	2	2 300	1 024	1600HT	35	205	4 458	334	603	6 998	1 050	3 000	5 000
20	Intel Core 2 Duo T7100	Merom	41 650	2	1 800	2 048	800	35	205	4 673	315	558	6 420	830	2 800	4 800
21	Intel Core 2 Duo T7400	Merom	58 800	2	2 166	4 096	667	34	166	5 231	332	605	4 833	540	2 200	4 000
22	Intel Core Duo T2700	Yonah	122 500	2	2 333	2 048	667	31	186	4 896	327	601	4 889	480	2 300	4 100
23	Intel Core Duo T2600	Yonah	95 550	2	2 166	2 048	667	31	186	4 818	319	590	4 803	470	2 200	4 000
24	AMD Turion X2 TL-64	Hawk	58 800	2	2 200	1 024	1600HT	35	205	3 928	302	543	6 125	631	2 400	4 200
25	Intel Core 2 Duo T7200	Merom	56 350	2	2 000	4 096	667	34	166	4 755	309	566	4 621	530	2 100	3 900

Irodai felhasználás és általános multimédia

26	Intel Core Duo T2500	Yonah	66 150	2	2 000	2 048	667	31	186	4 461	295	544	4 617	450	2 100	3 900
27	AMD Turion X2 TL-58	Hawk	36 750	2	1 900	1 024	1600HT	31	186	3 838	280	524	5 666	1045	2 100	3 900
28	Intel Core 2 Duo T5600	Merom	46 550	2	1 833	2 048	667	34	166	4 337	287	521	4 305	520	2 000	3 800
29	AMD Turion X2 TK-57	Tyler	31 850	2	1 900	512	1600HT	31	186	3 488	276	518	5 312	1045	2 100	3 900
30	Intel Core 2 Duo T5500	Merom	39 200	2	1 666	2 048	667	34	166	4 274	274	501	4 125	510	1 900	3 700
31	Intel Core Duo T2400	Yonah	53 900	2	1 833	2 048	667	31	186	4 085	271	498	4 359	430	2 000	3 800
33	Intel Core 2 Duo L7500 (LV)	Merom	91 875	2	1 600	4 096	667	17	250	3 682	261	431	5 352	780	---	---
32	AMD Turion X2 TK-55	Tyler	29 400	2	1 800	512	1600HT	31	186	3 222	259	488	5 102	1045	2 100	3 900
34	Intel Core 2 Duo T5470	Merom	36 750	2	1 600	2 048	800	34	166	3 910	258	486	4 156	430	1 950	3 750
35	Intel Core 2 Duo L7300 (LV)	Merom	85 750	2	1 400	4 096	800	17	250	3 581	247	418	5 189	770	---	---
36	Intel Core Duo T2300	Yonah	49 000	2	1 666	2 048	667	31	186	3 743	248	452	4 167	410	1 900	3 700
37	AMD Turion X2 TK-53	Tyler	24 500	2	1 700	512	1600HT	31	186	3 085	242	462	4 886	1045	2 100	3 900

Ultrahordozható és belépőszint

38	Intel Core Duo L2400 (LV)	Yonah	73 500	2	1 666	2 048	667	15	288	3 708	246	450	4 085	410	---	---
39	Intel Core Duo L2300 (LV)	Yonah	63 700	2	1 500	2 048	667	15	288	3 551	231	422	3 789	400	---	---
40	Intel Core 2 Duo U7700 (ULV)	Merom	85 750	2	1 333	4 096	533	10	294	3 309	223	409	3 512	395	---	---
41	Intel Celeron M 550	Merom	17 150	1	2 000	1 024	533	30	180	3 411	315	315	2 712	420	---	---
42	Intel Core 2 Duo SL7500	Merom	110 250	2	1 600	2 048	667	17	250	3 309	232	393	2 715	876	---	---
43	Intel Celeron M 540	Merom	15 925	1	1 866	1 024	533	30	180	3 308	300	300	2 634	420	---	---
44	Intel Celeron M 530	Merom	9 800	1	1 733	1 024	533	30	180	3 166	274	274	2 599	420	---	---
45	Intel Core 2 Duo SL7100	Merom	98 000	2	1 200	2 048	667	17	250	3 049	216	373	2 486	704	---	---
46	Intel Celeron M 520	Merom	6 125	1	1 600	1 024	533	30	180	2 974	268	268	2 555	420	---	---
47	Intel Core 2 Duo U7600 (ULV)	Merom	68 600	2	1 200	4 096	533	10	294	2 783	186	331	2 803	385	---	---
48	Intel Core 2 Duo U7500 (ULV)	Merom	61 250	2	1 066	4 096	533	10	294	2 559	172	307	2 687	380	---	---
49	Intel Atom N270	Diamondville	12 250	1	1 600	512	533	2,5	427	1 491	90	135	1 071	174	---	---
50	Intel A110	Dothan	24 500	1	800	512	400	3	980	1 264	106	106	1 361	200	---	---

■ Új belépő ■ CHIP-TIPP ■ Új belépő + CHIP-TIPP ■ Kifutó modell

1: A mobil CPU-kat általában notebookkal együtt árulják 2: Mért futási idő integrált videokártyával. Erősebb diszkrét GPU akár 40%-kal is csökkentheti az üzemidőt.

Mobil CPU-k

Teljesítmény (max. 100) | Ár/Teljesítmény (max. 100)

Felsőkategória, játék

100	44,5
97,7	57,0
96,4	43,8
96,0	83,2
94,4	45,7
94,4	85,7
91,2	78,9
88,0	37,0
87,7	41,2
86,8	86,4
85,9	100,0
85,6	85,2
82,3	56,8
80,4	84,7
74,8	53,9

Kép- és videoszerkesztés, tökéletes mindenes

70,8	48,2
68,2	16,3
66,5	47,9
66,3	26,4
63,4	36,7
62,8	25,2
61,6	11,4
60,5	13,9
59,0	20,9
58,6	21,4

Irodai felhasználás és általános multimédia

56,4	16,2
55,9	28,5
54,1	20,4
53,4	28,6
52,2	21,7
52,1	15,7
51,1	8,7
50,3	25,9
50,0	20,4
49,3	8,4
48,1	13,6
47,7	26,5

Ultrahordozható és belépőszint

47,6	8,8
44,8	8,5
42,5	5,4
41,0	24,1
39,8	3,4
39,4	23,0
37,1	31,2
37,0	3,1
36,0	45,6
34,8	3,7
32,5	3,4
15,6	1,9
15,6	0,9

A hosszabb a jobb ◄ ►

Videokártyák

A DirectX 10 elterjedésével a játékokat hajtó grafikus motorok új generációja minden eddiginél szebb látványt nyújt, ám ehhez a videokártyák egy új generációjára is szükség volt. A már kizárólag egységesített shaderarchitektúrára épülő GPU-k összehasonlításában a shader processzorok számán és az órajeleken felül a maximális fogyasztás is kiemelten fontos, ezért ezt is feltüntettük táblázatunkban. A legújabb toplista elkészítésekor száműztük a szintetikus teszteket, az elavult játékokat, és már csakis a legújabb motorokra épülő, többségében DirectX 10-es játékok futtatásával, valós körülmények közt hasonlítottuk össze a piacon jelenleg kapható videokártyákat.

CHIP-INDEX Videokártyák

Teljesítmény: Több tesztprogrammal mért teljesítmény, ahol az elérhető legmagasabb pontszámot, 100 pontot, a leggyorsabb modell kapta.

Ár/teljesítmény arány: Az ár gyakran nem áll összhangban a teljesítménnyel. Minél hosszabb a narancssárga sáv, annál jobb az adott GPU ár/teljesítmény mutatója.

Videokártya | Műszaki adatok | Mérési eredmények

Helyezés | CPU típusa | Memória mérete (MB) és típusa | Tájékoztató ár (forint) | Mag órajele (MHz) | Shaderek órajele (MHz) | Memória órajele (MHz) | Memória sávszélessége (bit) | Shaderek száma | Gyártástechnológia (nm) | Tranzisztorok száma (millió) | Maximális fogyasztás (W) | Crysis 1280 HQ 4AA/16AF (fps) | Unreal Tournament III 1920 HQ (fps) | World in Conflict 1920 HQ (fps) | Company of Heroes 1920 HQ, 4AA/16AF (fps)

Játékhoz 2560×1600 felbontásig

1	ATi Radeon HD 4870 X2	2x 1024/GDDR5	94 800	750	750	1 800	2x 256	1 600	55	1 912	314	55,0	1970	81,0	69,8
2	Nvidia GeForce GTX 280 OC	1024/GDDR3	92 700	700	1 400	1 150	512	240	65	1 400	236	50	147	92	55,2
3	Nvidia GeForce GTX 280	1024/GDDR3	82 800	602	1 296	1 107	512	240	65	1 400	236	46,0	1390	92,0	51,7
4	Nvidia GeForce 9800 GX2 OC	2x 512/GDDR3	74 800	670	1 675	1 065	2x 256	256	65	1 508	250	42,0	1380	90,0	56,0
5	Nvidia GeForce 9800 GX2	2x 512/GDDR3	68 400	600	1 500	1 000	2x 256	256	65	1 508	250	38,0	1350	92,0	52,8
6	Nvidia GeForce GTX 260	896/GDDR3	62 200	650	1 400	1 050	448	192	65	1 400	182	42	129	88	47,2
7	ATi Radeon HD 4870 OC	512/GDDR5	57 000	815	815	1 850	256	800	55	956	157	41	129	83	50,2
8	ATi Radeon HD 4870	512/GDDR5	51 900	750	750	1 800	256	800	55	956	157	37	125	82	46,9
9	Nvidia GeForce GTX 260	896/GDDR3	57 400	576	1 242	999	448	192	65	1 400	182	39	119	82	42,5
10	ATi Radeon HD 3870 X2	2x 512/GDDR3	52 900	825	825	900	2x 256	640	55	1 332	681	28	127	85	51,5

Középkategória játékra és általános felhasználásra

11	ATi Radeon HD 4850 OC	512/GDDR3	42 700	675	675	1 150	256	800	55	956	114	38	107	78	44
12	ATi Radeon HD 4850	512/GDDR3	33 400	625	625	993	256	800	55	956	114	30	98	74	42
13	Nvidia GeForce 9800 GTX+	512/GDDR3	43 000	780	1 900	1 180	256	128	55	754	141	30	98	81	36
14	Nvidia GeForce 9800 GTX	512/GDDR3	40 200	675	1 688	1 100	256	128	65	754	156	27	89	78	33,8
15	Nvidia GeForce 8800 GTX	768/GDDR3	35 400	600	1 350	950	384	128	90	681	155	29	90	70	28,7
16	Nvidia GeForce 9800 GT	512/GDDR3	27 500	700	1 700	1 000	256	112	65	754	110	27	83	74	31,3
17	ATi Radeon HD 3870	512/GDDR4	32 750	850	850	1 140	256	320	55	666	106	21	86	69	28,4
18	Nvidia GeForce 8800 GT	512/GDDR3	24 300	630	1 500	950	256	112	65	754	110	23	79	69	27,9
19	ATi Radeon HD 3870	512/GDDR4	22 900	775	775	1 125	256	320	55	666	106	20	81	66	25,8
20	ATi Radeon HD 3850 OC	512/GDDR3	21 500	730	730	950	256	320	65	666	100	18	76	65	24,7
21	Nvidia GeForce 9600 GT OC	512/GDDR3	27 800	700	1 750	950	256	64	65	505	95	19	72	60	24,1
22	ATi Radeon HD 3850	512/GDDR3	18 000	670	670	830	256	320	55	666	100	18	69	60	23,2
23	Nvidia GeForce 9600 GSO	384/GDDR3	20 500	600	1 500	900	192	96	65	754	84	20	62	61	22,2
24	Nvidia GeForce 9600 GT	512/GDDR3	21 700	650	1 625	900	256	64	65	505	95	18	68	58	23,0
25	Nvidia GeForce 8800 GTS OC	320/GDDR3	37 800	575	1 350	850	320	96	90	681	143	17	70	59	22,4
26	Nvidia GeForce 8800 GTS	640/GDDR3	35 200	500	1 200	800	320	96	90	681	143	19	65	53	21,7

Iroda, multimédia és HD videózás 1080i-ig

27	ATi Radeon HD 3850	256/GDDR3	16 000	690	690	840	256	320	80	666	100	17	67	60	16,6
28	Nvidia GeForce 9500 GT OC	512/GDDR3	17 600	700	1 650	1 000	128	32	65	314	50	10	34	32	12,9
29	Nvidia GeForce 9500 GT	512/GDDR3	13 900	550	1 400	800	128	32	65	314	50	5	30	28	12,0
30	ATi Radeon HD 3650	256/GDDR3	10 400	800	800	900	128	120	55	378	75	6	32	22	7,8
31	Nvidia GeForce 9400 GT	512/GDDR2	13 800	550	1 400	400	128	32	55	314	50	4	15	13	5,4
32	ATi Radeon HD 3450	512/DDR2	6 200	600	600	500	64	40	55	181	50	2	9	7	1,7
33	Nvidia GeForce 8400 GS	256/DDR2	6 100	450	900	400	64	16	65	210	50	1	7	6	1,1

Videokártya index

Teljesítmény (max. 100) | Ár/Teljesítmény (max. 100)

Játékhoz 2560×1600 felbontásig

100	43,6
87,5	39,0
83,2	41,5
82,0	45,3
79,1	47,8
77,3	51,4
76,5	60,9
72,7	57,9
71,3	51,4
70,9	55,4

Középkategória játékra és általános felhasználásra

68,3	66,1
61,4	76,0
61,4	59,0
56,9	58,5
54,5	63,7
54,2	81,5
49,6	62,6
49,3	83,9
46,8	84,5
44,4	85,4
42,9	63,8
41,6	95,5
41,4	83,5
40,9	77,9
40,8	44,6
39,3	46,2

Iroda, multimédia és HD videózás 1080i-ig

38,7	100,0
22,1	51,9
17,8	52,9
15,8	62,8
9,2	27,6
4,6	30,7
3,4	23,0

Új műszaki adatok

Shaderek órajele: Az új GeForce-okban kevesebb a shader egység, mint a hasonló kategóriájú Radeonokban, ám az NVIDIA azokat magasabb órajelen hajtja, mint a többi egységet (pl. textúrázó, ROP).

Shaderek száma: Minél több a shader, annál nagyobb a számítási kapacitása egy GPU-nak. Ez nem feltétlenül jelenti, hogy gyorsabb is az adott kártya, mivel a szebb effektekhez vagy általános célú felhasználáshoz rengeteg shader CPU-ra van szükség.

Maximális fogyasztás: A videokártyáknál már nem csupán a 3D-s teljesítmény és a szolgáltatások fontosak, az alacsony fogyasztás is lényeges.

Új tesztprogramok

Company of Heroes
(1920×1200, HQ, 4AA/16AF)
Rengeteg díjat nyert, népszerű stratégiai játék DirectX 10-es, HDR-t is alkalmazó látványos grafikával.

World in Conflict
(1920×1200, HQ)
DirectX 10-es játék rengeteg számításigényes shader effekttel, valósághű megvilágítással és élethű robbanásokkal.

Unreal Tournament III
(1920×1200, HQ, 4AA/16AF)
Rengeteg shader effekt, hatalmas pályák és sok szereplő; egy DirectX 9-es játék is megdolgoztatja a videokártyákat.

Crysis
(1280×1024, HQ, 4AA/16AF)
A legszebb DirectX 10-es játék egyben a legkomolyabb hardverkövetelménnyel.

■ Új belépő ■ CHIP-TIPP ■ Új belépő + CHIP-TIPP ■ Kifutó modell

A Google-egyenlet megoldása

Egy egyszerű egyenlet dönt weboldalunk sikeréről vagy bukásáról: a Google-féle Pagerank dönthet jövőnkről. A CHIP megmutatja, hogyan működik ez a rendszer.

$$PR_i = \left(\frac{1-d}{N}\right) + d\left(\sum_{A_j \in \{(j,i)\}} \frac{PR_j}{C_j}\right)$$

Ebben a cikkben

Tények és elmélet
A képlet leírása
Hogyan nyerhetünk?
Tippek és trükkök a magas pontszámhoz

Kezdjük először is pár tény ismertetésével: amíg az internet hatalmas, addig hozzá képest egy weboldal kicsi. Ráadásul nehéz egyedi weboldalt létrehozni: bármit is találunk ki, nagy az esély rá, hogy már több hasonló témájú oldal található a világhálón. A felhasználó rendszerint az alapján választ az egyes honlapok közül, hogy melyik áll előrébb a Google találati listájában.

Sokakat érdekelhet tehát, hogy miként került egy tetszőleges weboldal a lista elejére. A választ a Google alapítói, Larry Page és Sergey Brin egy egyszerű képlettel adják meg, a Pagerank-egyenlettel (az elnevezés Larry Page nevéből, és nem az angol page – oldal – szóból származik). Aki ismeri, és tudja is, hogyan működik, az előre kerülhet a listában – aki pedig rosszul használja, az büntetésre számíthat.

Pagerank: alapelvek

A rangsor mögött egy egyszerű, de hatékony formula áll:

1. Minden weboldalhoz tartoznak olyan oldalak, amelyek az adott honlapra hivatkozó linket tartalmaznak.

2. Ezeknek a hivatkozásokat tartalmazó weboldalaknak van Pagerankje.

3. A B oldalról A oldalra mutató linket egy a B oldal által A-ra leadott szavazatnak vehetünk.

4. A „szavazatot” leadó B oldal már meglévő Pagerankje a szavazat súlyát határozza meg. Minél magasabb az érték, annál többet ér a link.

5. Még egy jellemzőt figyelembe kell vennünk, mégpedig a B oldalon található linkek számát. Ez minél kisebb, annál többet ér az adott link.

6. Fontos, hogy egy website esetében a PageRanket minden oldalra külön kiszámítják, így előfordulhat, hogy egy adott cikk a főoldalnál magasabb helyre kerül a listában.

Képletként leírva ez a Pagerank-számítás az alábbi módon néz ki:

PR(A) = (1-d) + d (PR(T1)/C(T1) + … + PR(Tn)/C(Tn)

Kiolvasva pedig: A oldal Pagerank-értékét úgy kapjuk meg, ha a rá hivatkozó oldalak Pagerank-értékeit elosztjuk az adott oldalon található linkek számával, és ezeket a hányadosokat összegezzük. Ehhez jön még egy tényező, amely fontos szerepet kap a további folyamatokban.

A Pagerank működését most egy olyan példán mutatjuk be, amely feltételezi, hogy az egész világháló csak négy website-ból áll – ezek legyenek A, B, C és D. Mindegyiknek alapból 1 a Pagerankje, ezek összeadva ki is adják a négy oldalból álló hálózathoz tartozó értéket. Példánk első részében az A oldalra mutató link található a B, C és D oldalakon – más link nincs.

Ha egyelőre most más szempontokat még nem veszünk figyelembe, a Pagerank értékének kiszámítására a következő egyenlet adódik:

PR(A) = 1/1 + 1/1 + 1/1

Az A oldal Pagerank értéke tehát háromnak adódik. Vessünk most egy pillantást a 61. oldalon található kicsit bonyolultabb kapcsolati rendszerre: az A oldalra mutató linkeket a B és C oldalon is találunk, míg B-re irányuló hivatkozások csak az A oldalon vannak. C-re az A, B és D, míg D-re csak a B oldal hivatkozik.

Így képletünk az A oldal esetében a következőképpen néz ki:

PR(A) = 1/1+1/3

A B-ről érkező hivatkozást 1-nek, a C-ről érkezőt 0,33-nak vesszük, mivel ott három linket is találunk. Így a végső pontszám 1,33-nak adódik. B-re ugyanez:

PR(B) = 1/2 + 1/3 + 1/1

Ez kerekítve 1,83-at ér. Ezzel ellentétben a C oldalnál

PR(C) = 1/2

azaz 0,5, és végül a D-nél:

PR(D) = 1/3

azaz kerekítve 0,33.

Összegezve a pontszámokat az oldalak számát kell kapnunk:

1,33 + 1,83 + 0,5 + 0,33 = 3,99

ami a kerekítéseket figyelembe véve helyes eredményt ad.

Ebből a számításból azonban egyvalami hiányzik: a hivatkozásokat tartalmazó weboldalak Pagerank-értékeit nem vettük figyelembe – ezt most a B esetében példaképpen korrigáljuk, és az eredeti,

PR(B) = 1/2 + 1/3 + 1/1

képletünket így módosítjuk:

PR(B) = 1,33/2 + 0,5/3 + 0,33/1

Ekkor már a végeredmény kerekítve 1,62-nek adódik. Természetesen ez az új érték megváltoztatja a többi oldal értékét, ami visszahat B eredményére, és így tovább – a számítás igen sok lépésig folytatható. Ennek megfelelően a Google többlépcsős iterálással állapítja meg az oldalak Pagerank-értékeit – a Page-től és Brintől származó információk alapján körülbelül 100 lépés kell a Google számítógépeinek ahhoz, hogy a többmilliárd oldalhoz mind kiszámítsák a megfelelő értékeket.

Kiegészítés: A felhasználó is számít

A Pagerank annak a valószínűségét fejezi ki, hogy egy felhasználó véletlenszerűen szörfölve egy adott weboldalra érkezzen. A valós életben azonban a felhasználók nem klikkelgetnek a végtelenségig, hanem egy idő után megunják ezt. A végső algoritmusban tehát ezt is figyelembe kell vennünk. Ez a „csillapítás” a már kiszámolt összeget befolyásolja majd, és a Google-univerzumban értékét 0,85-nek határozták meg.

A Pagerank végső értéke tehát egy valószínűségi mérőszám, ami a „valódi” hálón 0 és 1 közé esik. Például egy 0,01-es pontszámú oldalnak 1 százalék esélye van arra, hogy a felhasználó véletlenül odatéved. Felmerülhet a kérdés, hogy ha a Pagerank 0 és 1 között van, miért mutat például a Google toolbar is *(http://toolbar.google.com)* 1 és 10 közé eső értékeket? Nos, a Google a Pagerank eredményét átszámítja – de hogy pontosan hogyan, azt nem sikerült megtudnunk. A szakértők véleménye szerint a konverzió logaritmikus, azaz például egyről kettőre jutni sokkal egyszerűbb, mint kilencről tízre.

Szűrők: A Pagerank segítői

A Pagerank algoritmus segítségével tehát a Google tényleg hatásosan rendezi sorba a találatokat – ám a weboldalak készítőit is érdekelni kezdte a formula, és hamar kidolgoztak olyan módszereket, amelyekkel a listában előrébb lehetett jutni. Mindazonáltal sokan még mindig valamiféle pénzként tekintenek rá: „ha adsz nekem két linket egy PR4-es oldalon, akkor én cserébe adok neked egy linket egy PR5-ös oldalon”. Ez a módszer ma már nem sokat ér: egy kutyás oldalról egy használtautós oldalra mutató link aligha érdekli az olvasókat, és a Google sem foglalkozik vele, mivel az egymáshoz kapcsolódó témájú oldalak közötti linkek többet érnek a véletlenszerű hivatkozásoknál. Ha tehát ilyen üzleti ajánlatot kapnánk levélben, akkor először érdemes ellenőriznünk az adott oldal tartalmát is, hiszen a Pagerankon kívül még milliónyi szűrő és algoritmus segít a sorrend létrehozásában.

SEO: Search Engine Optimization

A keresőre való optimalizálás (search engine optimization) vezérelve: korrekt kód és egyedi tartalom. Ha ezt be tudjuk tartani, jó esélyünk van arra, hogy honlapunk a lista élén landoljon.

A „korrekt kód” jelen esetben weblapunk HTML-kódjának két tulajdonságát jelenti: egyrészt szintaktikailag is helyesnek kell lennie, másrészt viszont az elterjedt formázási opciókat kell használnia. A Google számára különösen a <title>, <p> és a <h1>-től <h6>-ig terjedő tagek az érdekesek. A <title>-ben a dokumentum rövid leírása található, a bekezdéseket a <p> jelzi, míg a <hx> tagokkal tagolhatjuk a szöveget.

Természetesen fontos, hogy a <h1> taget csak egyszer használjuk, a többit lehet többször is – legalábbis ismert weboldalakkal végzett keresések adta találatok vizsgálata után ez tűnik az optimálisnak. A jó helyezésnek egy másik szükséges feltétele a türelem: ahogy telik az idő, ha megfelelő tartalom van oldalunkon, egyre többen hivatkoznak rá, és így a Pagerank-értéke is növekszik majd.

Tuning: saját linkek készítése

Nem mindenkinek van azonban meg a türelme kivárni ezt – és nem is feltétlenül muszáj. Fórumokban vagy blogbejegyzésekben például helyezhetünk el bőven a saját oldalunkra mutató linkeket. Ezeknek azonban az adott fórum olvasói rendszerint nem igazán örülnek, úgyhogy →

10-es Pagerank-értékű oldalak

Pagerank 10 – ez az érték csak az internet isteneinek jár: csak a legnépszerűbb oldalak kapnak ekkora számot. Az alábbi listában a legmagasabb pontszámot elért oldalakat soroltuk fel, a rájuk mutató hivatkozások szerint rendezve. Magyar oldalakat felesleges is keresgélnünk – még a legnépszerűbb hazai internetes helyek sem érnek el 7-nél többet. És ez igaz a google.hu oldalra is, amely csak 6-ot érdemelt.

1. helyezett: **www.google.com/**
2. helyezett: **www.firstgov.gov/**
3. helyezett: **web.mit.edu/**
4. helyezett: **www.nasa.gov/**
5. helyezett: **www.real.com/**
6. helyezett: **www.energy.gov/**
7. helyezett: **www.whitehouse.gov/**
8. helyezett: **www.adobe.com/**
9. helyezett: **www.nsf.gov/**
10. helyezett: **www.w3.org/**

ehhez a módszerhez csak akkor érdemes folyamodni, ha az adott témához kapcsolódó weboldalunk van.

Ráadásul ez az út ma már nem is igazán járható, mivel a legtöbb fórumon és blogon a beírt linkekhez automatikusan a >>rel=nofollow<< paraméterrel látják el, amely a Google keresőrobotjának számára annyit tesz, hogy nem kell követnie ezt a hivatkozást – így persze a Pagerank kiszámításához sem szükséges.

Ezen paraméterek megjelenéséért egyébként túlnyomórészt a fórumokat teleszemetelő spammerek felelősek, akik régebben botokkal próbáltak minél több, az oldalukra mutató linket elhelyezni a világhálón.

Linkkövetés: szavazás kattintással

Elég ostoba lenne a Google, ha nem használná ki a rendelkezésére álló adatokat a felhasználói szokásokról, hiszen az úgynevezett linkkövetéssel megállapíthatja, hogy mely találatok tetszenek és melyek nem a szörfölőknek. A Google adatvédelmi irányelvei szerint: „Adott esetben elképzelhető, hogy a Google olyan módon jelenít meg linkeket, amely lehetővé teszi számunkra az ezekre történő ugrások megtörténtének nyomon követését" *(http://www.google.hu/intl/hu/privacypolicy.html)*. Ennek a módszernek a keresőóriás számára az az előnye, hogy kívülről nehéz befolyásolni az eredményét – az egyetlen lehetőségünk, hogy olyan weboldalt készítünk, amely sok embert érdekel, sokan kattintanak rá, és az oldalak címei is jók.

Oldalcímként a Google általában a <titel> taghez tartozó információt választja – ennek tehát valami figyelemfelkeltő, megragadó szöveget kell tartalmaznia, amelyre nagy valószínűséggel rákattintanak majd a felhasználók. Az alábbi Google-találatban például a méltatlanul elfeledett <head> mezőben használható meta-tag bizonyítja hasznosságát:

```
<meta-name="description"
content="xyz"·/>
```

A webmester feladata, hogy az xyz helyére valami figyelemfelkeltő leírást adjon az adott oldalról, amellyel ráveheti a netezőt arra, hogy pont az ő oldalára kattintson. Ha nincs ilyen meta-tag, akkor a Google saját maga választ ki egy neki szimpatikus szövegrészt – ez pedig nem mindig a legjobb megoldás.

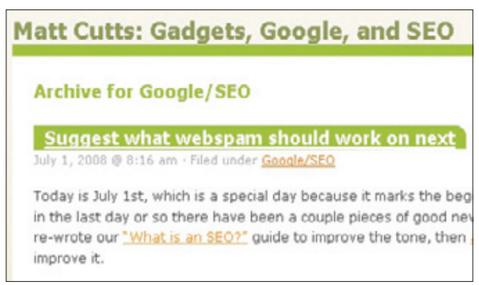

PROFI TIPPEK **Matt Cutt, a Google webspam-csapatának főnöke saját blogjában ad tippeket a weboldalak optimalizálásához**

Black-Hat-Seo: átverni a Google-t

Minden program és minden rendszer feltörhető – és ez igaz a Google-re is. Amióta csak keresőmotorok léteznek, mindig akadtak olyan felhasználók, akik megpróbálták befolyásolni a találati listák sorrendjét. Ebből persze a szokásos verseny alakult ki a hackerek és a keresőmotorok használói között – az egyikük pénzt szeretne látni, a másikuk inkább jól használható találatokat szeretne látni. A fekete bárányok ma viszonylag ritkán használnak a keresőmotorokban talált programozási hibákat, inkább a tartalommal és a linkekkel való trükközést alkalmazzák. Ezek a találati listát használó böngészőt veszik célba: mivel a Google listájában csak a hacker által kiválasztott szövegrész (ami gyakorlatilag az egyetlen értelmes mondat az egész oldalon) jelenik meg, mi boldogan kattintunk a hivatkozásra, abban a reményben, hogy ezzel érdekes információkhoz jutunk – de csak a hackerek pénztárcáját hizlaljuk fel.

A tartalommal való trükközésnek sok módszere van – a legegyszerűbb, ha az oldalt feltöltjük gyakran keresett kifejezésekkel. Ez ma már nem igazán hatásos, mert a keresőrobotok azt is figyelik, hogy egy oldalon milyen gyakori a kulcsszavak előfordulása (egész pontosan a szöveg hosszának és a kulcsszavak számának az arányát figyelik, ez az úgynevezett kulcsszó-sűrűség, azaz keyword density). Ha ez túl nagy, akkor a kérdéses oldal könnyen kikerülhet a listából *(http://www.google.com/sup port/webmasters/bin/answer. py?answer=66358)*.

Egy másik módszer a Google becsapására a rejtett szöveg: a hackerek ilyenkor a háttérrel megegyező színű karaktereket használva helyezik el a kulcsszavakat (HTML vagy CSS kóddal ez nem okoz gondot egyetlen webszerkesztőnek sem). A „közönséges" olvasók persze nem látnak majd semmit, de a keresőoldalakra néha így is fel lehet kerülni. Bár ennek némileg ellentmond Matt Cutts, a Google ehhez hasonló trükkökkel foglalkozó nem hivatalos szóvivőjének blogja, amely szerint például a fehér háttérre halványszürkével írt szöveggel nem jutunk sehova *(http://www.mattcutts.com/blog/seo-mistakes-nearly-hidden-text/)*.

A mások sikeres weboldalainak „lenyúlására" alapuló módszer (scraping) még mindig igen népszerű, ilyenkor egyszerűen csak a mások által már megírt szöveget másolják át saját weblapjuk megtöltésére. Pénzszerzésre a Google AdSense szolgál, amely kattintások után fizet. A Google Antispam csapat már jó ideje küzd ez ellen a módszer ellen *(http://www.mattcutts.com/blog/step-into%20my-shoes/)*. A módszer leginkább a szöveget tartalmazó eredeti oldal számára lehet boszszantó, hiszen előfordulhat, hogy a másolt oldal a listában az eredeti elé kerül.

Linkspam: szemét a bejegyzésekben

A blogok és fórumok olvasóinak is meg kell küzdeniük azokkal, akik a keresők átverésére készülnek. Mivel a hagyományos módszerek egyre kevésbé működnek, a spammerek most a fórumokat vették célba, és azokat kezdték teleszemetelni az oldalaikra mutató hivatkozásokkal. A hackerek számára ennek az az előnye, hogy a teleszemetelt oldalnak hozzájuk nincsen köze, a Google tehát őket nehezen tudja büntetni azzal, hogy a linkhegyeket tartalmazó oldalakat kiveszi a találati listából – de ha így tesz is, a blogbejegyzések és fórumok száma folyamatosan növekszik, így könnyű mindig új helyeket találni.

Egy jó védekezés ez ellen a rejtett „nofollow" jelző használata, amelyet a Google robotja úgy értelmez, hogy az így megjelölt hivatkozást nem kell figyelembe vennie és követnie sem. A WordPress nevű blogszerkesztő ezt a taget automatikusan minden link mögé odabiggyeszti, bár ezzel a spamet még nem tünteti el, legfeljebb hatástalanná teszi. A spammerek igazából nem is foglalkoznak ezzel, ugyanúgy küldözgetik minden oldalra a szemétbejegyzéseket, abban a reményben, hogy lesz olyan, amelyik nem kap „nofollow" bejegyzést. A szemetelés elleni védekezés egyelőre csak az Akismethez hasonló külön rendszerekkel lehetséges.

Más hackerek saját fórumot vagy blogot indítanak, csak azért, hogy a Google aztán rábukkanjon ezekre – ez az eljárás azonban sokban nem különbözik a klaszszikus hivatkozáshalmozástól, amikor egy oldalon csak értelmetlen szöveg, és rengeteg hivatkozás van.

Cloacking: az új szerelem

Jelenleg a cloackingnek nevezett technika a hackerek új kedvence: ilyenkor a keresőoldal felé a weboldal nem azt az arcát mutatja, amit az olvasók látnának. Ez azért lehetséges, mert például a Google által használt keresőrobot is mindig azonosítja magát, és a biztonság kedvéért a Janus-arcú weboldalt létrehozó szerkesztő még a lekérést indító szerver IP-címét is ellenőrizheti.

Ha az így megírt weboldal keresőrobotot érzékel, akkor speciálisan összeállított tartalmat „mutat" neki – ez lehet akár több száz, egy adott témához kapcsolódó hasonló értelmű mondat, vagy kifejezés. Ha viszont egy közönséges böngésző érkezik, ő már egy másik oldalt fog látni, általában a kereséshez nem is kapcsolódó tartalommal.

Ehhez hasonlóan működik az átirányítás: egy meta-tag vagy kis JavaScript segítségével a weboldal betöltése után a böngészőnk már nyitja is meg az újabb webhelyet. A Google keresőrobotja azonban nem foglalkozik a Javascripttel, így számára csak az első, csalogató szövegeket és hivatkozást tartalmazó oldal látható. Ennek az eljárásnak köszönhette egyébként a BMW azt, hogy 2005 februárjában a cég weboldalát a Google törölte az indexelt lapok közül *(www.mattcutts.com/blog/ramping-up-on-international-webspam/)*. Az autógyártó pontosan azzal próbálkozott, hogy a keresőrobot által látott első oldalon kulcsszavak és kifejezések voltak, az átirányított oldalon viszont az autómodelleket tartalmazó galériába jutottak az olvasók.

Dupla tartalom: kéretlen szemét

Előfordulhat az is, hogy a weboldal gazdája csak jót akart, mégis a Google feketelistájára került – ilyen például a duplikált tartalom, amellyel több oldalon is találkozhatunk.

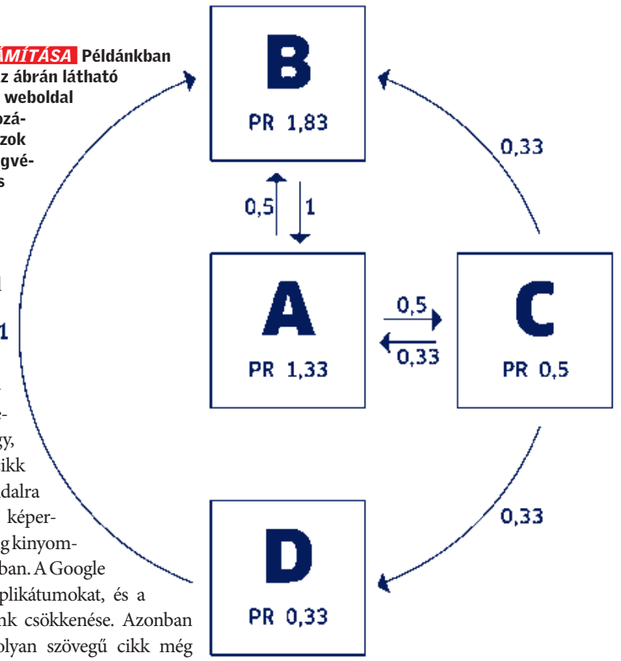

PAGERANK KISZÁMÍTÁSA **Példánkban négy, egymáshoz az ábrán látható módon kapcsolódó weboldal szerepel. A hivatkozások számának és azok fontosságának függvényében más és más Pagerank-értéket (PR) kapnak**

Ilyen többszörös tartalom többféle módon is létrejöhet: például úgy, hogy egy adott cikk kétszer is a weboldalra kerül, egyszer a képernyőre, egyszer pedig kinyomtatásra szánt formában. A Google nem díjazza a duplikátumokat, és a büntetés a Pagerank csökkenése. Azonban két-három ugyanolyan szövegű cikk még nem okoz ilyen veszélyt *(www.mattcutts.com/blog/duplicate-content-question/)*.

Az URL másik lehetőség a kettős bejegyzésre: ha például egyetlen oldal több domainen keresztül is elérhető, akkor ebből egy idő után könnyen problémák lehetnek, mint ahogy az is ide vezethet, ha több elérési útvonal is ugyanarra a fájlra mutat. Erre példa, amikor egy adott cikk a *www.sajatoldal.hu/artikel php?id=1* és a *www.sajatoldal.hu/tartalom1/* linkről is elérhető, a Google ezeket ugyanis külön dokumentumoknak veszi majd, amelyek azonban másolatok, így rögtön lejjebb is kerülnek a listában. E problémák ellen átirányítással védekezhetünk: ha például a felhasználó a *www.sajatkedvencoldalam.hu* címet írja be, akkor is automatikusan a *www.sajatoldalam.hu* oldalra kerül.

Apache szerveren ezt a mod_rewrite modullal oldhatjuk meg, amely automatikusan átírja az URL-eket a megadott szabályok szerint. A szükséges kódot (ha csak egy adott könyvtárról van szó) a gyökérben elhelyezett .htaccess fájlban lehet megadni. Ehhez csak három sor szükséges:

```
RewriteEngine=on

RewriteCond·%{HTTP_HOST}·!^www\.
sajatoldal\.hu$

RewriteRule·^(.*)$·http://www.
sajatoldal.hu/$1·[R=permanent]
```

Az első sor bekapcsolja az URL-eket átíró szolgáltatást, utána a RewriteCond ellenőrzi a lekért URL-t. Amennyiben ez nem *www.sajatoldal.hu*, akkor a harmadik oldal automatikusan átirányítja a kérést a *www.sajatoldal.hu* címre. Mivel az átirányítás „Permanent", a keresőrobotok az új címet is mindig érvényes címnek fogják látni.

Ez az átirányítgatás elég körülményes, ám szükséges a weboldalak tulajdonosai, készítői számára, és ez a belátható jövőben nem is fog változni. Amíg ugyanis a hackerek a lista átírásával próbálkoznak, addig a Google kénytelen harcolni ellenük, és emiatt a becsületes webmestereknek is kicsit nehezebb a dolguk. ■

FORRÁSOK

Google Webmaster Guidelines: www.google.com/support/webmasters/bin/answer.py?answer=35769
Matt Cutts Blog: www.mattcutts.com/blog
Google-Blog for topic Meta-Tags: http://google-webmastercentral.blogspot.com/2007/12/answering-more-popular-picks-meta-tags.html
Google Spam Report: www.google.com/contact/spamreport.html
Wikipedia for Spam in search engines: http://en.wikipedia.org/wiki/Spamdexing
Google News by WebmasterWorld: www.webmasterworld.com/forum30/

CD- és DVD-tartalom

Védelem az MSN vírusok ellen, Tune UP 2008-as funkciókkal, 5 nagynevű, fizetős program most teljesen ingyen: októberi lemezmellékletünk is bővelkedik az exkluzív, csak a CHIP olvasóknak elérhető tartalmakban.

BURNING STUDIO 2008

Meggyőző CD/DVD-író

TELJES VÁLTOZAT

A merevlemezeinken számtalan CD/DVD íróprogram tette már tiszteletét. Természetesen rengeteget foglalkozunk a Neróval, ami a legnépszerűbb íróprogram, de ha őszinték akarunk lenni, akkor az igazság az, hogy az utóbbi években az „iparági vezető” óriásira duzzadt. Számtalan, szinte soha nem használt kisebb-nagyobb alkalmazást sűrít magába. A legtöbb felhasználó számára ezek nagy része felesleges – legalábbis soha nem használják őket.

Az Ashampoo programja: nagyjából fele annyiba kerül, mint a Nero, tökéletesen egyszerű a kezelése, és a mérete töredéke a konkurensnek. A CHIP-ről most ingyenesen telepítheti. A szoftver végig segítő kezet nyújt: végigvezet bennünket a műveletek lépésein és nagyon jól kezelhető. A legújabb verzió pedig olyan kiegészítő alkalmazásokat kínál, amelyeket bizony sokan fognak használni. Ilyen az új borítókészítő. A beépített mintákból szabadon válogathatunk, és remek borítókat készíthetünk vele – szinte egy egérkattintással (akár Blu-ray lemezekhez is).

A DVD-kre kiírt fotógyűjtemények, diashow-k nagy népszerűségnek örvendenek: a programmal kitűnő minőségű gyűjteményeket készíthetünk a tévén animált menükkel, remek áttűnésekkel és zoom-effektekkel. Az új verzióban külön öröm, hogy az egész program még gyorsabb lett, valamint nagyobb kompatibilitást nyújt.

NOVAPDF 5.4 LITE

A PDF összes előnye – otthon

TELJES VÁLTOZAT

Az Adobe PDF-je roppant praktikus, de a gyártó megkéri az árát, ha PDF-eket nem csak olvasni, hanem készíteni is szeretnénk. Ne dőljünk be neki, hiszen az Adobe Acrobat rengeteg olyan professzionális eszközt tartalmaz, amelyekre otthoni felhasználóként egyáltalán nincs szükségünk.

A NovaPDF egy apró, zseniális eszköz, amellyel szinte bármilyen dokumentumunkból pillanatok alatt digitális „könyveket”, PDF-eket varázsolhatunk. A művelethez semmilyen bonyolult konvertáló programra nincs szükség; a Nova virtuális nyomtatóként épül be a Windowsba. Ezzel a módszerrel bármilyen nyomtatásra képes program tartalmát PDF-be exportálhatjuk – egyszerűen csak meg kell nyomni a Ctrl+P-t, és ki kell választani a NovaPDF-et nyomtatóként. Legyen szó Excel táblázatról, Word dokumentumról, weboldalról, a PDF változat a nyomtatás menüpontból azonnal legyártható.

Betűkre, kulcsszavakra a PDF-ek szövegében is lehet keresni, emiatt nem kell tehát aggódnunk. A PDF a webes linkeket, e-mail címeket is aktívan megőrzi, és megjeleníti. Csak klikkeljünk a hivatkozásra, és a program máris elnavigál minket a kívánt címre. Ugyanezen az elven digitális tartalomjegyzéket is készíthetünk a dokumentumunk elejére. Ilyenkor a fejezetcímekre klikkelve egyből a kívánt részhez léphetünk.

BB FLASHBACK EXPRESS 2

Prezentáljon, mint a profik!

TELJES VÁLTOZAT

E havi válogatásunk üdítő színfoltja az oktatási és prezentációs célokra használható Flashback Express. Ami izgalmassá teszi a programot: bármit is csinálunk Windows alatt, azt tökéletes minőségben rögzíthetjük vele. A kezelése roppant egyszerű, a telepítését követően nincs szükségünk hosszas tanulási periódusra.

A kezelőfelülete egy apró – a felvételben láthatatlan – tégla alakú vezérlőpult. Az indítás után rögzíti az egérmozgást és a képernyőn megjelenő alkalmazásokkal végzett munkát. Egy mikrofon segítségével már a videofelvétel közben audiokommentárral láthatjuk el az anyagot. Magyarázatot fűzhetünk a műveletekhez, kiemelhetjük a lényeget. Utólag feliratokat és további kommentárokat szerkeszthetünk a felvételbe vagy akár háttérzenével is kiegészíthetjük a felvételt.

Ha mindez nem lenne elég, a számítógép webkameráját „kép a képben” megjelenítésben is használhatjuk a felvételben, így akár az előadó arcát is láthatóvá tehetjük a kisebb képben, vagy színesíthetjük az előadást egyéb, témába vágó felvételekkel.

Az elkészült felvételt jó minőségű AVI, praktikus méretű WMV vagy a bárhol könnyen lejátszható flash formátumba exportálhatjuk. A Windows Vista DirectX-et használó felülete nem akadályozza a zökkenőmentes felvétel készítését.

TRUECRYPT 6.0

Titkosítás a köbön

FREEWARE

Nyílt forráskódú, a legerősebb titkosítási algoritmusokkal felszerelt kódoló program. Az információk kódolása valós idejű, hozzáféréskor, a memóriába érkezve kerülnek dekódolásra, ezért egy esetleges lefagyás után is titkosítva maradnak az adatok. A jelszóhoz köthető rendszerindítás nem tréfa. Hiányában az adatok soha, semmilyen formában nem lesznek hozzáférhetők. Kombinálhatjuk a titkosítást partíciók elrejtésével is.

SERVICE COMMANDER 2.0.0.56

Windows szolgáltatáskezelés

FREEWARE

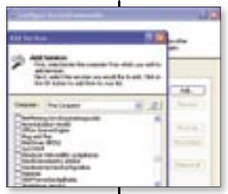

E felhasználóbarát és gyorsan elérhető felülettel végre elérhető közelségbe kerülnek a Windows szolgáltatásai. A felesleges, gyanús vagy hibát okozó funkciókat villámgyorsan kiiktathatjuk. A tálcán futó Service Commander gyors áttekinthetőséget biztosít a futó szolgáltatásokról, melyek bővítése semmilyen gondot nem okoz a programmal. Ha van rendszergazdai jogosultságunk, minden művelet elvégezhető távoli számítógépen is .

BIZTONSÁGI CSOMAG

Tökéletes védelem a CHIP-olvasóknak

CHIP VÁLOGATÁS

A CHIP garantálja a biztonságot: minden hónapban átnyújtunk olvasóinknak egy teljes biztonsági csomagot. Válogatásunk tartalmazza a legjobb vírusirtókat, kémprogramirtókat, ingyenes tűzfalat és a leghatékonyabb spamszűrőt. A programokat havonta frissítjük.

A szupergyors NOD32-t a *www.nod32.hu/chip* oldalon lehet regisztrálni, az újságban minden hónapban frissülő kód segítségével. E havi kódunk: **u66jvg**

A csomag tartalmazza a NOD32 nagytestvérét, az Eset Smart Security 3.0-t, mely a NOD 32 mellett tűzfalat, és levélszemétszűrőt is tartalmaz.

Biztonságicsomag-tesztünk győztese a Kaspersky Anti-Virus. A magyar nyelven is használható Kaspersky 7.0.0.125 vírusirtóját a DVD/CD-n mellékelt kulcsfájl segítségével kell aktiválni. A lemezmellékleten pontos útmutatót talál a licenckulcs használatához. A biztonsági csomagban szereplő és rendszeresen frissített további szoftverek: Panda Internet Security 2008, Avira AntiVir Personal Edition Classic 8, AVG AntiVirus Free 8.0.138, Ad-Aware 2008 7.1.0.8, Spybot Search & Destroy 1.6.0.30, Comodo Firewall Pro 3.0.25, Spamihilator 0.9.9.41.

Programok a CD-n és a DVD-n

Teljes változatok – Csak a Chip olvasóinak
- System Mechanic 8 – 6 hónapos változat
- Ashampoo UnInstaller Platinum 2
- BB Flashback Express 2
- Ashampoo_burning_studio_2008
- novaPDF 5.4 Lite

HDD nagygenerál – Hozzuk formába a merevlemezt
- Defraggler 1.02.078 RC2
- Gigabank Software
- HDCleaner 3.146 Beta
- HDD Health v3.1 Build 102 Beta
- hdiskperf 1.1.0
- O&O DriveLED 2
- Paragon Drive Backup 8.5 SE
- Paragon Partition Manager 9
- PC Inspector File Recovery 4
- SmartMonTools 5.38
- UltraDefrag 1.3.4

Szuperböngészők tesztje – csak velük biztonságos
- Mozilla Firefox v3.01
- Opera v9.51
- DownThemAll! 1.0.3
- Fast Dial 1.90
- Foxmarks Bookmark Synchronizer 2.1.0.12
- GooglePreview 3.11
- NoScript 1.7.8
- PicLens 1.7.1.3900
- StumbleUpon 3.26
- Sxipper 2.1.4
- Video DownloadHelper 3.2
- IE Tab 1.5.20080803

Álcázva a weben – Anonimizáló szolgáltatások
- vidalia-bundle-0.2.0.30-0.1.7
- JAP Jondo 00.10.003
- Web developer 1.1.6

Saját XP készítése – Készítse el testre szabott oprendszerét
- nLite 1.4.8
- DotNet Framework 2.0
- Imgburn 2.4.2.0
- VirtualBox 1.6.4
- XPIsoBuilder 3.0.7
- USB MiltiBoot 10
- Windows XP Service Pack 3

XP-javítás – Gyorsabb és stabilabb rendszer
- Autoruns
- Avira AntiVirPersonalEdition Classic 8
- CCleaner 2.1
- Disk-Defrag 1.4
- Driveimage XML
- Drivermax 4
- Firefox Portable_3.0.1
- GIMP Portable_2.4.6
- Gmer 1.0.14.1
- HijackThis 2.0.2
- KompoZer Portable_0.7.10
- Media Player Classic 6.4.9.1
- OpenOffice Portable 2.4.1
- Pidgin Portable 2.4.3
- RevoUninstaller Portable
- SpyBot Search&Destroy 1.6
- Startup Inspector 2.2
- Stinger10.0.441
- Thunderbird Portable 2.0.0.16
- VLC Portable 0.8.6i

openSuse 11 – Linux vadonatúj köntösben
- openSUSE-11.0 – GNOME-LiveCD
- openSUSE-11.0 – KDE4-LiveCD

Top Freeware – A legjobb ingyenes programok
- LogMeIn 4.0.734
- WikiTaxi 1.03
- Simplyzip v1.1b71
- Console 2.0 Beta
- mCleaner second 2.3.4
- StandaloneStack 1.0
- SUPER 2008 build 32
- JGL Szótár 8.5.0.252
- Some PDF Image Extract 1.4
- Total Organizer 2.41
- Driver Sweeper 1.5.5
- Ripples 1.1.0

A hónap játékai – Egy kis szórakozás
- Legend_HandofGod – Demo
- ProCycling – Demo
- Space Siege – Demo
- Birth of America 2 – Demo
- Adventure Match
- Santa Claus in Trouble
- Legyünk mi is milliomosok

Honosító műhely – Csak magyarul
- VistaMizer 2.5.2.0
- Sys.Inf. Windows 2008-07-20
- USB Deview 1.25
- Burrrn 1.14 beta2
- JetAudio 7.1

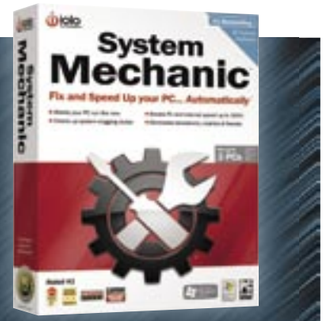

System Mechanic: csúcson tartja a PC-t

1 ÉVES TELJES VÁLTOZAT Hatékonyan karbantartja a számítógépet, és felgyorsítja az internetkapcsolatot a teljes körűen automatizálható **System Mechanic 8**.

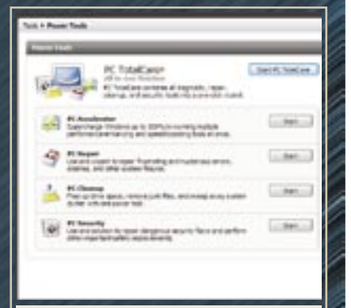

KATEGORIZÁLÁS Csoportosítva külön is megkapjuk a diagnosztizáló, javító és biztonsági eszközöket

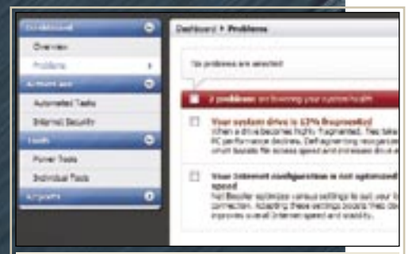

PROBLÉMALISTA Egyszerre és egyenként is megszüntethetjük a System Mechanic által felkutatott rendszerhiányosságokat

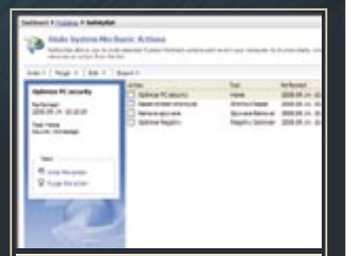

VISSZAÁLLÍTÁS Probléma esetén lehetőség van az elvégzett beavatkozások érvénytelenítésére

■ Mindannyian tapasztalhattuk már, hogy idővel számítógépünk lelassul, instabillá válik és egyre gyakrabban fagy le rejtélyes hibák miatt. E problémák egyrészt a Windows sajátos működésének következményei, másrészt a mindennapos használatból fakadnak. A telepített alkalmazások és hardvereszközök rendszerből való eltávolításakor felesleges bejegyzések maradnak a rendszerleíró adatbázisban, az internetezés teleszemeteli a merevlemezt, és a programok a megkérdezésünk nélkül futtatnak a rendszerbetöltéskor elinduló modulokat.

A megoldást a rendszeres karbantartás és finomhangolás jelenti, amellyel mindig csúcsformában tarthatjuk PC-nket. A System Mechanic több mint 40 eszközt kínál a rendellenes működést okozó hibák felkutatására és kijavítására. Kitisztítja a rendszerleíró adatbázist, eltávolítja a felesleges állományokat, optimalizálja az internetkapcsolat beállításait, töredezettségmentesíti a rendszermemóriát és a merevlemezt, és orvosolja az utóbbi hibáit. Szisztematikus használatával egyszerűen növelhetjük gépünk teljesítményét, biztonsági szintjét.

1 Mindenre kiterjedő vizsgálat

A problémamentes telepítés után következhet az első rendszerellenőrzés az *Analyze Now* gombra való kattintással. Kérhetünk gyors ellenőrzést vagy alapos vizsgálatot: az előbbi egy-két percig, az utóbbi öt-hét percig (átfogó merevlemez-vizsgálat kérése esetén lényegesen tovább) tart. Az elemzés után rendszerünk „egészségi" és biztonsági állapotát egy műszert utánzó, szemléletes ábra minősíti: a legrosszabb a helyzet, ha a mutató a piros mezőben van, míg a zöld mező az ideálishoz közeli állapotot jelzi.

Ezután kérhetjük az összes hiányosság egyszerre történő megszüntetését, vagy választhatjuk a problémák kilistázását és egyenkénti vizsgálatát, majd a kategóriánkénti vagy egyenkénti javítást. Ily módon a System Mechanic teljes körű vezérlést ad a kezünkbe, hiszen – ha szakértelmünk és önbizalmunk erre képessé tesz minket – magunk dönthetünk minden egyes beavatkozásról. A kevésbé gyakorlott felhasználók pedig teljesen rábízhatják magukat a programra. Ahogy az egyes javításokat elvégezzük, a PC-nk állapotának javulását azonnal jelzi a műszer.

2 Automatizálás felsőfokon

A karbantartás csak akkor ér valamit, ha rendszeres időközönként elvégezzük. Ebben nyújt segítséget az ActiveCare nevű automatizálási funkció, amely 12 kategóriába csoportosítja az elvégzendő feladatokat. Az egyes részfeladatok automatikus végrehajtását egyetlen egérkattintással külön-külön engedélyezhetjük.

Aki nem kívánja átadni a vezérlést, a PowerTools szekcióban található négy program segítségével minden részletre kiterjedően, manuálisan végezheti el a különféle optimalizálási műveleteket.

3 Ideális karbantartó

A pofonegyszerűen kezelhető System Mechanic az egyik legteljesebb és leghatékonyabb rendszerkarbantartó segédprogram a piacon, amely mind a kezdő, mind a gyakorlott felhasználók igényeit maximálisan kielégíti. Az előbbiek egyetlen kattintással optimalizálhatják számítógépük működését, míg az utóbbiak teljes ellenőrzést gyakorolhatnak a beavatkozások felett.

UnInstaller: eltávolítja a makacskodókat

TELJES VÁLTOZAT Garantálja a felügyelete alatt telepített alkalmazások minden összetevőjének eltávolítását az **Ashampoo UnInstaller Platinum 2**.

■ Hosszabb használat után – különösen, ha szeretünk kipróbálni mindenféle érdekesnek tűnő alkalmazást – számítógépünk merevlemeze telis tele lesz olyan szeméttel, ami a tetszésünket el nem nyerő programok szokásos eltávolítása után marad vissza. Azt hihetnénk, hogy a Windows beépített programtörlő szolgáltatása jól végzi a dolgát, s nem hagy maga után a rendszert feleslegesen terhelő rendszerleíróadatbázis-kulcsokat, halott hivatkozásokat, szükségtelen dll állományokat, fájlkiterjesztés-hozzárendeléseket és üres mappákat. Sajnos azonban, mivel a programok fejlesztői által írt eltávolító rutinokat használja, azok hibás működése esetén nem maradéktalan az eltávolítás.

Az Ashampoo-féle UnInstaller Platinum 2 segít megoldani ezt a mindenkit érintő problémát azzal, hogy a programok telepítésekor figyelemmel kíséri az elvégzett műveleteket és a rendszerben végrehajtott változtatásokat, így amikor kezdeményezzük az eltávolítást, teljes körű tisztogatást tud végezni.

1 Mindenki által kezelhető

Kétféleképpen dolgozhatunk a magyar nyelvű programban: a kezdőknek szánt egyszerű üzemmódban és a gyakorlott felhasználók teljes körű kiszolgálására hivatott szakértő módban. A programok gyors és egyszerű telepítését, illetve eltávolítását biztosító, alapértelmezésbeli, a szakértői tudást igénylő fejlett funkciók rejtve vannak – ennek ellenére kiválóan használható a legtöbb esetben.

Még a gyakorlottabbaknak is csak akkor szükséges átkapcsolniuk az utóbbiba, ha speciális szolgáltatásokat kívánnak igénybe venni, és a vezérlést a saját kezükben szeretnék tartani. A szakértő módban négy interaktív asszisztens áll rendelkezésünkre az alkalmazások telepítéséhez, az Ashampooval üzembe állított alkalmazások eltávolításához, a segédprogram telepítése előtt használatba vett szoftverek törléséhez és a folyamatok lépésről lépésre történő vezérléséhez. A két üzemmód közötti váltás egyetlen egérkattintással megoldható.

2 Áttekinthető felület

Az Ashampoo Uninstaller fő ablaka mindkét üzemmódban megegyezik, a különbség az egyes vezérlőszervekre való kattintás után megjelenő szolgáltatásokban van. Három nagyméretű gomb segítségével indíthatjuk a szoftvertelepítést és a kétféle eltávolítást, a programablak jobb oldalán pedig olyan hasznos kiegészítő funkciókhoz férhetünk hozzá egyetlen kattintással, mint a társítások ellenőrzése, az üres mappák, illetve az ideiglenes és a duplikált állományok keresése és törlése. Egyedülálló szolgáltatásként úgy is kezdeményezhetjük egy program eltávolítását, hogy ikonját egyszerűen rádobjuk az Ashampoo UnInstaller telepítésekor a windowsos munkaasztalon megjelenő, *Drag & Drop Deinstallation* feliratú ikonra.

3 Jól végzi a dolgát

Ha egy program eltávolítása után a rendszerleíró adatbázisban ellenőrizzük a törölt alkalmazásra vonatkozó bejegyzéseket, látni fogjuk, hogy a minden nyomot eltüntető Ashampoo Uninstaller milyen hatékonyan látja el feladatát. Ráadásul a felesleges állományok, mappák és szolgáltatások felkutatására és törlésére használható kiegészítő funkcióival még tovább optimalizálhatjuk számítógépünk működését.

NYITÓABLAK Hozzáférést biztosít az összes szolgáltatáshoz, és lehetővé teszi az üzemmód-váltást

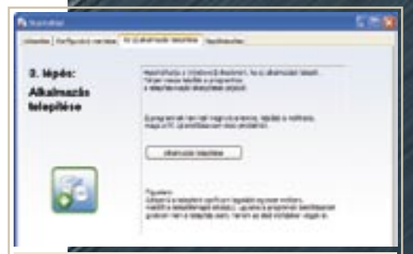

TELEPÍTÉS Szakértő módban varázslóval térképezhetjük fel, hogy telepítéskor a programok mit változtatnak a rendszeren

OPTIMALIZÁLÁS Lehetővé teszi a nem használt szolgáltatások kikapcsolását is az Ashampoo UnInstaller

O&O DISKIMAGE 3

Kényelmes és automata mentés

PRÓBA VÁLTOZAT

A DiskImage-dzsel tökéletes másolatot készíthetünk a gépünkről vagy bármilyen merevlemezről. Egy esetleges rendszerösszeomlás esetén csak elő kell keresnünk, és vissza kell másolnunk az archivált adatokat a HDD-re. Így minden szoftverünk és beállításunk megmarad, rengeteg időt és idegeskedést spórolunk meg. Az új, 3-as DiskImage a többmagos processzorok minden előnyét kihasználja.

A két legfontosabb funkciója: az adatmentés időzítése és a folyamatos, inkrementális mentés. Az előbbi kifejezetten a hármas verzió újdonságának számít. Csak válasszuk ki, hogy melyik meghajtóról és mikor készüljön a mentés, a program a megadott időben mindent automatikusan elvégez.

Az inkrementális mentés a gyakori archiválást egyszerűsíti: ilyenkor csak a változások kerülnek rögzítésre. A mentéseket a megszokott módon klasszikus CD/DVD méretre is darabolhatjuk, és a beépített írófunkcióval egyből lemezre írhatjuk.

SNAGIT 9

Vadonatúj külső és funkciók

PRÓBA VÁLTOZAT

Léteznek ingyenes képlopó programok, de azok mind roppant fapadosak. Nem így a Snagit, amely immár a 9-es verziónál tart, és nemcsak a képernyő tartalmának lementésére, hanem a képek manipulására, albumokba rendezésére, keresésére, taggelésére, azonnali megosztására is képes. Természetesen nem gond neki, ha filmekből vagy DirectX-es játékokból kell kiragadnunk egy-egy pillanatot.

Hasznos, hogy a görgethető weboldalakat a képernyőn nem látható részekkel együtt egyetlen képfájlba menthetjük vele. Az is egyszerűen megoldható, ha például egy honlap nyitóoldalára van szükségünk, de nem szeretnénk elveszíteni az ott szereplő linkeket. Ilyenkor PDF-ben mentsük el az oldalt, és az összes hivatkozás megmarad. A Snagit még az olyan flashben készített oldalakkal, programfelületekkel is elboldogul, amelyeknél a Ctrl+C-vel elérhető másolás le van tiltva. Csak használjuk a *Text from Windows* funkcióját.

HONOSÍTÓ MŰHELY

Nem lesz több gond az USB-vel

CHIP VÁLOGATÁS

Megnyerő a Vista látványos felülete, de ragaszkodunk a jól bevált XP-nkhez? Mindannyian ismerjük ezt az érzést, a megoldás a VistaMizer. A programmal átalakíthatjuk a tálcát, az ikonokat, az ablakok stílusát, a kezelőfelületüket. Akkor sincs gond, ha a Vista-érzés tartósan mégsem ragad magával minket: csak klikkeljünk az eltávolítására, és sértetlenül visszakapjuk az eredeti XP-t.

Ha pontos és részletes adatokat szeretnénk PC-nkről, telepítsük a Honosító Műhelyből a System Info for Windowst. Ez az apró eszköz összegyűjt minden lényeges, ám gyakran alaposan elrejtett információt a hardvereinkről, a szoftvereinkről, azok licenceiről és a hálózatról.

Az USB Deview kilistázza a gépünkre valaha is csatlakoztatott USB-s eszközöket. Nagyszerűen használható az aktív eszközök biztonságos leválasztására vagy épp a rendszerben „ragadt" meghajtóprogramok kipucolására.

CLEANVIRUS MSN 1.7.0

Védelem az MSN vírusok ellen

FREEWARE

Nagyon elharapództak mostanában az Microsoft chatprogramján terjedő vírusok! És bár a készítők módszerei kiismerhetők (gyanús linkek ismeretlen ablakokban), egy kis figyelmetlenséggel mégis rengeteg bosszúságot okozhatnak. A Cleanvirus – a Viruskeeper technológiájára építve – több mint 3800, kifejezetten MSN-en terjedő vírust ismer, és hatástalanít.

DOWNLOAD ACCELERATOR

Letöltés csúcssebességgel

FREEWARE

Miért ne használjuk ki az internetkapcsolatunk teljes sebességét? A DAP beépül a böngészőnkbe, és azzal, hogy több szálon kezdi meg a munkát, akár 400 százalékkal is növelheti a sebességet. További előnye, hogy a leállított, megszakadt letöltéseket képes adatvesztés nélkül folytatni. Tetszőleges mennyiségű linket bízhatunk rá.

TUNEUP UTILITIES 2008

Windows felpörgetve

PRÓBA VÁLTOZAT

Alighogy átadtuk olvasónknak a Tune Up 2007-es változatát, máris alkalmunk van kipróbálni a 2008-ast. A TU erőssége, hogy a ma létező összes Windows-optimalizáló eszköz helyet kapott benne. A használatával a lehető legtöbbet hozhatjuk ki rendszerünkből, szinte minden lényeges, rejtett beállítást elérhetünk, megváltoztathatunk.

Elsőként a saját fejlesztésű töredezettségmentesítőjét vessük be: ez javítja az adatok elérési sebességét, gyorsítja a Windows indulását. Rögtön utána tisztítsuk meg a rendszerleíró adatbázist, a registryt, zárjuk ki a Windowszal automatikusan, de felesleges induló programokat, majd klikkeljünk a merevlemez pucolóra, amely – azzal, hogy ismer minden felesleges fájl- és szemétlerakó helyet – gyakran több száz megabájt hulladékot is eltávolít a HDD-ről.

Tipp: Ha a próbaváltozat felkeltette az érdeklődését, érdemes a 2008/09-es CHIP-ről feltelepítenie a 2007-es verziót. Ezt a CHIP-olvasók egy évig ingyenesen használhatják.

A HÓNAP JÁTÉKAI

Ha kell egy kis pihenés

CHIP VÁLOGATÁS

A Diablo minden idők egyik legjobb játéka és legnagyobb kaszszasikere is. Érthető, hogy e sikereket azóta is sokan próbálják lemásolni. A Legend: Hand of God egy tipikus Diablo-klón: menni kell, vágni kell, tárgyakat lehet szedegetni, a karakterünk folyamatosan fejlődik. Grafikája kellően látványos, a fejlesztők erejéből még egy újszerű harcrendszerre is futotta. Ennek hála a nagyobb ellenfeleinket különleges kombinációkkal végezhetjük ki.

A Dungeon Siege-dzsel hírnevet szerző Chris Taylor és csapata ezúttal a világűrbe invitálja a játékosokat. A Space Siege-ben hősünk két tűz közé szorul: az emberiséget egy agresszív idegen faj és az űrhajó szuperintelligens komputere is megpróbálja kiirtani.

A Birth of America 2 egy hangulatos, körökre osztott stratégiai játék, Észak-Amerika történelmének 1750 és 1815 közötti időszakát eleveníti fel. Rengeteg valós szereplő került a történetbe és persze a hajdan volt legendás csatákat is megvívhatjuk benne.

ACTIVE WEBCAM 10.7

Webkamerás megfigyelés

PRÓBA VÁLTOZAT

Hogyan faragjunk megfigyelőrendszert egyszerű webkameránkból? Természetesen az Active Webcammel! A program érzékeli, ha a kamera látómezejében változás történik, és erre a beállításaitól függően azonnal reagál. A lehetőségek: SMS-ben értesíti a tulajdonost, figyelmeztető hangjelzést ad, postázza a változásról készített képet e-mailben.

AM DEADLINK 3.3

Kedvencek mindig frissen tartva

FREEWARE

Megnyitja a könyvjelzőit, és egy végeérhetetlen lista fogadja? Ilyenkor érdemes a Deadlinket bevetnie. Ha egy oldal elérhetősége megváltozik, akkor az adatbázisban tárolt linkje elárvul. A program jelzi a halott, frissítésre szoruló linkeket, kiszűri a duplán szereplő hivatkozásokat. Opera, Firefox és Internet Explorer alatt is működik.

SPYWARE DOCTOR 6

Hol rejtőznek a kémek?

PRÓBA VÁLTOZAT

Könnyű manapság egy övön aluli ütést kapni az internetről: védelem nélkül egy tizenéves hacker is kémeket csempészhet a rendszerünkbe. Akár egy ügyesen álcázott e-mailben vagy egy hamis weboldalon keresztül, de gyakori célpont az MSN Messenger is. Ha pedig egy keylogger kerül a gépünkre (egy olyan program, ami naplózza az összes billentyűleütésünket, így a jelszavainkat is), akkor nagy bajban vagyunk. Vigyázat! Még az is lehet, hogy a főnökünk kémkedhet utánunk! És akkor az idegesítő reklámprogramokról még nem is szóltunk... Egyértelmű, hogy szükségünk van egy jó kémirtóra, amely mindezen veszélyektől többnyire sikerrel óv meg minket.

A Spyware Doctor with AntiVirus az egyik legjobb választás. Képes valós idejű védelemre, észleli a szörfölés közbeni veszélyeket, blokkolja a reklámokat, a rosszindulatú Active-X beépülőket, az e-mailben, csatolt állományként érkező kártevőket, kiszűri a keyloggert.

SKYPESYNC 1.4

Telefonlista Skype alatt is

PRÓBA VÁLTOZAT

Ha telefonálásra is használjuk a Skype-ot, jó lenne egy csapásra betölteni az összes kontaktunk telefonszámát a program alá a mobilunkból. Ezentúl ez már nem gond: a SkypeSync-kel pillanatok alatt szinkronizálhatjuk a mobilunk vagy épp az Outlook kapcsolatinformációit az ismert szoftveres IP-telefonnal, chatprogrammal.

WEBTV+ FREE

Ingyen tévé az internetről

FREEWARE

Telepítés nélkül, azonnal használható tartalomszolgáltató program. Leginkább a linkgyűjtő weboldalakhoz hasonlítható, ahol napról napra új képes és hangos tartalmak közül tallózhatunk. Külföldi tévécsatornákon megjelent műsorok online változataiból böngészhetünk országos és csatornaszintű szűréssel.

ACD PHOTO EDITOR 2008

Nem csak grafikusoknak

PRÓBA VÁLTOZAT

Az ACD Systems úgy döntött, hogy elválik az ACD-See-ben adott képszerkesztés korlátaitól, és különálló szoftvert készít a professzionális fotósok számára. A tartós bétatesztelésnek köszönhetően a 2008-as verziót rengeteg új funkció és hibamentes működés jellemzi.

A profi eszközök barátságos köntösben teszik egyszerűvé és vonzóvá a munkát. Az alkalmazás otthoni felhasználásra készült, de a beágyazott professzionális elemek miatt sokkal nagyobb alkotói szabadságot nyújt, mint a klasszikus értelemben vett amatőr szoftverek. Az igényes felhasználói felületen könnyen eligazodik a kezdő felhasználó is. Az újdonságok között említésre méltó a szövegek még rugalmasabb kezelése, mivel szinte bármilyen formában és irányban adhatunk a képhez feliratokat.

Az elkészült képeket webes megjelenésre optimalizálhatjuk, amellyel drámaian csökkenthető a fájlok mérete.

Egy gondolattal gyorsabban

CHIP aktiválási kód: u66jvg

ESET
Smart Security

Gyors, teljes körű megoldás számítógépének védelmére

Az internet használata elképzelhetetlen biztonsági megoldások nélkül. A díjnyertes NOD32 vírusirtóra épülő ESET Smart Security vírus- és kémprogram-védelmet, tűzfalat, valamint levélszemétszűrőt is tartalmaz, így biztonságossá és kényelmessé teszi az internet használatát. Mindezt úgy, hogy nem lassítja le a számítógépet.

Az ESET Smart Security programcsomagot a CHIP olvasói a hirdetésen található kód segítségével ingyenesen használhatják.

Regisztráció: ww.eset.hu/chip

eset CHIP

Új termékek TESZTJE

Hónapról hónapra összegyűjtjük a legérdekesebb hardver- és szoftverújdonságokat, hogy kipróbálásuk után beszámolhassunk képességeikről, hasznukról, előnyeikről és hátrányaikról.

FSP Epsilon 80Plus 700

▶Közvetlenül a gyártótól érkezett az FSP Epsilon család első 80Plus minősítést szerzett tápegysége. Noha a minősítés nélküli változatok is igen hatékonyak voltak – gigantikus hűtőbordát ezért keresve sem találunk bennük –, ez a típus a teljes terhelési tartományban magas hatásfokról tesz tanúbizonyságot. Ennek megfelelően magas terhelésen sem kell erőteljesen hűteni, ventilátora halk marad. Az ár/teljesítmény mutatója is magas, és még az energiával is jobban takarékoskodik.

Corel Knockout 2

▶ A Knockout2 megrövidíti az időt, amit a képek szerkesztésekor egyes elemek körbevágásával kell töltenünk. Különösen jól helyt áll olyan nehéz helyzetekben, mint a göndör haj vagy az áttetsző felületek észlelése. A felhasználónak elég a kontúrvonalak mellett nagyjából körbemenni – az eszköz automatikusan észleli, érzékeli a határvonalat. A beépülő modul alkalmazható Photoshophoz és Photo-painthez egyaránt, sőt a Paint shop Proval vagy éppen az Irfanview-val is együttműködik.

Így tesztelt a CHIP

Egyenkénti készüléktesztünkben több tucatnyi vadonatúj vagy valamiért igen érdekes terméket vizsgálunk, több nézőpontból is. A tesztek természetesen gyakorlatorientáltak, s az értékeléskor elsősorban a felhasználók szempontjait vesszük figyelembe. Minden esetben összehasonlítjuk a termékeket a konkurenciával, s ugyancsak minden esetben megmutatjuk – az általában olcsóbb – alternatívát is, segítve olvasóinkat a döntésben.

Minőségi értékelés		Ár/érték	
kiváló	(100–90 pont)	kiváló	(100–90 pont)
jó	(89–75 pont)	jó	(89–75 pont)
közepes	(74–60 pont)	közepes	(74–60 pont)
gyenge	(59–45 pont)	gyenge	(59–45 pont)
nem megfelelő	(44–0 pont)	nem megfelelő	(44–0 pont)

Tartalom

Hardver

71 **Alaplap**
ASUS P5Q Premium
Processzor
Intel Core 2 Duo E8600
Videokártya
XFX GeForce 9500GT XXX Alpha Dog Edition
72 **Mobiltelefon**
ASUS P320
Tápegység
FSP Epsilon 80Plus 700
MP3-lejátszó
Sandisk Sansa Fuze
73 **Egér**
Genius GM-4800
Webkamera
Microsoft LifeCam VX-5500
74 **Vezeték nélküli billentyűzet és egér**
Icon7 Sentido
PoE Switch
Netgear FS108P ProSafe Switch
iPod-dokkoló
Vers 2X
75 **Filmszkenner**
EU3C FilmScan35
Fejhallgató
Sennheiser PXC 450
76 **Mobiltelefon**
Nokia E71
Multimédiás fényképezőgép
Samsung i8
Objektív
Sigma APO 150-500mm F5-6.3 DG OS HSM

Szoftver

77 **Távoli elérés**
Anyplace Control Premium 4.5
Jelszószéf
Password Safe Personal
78 **PDF szoftver**
Adobe Acrobat 9 Pro
Rajzolóprogram
Corel Painter Essentials 4
Backup program
Novabackup 10 Pro
79 **Képszerkesztés**
Corel Knockout 2
Tömörítőprogram
PPTminimizer 4.0

ALAPLAP	PROCESSZOR	VIDEOKÁRTYA
ASUS P5Q PREMIUM	INTEL CORE 2 DUO E8600	XFX GEFORCE 9500GT XXX ALPHA DOG EDITION
ÉRTÉKELÉS: ■■■■■	ÉRTÉKELÉS: ■■■■■	ÉRTÉKELÉS: ■■■■■
INFO: hu.asus.com	INFO: www.intel.hu	INFO: www.xfxforce.com
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 55 690 Ft	TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 55 250 Ft	TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 18 990 Ft
ÁR/ÉRTÉK: JÓ	ÁR/ÉRTÉK: JÓ	ÁR/ÉRTÉK: KÖZEPES
MŰSZAKI ADATOK	**MŰSZAKI ADATOK**	**MŰSZAKI ADATOK**
Chipkészlet, CPU foglalat: Intel P45 + ICH10R, LGA775	CPU valódi órajele: 2000-3333 MHz	GPU: NV GeForce 9500GT, G96
Bővítés: 4xPCIe x16, PCIe x1, 2xPCI, 4x DDR2-800 DIMM	Órajel-szorzó: 6-10x	Memória: 256 MB GDDR3, 128 bit
10x SATA II RAID, 1x PATA, 12x USB 2.0, FW, 4xLAN	L2 cache: 6 MB	Shaderek száma: 32
Extrák: Hőcsöves hűtés, CrossFire X, Express Gate, EPU	Cinebench R10: 7021 pont	Órajelek (mag/shader/memória): 680/1700/1900 MHz
PCMark05: 7637 pont	H.264 kódolás: 443 s	3DMark06: 7004 pont
H.264 kódolás: 443 s	3DMark Vantage CPU: 6769 pont	3DMark Vantage: 2303 pont
Crysis CPU 1024x768, HQ: 54 fps	PCMark05: 7637 pont	ET: Quake Wars – 1280, HQ: 69 fps
3DMark Vantage CPU: 6769 pont	Crysis CPU 1280, HQ: 54 fps	Crysis – 1280, MQ: 31 fps

Luxus négyszer: P45-ös alaplapból már láthattunk olcsó modelleket, ahogy drága, kifejezetten a tuningosok igényeire szabott változatokat is. A kettő közt, szolgáltatásai alapján inkább a felső kategóriába sorolható az ASUS új P5Q Premium lapja, ami rengeteg extra szolgáltatást kínál. A kiváló bővíthetőségről a 4 darab PCIe x16 kártyahely gondoskodik, ami akár négynél több monitor egyidejű használatát is lehetővé teszi. Merevlemeznél sem kell kisakkoznunk a helyeket – összesen 10 SATA csatlakozó áll rendelkezésünkre, igaz, cserébe az eSATA-ról le kell mondanunk. A 12 USB 2.0 mellett a hátlapi kivezetések nagy részét a 4 gigabites LAN foglalja el, amik képesek akár Teamingben, akár redundánsan egymással összedolgozni.

A stabilitásról a hőcsöves hűtés és a 16 fázisú EPU gondoskodnak, a biztonságot pedig egy kiegészítő TPM chippel tehetjük teljessé, és nem maradhatott le az Express Gate BIOS-ból indítható rendszer sem.

RÖVIDEN Kiválóan felszerelt alaplap szolgáltatásaihoz képest jó áron, de csak akkor válasszuk, ha tényleg kell sok LAN, SATA vagy PCIe x16 foglalat.

ALTERNATÍVA P45-ös alaplapokból már hatalmas a választék: egy jól felszerelt modell ára csupán 25-30 ezer forint.

A legerősebb farkas: Az Intel gyártósorai már javában ontják a Nehalem kódnevű, új generációs Core i7 processzorokat, ám ennek ellenére a piacot még mindig a Core 2-es széria uralja. Nyár végén az eddigi legerősebb duplamagos Core 2 Duo CPU-t dobta piacra az Intel E8600-as jelzéssel. A 3,33 GHz-en üzemelő, 45 nm-es processzor elegendő erővel rendelkezik bármilyen számításigényes munkához, keményvonalas játékosok pedig akár quad SLI vagy CrossFire X rendszert is építhetnek rá.

Az Intel Wolfdale kódnevű CPU-i amellett, hogy viszonylag keveset fogyasztanak, a fejlett gyártástechnológiának köszönhetően rendkívül jól tuningolhatóak is. Egy jobb rendszerrel egy E8600 még léghűtés mellett is stabilan üzemeltethető 4,5 GHz feletti órajelen. Éppen ez szól az E8600 ellen, vagyis egy sokkal olcsóbb E8200/E8400 is könnyedén, különösebb szakértelem vagy speciális hűtés nélkül is felpörgethető az E8600 által diktált 3,33 GHz-es sebességre.

RÖVIDEN A jelenleg kapható leggyorsabb duplamagos Intel Core 2 Duo – minden feladatra tökéletes, de a garantált csúcsteljesítménye sokba is kerül.

ALTERNATÍVA Egy olcsóbb E8400-at gyerekjáték 3,33 GHz-en járatni, de várhatunk a Core i7 vagy a Core 2 Quad CPU-kra.

HD és játék elérhető áron: Az AMD HD3650 jó ár/érték arányt képvisel, amire az NVIDIA-nak eddig a GeForce 8600GT-je és 8500GT-je volt válaszul. Ezeket váltja most a GeForce 9500GT modell (és a GF9400GT), amelyek a GeForce 9-es széria alját képviselik. Az előbb érkezett GF9500GT ugyan csupán 32 shaderrel és 128 bites memóriabusszal dolgozik, cserébe az órajelek magasak, amiket az XFX XXX Alpha Dog változatú modelljén még tovább tuningolt a gyártó. A 256 MB ebben a kategóriában bőven elegendő, nem úgy, mint a GPU teljesítménye. A nagyjából 8600GT-vel egyező képességű GeForce 9500GT bizony csupán közepesen teljesített a játékok alatt, így 1280×1024-es felbontásban vissza kellett vennünk a részletességből. Az XFX kártyáján 3D-ben hallható a ventilátor zaja, vagyis tökéletes csendről nem beszélhetünk. A másik negatívum az ígéretek ellenére a Hybrid SLI támogatásának hiánya, bár reméljük, ezen javít majd az NVIDIA egy driverfrissítéssel.

RÖVIDEN Az új GeForce 9-es modell a 8600GT-t váltja, de nem sokkal gyorsabb nála, nem is fogyaszt kevesebbet, ráadásul a Hybrid SLI-t sem támogatja.

ALTERNATÍVA Ennyi pénzért már kapunk egy egészen jó Radeon HD3850-et, ami jelentősen gyorsabb a GeForce 9500GT-nél.

MOBILTELEFON

ASUS P320

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	hu.asus.com
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**79 900** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Hálózatok:	850/900/1800/1900 MHz, GSM/GPRS/EDGE
Kijelző:	2,6", 320x240
Memória:	128 MB, bővíthető (microSD)
Fényképezőgép/GPS:	2 Mpixel/van
MP3-lejátszó/FM rádió:	Van/Nincs
WLAN/Bluetooth:	Van/Van
Operációs rendszer:	Windows Mobile 6.1 Pro
Méret, tömeg:	106×49×13 mm, 104 g

Apróság: A Windows Mobile rendszert használó okostelefonok általában sokat tudnak, de nagyok – erre az általánosításra most alaposan rácáfol az ASUS P320, amely még mindig sokat tud – azonban olyan apró, hogy első pillantásra inkább hagyományos mobilnak gondolnánk. Méretét jól illusztrálja, hogy a 2,6"-es QVGA felbontású kijelző az előlap nagy részét el is foglalja, alatta alig marad hely a megszokott billentyűk és billenőgomb együttesének. A kis méret ellenére a készülékből nem hiányzik a WLAN adapter és a GPS sem, igazából egyedül a 3G-s képesség hiánya lehet időnként zavaró azoknak, akik sokat akarnak internetezni.

Az elegáns burkolat mögött 128 MB ROM (microSD-vel bővíthető), 64 MB RAM és egy 200 MHz-es OMAP processzor található. Az utóbbi két jellemzőből kitalálható, hogy nem egy teljesítménybajnokkal állunk szemben, a Windows Mobile 6.1 néha-néha azért akadozik rajta. A sok extra program mellett a Today képernyőt is lecserélték.

RÖVIDEN Szinte mindent tudó windowsos okostelefon, oldalán hardveres HOLD gombbal. GPS vevőjével navigációra is használható (van autós tartó is).

ALTERNATÍVA Kicsit nagyobb, de QWERTY billentyűzettel és 3G-s képességekkel is rendelkezik a HP 914-es okostelefonja.

TÁPEGYSÉG

FSP EPSILON 80PLUS 700

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.fsp-group.com
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	bevezetés alatt (kb. 28 000 Ft)
ÁR/ÉRTÉK:	KIVÁLÓ

MŰSZAKI ADATOK

Maximális teljesítmény:	700 W
Teljesítmény 3,3V és 5V ágakon:	155 W
Teljesítmény 12V ágakon:	675 W (- 155 W)
Teljesítmény -12V és 5VSB ágakon:	25 W
12V ágak száma:	CPU, PCI-E1, MB, PCI-E2
Maximális áram:	36 A (3,3V), 30 A (5V), 4x18 A (12V1-4), 0,8 A (-12V), 3 A (5VSB)
Minősítések:	80Plus, RoHS, ATX12V 2.2, EPS12V 2.91

Még hatékonyabb: Az FSP Epsilon tápegységcsaládja jól ismert és kedvelt hazánkban, tesztlaborunkat is megjárta néhány. Nem véletlen, hiszen a műszaki tartalmukat tekintve sem szégyenkezhetnek, ebből a szempontból mindenképpen a felső kategóriát képviselik.

Nem is volt baj a régi típusokkal, ám itt volt az ideje, hogy ezek hatásfokát is megemeljék. Megszületett hát a nevében is 80Plus-os változat, amely méréseink szerint tényleg, mindenféle terhelés esetén hozzák a minimálisan 84%-os hatásfokot, ám az ideálishoz közeli esetben ez még több, akár 87% is lehet. Ennek megfelelően ma már nem lehet hűtőborda alapján kategorizálni, ebben a típusban elég akkora, mint tíz évvel ezelőtt egy 300 wattosban. Nem is kapott nagyobb optikai tuningot (nem is kell neki), a terhelésfüggő szabályzással bíró átlátszó ventilátor bőven elegendő. A nagy hatásfoknak csak a szűrés esett áldozatul, a mérési adatok szerint a felsőkategóriából a felső-középbe csúszott le.

RÖVIDEN Az FSP még mindig hozza a minőséget, és ha villamos zajban már nem csúcs, hatásfokban kétségtelenül az. Mindenképpen ajánlott darab.

ALTERNATÍVA Hasonló áron a Chieftec 750 W-os, 80Plus-os tápegysége, ám az Enermax EG465AX még ma is jó vétel.

MP3-LEJÁTSZÓ

SANDISK SANSA FUZE

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.hama.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**25 900** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Memória:	Flash, 4 GB, bővíthető
Kijelző:	2", 224×176
Diktafon:	Van
Filmlejátszás:	Van
FM rádió:	Van
Digitális háttértár:	Van
Méret:	78×48×8 mm
Tömeg:	18 g

Fúzió: A Fuze új tag a Sandisk Sansa nevű MP3-lejátszó családjában, amely a középkategóriát foglalja el a View és a Clip között. A kisméretű és vékony, ám méretéhez képest meglepően masszív készülék formaterve erősen hasonlít a harmadik generációs nanóéra, ami nem feltétlenül baj: az ujjlenyomatokra nem érzékeny, matt hátsó burkolat és a fényes fekete előlap együttesen kifejezetten elegánssá teszik. A speciális csatlakozó és a fülhallgató kimenete a készülék aljára, a legfontosabb kezelőszervek pedig az előlapra kerültek. A jobb oldali élen bekapcsolást és a HOLD funkciót ellátó csúszkát, a bal oldalin pedig a memória bővítését lehetővé tevő microSD kártyahely található.

Mivel kevés szolgáltatással csak az Apple tud MP3-lejátszót eladni, ezért a Fuze sem csak egy sima lejátszó: van benne FM rádió és diktafon is, azon kívül, hogy filmeket és fotókat is meg tud jeleníteni. Ez utóbbiak használhatóságát csak a kis kijelző csökkenti.

RÖVIDEN Kis méretű, bővíthető flashmemóriás MP3-lejátszó. Egy feltöltéssel közel egy napig bírja, plusz diktafonként és FM rádióként is használható.

ALTERNATÍVA Ha ragaszkodunk az „eredeti" MP3-lejátszóhoz, diktafon és rádió nélkül, akkor válasszuk az iPod nanót.

EGÉR

GENIUS GM-4800

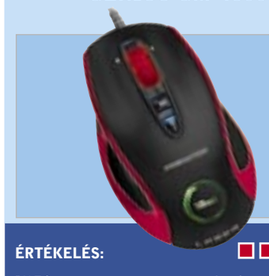

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.genius.hu, www.rce.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**12 990** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Felbontás:	3200 dpi, gombbal állítható
Gombok száma:	4 + 2 üzemmódválasztó
Görgetőkerék:	dönthető, nyomható
Maximális gyorsulás:	20G (6,4 Mpixel/s)
Maximális sebesség:	1,15 m/s (1000 Hz)
Súlyozás:	7 nehezékkel
Vezeték:	2 m, teflonszigetelésű
Extrák:	egérben tárolt beállítások, színjelzés

A ragadozó: A szerényen csak Laser Gamer Mouse Elite névre hallgató egér akár 3400 dpi felbontása az ebben a kategóriában szokásos dpi választógombbal gyorsan módosítható, ráadásul az értékek, akár külön X és Y arányban szabadon konfigurálhatók. Mint minden beállítást, az egér ezt is megjegyzi, így akár egy másik PC-n sem kell újrakonfigurálni a beállításokat. Az egér fogása kényelmes, a talpába igény szerint súlyok is helyezhetők, legfeljebb hét darab. A telepítés egyszerű, ám a meghajtó és a kezelőprogram külön rezidens tálcaikont kap.

Ötletes megoldás, hogy az M feliratú üzemmódválasztó gomb, a dpi-hez hasonlóan egy-egy állapotban más és más fényt sugároz, így program nélkül is tudjuk, melyiket aktiváltuk. Így lehet egy multimédia (pl. hangerő-állítás) és két játékbeállítást használni. A funkciók szinte korlátlanok, a programmal saját makrókat is vehetünk fel, amely a kattintások időtartamát és a szüneteket is rögzíti, tökéletesen.

RÖVIDEN A színváltós logót és a telepítés után kapott „ikonokat" leszámítva minden téren igényes szolgáltatásokkal bíró, valóban játékra termett egér.

ALTERNATÍVA Hasonló árban, kevesebb tudással a Logitech G5, hasonló tartalommal, más formában drágább a Logitech G9.

WEBKAMERA

MICROSOFT LIFECAM VX-5500

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.microsoft.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**13 990** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Felbontás:	1,3 Mpixel
Látószög:	kb. 70 fok
Beépített mikrofon:	Van
Állványzat:	univerzális, kétfelé nyitható
Egyedi változatok:	háromféle előlappal
IM-hez optimalizálva:	Windows Live
Szoftveres extrák:	Video effektek a LifeCam Dashboard programon keresztül

Egyéni színekben: Immár a webkamerákat is elérte a mobiltelefonokra régebben jellemző cserélhetőelőlap-mánia. Tesztünk webkamerájának figyelmet leginkább magával ragadó tulajdonsága ez, már a készülék doboza láttatni engedi a piros, kék és fehér előlapokat. Noha ez a csomagoláson látható felirat szerint „extra", az általunk leginkább használható mégis a fehér – a másik két szín árnyalata csak elvétve illik számítógépünk vagy monitorunk színéhez, míg a fehér gyakorlatilag mindegyik színhez passzol. A kamera, és természetesen az előlapok anyaga kiváló minőségű, a forgatható, dönthető, monitorra, asztalra és laptop-képernyőre való felhelyezést megkönnyítő állvánnyal rendelkezik.

A fix fókuszú kamerán az egyetlen komolyabb extra, hogy a mikrofonja nem csak előre, de hátra is „hall". A Microsoft ezért a szoftverekben ellensúlyozza eme apró hátrányt, gond nélkül együttműködik a Windows Live! programmal, és effektek is rendelkezésre állnak.

RÖVIDEN A VX-5000-sel azonos műszaki beltartalommal, minden irányba állítható talppal, cserélhető előlappal és jó szoftverrel rendelkező webkamera.

ALTERNATÍVA Azonos tartalommal a háromféle színben kapható VX-5000, ám hasonló áron jobb kamerák is elérhetők.

VEZETÉK NÉLKÜLI BILLENTYŰZET ÉS EGÉR

ICON7 SENTIDO

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.alphasonic.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**13 800** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Billentyűzet típusa:	Slim
Multimédia gombok:	Igen
Kibővített funkciójú gombok:	Igen
Extrák:	érintős hangerőszabályzó kijelzővel
Egér felbontása:	800 dpi
Egér görgetője:	nyomható, billenthető
Tartozékok:	2×2 db AA elem
Elem becsült élettartama:	24/12 hónap (bill./egér)

Érzékeny vonalak: A „Wireless Laser Desktop Combo” kategóriát gyarapító billentyűzetből és egérből álló készlet a hangsúlyos narancssárga hetest ábrázoló dobozán kívül nem nagyon hívja fel magára a figyelmet, pedig nem igazán kell szégyenkeznie.

Az energiatakarékos billentyűzet legnagyobb különlegessége a két oldalt és felül található érintésre érzékeny gombjai, amellyel hangerőt, médialejátszó szoftvert, VoIP szoftvert és Vista-specifikus funkciókat irányíthatunk. A csuklótámasszal ellátott billentyűzet kiosztása is érdekes, az álló DEL-csoportban megtartották az INS gombot, ám nincs Windows helyi menü gomb, helyette az ismert Fn van, amellyel különféle programok indíthatók.

Az egér szimmetrikus, a készlethez adott programmal igény szerint programozható a rajta lévő összes gomb, így akár balkezesek is jól használhatják. A valóban igényes görgetőkerekével a jobbra-balra billenés és a kattintás is kényelmes, határozott módon valósítható meg.

RÖVIDEN Átlagos dobozban lévő, érintőgombos multimédiás billentyűzet és egér, bal- és jobbkezeseknek is, józan energiatakarékos és egyéb funkciókkal.

ALTERNATÍVA Ennyi érintős gombja nincs másnak, ezek nélkül a Logitech Desktop MX3200 Laser hasonlít hozzá leginkább.

POE SWITCH

NETGEAR FS108P PROSAFE SWITCH

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.netgear.com
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**20 990** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	KIVÁLÓ

MŰSZAKI ADATOK

Portok:	8x 10/100BaseTX
Belső sávszélesség:	1,6 Gbit/s
Címek száma:	maximum 1000 MAC
PoE fogyasztás:	32 W összesen
Maximális fogyasztás:	44 W
MTBF:	190 000 óra (kb. 21 év)
Zajszint:	0 dB
Méret, tömeg:	27×235×103 mm, 740 g

PoE induló cégeknek: A hálózati termékek között egyre több olyat találunk, amelynek nem szükséges egyéni tápellátást biztosítani. Erre találták ki a PoE (Power over Ethernet) rendszert, amely a hálózati kábelek nem használt vezetékein ad áramot a kis fogyasztású készülékeknek. Ilyenek általánosan a WLAN hozzáférési pontok vagy a VoIP telefonok – pont azok, amelyek egy kis-közepes cég életében szükségesek. Ha ezek telepítésekor csak a hálózati kábelt szeretnénk behúzni, akkor kell egy olyan készülék is, amely PoE-képes, mint például ez a Switch.

Nem vitás, a ProSafe megnevezés kicsit sántít, hiszen ez nem egy tűzfal, csak egy nyolcportos switch, amelynek első négy portjára csatlakoztathatunk PoE fogyasztókat, összesen 32 W teljesítménnyel (portonként maximum 15,4 W a megengedett, ez egy telefonnak bőven elég). Menedzselni nem lehet, de a fogyasztókat intelligensen kezeli, a hibákat is kijelzi – a készülékek pedig akár 100 méterre is lehetnek tőle.

RÖVIDEN Meglepően jó árú nyolcportos switch PoE képességgel, amelyre sok nagy fogyasztót nem, de tipikus készülékeket nyugodtan csatlakoztathatunk.

ALTERNATÍVA Hozzá legközelebb a drágább, szintén PoE-s, gigabites Linksys SRW208P áll, ám az menedzselhető.

IPOD-DOKKOLÓ

VERS 2X

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.interaudio.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**45 000** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Használható iPod-ok:	az összes ipod-portos kivitel+ iPhone
Távirányító/funkciók:	Van/teljes körű (menü is)
Be-/Kimenetek:	Sztereo jack/Sztereo jack
Meghajtók/kialakítás:	2×3”-es sugárzó/basszreflex
Teljesítmény:	20 watt csúcs
Frekvenciaátvitel:	60 Hz–20 kHz
Méret:	285×141×141 mm
Tömeg:	2,88 kg

Versmondó: Mivel leginkább a hálószobákba és nappalikba tervezik őket, a legtöbb iPod-dokkolónak igyekeznek érdekes külsőt adni. A Vers 2x így az organikus vonalat követi faburkolatával és lekerekített sarkaival. Anyagválasztása és kivitele igényes, kivéve a távirányítóét, amely a készülékhez képest nagyon olcsó műanyagból készült és háttérvilágítása sincs.

A dokkoló maga viszont nagyon jól néz ki – még olyan apróságokra is figyeltek, hogy a csatlakozók (tápegység, illetve hang ki- és bemenet) a készülék aljára kerüljön, így kevésbé szakítja meg a tiszta vonalakat. Persze ez az elrendezés megköveteli, hogy L-végű kábeleket is használjunk.

A Vers 2x semmiképpen sem azoknak készült, akik falat remegtető hangerőre vágynak – maximális hangereje nem túl nagy, ráadásul, ha nagyon felhangosítjuk, el is mosódik a hangképe. Kisebb hangerőn azonban szépen szól, bár a közeli hangszórók miatt a sztereó hatásról szinte teljesen le kell mondanunk.

RÖVIDEN Igényes kivitelű, kisméretű iPod-dokkoló. Mindenféle iPod-dal (kivéve Shuffle) és az iPhone-nal is kompatibilis, és távirányítója is használható.

ALTERNATÍVA Hasonló árú, de modernebb megjelenésű dokkoló a JBL On Stage 200iD, kicsit ütősebb mélyhangokkal.

FILMSZKENNER

EU3C FILMSCAN35

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.eu3c.com
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**18 486** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Képérzékelő:	CCD, 5 megapixel
Optikai felbontás:	1800 dpi (2560×1920)
Interpolált felbontás:	3600 dpi (5184×3360)
Képtálcák:	3x DIA, 6x szalagfilm
Képtálca adagolás:	kézi
Interfész:	USB
Méretek:	150×85×83 mm
Tömeg:	460 g

Lehet még olcsóbban? A kérdés jogos, hiszen ez a filmbeolvasó igen egyszerű, ára is alacsonyabb a hagyományos filmszkennereknél. A készülékben lévő kamera egy négylencsés optikán keresztül néz rá a dia vagy negatív, 35 mm méretű filmszalag egy képkockájára, és egy pillanat alatt be tudja digitalizálni azt. A hardveres felbontás a filmre átszámolva 1800 dpi.

A gép aljába betolt és kézzel mozgatott keretekbe 3 keretezett pozitívot vagy 6 kockás negatívot zárhatunk, ennek jó helyzetéről az igen egyszerű program előnézet ablaka ad képet. A Snap gomb a kiválasztott felbontásban, a beállított tükrözésnek és forgatásnak megfelelően átmenetileg tizenkét képet rögzít, ezek a Save gombbal menthetők el.

A készülék hátránya, hogy a dia behelyezésekor a kamera – egy jobb webkamerához méltóan – fehéregyensúlyt, expozíciót állít. A képlopást elméletileg azonnal, emiatt viszont 4-5 másodperc várakozás után lehet a legjobb minőségben rögzíteni.

RÖVIDEN Ötletes, ám műszakilag egyelőre kevéssé kiforrott „szkenner”, amely archiválási célokra kevéssé, inkább csak filmbeolvasásra ajánlható.

ALTERNATÍVA Alig drágább, ám jobb minőséget ad a filmáthúzós Reflecta iScan, ettől felfelé egyre többet kaphatunk.

FEJHALLGATÓ

SENNHEISER PXC 450

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.audiopartner.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**85 000** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	KÖZEPES

MŰSZAKI ADATOK

Kivitel:	zárt
Összecsukható:	igen
Zajcsillapítás:	aktív
Tápellátás:	1xAAA
Csatlakozó:	standard 1/8”-os jack
Tartozékok:	1/8-1/4-es adapter, repülőgépes adapter, hordtáska
Aktív zajcsillapítás hatásfoka:	23 dB
Tömeg:	240 g

Légyzümmögés: A Sennheiser tudja, hogy kell jó minőségű fülhallgatót gyártani – és ez látszik a PXC 450-en is, amely a cég csúcskategóriájú, aktív zajszűrős fülese. A valóban nagyméretű, egész fülünket eltakaró kagylók nagyon jól párnázottak, hosszabb hallgatás után sem nyomnak – ráadásul már önmagukban is egészen jó zajszűrést biztosítanak. Ez a gyártó által egyébként utazásokhoz ajánlott fejhallgató (kemény hordtáska is jár hozzá) azonban rendelkezik a NoiseGuard 2.0 aktív zajcsillapító rendszerrel, ami valóban impozáns hatásfokú: repülőgépben, autóbuszban a motorzajból szinte alig hallani valamit. A Sennheisernél azonban gondoltak azokra a pillanatokra is, amikor hozzánk szólnak: a bal oldali fülesen egy gombbal aktiválhatjuk a TalkThrough funkciót – ekkor az egyébként a NoiseGuard számára adatokat szolgáltató mikrofon az emberi beszédhez tartozó frekvenciákat „besugározza” fülünkbe, miközben az éppen hallgatott zene halkabbá válik.

RÖVIDEN Nagy hatásfokú, aktív zajcsillapítású összecsukható fejhallgató. Egy AAA-s elemmel működik, de ennek kimerülésekor is hallgathatunk zenét.

ALTERNATÍVA Simán, a számítógép mellé ajánlható a szintén aktív zajcsillapítású Logitech Premium Notebook Headset.

INGYENES HÁZHOZSZÁLLÍTÁS

■ ACOMP ZENITH EXTRA
112,900 Ft + 20% ÁFA

Csúcskategóriás multimédia számítógép, amely a legkomolyabb munkákra is alkalmas. A legújabb Intel Core 2 Duo processzorral és a hatalmas 3GB memóriakapacitással leginkább számításigényes alkalmazások - mint például a videóvágás, nagyfelbontású grafika készítés - is gördülékenyen futtathatóak. A felsőkategóriás videókártyákkal a programok még szebbek és gyorsabbak lehetnek. Az LCD kijelzős professzionális ház 430W-os prémium minőségű tápegységet tartalmaz, ezzel biztosítva a gép megfelelő energiaellátását. A LCD kijelzőn tájékozódhat a gép működésének paramétereiről is.

- J&W JW-IG31-MX alaplap
- Intel® Core 2 Duo E8500 (3.16 GHz) processzor
- 3GB DDR2 / 800MHz memória
- 750GB SATA merevlemez
- DVD-RW (író/újraíró) meghajtó
- GeForce 9800GT 512MB RAM + TV-OUT + DVI grafikus kártya
- 8 csatornás High Definition hangkártya az alaplapon
- Gigabit 10/100/1000Mbit hálózati csatoló az alaplapon
- Multimédiakártya olvasó
- SLIM billentyűzet (magyar), 3 gombos, optikai egér (PS/2)
- Miditorony LCD - 430W tápegység

■ MEREVLEMEZ 3.5’ – S-ATA SAMSUNG
750 GB: 16,900 Ft + 20% ÁFA
1 TB (1000GB): 22,900 Ft + 20% ÁFA

Köztudott, hogy a merevlemez kapacitás sohasem elég. Itt a lehetőség, hogy bővítse a gépe tároló kapacitását egy nagysebességű 750 GB-os vagy akár 1 TB-os Samsung merevlemezzel!

■ GAINWARD GEFORCE 9800 GT 512MB
24,900 Ft + 20% ÁFA

■ GAINWARD GEFORCE 9800 GTX 512MB
36,900 Ft + 20% ÁFA

Soha nem látott grafika, elképesztő effektek, életszerű játékok. A DirectX 10-es játékoktól mindenkinek leesik az álla. Itt az ideje, hogy újraértelmezze a realisztikus játékok fogalmát és egy pompás grafikus kártyát tegyen a gépébe, most már tényleg elérhető áron.

ACOMP Számíthat ránk.
1134 Budapest, Róbert károly krt. 68.
Telefon/Fax: 339-5647, 339-5648
On-Line rendelés és aktuális árak: www.acomp.hu
A magyar olimpiai csapat hivatalos informatikai szállítója

MOBILTELEFON

NOKIA E71

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.nokia.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **105 000** Ft
ÁR/ÉRTÉK: KIVÁLÓ

MŰSZAKI ADATOK

Hálózatok:	850/900/1800/1900/2100 MHz, GSM/GPRS/HSDPA
Kijelző:	2,4", 320×240
Memória:	110 MB, bővíthető (microSD)
Fényképezőgép/Video:	3,15 Mpixel/320×240@15 fps
MP3-lejátszó/FM rádió:	Van/Van
WLAN/Bluetooth:	Van/Van
Operációs rendszer:	S60 3.1
Méret, tömeg:	114×57×10 mm, 127 g

Kistepsi: A Nokia E61-et sokan hívták tepsinek formája miatt – most pedig itt van az utód, amely kisebb, sokkal elegánsabb – és mégsem kezelhető kevésbé jól! A Nokia E szériás üzleti telefonjainak egyik csúcsát (a másik az E90) jelentő készülék annak ellenére, hogy teljes QWERTY billentyűzettel rendelkezik, alig érződik nagyobbnak egy hagyományos telefonnál. Ez egyrészt a két végén keskenyedő formának köszönhető, másrészt a mindössze 10 mm-es vastagságnak: a készülék szűkebb zsebekben is könnyen elfér.

A készülék tudása természetesen csúcsmodellhez méltó: minden létező kapcsolati módot ismer, az egyetlen hiányossága, hogy csak a 3,6 Mbps-os HSDPA kapcsolatot támogatja. A gépen az S60-as operációs rendszer legújabb verziója fut, a 316 MHz-es processzornak köszönhetően villámgyorsan. A Nokia szokásos üzleti alkalmazásait mind megtalálhatjuk benne (Office és PDF fájlok szerkesztése), ráadásul navigációs eszközként is használhatjuk.

RÖVIDEN Csúcskategóriás üzleti okostelefon WLAN adapterrel. Minden zsebben elfér, beépített GPS-vevőjének köszönhetően pedig navigálásra is alkalmas.

ALTERNATÍVA A HP Windows Mobile-alapú iPAQ 914-ese hasonlóan sokat tud, de ennél érezhetően vastagabb.

MULTIMÉDIÁS FÉNYKÉPEZŐGÉP

SAMSUNG I8

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.samsung.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **47 990** Ft
ÁR/ÉRTÉK: JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Formátum:	ultrakompakt
Érzékelő:	1/2,5", 8,2 Mpixel
Optikai zoom:	3x, 38-114 mm
Érzékenység:	ISO80-1600
LCD kijelző:	2,5", 230 000 pixel
Extrák:	médialejátszó, TXT-olvasó, útikönyvek
Memória:	190 MB + bővíthető (SDHC)
Méret, tömeg:	91×58×20 mm, 136 g

Minden egyben: A Samsung i8 első ránézésre egy közönséges ultrakompakt fényképezőgépnek tűnik, ám valójában egy igazi multimédiás eszköz: nemcsak kamera, hanem médialejátszó, TXT-néző és útikalauz is egyben. Fényképezőgépként egy 8,2 Mpixeles ultrakompakt gépről van szó, átlagos felbontással és átlagosnál kicsit jobb képminőséggel. Mint zsebben hordható utazókamera tökéletes, ráadásul jópofa képszerkesztési funkciókat is kínál.

Médialejátszóként elsősorban MP3-as fájlok lejátszására használható – a filmeket konvertálnunk kell. Hangminősége jó, zeneszámokat nemcsak a belső memóriába, de az SD-kártyára is tölthetünk. Funkciók területén megkapunk mindent, amire szükségünk lehet. A TXT-nézegető és az útikalauz funkció már csak érdekességképpen került bele: az előbbi arra lehet jó, hogy rövid emlékeztetőket vigyünk magunkkal (pl. bevásárlólistát), az utóbbival pedig a *www.samsungcamera.com*-ról letölthető hangos útikönyveket játszhatunk le.

RÖVIDEN MP3-lejátszóként is használható középkategóriás ultrakompakt fényképezőgép, amelynek elsősorban utazáskor láthatjuk hasznát (minden egyben).

ALTERNATÍVA Ha nem kell MP3-lejátszó, a Canon PowerShot A1000 IS fényképezőgépként jobb, hasonló extrák nélkül.

OBJEKTÍV

SIGMA APO 150-500MM F5-6.3 DG OS HSM

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.hama.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **240 000** Ft
ÁR/ÉRTÉK: KIVÁLÓ

MŰSZAKI ADATOK

Bajonett:	Canon, Nikon, Pentax, Sony/Minolta
Zoomtartomány (35 mm-en):	150-500 mm
Fényerő:	f5-f6.3
Minimális fókusztávolság:	220 cm (1:5,2)
Felépítés:	21 elem 15 csoportban
Blende felépítése:	9 lamellás
Tartozékok:	árnyékoló, hordtáska, állványtalp/fogó
Méret, tömeg:	252×95 mm, 1910 g

Messzelátó: Repülőgépek, ijedős vagy éppen veszélyes állatok fotózásához jó nagy teleobjektívre van szükségünk – például egy olyanra, mint ez a 150-500 mm-es gyújtótávolságú Sigma. A hatalmas, közel 2 kg súlyú objektív már külsejével is tiszteletet parancsol, de tudásával sem kell szégyenkeznie. Bár nem ér a sokszor drágább nagy fényerejű fix telék nyomába, árához képest egész jól teljesít. Bár az optikai képstabilizátor ezen még segít (3-4 rekeszt nyerhetünk), a gyorsan mozgó témák fotózásához már jó fényviszonyok kellenek.

Az objektív egy, a méretéhez illően impozáns félkemény táskában érkezik, amelyet külön vállpánttal akaszthatunk magunkra. A 150-500-ashoz is kapunk egy külön szíjat, amivel nyakunkban hordhatjuk, illetve egy kisebb homokozóvödörnek is megfelelő árnyékolót.

A nagyméretű zoomgyűrű jól kezelhető, bár kicsit nehezen jár. Egy kis kapcsolóval rögzíthetjük 150 mm-es állásban, így magától nem tolódik ki az objektív.

RÖVIDEN Komoly teleobjektív közepes fényerővel, optikai képstabilizátorral és belső autofókusz-motorral. Apró hátránya, hogy kicsit lágy képet ad.

ALTERNATÍVA Ha csak ritkán kell ekkora gyújtótávolság, használhatunk extendergyűrűt is, ami olcsóbb megoldás.

TÁVOLI ELÉRÉS

ANYPLACE CONTROL PREMIUM 4.5

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.anyplace-control.com
PLATFORM: Windows 95/98/2000/XP/Vista
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **35** €/év

Lassú segítség: Ha folyamatosan kérlelnek bennünket az ismerősök arra, hogy szedjük rendbe a gépüket, akkor nagy segítség lehet az olyan program, amit alább bemutatunk. Ugyanis a távoli elérést biztosító szoftverrel megspórolhatunk számos utazást. Az Anyplace Controllal a barátunk PC-jét akár saját otthonunkból is vezérelhetjük az interneten keresztül. A szoftvert telepíteni kell a távolról irányított PC-re (host) és a saját számítógépünkre (admin). Az Anyplace Control különlegessége, hogy elég egy felhasználói fiók a kapcsolathoz – nincs szükség a tűzfalbeállításokra, a porttovábbításra, egyszerűen csak be kell írni az elérési jelszót, hogy az Anyplace szervereken keresztül aktiválódjon a kapcsolat. Ez hibátlanul működött a tesztünk során, néhány másodperc alatt felállt a kapcsolat. Ha nem akarunk az Anyplace szervereken keresztül kommunikálni, akkor a két PC-t közvetlenül is összeköthetjük – ez persze komplikáltabb művelet.

Sajnos, a távoli PC irányítása kifejezetten lassú DSL-kapcsolaton keresztül. Más eszközök, mint az UltraVNC sokkal fürgébbek. Ráadásul a kapcsolódó szolgáltatások terén se nyújt maradandót a program: például a chatmodul hiányzik, ami igen hasznos lehetne. Ezért a Messengert is futtatnunk kell. A fájlok átvitele rendben van, de azért a drag and drop jól jött volna.

RÖVIDEN Az Anyplace Controlt könnyű feltelepíteni, azonban nagyon lassú. Ráadásul lényeges funkciók is hiányoznak belőle.

ALTERNATÍVA A freeware UltraVNC gyorsabb, azonban nehezebb telepíteni. Az ingyenes CSpace is remek.

JELSZÓSZÉF

PASSWORD SAFE PERSONAL

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.mateso.de
PLATFORM: Windows 98/2000/XP/Vista
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **ingyenes**

Egyszerűen biztonságos: Nagyon nehéz már megjegyeznünk azt a tengernyi jelszót, amire a mai világban való „működésünkhöz" szükség van. Gyakorlatilag lehetetlen – viszont az olyan szoftverek, mint amilyen a Password Safe, leveszik a vállunkról a terhet. Csupán egy mesterjelszóra van szükségünk, hogy elérhessük a többi, széfben tárolt jelszót. Ezeket blowfish algoritmus őrzi a kíváncsi tekintetek elől. Ezeket még speciális programmal sem voltunk képesek visszafejteni. Amikor elkészítjük a széfünket, a program gondosan ügyel arra, hogy a mesterjelszó biztonságos legyen: elég betűt és számot tartalmazzon. Amennyiben a jelszó túl rövid, megkapjuk a figyelmeztetést.

Az új adatokat egy egyszerű űrlapon keresztül vihetjük be, ideértve a kapcsolódó weboldalt is. Ha kívánjuk, az eszköz megnyitja a linket a webböngészőben, azonban automatikusan nem viszi be az adatokat a megfelelő mezőkbe. Sőt, hogy még roszszabb legyen a helyzet, a jelszót tartalmazó ablak bezáródik a böngésző indulásánál. Ha nem kézzel akarjuk megadni a jelszót, akkor csak egy lehetőség marad: a vágólapról másoljuk be. Ez azonban biztonsági kockázatot rejt, amire a program felhívja a figyelmet. Ha szeretnénk, hogy a program automatikusan eleget tegyen a jelszó beírásának, akkor már a Standard Editionre van szükségünk, ami 20 euró.

RÖVIDEN Kétség nem fér hozzá, a program megbízhatóan tárolja a jelszavakat, azonban alapvető kényelmi funkciók hiányoznak belőle.

ALTERNATÍVA A freeware KeePass ugyanennyire biztonságos, és a jelszavakat bemásolja közvetlenül a webes űrlapokba.

PDF SZOFTVER

ADOBE ACROBAT 9 PRO

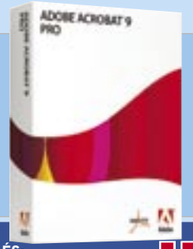

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.acrobat.hu
PLATFORM: Windows XP/Vista
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **156 000** Ft

Video a PDF-ben: Amennyiben sima, egyszerű PDF-et szeretnénk készíteni, nincs már szükségünk a drága Acrobatra. Ezért az Adobe próbálja kibővíteni a fájlformátumot további funkciókkal. A 9-es verzióban így bemutatkoztak az ún. portfóliók, amelyek immár magukba foglalhatnak Office-dokumentumokat, képeket, audio- és videofájlokat. Létre tudunk hozni ilyen portfóliókat a biztosított layout segítségével (hasonlóan egy prezentációhoz). Aki ezt megtekinti, megnyithatja a fájlokat előnézetben vagy a megfelelő alkalmazással. Azonban ehhez a Readert a 9-es verzióra kell frissíteni – az ingyenes PDF-nézegetők nem tudnak mit kezdeni a portfóliókkal.

Emellett az Adobe olyan új funkciókat is kidolgozott, mint az Adobe Serveren keresztüli közös munka a PDF-ekkel. Valamint most már tudunk videókat importálni a PDF-ekbe, azonban a Reader a különböző formátumokkal már nehezen birkózik meg. A flashbe történő konverziót már csak a jóval drágább Pro Extended változat támogatja. A tiszta PDF-készítés esetében csak marginális változtatások történtek. A weboldalak konverziója precízebb lett, most már a flash videók is belekerülnek. Kiválaszthatók az oldalak egyes részei is, és ezek külön PDF-fé konvertálhatók – ez azonban csak az IE-vel működik, a Firefoxszal nem. Kellemes meglepetés volt, hogy a szoftver indulási ideje jelentősen megrövidült.

RÖVIDEN A portfóliókkal az Acrobat egy univerzális formátum felé vette az irányt. Az új változat főként a hálózatban dolgozóknak lesz különösen hasznos.

ALTERNATÍVA A PDF Convert Pro 5 (Nuance) tökéletesen elégséges a konvencionális PDF-ek gyártására.

RAJZOLÓPROGRAM

COREL PAINTER ESSENTIALS 4

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.corel.com
PLATFORM: Windows XP/Vista
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **50** €

Kreatív stúdió: Mindössze papír, toll és ecset szükségeltetik ahhoz, hogy fessünk vagy rajzoljunk. Akkor miért is van szükség a több mint 10 000 Ft-os Corel Painter Essentialsre? Ez a „digitális rajztábla" kifejezetten a kezdők számára készült, pusztán „gombnyomásra" művészi alkotásokat hozhatunk létre. Például foghatunk egy digitális fotót, amelyet vízfestékkel festett, krétával rajzolt vagy fába metszett képpé tudunk alakítani – és így alapként használhatunk a további munkára. Magyarán megnyitunk például egy tornyot ábrázoló fotót, és ebből rövid idő alatt olyan hatású képet hozhatunk létre, mintha mi magunk krétával rajzoltuk volna. Az előző verzióhoz képest a procedúra nagyban leegyszerűsödött, és a kezelőfelület jóval barátságosabban, átgondoltabban néz ki.

Ezen túlmenően magukban az eszközökben is történtek változások: az új Intelligens vonások például automatikusan lekövetik a sablon formáit. Az új színkeverő is praktikus, remekül használható. Aki képzettebb, kezdheti pár vonással, majd ezt egyre jobban kidolgozva közelíthet a végállapot felé. Mivel a Painter Essentials támogatja a rétegeket, a komplex művek sem jelentenek akadályt. A tapasztaltabbak örülni fognak, hogy szénrajzot is készíthetünk, valamint a festés valódi öröm a grafikus táblákkal – mi az Intuos3-at használtuk a Wacomtól.

RÖVIDEN A Corel Painter Essentials 4-gyel dolgozni remek móka, és gyors eredményt ad. Kezdők számára különösen javasolt a Corel szoftvere.

ALTERNATÍVA Kisebb igények esetén az ingyenes TwistedBrush (Pixarra) is megteheti az alapvető munkához.

BACKUP PROGRAM

NOVABACKUP 10 PRO

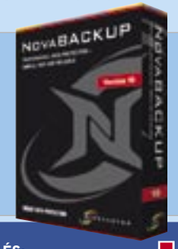

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.novastor.com
PLATFORM: Windows 2000/XP/Vista
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **50** €

Hármas biztonság: A Novabackup 10 a számítástechnika rémének tekintett adatvesztés ellen több módon veszi fel a kesztyűt. A program helyben biztosítja a fájlokat minden elképzelhető médiumon, így merevlemezen, USB-s pendrive-on CD/DVD-n vagy akár az interneten. A vásárlási árba ugyanis beletartozik 2 GB-os online tárhely, minden további GB 10 euró évente. Nagyszerű, hogy akár külön FTP szervert vagy tárhelyet is használhatunk az Amazon S3-tól. Az egyedi fájlok bebiztosításán túl az egész merevlemezről készíthetünk képfájlt, és egy boot-CD segítségével visszaállíthatjuk a teljes rendszert.

Ha úgy kívánjuk, tömöríthetjük a biztonsági mentést, átkutathatjuk vírusok után, és a készítés közben ellenőrizhetjük az integritást. Mindezzel mindössze 5 percbe kerül egy 1,4 GB-os könyvtár biztonsági mentése, és a könyvtárat 990 MB-ra sikerült tömöríteni. A teljes, növekményes és különbözeti adatmentési módozatokkal, a képből egy-egy fájl kitömörítéséig a Novabackup az összes, profi backup szoftvertől elvárt lehetőséget kínálja. Az elővigyázatosabbak számára van egy szimpla másolásfunkció is, ami egy könyvtárba másolja rendszeresen a fájlokat.

A fejlesztőknek javítaniuk kell a fájlelérési jogosultságokon NTFS alatt: a tesztben az illetéktelenek is elérhették a fájlokat a visszaállítás után – gyártó ígéri a frissítést.

RÖVIDEN Legyen helyi, online vagy képalapú mentés: a Novabackup 10 megbízhatóan készíti a biztonsági mentéseket. Tudásban is a jobbak között van.

ALTERNATÍVA A Perfect Image 11 akár „élő" módban is készít backupot, viszont online biztonságot nem kínál.

KÉPSZERKESZTÉS

COREL KNOCKOUT 2

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.corel.com
PLATFORM: Windows XP/Vista
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **50** €

Profi körbevágás: A göndör haj vagy az áttetsző üveg könnyen őrületbe kergetheti a fotósokat, grafikusokat, amikor a körbevágásról van szó. A Knockout2 megrövidíti az időt, amit a körülményes, rendkívül időrabló körbevágással kell tölteni. A Photoshop-kompatibilis beépülő modul alkalmazkodik az olyan képszerkesztő programokhoz, mint például a Paint Shop Pro, vagy a freeware Irfanview. A program nem túl intuitív, de részletes bemutató videót és oktatást ad arról, hogy miként kell a Knockouttal dolgozni. Ha már van egy kis tapasztalatunk a képszerkesztés terén, akkor biztosan el fogunk boldogulni.

Az eredménnyel elégedettek lehetünk, az opciók számosak a Photoshop és társaihoz viszonyítva. Ahelyett, hogy pontosan körbe kellene vágnunk az objektumot, elég a kontúrvonalak mellett nagyjából körbemenni – az eszköz automatikusan észleli, érzékeli a határvonalat. Tesztünk során egy barna bőrű gyermeket percek alatt kivágtunk a barna fal elől. Ami még rendkívül pozitív, hogy a Knockouttal viszonylag könnyen ki lehet vágni az áttetsző, vagy félig átlátszó objektumokat (függöny, vizespohár), ami a hagyományos képszerkesztő programok eszközeivel gyakran szinte lehetetlen. Ráadásul a CD mintegy 1000 fontot és 6000 licencdíjmentes fotót is ad.

RÖVIDEN A Knockout 2 egy kitűnő eszköz, amelynek erőssége főként az áttetsző objektumoknál mutatkozik meg. Ajánlott a fotósoknak és grafikusoknak.

ALTERNATÍVA A Fluid Mask 3 (Vertus) hasonló funkciókat és opciókat kínál, azonban jelentősen drágább.

TÖMÖRÍTŐPROGRAM

PPTMINIMIZER 4.0

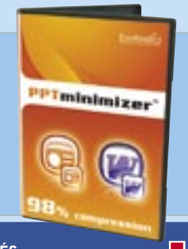

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.balesio.com
PLATFORM: Windows 98/2000/XP/Vista
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **35** €

Hatékony Office-tömörítés: A nagyméretű Office-fájlok nem tömöríthetők hatékonyan a ZIP-tömörítőkkel – erre csak az olyan különleges eszközök képesek, mint a PPTminimizer. A program elemzi a dokumentumokban található képeket és grafikákat, hogy aztán olyan veszteséges, de helytakarékos formátumba konvertálja őket, mint a JPG, a GIF vagy az EMF.

Az új, 4.0-s verzióban nem sok újdonság van, de most már a PowerPoint dokumentumok mellett a Word fájlokat is képes konvertálni. A program ugyanúgy három tömörítési fokot kínál, mint korábban, a képernyő-felbontás és a JPEG minősége szabályozható. A Word fájlok minősége százalékosan beállítható.

A tesztünkben az eszköz 31 prezentációt és Word fájlt a legmagasabb tömörítési fokon 37 MB-ból 9 MB-ra tömörítette, azonban ehhez 4 percre (!) volt szüksége. A program – amennyiben a dokumentum rengeteg képet tartalmaz – képes akár 90% fölött is tömöríteni, azonban a magas tömörítés a képek minőségén nyomot hagy. A PPTMinimizer hajlandó a Word fájlokba épített Excel táblákat is tömöríteni, képpé konvertálva őket. Ez persze kétségkívül komoly helyspórolást eredményez, azonban a funkcionalitás elveszik. Nagyon praktikus, hogy a programot integrálhatjuk az Outlookba: ilyen esetben, ha Office mellékletet küldünk, a program automatikusan felajánlja a tömörítést.

RÖVIDEN A PPTMinimizer 4.0 rendkívül hatékony tömörítője a képekben gazdag Office dokumentumoknak. Az új változat a Word fájlokkal is megbirkózik.

ALTERNATÍVA Az NXPowerLite 3.6 gyorsabb, és az Excel táblák esetében sokkal hatékonyabb.

NOTESZGÉP-MEGMÉRETTETÉS Az egyik legbonyolultabb feladatot pont ezek az apróságok jelentik. Egyaránt kell értékelni a sebességet, kezelhetőséget, képminőséget, hordozhatóságot – mindet akár tucatnyi alszempont alapján

CHIP TOP 10

Aktuális áttekintés az IT-piacról: A CHIP Top 10 megvesztegethetetlen vásárlási tanácsadó

A CHIP nemzetközi tesztközpontjában évente közel 1500 eszközt vizsgálnak meg szakértő kollégáink. Valamennyit a lehető legalaposabb teszteljárásnak vonják alá – így hatalmas adatbázisra teszünk szert, amelyből természetesen az olvasók is profitálhatnak. Az összeállításunkban szereplő Top 10 táblázatok a megfelelő döntéshez és csalódásmentes vásárláshoz szükséges összes rangsort, értéket és műszaki adatot tartalmazzák.

A CHIP minden terméket a következő osztályokba sorol:

- Csúcskategória (100-90 pont)
- Felső kategória (89-75 pont)
- Középkategória (74-45 pont)

Az eszközök helyezéséről a részpontszámaikból számított *Összpontszámuk* dönt. Azonos pontszám esetében az *Ár/érték* mutatót is figyelembe vesszük, ennek értékelése nem véletlenül emlékeztet az iskolai osztályzatok szöveges megfelelőire. **Figyelem:** a termékek kínálata és tájékoztató ára a szeptember eleji állapotokat tükrözi!

Mivel kinek-kinek más lehet a fontos egy-egy alkatrész, vagy akár kategória tulajdonsági közül, ezért minden részpontszámot közzéteszünk, ahogy ezek *Összpontszám*-on belül képviselt súlyát is. Így mindenki egyedi igényeinek megfelelő sorrendet alakíthat ki. Hamarosan honlapunkon is elérhető lesz az interaktív Top10, amely megkíméli olvasóinkat a hosszas számolástól.

2007-es és 2008-as nagytesztjeink kategóriák szerint

Téma	Lapszám
Adathordozók	
1 terabájtos merevlemezek	2008. 08.
16 GB-os USB memóriák	2008. 05.
Külső HDD 500 GB fölött	2008. 04.
NAS teszt	2008. 02.
SATA csatolós DVD-írók	2007. 12.
Merevlemez megateszt	2007. 11.
Merevlemezek 500–750 GB között	2007. 09.
Alaplap, CPU	
Olcsó kétmagos CPU-k	2008. 08.
P45-ös alaplapok	2008. 07.
Intel alaplapok	2008. 01.
P35-ös alaplapok	2007. 11.
A top 10 alaplap	2007. 05.
Digitális fényképezőgépek	
Tükörreflexes digitális fényképezők	2008. 08.
63 digitális fényképezőgép	2008. 02.
50 digitális fényképezőgép	2007. 10.
Tükörreflexes digitális fényképezők	2007. 04.
Hálózat	
WLAN routerek	2008. 05.
Draft-n routerek	2007. 07.
Házimozi	
Merevlemezes DVD-felvevők	2008. 09.
Házimozi kivetítők	2008. 06.
40-42" LCD tévék	2008. 04.
Merevlemezes DVD-felvevők	2007. 10.
Hordozható eszközök	
PNA-k 70 000 Ft alatt	2008. 08.
HD videokamerák	2008. 03.
MP3 megateszt	2007. 12.
Tölthető elem megateszt	2007. 11.
Képalkotás	
Színes multifunkciós lézernyomtatók	2008. 08.
Multifunkciós nyomtatók	2008. 06.
Széles formátumú nyomtatók	2008. 04.
Színes lézernyomtatók	2008. 03.
Nyomtatási költség teszt	2007. 06.
Megjelenítők	
24" TFT monitorok	2008. 07.
19" szélesvásznú TFT-k	2008. 02.
22" TFT monitorok	2007. 10.
A legolcsóbb 19" TFT monitorok	2007. 08.
Memória	
DDR3 teszt	2007. 09.
DDR 2 tuningteszt	2007. 07.
Noteszgép	
Szubnoteszek és netbookok	2008. 07.
Olcsó noteszgépek	2008. 03.
Olcsó noteszgépek	2007. 09.
Vállalati noteszgépek	2007. 07.
VGA	
Radeon Vs. GeForce	2008. 09.
9600GT videókártyák	2008. 05.
DX10 második hullám	2008. 02.

Digitális fényképezőgép (belépőszintű)

	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Képminőség (40%)	Felszereltség/kezelés (40%)	Akku-üzemidő (foto)	Sebesség (15%)	Terméktámogatás (5%)	Felbontás	Zoom átfogása	Képstabilizátor	Kijelző	Képformátum	Memóriakártya	Tömeg (g)
	1	Sony Cyber-shot DSC-H3	79	46 000 Ft	jó	89	66	180	90	69	8 Mpixel	38–380 mm	optikai	2,5"	JPEG	Memory Stick Duo	264
	2	Fujifilm FinePix S5700	73	42 000 Ft	jó	69	77	360	75	69	7,1 Mpixel	38–380 mm	-	2,5"	JPEG	SD, xD	400
	3	Panasonic Lumix DMC-FX55	67	52 000 Ft	közepes	85	57	110	47	72	8 Mpixel	28–102 mm	optikai	3,0"	JPEG	SD	165
	4	Casio Exilim EX-Z1050	66	44 000 Ft	jó	82	43	250	93	48	10 Mpixel	38–114 mm	-	2,6"	JPEG	SD	155
	5	Ricoh Caplio R6	66	36 000 Ft	kiváló	79	55	170	58	72	7,1 Mpixel	28–200 mm	szenzormozgatás	2,7"	JPEG	SD	170
	6	Sony Cyber-shot DSC-W200	64	65 000 Ft	gyenge	89	42	130	55	59	12 Mpixel	35–105 mm	optikai	2,5"	JPEG	Memory Stick Duo	173
	7	Panasonic Lumix DMC-LZ8	63	35 000 Ft	kiváló	85	48	250	41	69	8 Mpixel	32–160 mm	optikai	2,5"	JPEG	SD	188
	8	Canon PowerShot A590 IS	63	34 000 Ft	kiváló	76	52	270	59	55	8 Mpixel	35–140 mm	optikai	2,5"	JPEG	SD	220
	9	Fujifilm FinePix Z5fd	63	35 000 Ft	kiváló	86	40	120	62	59	6,1 Mpixel	36–108 mm	-	2,5"	JPEG	SD, xD	148
	10	Fujifilm FinePix F50fd	62	50 000 Ft	közepes	84	49	150	38	59	12 Mpixel	35–105 mm	szenzormozgatás	2,7"	JPEG	SD, xD	180

Ricoh Caplio R6

Jó képminőségű, szenzormozgásos képstabilizátorral is felszerelt készülék, ám kategóriájában ára viszonylag magas.

Összpontszám: 66 pont (5. hely)
Tájékoztató ár: 36 000 Ft

Digitális fényképezőgép (általános)

	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Képminőség (40%)	Felszereltség/kezelés (40%)	Akku-üzemidő (foto)	Sebesség (15%)	Terméktámogatás (5%)	Felbontás	Zoom átfogása	Képstabilizátor	Kijelző	Képformátum	Memóriakártya	Tömeg (g)
	1	Panasonic Lumix DMC-LX2	75	81 000 Ft	jó	90	62	140	74	55	10 Mpixel	28–112 mm	optikai	2,8"	JPEG, RAW	SD	219
	2	Ricoh Caplio GX100	75	84 000 Ft	jó	82	60	170	100	72	10 Mpixel	24–72 mm	szenzormozgatás	2,5"	JPEG, RAW	SD	250
ÚJ	3	Samsung NV24HD	73	80 000 Ft	jó	90	64	110	56	68	10 Mpixel	24–86,5 mm	optikai	2,5"	JPEG	SD	170
	4	Canon PowerShot G9	69	100 000 Ft	közepes	78	71	150	45	59	12 Mpixel	35–210 mm	optikai	3,0"	JPEG, RAW	SD	350
	5	Panasonic Lumix DMC-FX500	69	92 000 Ft	közepes	85	61	130	46	77	10 Mpixel	25–125 mm	optikai	3,0"	JPEG	SD	176
	6	Ricoh GR Digital II	69	125 000 Ft	gyenge	84	66	220	33	72	10 Mpixel	28 mm	-	2,7"	JPEG, RAW	SD	200
	7	Canon PowerShot A650 IS	67	70 000 Ft	kiváló	79	61	360	59	55	12 Mpixel	35–210 mm	optikai	2,5"	JPEG	SD	385
	8	Ricoh Caplio R8	66	70 000 Ft	kiváló	81	55	150	51	72	10 Mpixel	28-200 mm	szenzormozgatás	2,7"	JPEG	SD	195
	9	Fujifilm FinePix F100fd	65	65 000 Ft	kiváló	92	50	150	40	52	12 Mpixel	28–140 mm	optikai	2,7"	JPEG	SD, xD	190
	10	Olympus µ1030sw	63	84 000 Ft	közepes	84	43	120	52	96	10 Mpixel	28–102 mm	-	2,7"	JPEG	xD	200

Samsung NV24HD

Átlagos képességekkel felruházott fényképezőgép, amely a HD hullámot meglovagolva inkább videofelvételben jeleskedik.

Összpontszám: 73 pont (3. hely)
Tájékoztató ár: 80 000 Ft

Digitális fényképezőgép (ultrazoom)

	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Képminőség (40%)	Felszereltség/kezelés (40%)	Akku-üzemidő (foto)	Sebesség (15%)	Terméktámogatás (5%)	Felbontás	Zoom átfogása	Képstabilizátor	Kijelző	Képformátum	Memóriakártya	Tömeg (g)
	1	Fujifilm FinePix S100fs	90	145 000 Ft	gyenge	100	95	130	58	72	11,1 Mpixel	28-400 mm	optikai	2.5"	JPEG, RAW	SD, xD	965
	2	Panasonic Lumix DMC-FZ50	89	105 000 Ft	közepes	90	96	150	81	55	10 Mpixel	35–420 mm	optikai	2.0"	JPEG, RAW	SD	734
	3	Panasonic Lumix DMC-FZ18	85	75 000 Ft	jó	87	98	130	46	75	8 Mpixel	28–504 mm	optikai	2.5"	JPEG, RAW	SD	407
ÚJ	4	Casio Exilim EX-F1	85	200 000 Ft	gyenge	87	95	350	60	60	6 Mpixel	36–432 mm	szenzormozgatás	2.8"	JPEG, RAW	SD	671
	5	Sony Cyber-shot DSC-H9	84	86 000 Ft	jó	79	96	160	75	55	8 Mpixel	31–465 mm	optikai	3.0"	JPEG	Memory Stick Duo	450
	6	Olympus SP-560 UZ	82	63 000 Ft	kiváló	83	100	390	31	90	8 Mpixel	27–486 mm	szenzormozgatás	2.5"	JPEG, RAW	xD	480
	7	Olympus SP-570 UZ	81	100 000 Ft	közepes	79	100	350	31	90	10 Mpixel	26-520 mm	szenzormozgatás	2.7"	JPEG, RAW	xD	565
ÚJ	8	Sony Cyber-shot DSC-H50	81	78 000 Ft	jó	74	92	170	75	60	9 Mpixel	31–465 mm	optikai	3.0"	JPEG	Memory Stick Duo	547
ÚJ	9	Sony Cyber-shot DSC-H3	80	60 000 Ft	kiváló	89	67	180	90	85	8 Mpixel	38–380 mm	optikai	2.0"	JPEG	Memory Stick Duo	380
	10	Canon PowerShot S5 IS	79	72 000 Ft	jó	70	94	320	74	59	8 Mpixel	36–432 mm	optikai	2.5"	JPEG	SD	550

Casio Exilim EX-F1

A különlegességek kamerája: meglepően kis felbontásban villámgyors sorozatfelvételre és videokészítésre képes, és persze méregdrága.

Összpontszám: 85 pont (4. hely)
Tájékoztató ár: 200 000 Ft

Digitális fényképezőgép (tükörreflexes)

	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Képminőség (40%)	Felszereltség/kezelés (40%)	Akku-üzemidő (foto)	Sebesség (15%)	Zárkéseltetés [s]	Sorozatfelvétel	Felbontás [Mpixel]	ISO értékek	Képstabilizátor	Szenzortisztítás	Memóriakártya	Tömeg (g)
	1	Canon EOS 40D	95	200 000 Ft	közepes	90	98	1190	100	0.28	6,0/28	10.1	100 – 3200	–	+	CF I/II	820
	2	Nikon D200	92	320 000 Ft	gyenge	100	86	340	92	0.3	5,0/22	10	100 – 3200	–	-	CF I/II	940
	3	Pentax K10D	91	190 000 Ft	közepes	89	100	420	74	0.36	3,0/8	10	100 – 1600	+	+	SD-Card	800
	4	Samsung GX-10	91	200 000 Ft	közepes	91	99	420	72	0.5	3,1/8	10	100 – 1600	+	+	SD-Card	800
	5	Sony Alpha 350	90	125 000 Ft	jó	94	97	570	61	0.35	2,3/5	14	100 – 3200	+	+	CF I/II	680
	6	Canon EOS 450D	89	140 000 Ft	jó	96	88	730	73	0.34	3,4/5	12.2	100 – 1600	–	+	SD-Card	525
	7	Sony Alpha 300	88	100 000 Ft	kiváló	85	98	720	71	0.2	2,8/6	10	100 – 3200	+	+	CF I/II	675
	8	Sony Alpha 200	86	95 000 Ft	kiváló	84	94	750	71	0.17	2,8/5	10	100 – 3200	+	+	CF I/II	615
	9	Olympus E-510	84	105 000 Ft	jó	81	92	450	67	0.44	2,9/8	10	100 – 1600	+	+	CF I/II, xD-Card	560
	10	Panasonic Lumix DMC-L10*	83	200 000 Ft	közepes	83	88	460	66	0.35	2,7/3	10	100 – 1600	–	+	SD-Card	540

*Objektívval együtt

Canon EOS 40D

Kiváló képességekkel felruházott, szinte profi kategóriás digitális fényképező, ehhez illő áron.

Összpontszám: 95 pont (1. hely)
Tájékoztató ár: 200 000 Ft

Csúcskategória (100–90 pont) Felső kategória (89–75 pont) Középkategória (74–60 pont) Nem ajánlott (60 pont alatt)

Merevlemez (2,5")

Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	1 GB ára	Ár/érték	Energiaigény (30%)	Max. fogyasztás (W)	Zaj (30%)	Működési zaj (fon)	Teljesítmény (20%)	Max. olvasási seb. (MB/s)	Max. írási seb. (MB/s)	Elérési idő (ms)	Elérési idő (10%)	Kapacitás (GB)	Cache (MB)	Interfész	Forgási sebesség (rpm)
1	Samsung SpinPoint M5S (HM250JI)	83	16 000 Ft	60 Ft	kiváló	64	3,0	100	1,2	87	47,3	47,0	80	14,5	250	8	SATA 150	5400
2	WD Scorpio (WD2500BEVS)	83	16 000 Ft	64 Ft	jó	64	3,0	100	1,2	82	44,2	44,4	87	13,4	250	8	SATA 150	5400
3	WD Scorpio (WD3200BEVT)	83	20 000 Ft	67 Ft	jó	63	3,1	95	1,2	89	48,7	48,5	90	13	320	8	SATA 300	5400
4	Toshiba MK3252GSX	83	26 000 Ft	88 Ft	gyenge	75	2,6	84	1,4	93	50,9	50,6	80	14,5	320	8	SATA 300	5400
5	Hitachi 5K160 (HTS541616J9A)	82	13 000 Ft	69 Ft	jó	100	2,1	78	1,6	69	38,3	36,3	81	14,9	160	8	UDMA 100	5400
6	Samsung SpinPoint M5S (HM320JI)	82	20 000 Ft	63 Ft	kiváló	64	3,0	93	1,3	93	51,6	49,9	78	14,2	320	8	SATA 300	5400
7	Samsung SpinPoint M80 (HM160JC)	82	12 000 Ft	78 Ft	közepes	98	2,1	75	1,7	66	35,9	35,5	85	13,8	160	8	UDMA 133	5400
ÚJ 8	Fujitsu Hornet J100H (MHX2300BT)	82	26 000 Ft	93 Ft	gyenge	92	2,2	83	1,4	67	36,6	36,5	84	13,9	300	8	SATA 150	4200
9	Samsung SpinPoint M80 (HM160JI)	80	12 000 Ft	81 Ft	közepes	79	2,2	93	1,4	63	34,7	34,2	81	14,2	160	8	SATA 150	5400
10	Toshiba MK2546GSX	80	18 000 Ft	76 Ft	közepes	74	2,5	80	1,4	81	43,1	44,6	77	15,1	250	8	SATA 300	5400

Fujitsu Hornet J100H

Sebessége miatt különleges, ám mérési eredményei alapján átlagos modell, ehhez képest kissé drága.

Összpontszám: 82 pont (8. hely)
Tájékoztató ár: 26 000 Ft

Merevlemez (PATA)

Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	1 GB ára	Ár/érték	Teljesítmény (40%)	Max. olvasási seb. (MB/s)	Max. írási seb. (MB/s)	Elérési idő (ms)	Elérési idő (10%)	Zaj (10%)	Működési zaj (fon)	Energiaigény (10%)	Max. fogyasztás (W)	Kapacitás (GB)	Cache (MB)	Interfész	Forgási sebesség (rpm)
1	Samsung SpinPoint P120 (SP2514N)	92	14 000 Ft	56 Ft	közepes	100	57,2	58,8	93	14,0	86	3,5	65	9,1	250	8	UDMA 133	7200
2	Hitachi Deskstar T7K250 (HDT722525DLAT80)	92	13 000 Ft	48 Ft	jó	84	53,5	43,5	100	12,8	91	2,7	94	6,4	250	8	UDMA 133	7200
3	Hitachi Deskstar T7K500 (HDT725050VLAT80)	91	18 000 Ft	36 Ft	kiváló	92	63,4	42,9	99	13,1	86	2,9	62	10,8	500	8	UDMA 133	7200
4	Hitachi Deskstar T7K500 (HDT725025VLAT80)	90	11 000 Ft	44 Ft	jó	82	51,4	43,9	100	12,8	100	2,9	76	9,8	250	8	UDMA 133	7200
5	Western Digital Caviar SE (WD3200JB)	88	18 000 Ft	56 Ft	közepes	93	54,2	53,7	93	13,5	63	3,4	70	8,9	320	8	UDMA 100	7200
6	Seagate Barracuda 7200.10 (ST3500630A)	84	18 000 Ft	38 Ft	jó	92	61,3	45,1	82	14,8	82	3,3	65	9,8	500	16	UDMA 100	7200
7	Seagate Barracuda 7200.10 (ST3750640A)	84	40 000 Ft	59 Ft	közepes	93	63,1	45,3	81	14,9	86	2,9	61	9,5	750	16	UDMA 100	7200
8	Samsung SpinPoint T133 (HD400LD)	84	17 000 Ft	43 Ft	jó	89	61,2	41,5	85	15,4	81	2,8	65	9,3	400	8	UDMA 100	7200
9	Samsung SpinPoint P120 (SP2014N)	83	14 000 Ft	53 Ft	közepes	80	46,1	46,6	93	14,0	72	2,7	68	9,1	200	8	UDMA 133	7200
10	Western Digital Caviar SE (WD2500JB)	80	15 000 Ft	60 Ft	gyenge	83	45,9	50,9	81	15,0	59	4,1	81	9,5	250	8	UDMA 100	7200

Hitachi Deskstar T7K500

A sorozat HDT725050VLAT80 modellje kiválóan ötvözi a nagy tárterületet a jó sebességgel, és a kedvező árral.

Összpontszám: 91 pont (3. hely)
Tájékoztató ár: 18 000 Ft

Merevlemez (SATA)

Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	1 GB ára	Ár/érték	Teljesítmény (40%)	Max. olvasási seb. (MB/s)	Max. írási seb. (MB/s)	Elérési idő (ms)	Elérési idő (10%)	Zaj (10%)	Működési zaj (fon)	Energiaigény (10%)	Max. fogyasztás (W)	Kapacitás (GB)	Cache (MB)	Interfész	Forgási sebesség (rpm)
1	Western Digital VelociRaptor (WD3000GLFS)	90	55 000 Ft	183 Ft	gyenge	100	101,2	101,6	100	7	57	3,4	83	5,0	300	16	SATA 300	10000
2	Seagate Barracuda 7200.10 (ST3250410AS)	76	10 500 Ft	42 Ft	közepes	87	88,6	88,3	51	13,5	96	1,5	68	6,1	250	16	SATA 300	7200
3	Seagate Barracuda 7200.11 (ST3320613AS)	76	14 500 Ft	45 Ft	közepes	94	95,3	95,1	32	20,2	96	1,5	92	4,5	320	16	SATA 300	7200
4	Seagate Barracuda 7200.10 (ST3250310AS)	74	11 000 Ft	44 Ft	közepes	87	88,9	88,4	51	13,5	90	1,5	63	6,6	250	8	SATA 300	7200
5	Samsung SpinPoint F1 (HD103UJ)	71	29 000 Ft	29 Ft	kiváló	92	93,5	94,1	52	13,6	62	2,4	63	6,6	1000	32	SATA 300	7200
6	Seagate Barracuda 7200.11 (ST3750330AS)	71	26 000 Ft	35 Ft	jó	81	79,9	83,4	51	13,4	88	1,9	55	7,5	750	32	SATA 300	7200
7	Maxtor DiamondMax 22 (STM3500320AS)	70	14 000 Ft	28 Ft	kiváló	88	89,8	89,4	54	12,6	60	2,7	61	6,7	500	32	SATA 300	7200
ÚJ 8	Hitachi P7K500 (HDP725050GLA360)	69	12 500 Ft	25 Ft	kiváló	77	78,8	78,2	39	17	100	1,3	65	6,4	500	16	SATA 300	7200
9	Western Digital Caviar SE16 (WD7500AAKS)	66	26 000 Ft	35 Ft	jó	86	86,7	87,0	56	12	48	2,6	48	8,7	750	16	SATA 300	7200
10	Seagate Barracuda 7200.11 (ST31000340AS)	66	36 000 Ft	36 Ft	jó	84	84,8	84,6	55	12,8	52	2,6	53	7,7	1000	32	SATA 300	7200

Hitachi P7K500

Hagyományosnak tűnő SATA egység, extra halk működéssel, amiért cserébe keresési ideje elmarad az átlagtól.

Összpontszám: 69 pont (8. hely)
Tájékoztató ár: 12 500 Ft

Nyomtató (Mono lézernyomtató)

Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Képminőség (35%)	Sebesség (30%)	Felszereltség (10%)	Ergonómia (5%)	Működési zaj (dB(A))	Készenléti fogyasztás (W)	Névleges sebesség (ppm)	Felbontás (dpi)	Kétoldalas nyomtatás	USB csatoló	Párhuzamos csatoló	LAN kapcsolat	Tároló kapacitása
1	Lexmark E450dn	90	145 000 Ft	gyenge	88	98	100	94	52	9,4	33	1200×1200	+	+	+	+	250
2	Lexmark E350d	89	56 000 Ft	jó	96	100	86	94	52	7,7	33	1200×1200	+	+	+	-	250
3	Oki B4600n	89	96 000 Ft	közepes	95	91	86	94	53	6,9	26	1200×600	-	+	+	+	250
4	Samsung ML-3471ND	89	92 000 Ft	közepes	97	85	75	88	52	6,4	33	1200×1200	+	+	+	+	300
5	Oki B4600	88	68 000 Ft	jó	95	91	82	94	53	6,9	26	1200×600	-	+	+	-	250
6	HP LaserJet P3005	88	104 000 Ft	közepes	99	82	82	100	65	8,3	33	1200×1200	-	+	+	-	600
7	Konica Minlota Pagepro 4650EN	88	160 000 Ft	gyenge	90	95	86	94	54	17,1	34	1200×1200	+	+	+	+	700
8	Brother HL-5270DN	87	70 000 Ft	jó	91	91	86	100	53	7,3	28	1200×1200	+	+	+	+	300
9	Brother HL-5250DN	87	65 000 Ft	jó	99	80	86	100	53	7,1	28	1200×1200	+	+	+	+	250
10	HP LaserJet P2014	86	42 000 Ft	kiváló	96	95	54	94	63	5,9	23	1200×1200	-	+	+	-	300

Konica Minolta Pagepro 4650EN

Remekül kialakított, gyors, csöndes, sokoldalú, ám igencsak energiaéhes készülék, kissé ijesztő árcédulával.

Összpontszám: 88 pont (7. hely)
Tájékoztató ár: 160 000 Ft

Csúcskategória (100–90 pont) | Felső kategória (89–75 pont) | Középkategória (74–60 pont) | Nem ajánlott (60 pont alatt)

Nyomtató (színes lézer, A4)

Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Nyomtatási költség (30%)	Képminőség (20%)	Nyomtatási sebesség (20%)	Felszereltség (20%)	Ergonómia (10%)	Készenléti fogyasztás (W)	Működési zaj (fon)	Névleges seb. (ff/szines) (ppm)	Kétoldalas nyomtatás	USB csatoló	Párhuzamos csatoló	LAN kapcsolat	Lapadagoló kapacitása
1	Epson AcuLaser C3800DN	90	220 000 Ft	gyenge	97	84	88	100	71	28,4	9,2	25/20	+	+	-	+	700
2	Oki C5950n	89	130 000 Ft	jó	90	100	93	92	44	21,8	13,9	32/26	-	+	-	+	400
3	Epson AcuLaser C3800N	88	170 000 Ft	közepes	97	84	88	92	71	28,4	9,2	25/20	-	+	-	+	700
4	Oki C5900n	88	185 000 Ft	közepes	98	100	92	80	45	25,2	15,2	32/26	-	+	-	+	400
5	Canon i-Sensys LBP 5300	87	175 000 Ft	közepes	88	96	96	94	30	39,1	11,4	21/21	+	+	-	+	350
6	Oki C5800n	86	145 000 Ft	jó	97	95	92	80	35	20,6	15,2	32/26	-	+	-	+	400
7	Dell 3110cn	85	140 000 Ft	jó	91	70	100	76	78	17,5	9,2	30/17	-	+	+	+	400
8	Oki C5650n	85	105 000 Ft	kiváló	90	97	83	88	48	19,3	12,6	32/22	-	+	-	+	400
9	Konica Minolta magicolor 5450	84	230 000 Ft	gyenge	84	84	96	84	52	38,3	12,0	25/25	-	+	+	+	600
10	Xerox Phaser 6180DN	83	150 000 Ft	közepes	91	71	81	94	70	17,4	9,2	25/20	+	+	+	+	400

Epson AcuLaser C3800DN

Minden izében kiváló nyomtató, elfogadható áron, ám kissé zajos, és csak „manuális" kétoldalas másolásra képes.

Összpontszám: 90 pont (1. hely)
Tájékoztató ár: 220 000 Ft

Okostelefon

Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Kezelhetőség (25%)	Kommunikáció (25%)	Multimédia (30%)	Adatkezelés (20%)	Tömeg	Kommunikáció	Kijelző mérete (pixel)	Kamera (Mpixel)	Java	Adatátvitel
1	Nokia E90 Communicator	95	115 000 Ft	gyenge	87	100	100	90	215 g	Négysávos, GPRS, EDGE, UMTS	800×352	3,1	+	WLAN, Bluetooth, IR, USB
2	Nokia N95 8GB	93	90 000 Ft	közepes	88	96	95	93	132 g	Négysávos, GPRS, EDGE, UMTS	240×320	5	+	WLAN, Bluetooth, IR, USB
3	Nokia N82	91	75 000 Ft	közepes	85	96	93	87	116 g	Négysávos, GPRS, EDGE, UMTS	240×320	5	+	WLAN, Bluetooth, IR, USB
4	Samsung SGH-i780	90	100 000 Ft	gyenge	100	99	71	96	122 g	Háromsávos, GPRS, EDGE, UMTS	320×320	1,9	+	WLAN, Bluetooth, USB
5	Nokia E61i	90	62 000 Ft	jó	88	97	78	100	149 g	Négysávos, GPRS, EDGE, UMTS	320×240	1,9	+	WLAN, Bluetooth, IR, USB
6	Nokia N95	89	75 000 Ft	közepes	84	96	86	92	121 g	Négysávos, GPRS, EDGE, UMTS	240×320	5	+	WLAN, Bluetooth, USB
7	HTC Tytn II	89	125 000 Ft	gyenge	85	93	87	92	189 g	Négysávos, GPRS, EDGE, UMTS	240×320	3,1	+	WLAN, Bluetooth, USB
8	Nokia E51	88	45 000 Ft	kiváló	90	93	80	93	100 g	Négysávos, GPRS, EDGE, UMTS	240×320	1,9	+	WLAN, Bluetooth, IR, USB
9	Sony Ericsson P1i	88	60 000 Ft	jó	91	91	80	93	129 g	Háromsávos, GPRS, EDGE, UMTS	240×320	3,1	+	WLAN, Bluetooth, IR, USB
10	Nokia N93i	88	105 000 Ft	közepes	84	97	85	85	164 g	Háromsávos, GPRS, EDGE, UMTS	240×320	3,1	+	WLAN, Bluetooth, IR, USB

Samsung SGH-i780

Kiemelkedően jó PDA-mobil kombináció, ehhez mértem magas áron, ám multimédiás képességein még van mit csiszolni.

Összpontszám: 90 pont (4. hely)
Tájékoztató ár: 100 000 Ft

Monitor (19" TFT)

Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Képminőség (50%)	Legnagyobb kontraszt	Fényerő	Válaszidő (teljes)	Ergonómia (25%)	Energiafelvétel (10%)	Max. fogyasztás	Felszereltség (10%)	Felbontás	Panelfajta	VGA	DVI
ÚJ 1	Eizo FlexScan S1932SH	95	105 000 Ft	gyenge	95	862:1	268 cd/m²	7 ms	100	87	32 W	90	1280×1024	S-PVA	1	1
2	Eizo FlexScan S1931SH	89	93 000 Ft	közepes	100	1087:1	238 cd/m²	8 ms	69	82	34 W	87	1280×1024	S-PVA	1	1
3	Eizo FlexScan S1911	88	70 000 Ft	jó	93	921:1	248 cd/m²	3 ms	85	80	35 W	85	1280×1024	TN + Film	1	1
4	Samsung SnycMaster 940ux	87	63 000 Ft	jó	83	795:1	242 cd/m²	15 ms	100	84	34 W	82	1280×1024	TN + Film	1	1
5	Philips 190P7ES	87	70 000 Ft	közepes	87	705:1	190 cd/m²	13 ms	85	87	32 W	87	1280×1024	S-IPS	1	1
6	ViewSonic VG930m	84	56 000 Ft	jó	85	786:1	214 cd/m²	10 ms	87	97	29 W	69	1280×1024	TN + Film	1	1
7	Samsung SyncMaster 971P	84	95 000 Ft	gyenge	94	1509:1	210 cd/m²	8 ms	68	85	33 W	78	1280×1024	S-PVA	-	1
8	Belinea 1975 S1	84	54 000 Ft	kiváló	94	954:1	234 cd/m²	2 ms	69	76	37 W	84	1280×1024	TN + Film	1	1
9	BenQ FP93GX+	82	60 000 Ft	jó	91	851:1	243 cd/m²	2 ms	69	90	31 W	69	1280×1024	TN + Film	1	1
10	Captiva E1903	71	40 000 Ft	kiváló	77	510:1	258 cd/m²	15 ms	47	100	28 W	73	1280×1024	TN + Film	1	-

Eizo FlexScan S1932SH

Az eddigi listavezető, az Eizo FlexScan S1931 utóda, szintúgy S-PVA technológiával, kiváló képminőséggel és ergonómiával.

Összpontszám: 95 pont (1. hely)
Tájékoztató ár: 105 000 Ft

Monitor (22" TFT)

Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Képminőség (50%)	Legnagyobb kontraszt	Fényerő	Válaszidő	Ergonómia (25%)	Energiafelvétel (10%)	Max. fogyasztás	Felszereltség (10%)	Felbontás (dpi)	Panelfajta	VGA	DVI	HDMI
1	LG L227WT	86	72 990 Ft	jó	97	5095:1	307 cd/m²	3 ms	74	96	32 W	62	1680×1050	TN + Film	1	1	-
2	Asus PG221	83	105 000 Ft	közepes	89	1002:1	256 cd/m²	3 ms	78	65	48 W	94	1680×1050	TN + Film	1	1	-
3	Samsung SyncMaster 226BW	82	62 000 Ft	jó	89	1076:1	211 cd/m²	5 ms	71	89	35 W	72	1680×1050	TN + Film	1	1	-
4	Acer AL2223W	81	76 000 Ft	közepes	82	886:1	223 cd/m²	9 ms	89	79	39 W	72	1680×1050	TN + Film	1	1	-
5	Samsung SyncMaster 225BW	80	62 000 Ft	jó	80	786:1	240 cd/m²	14 ms	84	75	41 W	72	1680×1050	TN + Film	1	1	-
6	ViewSonic VX2255WMB	78	62 000 Ft	jó	81	755:1	249 cd/m²	15 ms	79	83	37 W	68	1680×1050	TN + Film	1	1	-
7	Zalman ZM-M220W	77	155 000 Ft	gyenge	79	974:1	242 cd/m²	12 ms	89	73	42 W	55	1680×1050	TN + Film	1	1	-
8	Asus VW222U	77	52 000 Ft	kiváló	85	1077:1	234 cd/m²	4 ms	69	75	41 W	66	1680×1050	TN + Film	1	1	-
9	Acer P223W	77	62 000 Ft	jó	86	694:1	221 cd/m²	13 ms	60	100	31 W	58	1680×1050	TN + Film	1	1	-
10	Hannspree XM verona	76	52 000 Ft	kiváló	92	624:1	214 cd/m²	2 ms	51	83	37 W	49	1680×1050	TN + Film	1	-	1

LG L227WT-PF

Kiemelkedően jó képminőségű, villámgyors szélesvászon TN+Film monitor, átlagos felszereltséggel, megfizethető áron.

Összpontszám: 86 pont (1. hely)
Tájékoztató ár: 72 990 Ft

A legjobb szoftverek

A legújabb és legjobb programok tesztjeink alapján. Listánkban megtalálhatja a megfelelő alkalmazásokat, legyen szüksége akár karbantartó-eszközökre, vagy irodai programcsomagra.

Szoftveres médialejátszók

Helyezés	Gyártó	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Info
1	Cyberlink	PowerDVD 8 Ultra	79	24 000 Ft	közepes	www.cyberlink.com
2	InterVideo	WinDVD 9 Plus Blu-ray	72	20 000 Ft	közepes	www.corel.hu
3	ArcSoft	TotalMedia Theater 2.1	64	15 000 Ft	jó	www.arcsoft.com
4	Ahead	Nero 8.3 + Blu-ray / HD DVD Video Plug-in	55	20 000 Ft	gyenge	www.nero.com

Ingyenes tisztítóeszközök

Helyezés	Gyártó	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Info
1	VS Revo Group	Revo Uninstaller 1.5	74	Freeware	-	www.revouninstaller.com
2	Piriform	CCleaner 2.05	64	Freeware	-	www.ccleaner.com
3	NirSoft	MyUninstaller 1.38	47	Freeware	-	www.nirsoft.net
4	Glarysoft	Glarysoft Absolute Uninstaller 2.5	37	Freeware	-	www.glarysoft.com
5	Romain Vallet	Safarp 0.5	23	Freeware	-	wistinga.online.fr/safarp

Biztonsági csomagok

Helyezés	Gyártó	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Info
1	Kaspersky	Kaspersky Internet Security 7.0	76	16 000 Ft	jó	www.kaspersky.hu
2	Symantec	Norton Internet Security 2008	75	11 000 Ft	kiváló	www.symantec.hu
3	G Data	G Data Internet Security 2008	65	54 euró	jó	www.gdata.de
4	F-Secure	F-Secure Internet Security 2008	61	15 000 Ft	közepes	www.f-secure.hu
5	BitDefender	BitDefender Internet Security 2008	60	10 000 Ft	kiváló	www.bitdefender.hu
6	Panda Security	Panda Internet Security 2008	55	13 000 Ft	közepes	www.pandasoftware.hu
7	Avira	Avira Premium Security Suite	52	40 euró	jó	www.avira.com

PDF-készítők

Helyezés	Gyártó	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Info
1	Nuance	PDF Create! 5	90	20 000 Ft	kiváló	www.nuance.com
2	Broadgun	pdfMachine 12	82	50 euró	jó	www.broadgun.com
3	Nuance	PDF Create! 4	81	12 000 Ft	jó	www.nuance.com
4	Avanquest	PDF Expert 5 Pro	71	35 euró	közepes	www.avanquest.com
5	Tracker	PDF-XChange Pro 4	72	50 euró	közepes	www.docu-track.com

PDF Create! 5

A Nuance alkalmazása elképesztő minőségben képes a PDF-ek készítésére, és gyorsabban is végzi a folyamatot, mint versenytársai. A legújabb változat beépített karakterfelismerőjével a korábban képalapú PDF-eket is képes kereshető dokumentummá alakítani.

Összpontszám: 90 pont (1. hely)
Tájékoztató ár: 20 000 Ft

Lemezkép-készítők

Helyezés	Gyártó	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Info
1	Avanquest	Perfect Image 11	91	50 euró	kiváló	www.avanquest.com
2	Symantec	Norton Ghost 14.0	89	16 000 Ft	jó	www.symantec.hu
3	O&O Software	O&O DiskImage 2 Professional	80	30 euró	jó	www.oo-software.com
4	Acronis	True Image 11 Home	78	14 000 Ft	közepes	eu.acronis.com
5	Paragon	Drive Backup 8.5 Personal	72	40 euró	gyenge	www.paragon-software.com

Norton Ghost 14.0

A legújabb Ghost betekintést enged a jövő adatbiztonsági megoldásaiba: ha komolyabb veszély tűnik fel az interneten, a program erről „értesülve" automatikusan is készít biztonsági mentést. A ThreatCon szolgáltatáshoz kapcsolódva a szoftver a felhasználót is figyelmezteti a veszélyekről.

Összpontszám: 89 pont (2. hely)
Tájékoztató ár: 16 000 Ft

Jelszó-széfek

Helyezés	Gyártó	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Info
1	AceBIT	Password Depot 3.2	92	30 euró	jó	www.password-depot.de
2	Dominik Reichl	KeePass 1.1	91	Freeware	kiváló	www.keepass.info
3	Steganos	Steganos Password-Manager 2007	77	40 euró	közepes	www.steganos.com
4	Zonelink	Sydatec Password Guard 2.5	44	30 euró	gyenge	www.zonelink.de
5	WIBU	CodeMeter Password Manager 3.2	41	Freeware	közepes	www.wibu.com

Irodai csomagok

Helyezés	Gyártó	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Info
1	Microsoft	Office 2007 Professional	92	160 000 Ft	gyenge	www.microsoft.hu
2	Corel	WordPerfect Office X3	80	93 500 Ft	közepes	www.corel.hu
3	Sun	StarOffice 8	78	32 000 Ft	jó	hu.sun.com
4	SoftMaker	SoftMaker Office 2008	70	70 euró	jó	www.softmaker.com

Képszerkesztők

Helyezés	Gyártó	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Info
1	Adobe	Photoshop CS3	94	180 000 Ft	gyenge	www.adobe.hu
2	Corel	Paint Shop Pro Photo X2	82	22 000 Ft	jó	www.corel.hu
3	Corel	Ulead PhotoImpact X3	80	10 000 Ft	kiváló	www.corel.hu
4	Adobe	Photoshop Elements 6	76	32 000 Ft	közepes	www.adobe.hu
5	Computerinsel	PhotoLine v13	75	70 euró	jó	www.pl32.com
6	Avanquest	Serif PhotoPlus 10	74	80 euró	közepes	www.serif.com

Csúcskategória (100–90 pont) | Felső kategória (89–75 pont) | Középkategória (74–60 pont) | Nem ajánlott (60 pont alatt)

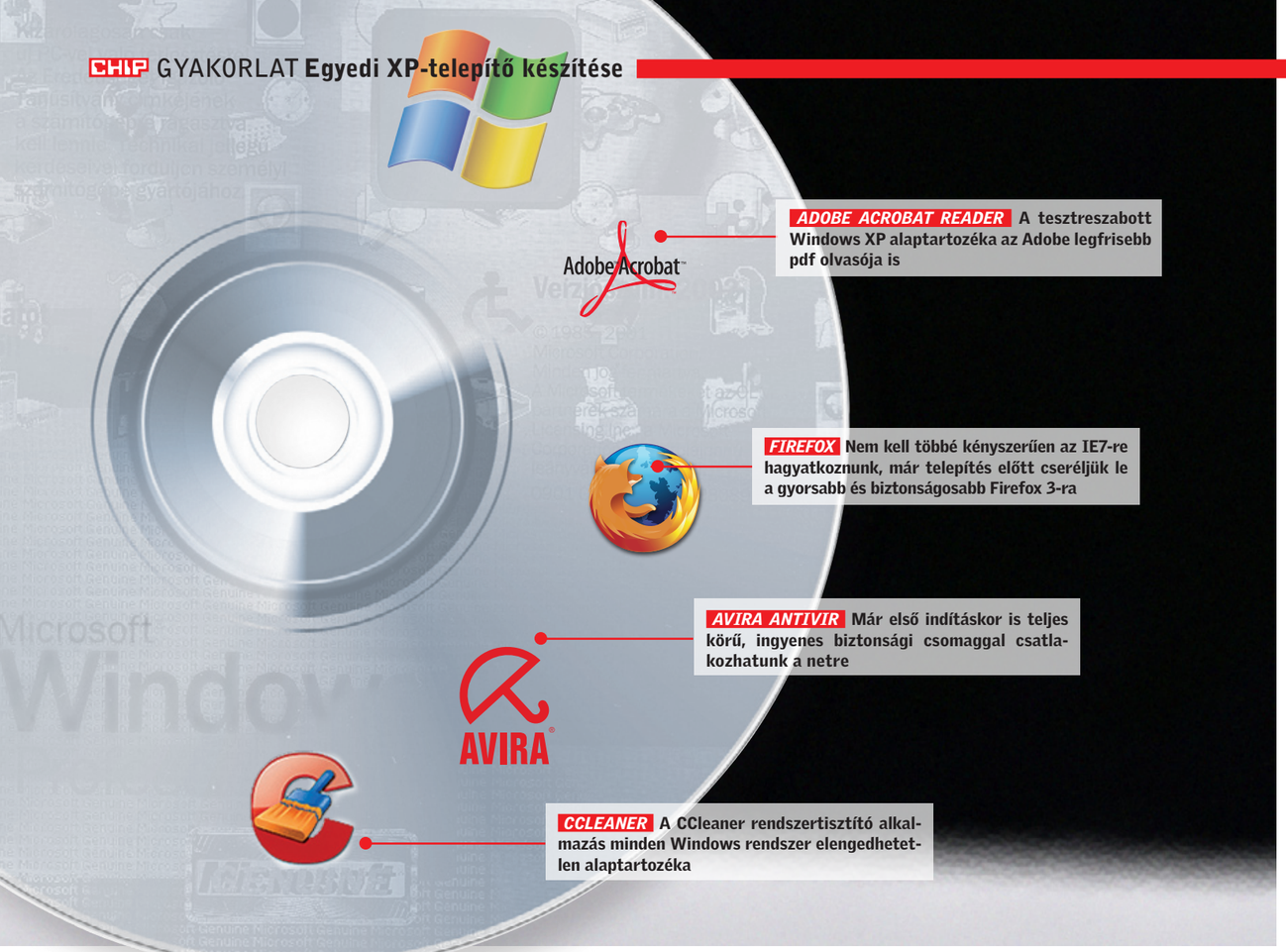

ADOBE ACROBAT READER A tesztreszabott Windows XP alaptartozéka az Adobe legfrisebb pdf olvasója is

FIREFOX Nem kell többé kényszerűen az IE7-re hagyatkoznunk, már telepítés előtt cseréljük le a gyorsabb és biztonságosabb Firefox 3-ra

AVIRA ANTIVIR Már első indításkor is teljes körű, ingyenes biztonsági csomaggal csatlakozhatunk a netre

CCLEANER A CCleaner rendszertisztító alkalmazás minden Windows rendszer elengedhetetlen alaptartozéka

Készítse el saját XP-jét

A Microsoft hibázott, ön ne tegye! Megmutatjuk, hogyan csomagolja a legjobb programokat és drivereket gyári XP telepítőjébe, hogy az végre egyedi és azonnal használható legyen. *Erdős Márton*

Ebben a cikkben

Javítócsomagok, programok integrálása
Driverek hozzáadása
Egykattintásos XP-telepítő
Szoftvercsomag lemezmellékletünkön

Létezik egy megoldás, ami minden PC-s szoftverproblémát megold, legyen az egy rossz szoftver, egy mindent elpusztító vírustámadás, vagy éppen egy folyton kékhalállal lerobbanó Windows XP – az operációs rendszer teljes újratelepítése. A telepítés során kiadott format c: parancs után a fájlok töredezettségével sem lesz gondunk – hiszen nem is lesznek fájlok. Megoldásként beszélni tehát egy teljes rendszer újratelepítésről meglehetősen erős túlzás.

Az XP telepítése sokáig tart, közben pedig mindvégig ott kell ülnünk gépünk előtt és mindenféle – többnyire érdektelen vagy éppen egyértelmű – kérdésekre válaszolni, begépelni a szériaszámot, és szorgosan kattintgatni a Tovább gombra. Persze ezzel még korántsincs vége a válogatott kínzások hosszú sorának, a munka nagyobb része még hátravan: programtelepítések, frissítés, beállítások – akár az egész napunk rámehet erre. Szerencsére azonban van egy másik, sokkal barátságosabb, ráadásul az előbbinél hatékonyabb megoldás is, ahol megkerülhetjük a Microsoft kegyetlen fejlesztői által kiagyalt kínzásokat, és előre felkészülhetünk a megpróbáltatásokra.

A CHIP segítségével most elkészítheti saját Windows XP telepítőlemezét, ami egyetlen kattintásra a rendszerrel együtt azonnal feltelepíti kedvenc programjait, a szükséges drivereket, és ráadásként még az XP testre szabását is előre elvégezheti.

1. LÉPÉS

Előkészítés

Programok, meghajtók, kiegészítők

A saját igényeinkhez igazított, egyedi Windows XP telepítő elkészítéséhez szükségünk lesz eredeti Windows XP telepítőlemezünkre, valamint a CHIP lemezmellékletére. Bármilyen Windows XP telepítőlemezt használhatunk: lehet javítócsomag nélküli, eredeti változat, SP1-es vagy SP2 is, ahogy a speciális, visszaállító lemezek is megfelelnek. Ebben a legutóbbi esetben azonban előbb vissza kell alakítanunk a gyárilag módosított telepítőt eredeti Microsoft Windows XP install lemezzé. Ehhez használjuk a szoftvercsomagból az XP-ISO-Builder nevű programot, ahol a főképernyő alsó részében található Convert Recovery Disc gombbal hívhatjuk elő a szükséges átalakító folyamatot. Végül készítsünk képfájlt, majd az ImgBurnnel írjuk ki egy üres CD-re.

Miután mindezzel megvagyunk, a lemezmellékletünkön lévő szoftvercsomagból telepítsük fel elsőként a .Net 2.0-s Microsoft szoftverkészletet, amire az nLitenak szüksége lesz a hibátlan futáshoz.

Ezt követően az nLite telepítése ugyan még angolul zajlik, ám az alapértelmezett teljes telepítés (Full Installation) esetén az ingyenes program már első induláskor magyar nyelven fogad. Itt adjuk meg a programnak az eredeti Windows XP telepítő CD-nket rejtő optikai meghajtónk betűjelét, valamint egy üres könyvtárat merevlemezünkön, ahová a módosított telepítő fájlok fognak átmásolódni. (Figyelem! Legalább 2 GB üres hely legyen ezen a meghajtón.) A következő ablakban az elvégzendő feladatokat választhatjuk ki – érdemes mindet bejelölni.

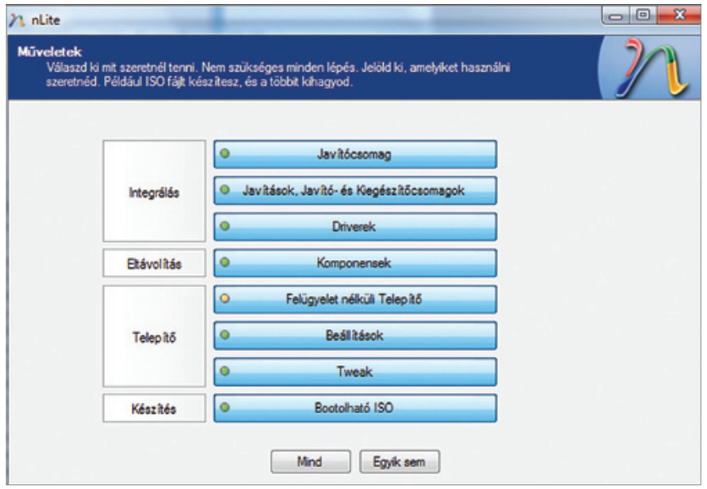

XP TESTRE SZABÁS NLITE-TAL Érdemes a négy kategóriából minden opciót kiválasztanunk, hogy teljes mértékben igényeinkhez igazíthassuk Windows XP telepítő CD-nket

Lemezmellékletünkön

- **nLite**
  Átalakítja az eredeti XP telepítő CD-t

30 HASZNOS ÉS INGYENES PROGRAM NLITE-hoz

- **Dotnetfx 2.0**
  Az nLite működéséhez
- **ImgBurn**
  Kész képfájl kiírásához
- **VirtualBox**
  Az elkészített telepítő tesztelésére
- **XP-ISO-Builder**
  Gyári helyreállító lemezből XP-telepítő
- **USB_Multiboot**
  XP-telepítés USB kulcsról
- **Windows XP SP3 HUN**
  Magyar SP3 javítócsomag

Programok a DVD-n

2. LÉPÉS

Telepítő CD készítése

Driverek, szoftverek integrálása

Elsőként a megfelelő javítócsomagot kell integrálnunk az eredeti, elavult Windows XP telepítőjébe. Ezzel elkerülhetjük azt a bosszantó és meglehetősen időrabló folyamatot, hogy első telepítés után az XP még nagyjából 2-3 órán keresztül a frissítések telepítésére hivatkozva megakadályozza új rendszerünk használatát.

A legutolsó, hivatalosan megjelent szervizpakk a Windows XP-hez az SP3-as, aminek magyar változatát DVD mellékletünkön is megtalálhatják. Az nLite-ban kattintsunk a *Válassz* gombra, majd jelöljük ki a CHIP DVD-n található *WindowsXP-KB936929-SP3-x86-HUN.exe* fájlt. Az integrálás eltart egy darabig, de korántsem rabolja el annyi időnket, mintha ugyanezt a friss rendszer első indításakor kéne megtennünk.

Az egyik legérdekesebb rész a *Javítások, Javító- és kiegészítő csomagok integrálása*, ahol szinte bármilyen programot integrálhatunk Windows XP telepítőnkbe. Ennek rengeteg előnye van, így például az oprendszer telepítése után nem kell egyesével feltelepítenünk kedvenc programjainkat, azok már eleve, szériatartozékként a rendszer részei. Vírusirtó esetén ez eleve extra védelmet is nyújt, és már a szűz rendszert is védi a külső támadásoktól. Programcsomagunkban összesen 30 ingyenes, gyakran használt segédprogramot és alkalmazást találnak, a vírusirtótól, az Adobe Readeren, kodekeken és Firefox böngészőn át egészen a Gimp képszerkesztőig. Ha pedig valamelyik alkalmazás mégsem kéne a telepített rendszerre, később eltávolíthatjuk a Windows XP-ből – például a beépített Revo Uninstaller segítségével.

A következő lépésben a szoftvereknél és a frissítéseknél is fontosabb következik, méghozzá a driverek telepítése. Elkészíthetjük azt az álomrendszert, ami gépünkre telepítve azonnal felismeri a hálózati kártyát, nagyfelbontásba kapcsolja a monitort, megszólal a hangkártya és akár nyomtatónk, lapolvasónk, webkameránk is azonnal rendelkezésünkre áll. Ehhez nem kell egyebet tennünk, csak letölteni a legfrissebb, stabil meghajtóprogramokat gépünk hardverelemeihez, avagy lemezmellékletünk állandó driver rovatából →

összegyűjteni a számunkra szükséges szoftvereket, és egyesével külön-külön könyvtárakba kitömöríteni őket.

Sok hardvertelepítő készlet egyetlen exe fájlban érkezik, ám ezek csupán tömörített fájlok, amiket például a winrar segítségével könnyedén kibonthatunk. Amennyiben ez nem sikerül, mint például az ATI Radeon videokártyák meghajtó programjai esetében, indítsuk el gépünkön a telepítőt, jegyezzük fel, hová tömöríti ki a fájlokat, majd a következő lépésnél szakítsuk meg a telepítést. Ha ezzel megvagyunk, lépjünk vissza az nLite-ba, ahol ezt az elérési utat használhatjuk forrásnak, mivel a telepítő nem törölte az ideiglenes könyvtárat. Ha minden szükséges meghajtó programot kicsomagoltunk külön könyvtárakba, az nLite *Driverek* lépésénél kattintsunk a *Beillesztés* gombra, majd jelöljük ki az adott driver könyvtárában található inf fájlt. Az esetek nagy többségében ezt az információs fájlt oemsetup.inf-ként találjuk meg, de néha csak oem.inf-nek nevezik. Ne aggódjunk amiatt, hogy rossz inf fájllal tönkretesszük készülő Windows XP telepítőnket: az nLite jelzi, ha valami probléma akad a driver integrálásával.

Figyelem! Egy könyvtárból csak egy inf fájlt jelöljünk ki. A beillesztések után még ne töröljük azonnal az ideiglenes fájlokat, majd csak a teljes integrálási folyamat és az ISO fájlkészítés végeztével.

A *Komponensek* „kigyomlálását” a *Kompatibilitás*-sal kezdjük. Ha itt bepipáljuk az adott területet, az nLite figyelmeztet, amikor olyan komponenst távolítunk el az XP telepítőből, amire előző választásunk szerint mégis szükségünk lehet. A komponensek eltávolításával csökken a rendszer mérete, de ha például a modemtámogatást letiltjuk, az XP többé nem fogja felismerni a modemeket.

A *Komponensek*-nél érdemes végigböngésznünk az összes csoportot, így rengeteg, számunkra tökéletesen felesleges, soha sem használt szolgáltatás és program (mint például régi Windows Messenger, Szalagos meghajtók, nem használt nyelvek, Windows Túra stb.) eleve nem kerül telepítésre az XP installálása során – vagyis csökken a helyigény, és gyorsabb lehet a rendszer.

Felejtse el a CD-t! XP-telepítés USB kulcsról

CD-ről telepíteni lassú, körülményes és a nagy méret miatt ma már nem minden gép alaptartozéka az optikai egység. A CHIP bemutatja, hogyan varázsolja egyedi XP-jét USB kulcsról indíthatóvá.

1. Felkészülés

Kis flopiegységet ma már nagyítóval sem találni a fejlett gépekben, és hasonló tendencia mutatkozik az optikai egységek terén is (bár itt a HD-s Blu-raynek és a holografikus tárolásnak még van jó néhány éve). Ma minden asztali és nagyobb méretű notebook alapvető része egy DVD-író, ám a netbookokban már nincsen optikai egység, ahogy a kisméretű, asztali nettopok esetén is mellőznünk kell a CD/DVD lemezeket.

Az USB tárolóról indítható XP telepítőhöz szükségünk lesz a frissen, nLitetal elkészített Windows XP telepítő CD-re, valamint egy megfelelő kapacitású USB kulcsra. A flashmemóriás tároló kiválasztásánál érdemes a sebességet is szem előtt tartani: minél jobb az olvasási teljesítmény, annál gyorsabban pörög le az installálás.

Az XP telepítővel „fűszerezett” USB kulcs készítéséhez szükség lesz még a szoftvercsomagunkban található USB_MultiBoot_10.zip fájlra, aminek tartalmát tömörítsük ki merevlemezünkre.

2. Átalakítás CD-ről USB-re

Az USB Multiboot csomag rengeteg apró szoftvert rejt magában, amiket egy USB_MultiBoot_10.cmd indítható parancsfájl fog össze. (Figyelem! Az elkészítéshez rendszergazdai jogokra van szükségünk.) Indítsuk el a telepítőt, majd az első, információs képernyő átlépése után nyomjuk meg a P gombot. APeToUSB programmal az alapbeállítások megtartása mellett formattáljuk le USB kulcsunkat, hogy az rendszertelepítő indítására is alkalmas legyen (tesztünkben a program 2 GB-osnál nagyobb USB tárolót is tökéletesen kezelt). Amint ezzel végeztünk, egy újabb menübe jutunk, ahol az 1-es gombbal adjuk meg forrásnak frissen elkészített XP telepítő CD-nket, 2-essel jelöljük ki célnak USB kulcsunkat, majd a 3-as gombbal készítsük el a Windows XP-s USB kulcsot.

3. Telepítés USB-ről

USB-s XP-telepítésnél a CD változathoz hasonlóan kell eljárni: PC-nk elsődlegesként az USB kulcsról induljon, valamint az induláskor megjelenő menüben a leírtak szerint járjunk el. Elsőként az 1-es menüvel indítsuk a telepítőt, majd a két újraindításnál a 2-es pontot jelöljük ki (ez az alapértelmezett) és csak akkor távolítsuk el az USB kulcsot, ha rendszerünk már mindent feltelepített, és eljutottunk az első bejelentkezéshez. Ellenkező esetben újra kell kezdenünk a telepítést.

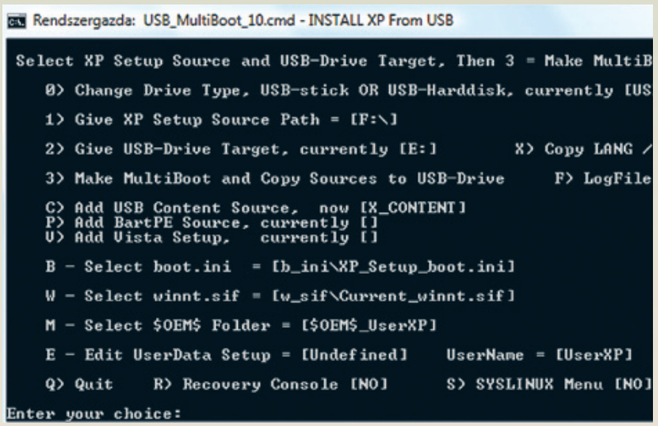

XP-TELEPÍTŐ USB-RE Ne ijedjünk meg a parancssortól, csak néhány gombnyomásra van szükség, a többit az automatizált USB Multiboot elkészíti

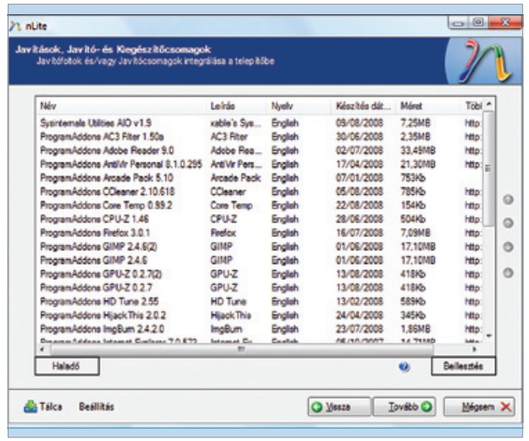

PROGRAMOK BEÉPÍTÉSE Szoftvercsomagunkban több mint 30 hasznos és ingyenes segédprogramot talál felkészítve az nLite-ba való integráláshoz

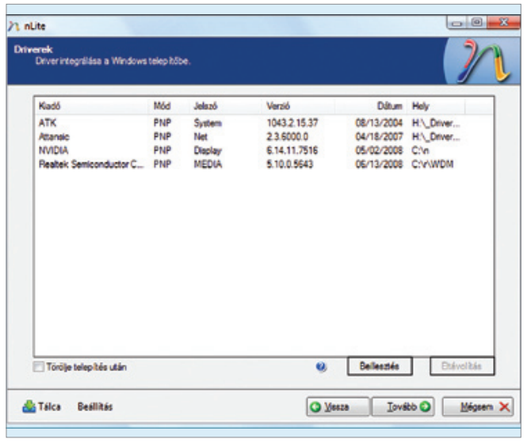

DRIVEREK INTEGRÁLÁSA Bármilyen meghajtó szoftvert hozzáadhatunk az XP telepítőjéhez, így installálás után már ezekkel sem kell vesződnünk

3. LÉPÉS

Tesztkörök saját XP CD-vel

Beállítások, képfájl írása, tesztelés

A telepítő CD már tartalmazza a számunkra fontos programokat, drivereket, frissítéseket, de a telepítés még mindig rengeteg kérdéssel bombázza a felhasználót. Válaszoljuk meg e kérdéseket már most a Felügyelet nélküli telepítő beállításainál.

Az *Általános* fülön a legfontosabb információkat adhatjuk meg. Itt válasszuk ki a telepítés módját: *Felügyelet nélküli* vagy *Rejtett* módot érdemes választani (a kérdőjelre kattintva részletes, magyar segítséget kapunk). A különböző beállítások mind magukért beszélnek: a *Számítógép típusá*-t *Automatikus*-ra állítsuk, és ha tényleg nem szeretnénk a telepítésnél ott ülni, adjuk meg a CD kulcsot is, valamint az összes fülön töltsük ki a felhasználóhoz, valamint a régióhoz tartozó beállításokat. Ha valamit alapértelmezetten vagy üresen hagyunk, a telepítő le fog állni a megfelelő résznél. Így több gépre is telepíthető, rugalmasabb lemezt készíthetünk, ugyanakkor értelemszerűen a felügyelet nélküli, teljesen automatizált installálási folyamatról le kell mondanunk.

A *Tovább* után speciális módosításokat végezhetünk az XP alapbeállításain, így például megnövelhetjük az alapértelmezetten csupán 10 TCP/IP kapcsolatok számát, vagy felgyorsíthatjuk a telepítést a grafikus felület lekapcsolásával.

A *Tweak* pont magáért beszél: itt mindazon opciókat megtaláljuk, amiket a Windows XP telepítése után nagyítóval kell keresnünk, vagy éppen egy külön programra van szükségünk módosításukhoz. Olyan finombeállításokat találunk itt, mint például az asztalra kerülő ikonok listája, mérete, vagy a Vezérlőpult alapnézete, milyen vizuális effektek legyenek alapértelmezettek, és itt szabhatjuk igényeinkhez a Sajátgépet, a Media Playert, az Internet Explorert, a Tálcát vagy éppen a Vezérlőpultot. Érdemes erre időt szánni, mert elég mindössze egyszer elvégeznünk ezt, és Windowsunk ezután már minden telepítésnél tudni fogja, mire van szükségünk. A válogatást nagyban segíti az ablak alján megjelenő magyar segítség.

Ezzel végeztünk is a saját Windows XP CD készítésével, nincs más hátra, mint megvárni, amíg az nLite elkészíti a telepítő fájlokat és belefésüli az általunk kijelölt alkalmazásokat, illetve drivereket. Amint ezzel megvagyunk, készítsük el az indítólemezhez szükséges képfájlt az *ISO Fájl* gombra kattintva.

Figyelem! Amennyiben sok extra programot és drivert csomagoltunk XP-nkhez, előfordulhat, hogy a képfájl nagy mérete miatt a CD helyett DVD-re kell kiírnunk a telepítőt. Ezt legegyszerűbben az ImgBurnnel tehetjük meg, ám előbb még próbáljuk ki egy virtuális gépen, milyen is lett egyedi Windows XP telepítőnk.

A VirtualBoxban hozzunk létre egy új, Windows XP típusú gépet, állítsunk be merevlemezt és minden szükséges vezérlőt, valamint CD/DVD-ROM-nak állítsuk be a frissen elkészült képfájlt. Ha a telepített virtuális rendszeren bármelyik alkalmazással, vagy beállítással gondunk akad, visszaléphetünk az nLite-ba, és kijavíthatjuk a hibát – az előző munkánkat megjegyezte a program, így másodszorra, a módosítás után csupán az ISO képfájl újraépítését kell kivárnunk.

Az nLite – noha nem hivatalos eszköz – a Microsoft dolgozói által elfogadott és sokszor ajánlott alkalmazás. Könnyedén el lehet vele rontani a telepítő CD-t annyira, hogy az semmilyen gépre ne települjön (például egymással ütköző driverek, rosszul csomagolt programok, hibás beállítások stb.), ám ha a CHIP útmutatója szerint járunk el, egy, az eredetinél sokkal jobb és hasznosabb telepítőkészletet kapunk. Ezzel felszerelkezve a mindezidáig kínszenvedésként ismert újratelepítés néhány kattintással, 1-2 óra alatt elintézhető rutinfeladattá szelídül.

Még ha nem is csomagolunk bele extra szoftvereket vagy éppen drivereket, a megfelelő javítócsomagok és Microsoft segédprogramok integrálásával, valamint a Felügyelet nélküli telepítés beállításával több órával lerövidíthetjük a Windows XP telepítését. ■

10 dolog, amit ne tegyen Windowsával

Létezik 10 olyan kínzás, amit soha nem bocsájt meg használójának a Windows, sőt! Megmutatjuk, melyek ezek a merényletek, és azt is, hogyan javíthatja meg őket. *Erdős Márton*

Ebben a cikkben

Registry-tisztogatás szakszerűen
100%-os PC-biztonság
Szoftvercsomag a lemezmellékleten
Kísérletezés kockázat nélkül

Nem állt szándékában bármi rosszat tenni gépével: csupán néhány programot érdekesnek talált, rábólintott a telepítésre, hogy megkapja, amit az ígéretekben olvasott: régi felvételeinek digitalizálását egyetlen kattintással, rendszertuningolást egyszerűen és képeinek összerendezését. És mit kapott cserébe? A Windowst mintha megmérgezték volna: megmagyarázhatatlan hibaüzenetekkel dobálózik, megszokott programjaink többé nem válaszolnak, PC-nk erőforrásai megtizedelődtek, a végén pedig már az elindulás sem akar összejönni. Az egyetlen megoldás: a Windows újratelepítése. Segítségünkkel megelőzheti a katasztrófát, megmentheti PC-jét, és megmenekülhet az újratelepítéstől. Ehhez minden szükséges eszközt megtalál lemezmellékletünkön.

Programok: Elvesztett egyensúly

Kétségtelen, hogy egy újonnan telepített Windows XP gyors és stabil, de van egy gyenge pontja: szolgáltatások terén nem kényezteti el a felhasználót. Az *Out of the box* instant élmény a Windows XP-vel kimerül annyiban, hogy levelezhetünk, böngészhetjük az internetet (egy fapados böngészővel), és kikapcsolódásként még egy aknakeresőt is elindíthatunk, de ennél többet ne várjunk. Sem kép- vagy videoszerkesztés, sem irodai, sem biztonsági szoftverek, sem pedig játékok nincsenek az alapfelszerelésben. Persze a Windows XP-hez készült a legtöbb ingyenes és fizetős szoftver, ám ha vad telepítgetésbe kezdünk, PC-nk hamarosan használhatatlanul lelassul, és akár a törülközőt is bedobja. Ez pedig többnyire a hatalmas registry miatt lehetséges, ami egész rendszerünk gerince is egyben. Egy dolog tehát biztos: szabaduljunk meg a nem használt programoktól és a hulladékszoftverektől. Ez általában nem nehéz, egyszerűen elindítjuk a *Vezérlőpult/Programok telepítése és törlése* szolgáltatását, igen ám, de mi van olyankor, ha nincsen, vagy lefagy az adott program eltávolítója?

Megoldás: A Revo Uninstaller beszél magyarul, ingyenes, és tökéletesen eltakarítja gépünkről a nemkívánatos szoftvereket. A programnak egy hordozható változatát is megtalálják lemezmellékletünkön, ami még telepítést sem igényel, elég az exe fájlra kattintani, és máris indulhat a tisztogatás. Érdemes kipróbálni néhány egyéb program hordozható változatát is, így például az OpenOffice is elérhető ilyen formában (*http://portableapps.com/apps/office/openoffice_portable*). Ennek előnye, hogy míg az eredeti telepítéssel hatezer új bejegyzés kerül registrynkbe, addig a hordozható változat – miközben funkcionalitásban megegyezik eredetijével – hozzá sem ér oprendszerünk rendszerleíró adatbázisához. A *www.portableapps.com* oldalon még számtalan ingyenes programot letölthetünk, és ezeket akár USB tárolónkról is futtathatjuk bármelyik gépen. Erre jó példa a lemezmellékletünkre is felkerült bármikor hasznos Gimp képszerkesztő, aminek hordozható változatával kétezer registrybejegyzést „úszunk meg”. Aki pedig sokallná a registrybejegyzések nagy számát: a Microsoft Office csomag 45 ezer új sort ad a registryhez.

Autostart: fogyókúrán az XP

Valljuk be őszintén: a legtöbb felhasználó lusta. Éppen ezért úgy állítják be programjaikat, hogy azok a Windows indulásakor automatikusan rajtoljanak el. A Windows betöltődésekor indul a Messenger, a Skype, a levelező kliens, a webböngésző és remélhetőleg valami védelmi szoftver is. A probléma: ezek ugyan még látható programok, mellettük azonban rengeteg olyan „láthatatlan” program is húzza az induláshoz szükséges időt, amelyeket nem is láthatunk viszont tálcaikon képében. Az automatikus indítást a Windowsban többféleképpen is meg lehet oldani, így létezik Indítópult, registrybejegyzés is indíthat programot, és akár szolgáltatás formájában is elrajtolhat egy-egy rejtett alkalmazás. Ezek közt sok olyan akad, amire mindenképpen szükségünk van már indulástól kezdve, így nem érdemes kiirtani az antivírus programot vagy a tűzfalat, ám akadnak olyanok is szép számmal, amelyekre semmi szükségünk sincsen – hát szabaduljunk meg tőlük!

Megoldás: Az olyan segédekre, mint például a QuickTime Player gyorsindítója, vagy az Adobe-Updater semmi szükségünk induláskor, ezért takarítsuk ki őket. Persze nem ajánlatos puszta kézzel nekiesni a registrynek vagy a szolgáltatásoknak, érdemesebb egy erre a feladatra specializálódott, ingyenes programot segítségül hívnunk programcsomagunkból. A Startup Inspectorral gyerekjáték a feleslegesen induló programok kiszűrése, a program ráadásul még segítséget is nyújt abban, hogy melyik program felesleges, és melyik az, amelyikhez jobb, ha inkább nem nyúlunk. Aki ennél részletesebben szeretné megvizsgálni, egy-egy program miért és honnan indul, valamint milyen bejegyzéseket helyezett el a registryben, használja az Autoruns programot. A szükségtelen programokat egyszerűen deaktiváljuk azzal, hogy a bejegyzés elől elvesszük a kijelölést.

Szolgáltatások: kézifékek kiengedése

Ezek a tisztogató programok kiváló eszközök, ám a fent említett felesleges szolgáltatások nagy részét nem képesek kiszűrni. Erre alkalmas a Windows beépített segédje, amit a *Start menü/Futtatás* ablakában az msconfig begépelésével indíthatunk.

Megoldás: Az msconfig parancsra induló rendszerkonfigurációs menüben a *Szolgáltatások* fülön találjuk az összes ilyen alkalmazást, valamint nevük mellett azt is, melyik indul automatikusan, és melyik van éppen leállítva. Hogy tisztább legyen a kép, jelöljük be *Az összes Microsoft-szolgáltatás elrejtése* opciót, majd az ily módon megkurtított listából válogassuk ki a számunkra szükségtelen szolgáltatásokat, és vegyük el nevük mellől a bejelöléseket. Ha nem vagyunk biztosak benne, milyen szolgáltatást készülünk éppen deaktiválni, előbb keressünk rá a fájl nevére egy internetes keresővel.

Driverek: le a makacskodókkal

Idővel megszaporodnak Windowsunkban a driverek. Lecseréljük nyomtatónkat egy újra, kölcsön kapunk egy videokamerát vagy egy headsetet – persze használat után a már →

RENDSZERÜNK BETEGET JELENT **Rengeteg oka lehet a hibaüzeneteknek: megtelt merevlemez, vírus, hibás fájlok, rosszul megírt szoftverek. Megmutatjuk, hogyan tegye rendbe gépét, hogy elbúcsúzhasson ezektől az üzenetektől**

felesleges driverek rendszerünkben maradnak. Az is előfordulhat, hogy régi szkennerünkre lenne szükségünk, de nem vagyunk biztosak benne, a neten elérhető driverek közül melyiket telepítsük, ezért szépen, ábécésorrendben mindegyiket felpakoljuk. A rengeteg felesleges driver pedig előbb-utóbb megfojtja Windowsunkat, a sok driver menthetetlenül összeakad egymással, aminek csak kékképernyő a vége és a végén az elkeseredett újratelepítés.

Megoldás: Minél előbb meg kell szabadulnunk tőlük. Elsőként azonban készítsünk biztonsági mentést meghajtóprogramjainkról. Lemezmellékletünkön található a DriverMax ingyenes (regisztráció szükséges) alkalmazás, ami kiválóan alkalmas erre a feladatra.

Ezután következhet a régi, elrejtett driverek felkutatása. Ehhez a *Start menü/Vezérlőpult/Rendszer* (vagy kategórianézetnél *Nyomtatók és más hardverek/Rendszer*) pontot indítsuk el, majd a *Speciális/Környezeti változóknál a Rendszerváltozók/Új* gombra kattintva hozzunk létre egy új bejegyzést *devmgr_show_nonpresent_devices* névvel és *1* értékkel. Ezt az ablakot OK gombbal bezárva a *Hardver* fülön az *Eszközkezelő* menüpontra kattintsunk, majd a *Nézet* elnevezésű legördülő menüben válasszuk a *Rejtett eszközök megjelenítése* opciót, így azokat a drivereket is láthatjuk, amelyek már feleslegessé váltak.

Vigyázat! Ne töröljünk véglegesen minden éppen használaton kívüli drivert. Például a fényképezőgép meghajtó programja éppen nem szükséges, de amint csatlakoztatni fogjuk az eszközt, ismét szükségünk lesz a driverre.

Merevlemez: hulljon a férgese

A zenei gyűjtemény és a rengeteg házi videó hatalmas tárterületet foglalnak el, ám ezek mellett olyan nem kívánatos fájlok is fellelhetők merevlemezeinken, amik teljesen szükségtelenek. Ne is törjük rajta a fejünket, szabaduljunk meg minél hamarabb a szeméttől: böngésző gyorsítótár, cookiek, ideiglenes szerkesztési fájlrészletek és feleslegessé vált biztonsági másolatok foglalják az értékes tárterületet.

Megoldás: CCleaner a tökéletes eszköz egy alapos nagytakarításhoz. Felkutatja háttértárunkat a felesleges fájlok után, majd egyetlen gombnyomásunkra el is tünteti őket a rendszerből. Az eredmény több

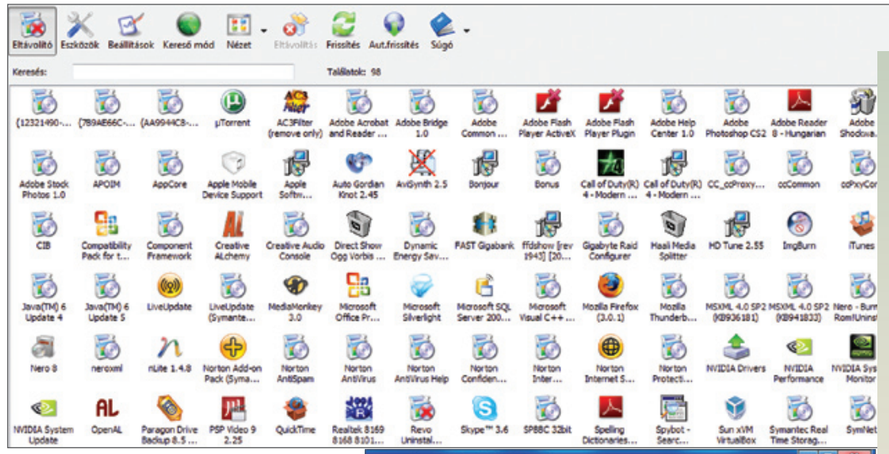

INTSEN BÚCSÚT A PROGRAMKÁOSZNAK **A nem használt programok megbénítják a Windowst. A Revo Uninstallerrel nyomok nélkül eltakaríthatjuk gépünkről a felesleget**

GB-nyi üres tárhely – mindössze néhány kattintással. Ha pedig végeztünk a takarítással, és a Revo Uninstallerrel a felesleges programoktól is megszabadultunk, következhet egy kiadós töredezettségmentesítés a Disk Defraggal (lemezmellékletünkön megtalálja), hogy Windowsunk újra hangsebességgel száguldjon.

Vigyázat! Indítás előtt alaposan nézzük át a CCleaner beállításait, hogy mit jelöltünk feleslegesnek. Például a Mozilla Firefox előzőleg begépelt URL-jei, vagy a letöltések előzményei még lehet, hogy hasznosak lehetnek. Ha valamit szeretnénk megőrizni, vegyük le a pipát az adott bejegyzés elől.

Fontok: csakis a hasznos maradhat

Jó fontokra szükség van, mindenképpen ragaszkodjunk hozzájuk. Ez azonban csak egy egészen kis része a gépünket ellepő fontoknak. A rengeteg képeslap, üdvözlőkártya és dokumentumformázás miatt több csomagnyi fontot is felpakoltunk gépünkre, ám ha ezekre már nincsen szükségünk, takarítsuk el a felesleget, mivel a túl sok font is lassítja gépünket. A Windows ugyanis megpróbálja a fontokat rendszerinduláskor a memóriába feltölteni, és a rengeteg, kismeretű fájl a végén lassítja a gép indulását, és komoly mennyiségű értékes memóriamennyiséget köt le – feleslegesen.

Vigyázat! A Windows rendszerfontokat mindenképpen őrizzük meg. E fontok listáját itt találhatjuk: *http://www.microsoft.com/typography*. A C:\Windows\Fonts könyvtárban található többi font nagy részét az Office telepítette, esetleg egy másik szövegszerkesztő, vagy éppen egy lapolvasó. Ezek már nem annyira fontosak, ha nem használjuk, megválhatunk a felesleges változatoktól. Ez azonban időrabló feladat, de van más mód is.

Megoldás: Használjuk a FontExplorer X-et (*www.linotype.com*), amivel mindezt sokkal egyszerűbben és gyorsabban elvégezhetjük. Egy tipp: a *View* menüben aktiváljuk a *WYSIWYG Font list* opciót, így a program azonnal meg is jeleníti a font neve mellett a kinézetét is.

Vírusok: esélyük sincs a kártevőknek

Az egész olyan gyorsan történik: a weboldal egy olyan kodeket kér a videó lejátszásához, ami éppen még nincsen gépünkön, de persze felajánlja az egykattintásos telepítést. Ez az egyetlen kattintás azonban nemcsak

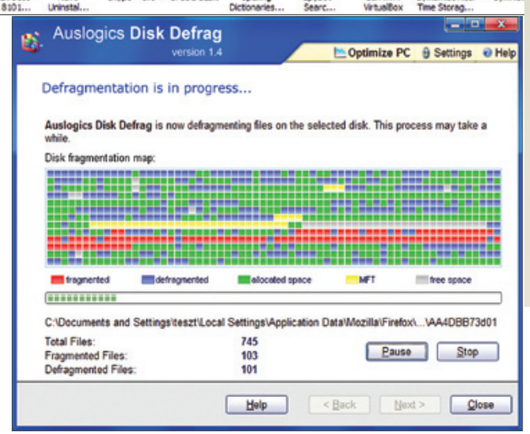

VÉGRE RENDET VAN **A Disk Defrag rendbe szedi töredezetten tárolt fájljainkat. A defragmentálás után rendszerünk és programjaink is gyorsabban indulnak**

Virtualizáció: Telepítés mellékhatások nélkül

Új programokat, operációs rendszereket kipróbálni és megismerni fontos és hasznos, de a kísérletezgetésben nem érdemes feláldozni stabil, belakott rendszerünket – szerencsére van megoldás, méghozzá a virtualizáció. A virtuális operációs rendszer 100%-osan kockázatmentes, így ha valamit elrontunk, bármikor újrakezdhetjük, vagy akár egy korábbi állapotra is visszaléphetünk anélkül, hogy adatainkat a legkisebb veszélynek is kitennénk. Amire szükségünk van, az egy virtuális PC, ami ingyenes, így a kísérletezgetés nemcsak hogy veszélytelen, még pénzünkbe sem kerül.

A magyarul beszélő VirtualBox telepítése és beállítása sem igényel nagy szakértelmet, ám ha mégis elakadnánk, a súgó azonnal a segítségünkre siet. A VirtualBoxszal tetszőleges számú operációs rendszert telepíthetünk, ráadásul a program a Linux és Windows különböző változatain kívül minden ismert (OS/2, BSD stb.) rendszert támogat.

A virtuális gépnek egyetlen hátránya van: a szükséges erőforrásokat rendszerünktől vonja el, így fontos, hogy ne szórjuk két kézzel a VirtualBox számára felhasználható RAM-ot és tárhelyet, különben alap oprendszerünk könnyedén használhatatlanná válhat.

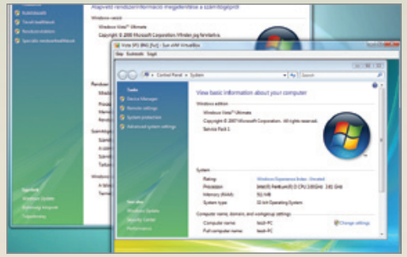

WINDOWS KÉTSZER **A VirtualBox segítségével számtalan rendszerünk lehet ingyen és kockázatmentesen**

ahhoz az 5-10 másodperces vicces videóhoz juttat minket, de egy kártevő is bejut gépünkre. Ha a vírusirtónk nincs bekapcsolva, nem naprakész, vagy egyszerűen csak nem ismeri fel a betörést, már meg is történt a baj – a védelem csődöt mondott, zöld utat kaptak a károkozók, és már csak idő kérdése, mikor jut be egy hacker, hogy eltulajdonítsa bankkártyaadatainkat.

Megoldás: Menjünk elébe a gondoknak, és már az első károkozó bejutását is akadályozzuk meg. A védelem alapköve egy naponta frissített vírusirtó, ami azonnal riaszt, ha egy ilyen alattomos támadás készül ellenünk, ugyanakkor böngészés közben nekünk is elővigyázatosabbnak kell lennünk, és csak a hivatalos helyről érkező kiterjesztéseket, kodekeket beengedni gépünkre. Ne nyissunk meg olyan levélmellékletet, amit nem vártunk, vagy gyanús neve és kiterjesztése van, ne telepítsünk ismeretlen kodekeket feleslegesen, és ne kattintsunk olyan linkekre, amik „túl sokat ígérnek túl kevés ellenszolgáltatásért". Ha egy fájlt szeretnénk az összes létező vírusirtóval megvizsgáltatni, mentsük le, de ne indítsuk el, hanem töltsük fel a *www.virustotal.com* oldalra, ahol virtuális környezetben, gépünktől távol történik a vizsgálat. Ha mégis bejutott valahogy a vírus, jöhetnek az eltávolító eszközök, mint például a Gmer, a HiJackThis és a Stinger, amelyek felkutatják és kíméletlenül kivégzik a rootkiteket és egyéb károkozókat.

Biztonság: kettő nem jobb egynél

A duplázott biztonsági intézkedések nem jelentik azt, hogy gépünk dupla védelmet kap – két vírusirtó érezhetően lelassítja gépünket (minden fájl kétszer lesz leellenőrizve), összeakad egymással, és rengeteg hibának a forrása lehet. Két tűzfal még ennél is rosszabb: nem engedik egymást az internetre, minden programot blokkolnak, és akár a felhasználót is megakadályozzák abban, hogy bármit is tegyen.

Megoldás: Elég egy vírusirtó, de az legyen tökéletes. Ha mégis feltelepítettünk volna egy másodikat, szabaduljunk meg tőle a Revo Uninstaller segítségével.

Vigyázat! A SpyBot vagy a szoftvercsomagban is megtalálható Stinger, Gmer stb. nem vírusirtók, hanem anti-spyware alkalmazások. Felismerik és kiszűrik az adatlopásra szakosodott kódot, weboldalt, de a vírusoktól nem védik PC-nket. A SpyBot tökéletesen megfér az ajánlott vírusirtó mellett. Ugyanakkor a SpyBot TeaTimer registryfigyelő szolgáltatása idegesítő kérdésekkel bombáz és lassít munkánkban, ezért telepítésnél deaktiváljuk ezt a funkciót.

Szoftver: legyünk mi a főnökök

Minden feladatra létezik teljes értékű ingyenes alternatív szoftver. Sajnos azonban közel sem az összes ingyenes program árul el magáról mindent, néha egy-egy adware bújik meg a csillogó páncél mögött. Ez lehet akár kémprogram, akár célzott hirdetések forrása, és még az adatlopás is elképzelhető. Sajnos olyan programba is csomagolnak kártékony kódokat, ami a leírás szerint éppen ezek eltávolítására szolgálna. Ha megtörtént a baj, és beengedtük e károkozókat, eltávolításuk meglehetősen nehéz feladat.

Megoldás: Mindig ellenőrizzük a letöltés forrását, és csak a felügyelt letöltő oldalakban bízzunk, mint például a *download.chip.eu/hu*. Ha nem vagyunk biztosak dolgunkban, keressünk rá a program nevére az interneten olyan szavakkal párosítva, mint a malware vagy spyware. Telepítés után érdemes a HiJackThist vagy a SpyBotot is lefuttatni. Érdemes a programok telepítésekor arra is figyelni, hogy sokszor egy ártatlan, de annál zavaróbb eszköztárat (toolbar) próbálnak „ránk sózni", ami böngészőnket terheli feleslegesen. Ilyen esetekben a Revo Uninstaller is nagy segítség lehet. Még egy hasznos szolgáltatás létezik, mégpedig a Windows beépített Automatikus rendszer-visszaállítási opciója. Telepítés előtt hozzunk létre egy visszaállítási pontot, és ha nem tetszik a szoftver, egyszerűen lépjünk vissza az előző állapotra.

Tuningolók: biztosítsuk rendszerünket

Rengeteg olyan szoftvert találhatunk, amelyek minden karbantartási feladatot levesznek a vállunkról, és akár egyetlen kattintásra tisztítanak, gyorsítanak, biztosítanak. Egészen addig, amíg rendeltetésszerűen működnek. Amint valami félresikerül, rengeteg gondot, és akár rendszerleállást képesek okozni.

Megoldás: Személyes adataink védelmében érdemes rendszeresen biztonsági mentést készíteni rendszerünkről. Erre kiválóan alkalmas az ingyenes DriveImage XML, ami a teljes partíciót elmenti. Ha valami félresikerül, egyszerűen vegyük elő az elmentett képfájlt, és minden újra a régi lesz. ■

Mindent tud a főnököm?

A modern kémeszközöknek köszönhetően főnökünk mindent tudhat rólunk, olvashatja leveleinket. A CHIP most megmutatja, hogyan bújhatunk el a kémek elől.

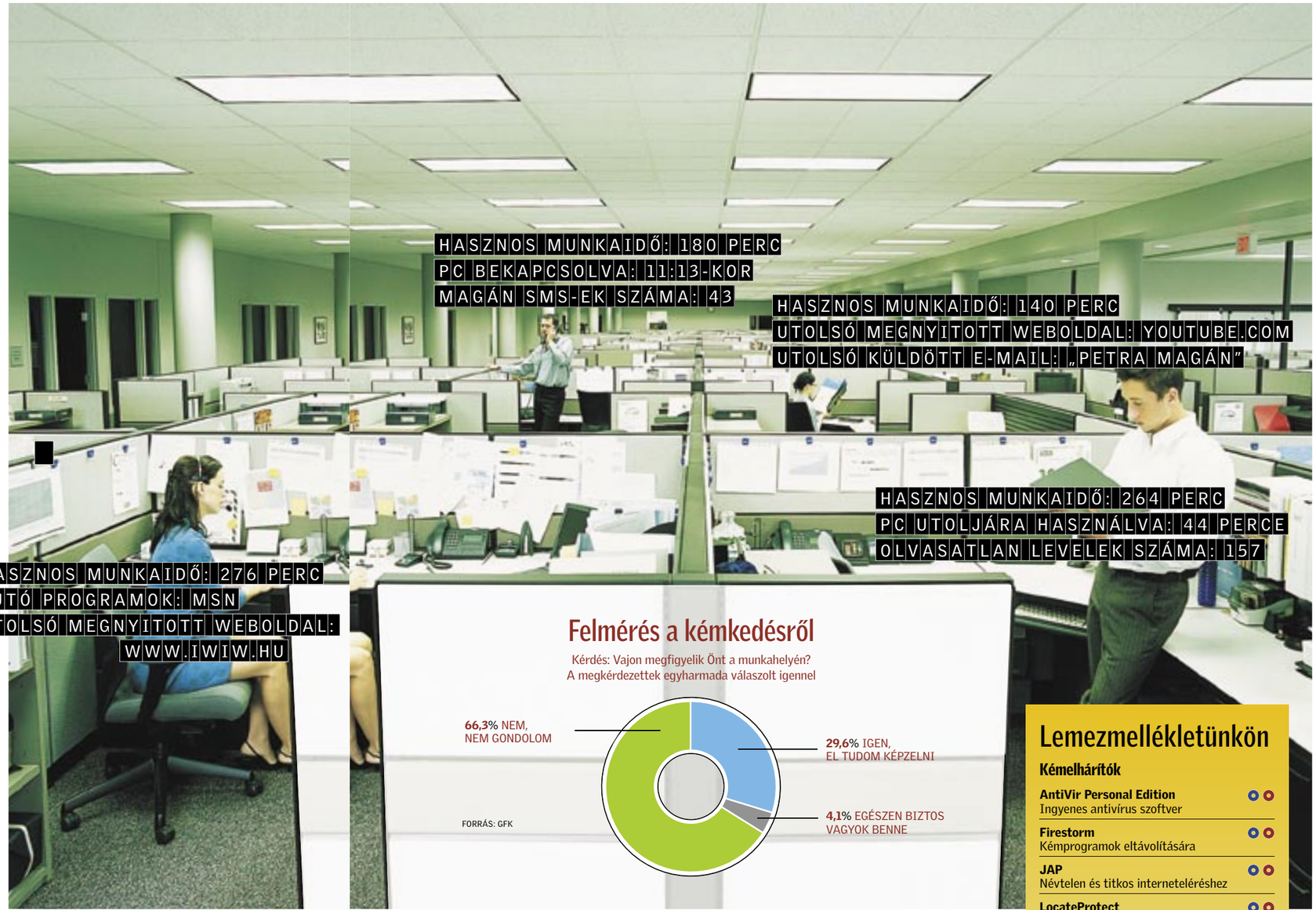

Ha főnökünk azért keres bennünket, hogy egy privát beszélgetésre invitáljon munkánkkal kapcsolatban, jobb, ha tudjuk: valószínűleg alaposan felkészült munkahelyi szokásainkból: tudja, mikor kezdtük, és mikor fejeztük be a munkát, milyen gyakran küldtünk privát üzeneteket, és mikor böngésztük az internetet a saját szórakoztatásunkra.

Ez a technológia nem számít újdonságnak: a szóban forgó monitorozószoftvert eredetileg a rendszergazdáknak fejlesztették ki, azzal a céllal, hogy távolról is elérhetővé váljanak a számítógépek.

Manapság ráadásul még egyszerűbb az ilyen megfigyelés-beavatkozás, hiszen a megfelelő eszközöket maguk az operációs rendszerek is tartalmazzák. A Windows XP-ben például a Távoli asztalt találhatjuk meg, a Vista pedig egy beépített kémközponttal érkezik, ami gyermekfelügyeleti eszköznek álcázza magát.

A FŐNÖK DOLGA

Kémprogramok rendelésre

Pár példa segítségével bemutatjuk, menynyire egyszerű dolga is van főnökünknek, ha kémkedni szeretne utánunk anélkül, hogy mi azt észrevennénk. Céljaihoz kiváló eszközt talál a Boss Everyware-ben *(www.bosseveryware.com)*. A program rejtetten fut, sem a Tálcán, sem a Feladatkezelőben nem jelenik meg, lebuktatni csak a Process Explorerhez hasonló speciális eszközökkel lehet. Ilyen jól általában csak a trójai programok és vírusok szoktak elrejtőzni.

A Boss Everyware nem az egyetlen kémprogram a piacon, amelynek már a neve is elárulja rendeltetését. Hasonlóan kitalálható funkciókkal rendelkezik a többi kémprogram is: Spector Pro, WinWhatWhere vagy éppen SpyAgent. A szoftverek ára 50 és 70 euró között mozog, és sokban nem is különböznek egymástól: általában képesek rögzíteni a leütött billentyűket, meghatározott időközökben képernyőmentést készíteni, valamint listát készíteni a telepített programokról és meglátogatott weboldalakról.

Ezen kémszoftverek telepítése semmivel sem bonyolultabb használatuknál. A munkahelyi leselkedők vagy ártatlannak tűnő EXE fájlként érkeznek levélmellékletbe rejtve, vagy egyszerűen a rendszergazda telepíti őket a hálózaton keresztül.

A Boss Everyware gyártójának ígérete szerint a kíváncsi főnökök minden érzékeny információt ellenőrizhetnek: mely internetoldalakat látogattuk meg, és mennyi időt töltöttünk rajtuk, hány privát levelet küldtünk a múlt héten, és így tovább. A programozók még ahhoz is hasznos tippeket adnak, hogy mi a teendő olyankor, ha egy kémprogram elleni szoftver esetleg felfedezné a kutatóeszközt: a gyártó weboldalán lépésekre bontva megtaláljuk az instrukciókat a legtöbb népszerű antivírusprogramhoz (persze ezeket a lépéseket a rendszergazdának a mi gépünkön kell elvégeznie, de ez egy vállalati belső hálózaton egyáltalán nem lehetetlen). A gyártók honlapjain néha egészen abszurd dolgokra is bukkanhatunk. A Spector Pro *(www.spectorsoft.de)* oldalán például egy hálás apa mond köszönetet azért, hogy tizenéves lánya összes tevékenységét, magánbeszélgetéseit is kikutathatta, és aztán a logok segítségével gyakorlatilag megzsarolhatta. Egy másik vásárló a szoftvernek köszönhetően alkalmazottainak 10 százalékától vált meg.

Vajon ezek a bizalmatlan apák és főnökök csak egyedi esetek lennének? Sajnos nem. Egy, a PriceWaterhouseCooper által elvégzett felmérés szerint Angliában a munkáltatók 85%-a kémkedik alkalmazottai után. Magyarországon a helyzet még messze nem ilyen rossz, amint az a GfK vizsgálatából is kiderül (lásd a fenti ábrát). És egyáltalán nem csak a →

Lemezmellékletünkön

Kémelhárítók

AntiVir Personal Edition (CD-n, DVD-n)
Ingyenes antivírus szoftver

Firestorm (CD-n, DVD-n)
Kémprogramok eltávolítására

JAP (CD-n, DVD-n)
Névtelen és titkos interneteléréshez

LocateProtect (CD-n, DVD-n)
Mobiltelefonos helyzetmeghatározás ellen

Spybot-S&D (CD-n, DVD-n)
Kémprogramok ellen

SpywareBlaster (CD-n, DVD-n)
Kémprogramok felderítésére

Spyware Terminator (CD-n, DVD-n)
A legtöbb kémprogram kikapcsolására

X-Ways Trace (CD-n, DVD-n)
Kiírja a böngészési előzményeket, szokásokat

Programok a CD-n DVD-n

technikai nehézségek miatt, hanem azért is, mert az eljárás törvénytelen, és ha az alkalmazottat a kémszoftver jelentésére hivatkozva bocsátják el, a munkaadó még a munkaügyi bíróságon is problémákra számíthat.

Magyarországon a megfigyelés önmagában nem tilos, leginkább a cég belső szabályzatának megfelelően lehet élni vele. Ha például a számítógépek magáncélra való felhasználása tilos, akkor ennek ellenőrzésére a vállalatnak joga van. A titkos megfigyelés azonban továbbra sincs engedélyezve, és ez alapján senkit sem le-het(ne) elbocsátani. Ennek megfelelően jó, ha minden alkalmazott tudja, miként védheti meg magát kíváncsi főnökétől. Amint az a CHIP-ből is kiderül: nem is olyan nehéz ez.

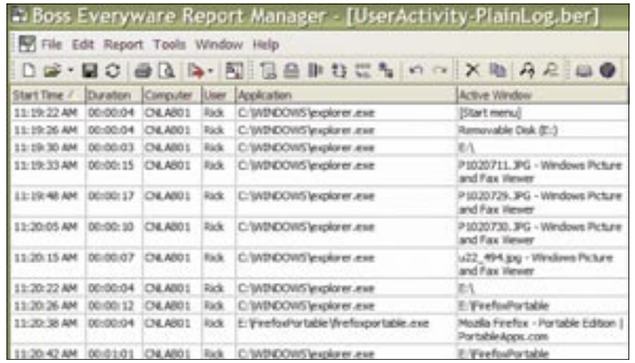

RÉSZLETES INFORMÁCIÓ **A Boss Everyware segítségével főnökünk kideríthe-ti, hogy milyen programokat futtattunk, mennyi ideig használtuk őket, stb.**

NE HAGYJUK MAGUNKAT

Védelmi eszközök

Úgy érezzük, hogy megfigyelnek bennünket, de nem szabad szoftvereket telepítenünk gépünkre? Semmi baj, hiszen sokszor a Windows Intéző is elég a szoftverek felismerésére – néha azonban speciális eszközökre is szükségünk lesz, amelyek ugyan ingyenesek, használatukhoz rendszergazdai jogokra lesz szükségünk. Figyelem: mielőtt kipróbálnánk e tippeket, ne feledjük, hogy a kémprogramok azt is megjegyzik, ha kutatunk utánuk.

A legegyszerűbb, ha a keresésre a billentyűzetet használjuk: a kémprogramok beállítási menüjét elérhetjük, ha ismerjük a hozzájuk tartozó billentyűkombinációt, amelyet főnökünk is használ. Ha szerencsénk van, ezt nem állította át még senki, és a fenti táblázat segítségével megtalálhatjuk a monitorozó szoftvert.

Általában a gépünkre került fájlok alapján is beazonosíthatjuk a megfigyelésre használt eszközöket. Erre remekül használható a Windows saját keresőfunkciója – győződjünk meg arról, hogy a rejtett fájlokat és mappákat is átnézi gépünk (a keresendő fájlokat szintén a fenti táblázatban találhatjuk meg).

INTERJÚ

„Megfigyelésre csak munkaeszköz esetében van lehetőség."

A CHIP Dr. Székely Katalin bírónőt, a Pest megyei munkaügyi bíróság elnökét kérdezte meg, hogy miként rendelkeznek a magyar törvények a munkahelyi megfigyelésről: mire van joga a munkáltatónak, és mire nincs?

A munkáltatónak a munkaviszony jellegéből adódóan ellenőrzési joga van, amely kiterjed arra is, hogy ellenőrizze, hogy a munkavállaló a részére biztosított eszközöket kizárólag munkavégzés céljára használja. Az ellenőrzési jog terjedelmét a Munka Törvénykönyve (Mt) és az egyéb, munkavégzésre vonatkozó szabályok pontosan nem határozzák meg, erre nincs is lehetőség, hiszen ez a munkakör jellegétől, és a rendelkezésre bocsátott eszközöktől függ.

Az ellenőrzési jog korlátja, hogy az ellenőrzés nem lehet olyan jellegű vagy mértékű, ami a munkavállaló személyiségi jogait, vagy emberi méltóságát sérti.

A számítógép-, az internethasználat, az e-mail forgalom személyes adatnak minősül, amelynek védelmét a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény biztosítja. Ez a törvény rendelkezik a fenti jogok korlátozásának lehetőségéről is, többek között, a foglalkozások gyakorlásával összefüggő fegyelmi és etikai vétségek, a munkajogi és munkavédelmi kötelezettségszegések megelőzése és feltárása céljából – beleértve minden esetben az ellenőrzést és a felügyeletet is.

Európai Unióban érvényes alapelv, hogy az ellenőrzés lehetőségéről előre kell tájékoztatást adni. Ennek megfelelően mindegyik esetre lehetséges a munkáltató ellenőrzési joga, ha erre vonatkozóan a felek a munkaszerződésben megállapodtak, vagy a munkáltatónál érvényben lévő kollektív szerződés vagy szabályzat így rendelkezik, és annak tartalmát a munkavállaló bizonyíthatóan megismerte.

Ami ezek közül kérdéses lehet, hogy elolvashatja-e a munkáltató a munkavállaló által küldött vagy fogadott leveleket. A főszabály, hogy a magánlevelet más személy nem olvashatja el.

A munkahelyről küldött, ill. fogadott levelek tekintetében azonban több álláspont is létezik:

1. Ha a kollektív szerződés vagy szabályzat előírja, hogy a munkáltató szerverén csak hivatalos levelezés bonyolítható, akkor minden levél hivatalosnak minősíthető, így a munkáltató minden levelet elolvashat.

2. Nincs konkrét előírás akkor, ha a címzésből egyértelműen megállapítható, hogy az magánlevél, a munkáltató nem olvashatja el, ha azonban ez nem egyértelmű, annak megállapítása céljából, hogy magán-, vagy hivatalos levél, beleolvashat.

Persze ennek ellenőrzése, és bizonyítása komoly nehézségekbe ütközik. Hazánkban csak rövid ideje terjedt el a munkahelyi számítógép-használat, ezért részletes jogi szabályozás, ill. egységes bírói gyakorlat még nincs.

ÍGY VEHETJÜK ÉSZRE A KÉMEKET

A kémprogramok nem verik nagy dobra jelenlétüket, de sokuk mégis hagy nyomot maga után.

Programnév	Árulkodó nyomok
007 Starr	Start | „Run" | „STARRCMD"
Boss Everyware	BECONFIG.EXE, BEWREP.EXE és RMBEW.EXE nevű fájlok
eBlaster	URLMKPL.DLL nevű állomány
Insight	ISGTCBHO.DLL nevű állomány
Orvell Monitoring	Hotkeys: Ctrl+Shift+Alt+O
Silent Watch	BORLNDMM.DLL, SVCOMSVC.DLL és SVCOMSC.EXE nevű fájlok
Spector Pro	SHMSWNMP.DLL és SHMSWNRC.DLL nevű állományok
WinWhatWhere	C:\Windows\System\OLBE könyvtárat hoz létre

Ha sikerült egy kémprogramra rábukkanni, akkor általában a vírusirtók meg is tudnak szabadulni tőle, ám ha ez nem lehetséges, akkor kézzel kell beavatkoznunk. A megfelelő lépéseket az interneten találjuk meg – csak írjuk be a program nevét és a *remove* szót a Google-ba.

KÖRKÖRÖS VÉDELEM

Segédeszközök

Az ingyenes Windows Defender sokkal többet tud, mint híre alapján gondolnánk, és kifejezetten jól használható kémprogramok elleni védekezésre. Bár nem képes felvenni a versenyt a profi vírusirtókkal, több olyan hasznos szolgáltatással rendelkezik, amelyek segítenek a megfigyelés elleni harcban.

Letöltéséhez (ha még nem lenne meg) látogassunk el a *www.microsoft.com/downloads* oldalra. Telepítése után a Defender már figyeli rendszerünket, és azonnal riaszt, ha gyanús dolgokat tapasztal. Mivel azonban egyik védelmi rendszer sem tökéletes, használjuk a Windows Defender egyik kevéssé ismert, de jól használható szolgáltatását, amelyet az *Eszközök|Szoftvertallózó* menüben találhatunk. Itt ellenőrizhetjük valamennyi, a Windows elindításakor automatikusan betöltődő programot. Kattintsunk rá bármelyik fájlnévre, és rögtön részletes információt kapunk a program könyvtáráról, a telepítés idejéről stb. Ha valamelyiket gyanúsnak találnánk, a *Letiltás* gomb segítségével ártalmatlanná tehetjük.

Ha biztosak vagyunk abban, hogy valamelyik program valójában egy kémszoftver, akkor törölhetjük is az *Eltávolítás* gomb segítségével. A *Jelenleg futó programok* alatt a *Feladatkezelő* egyszerűsített változatát találjuk, de a legjobb eszköz a kémprogramok felderítésére *A hálózathoz csatlakozó programok* listája, ahol a Defender valamennyi nyitott portot és a hozzájuk tartozó programokat is felsorolja. Ne siessünk még ez alapján előre, és ne töröljünk ki minden gyanús szoftvert – egyszerűen csak tiltsuk meg nekik a kommunikációt a *Bejövő kapcsolatok blokkolása* gomb segítségével (ez a Windows Tűzfal segítségével működik).

A Microsofttól ingyen letölthető *Process Explorer (http://technet.microsoft.com/en-us/sysinternals/bb896653.aspx)* szintén segíthet a gyanús eszközök felderítésében. Ez a program az összes futó folyamatot kilistázza, még akkor is, ha valamelyik megpróbálna a Feladatkezelő elől elrejtőzni.

Ha egy kilistázott folyamatot gyanúsnak találnánk, keressünk rá a nevére a Google-ban, és máris kiderül, miféle eszközről is van szó.

NÉVTELENÜL

Rejtőzzünk el!

Sokszor a cégeknél nem az egyes számítógépeken figyelik a megnyitott weboldalakat, hanem a központi átjárón vagy proxyn, amelyből szintén kideríthető, hogy ki és mit néz éppen. Ez ellen nyújt védelmet a JAP nevű szoftver, amely a Regensburgi Egyetemen és a Drezdai Műszaki Egyetemen futó An.On projekthez tartozó kliens.

A KÉM **Kémprogramjának segítségével főnökünk mindent ellenőrizhet egy web-oldalon keresztül**

Miközben egy közönséges internet-kapcsolat esetén az adatcsomagok egyetlen hozzáférésen keresztül futnak, a JAP az adatot sok apró csomagra bontja, és ezeket kódoltan, különböző útvonalakon keresztül küldi tovább. Az An.On legalább három szervert használ, mint „keverőproxyt" – ezeket a JAP kezelői minősítették biztonságosnak. Minden keverőproxy bonyolult algoritmus alapján dolgozik.

Mivel a proxyk egymással nem állnak kapcsolatban, az, hogy éppen melyikük milyen adatot kért le, nem deríthető fel. A biztonságos szörföléshez azonban pár beállítást még el kell végeznünk. Először is telepítsük a JAP kliensét a CHIP lemezmellékletéről. Használatához a JAVA Runtime-ra is szükség lesz, de ez is felkerül majd a lemezről.

A JAP kliens menüjében válasszunk ki egy anonimizáló szervert – ehhez pedig kattintsunk a *Services* menüre, majd válasszunk egyet a *Free mix cascades – CCC cascade* listából. Így már kicselezhetjük főnökünk kíváncsiságát. ■

A mobil mint kémeszköz

Megfelelő szoftverekkel a mobilon keresztül is megfigyelhetnek bennünket.

Ha céges telefont kapunk, akkor elképzelhető, hogy a FlexiSpy-hoz hasonló kémprogrammal együtt érkezik. A nevezett program elég barátságtalannak tűnik: minden létező adatot (SMS-ek, hívások ideje és hossza, névlisták) egy weboldalra küld, ahonnan aztán főnökeink nyugodtan csemegézhetnek, sőt, egyes esetekben még a telefon helyét is behatárolhatják.

Ha pedig szeretne belehallgatni egy-egy beszélgetésbe, azt is megteheti, anélkül, hogy mi ebből bármit észlelhetnénk! Védekezni ez ellen a megfigyelő-szoftver ellen legfeljebb víruskeresőkkel tudunk (például az Fsecure Mobile Antivirussal: www.f-secure.hu, 10 000 Ft).

Ha azt hinnénk, hogy az sms-ek és a napló törlésével megúszhatjuk a felelősségrevonást, nagyot tévedünk: főnökünknek (vagy féltékeny párunknak) csak a Cell Phone Spy Data Extractorra (www.brickhousesecurity.com, 95 euró) van szüksége, ami még a titkos kódokat és PIN számokat is kinyeri a készülékekből. Sajnos hatásos védekezés ez ellen nincs.

Még több teljesítmény a notebooknak

Leginkább egy benyugtatózott csigához hasonlít noteszgépünk teljesítménye, pedig nem is túl régen vettük? A CHIP által összeállított kúra ismét formába hozza rendszerét.

Ebben a cikkben

Tippek a nagyobb teljesítményhez
Vista helyett XP. Érdemes?
Hasznos programok
Hardverfejlesztés

Minden noteszgép-tulajdonos találkozhatott már a jelensséggel: hordozható számítógépünk sokkal lassabban dolgozik, mint új korában – ami nem is volt oly régen! A magyarázat egyszerű: idővel számtalan program és szolgáltatás kerül gépünkre, a registry növekszik, és ez mind visszafogja a száguldásban.

A javításra több lehetőségünk is van: újratelepíthetjük az egész rendszert – ami csak ideiglenes megoldásnak tekinthető – vagy fejleszthetjük a hardvert – ami pedig drága. Visszatérhetünk Vistáról XP-re, ami nem mindig egyszerű. És a negyedik lehetőség: a CHIP által összeállított fiatalító kúra, amely új életet lehel a noteszgépbe, egyes komponensek esetében akár 200 százalékos gyorsulást is eredményezve.

Teljesítmény: gyorsan, gyorsan!

Higgyék el: noteszgépük teljesítménye még mindig nagyon impozáns. Mind a lapkakészlet, mind a processzor a legújabb fejlesztésű modellek közé tartozik, így amikor megvettük, úgy is működött, ahogy egy csúcskategóriás gépnek kell. A világ azonban nem állt meg: a driverek fejlesztése is tovább folytatódott. A lapkakészletek teljesítményét akár 20 százalékkal is megnövelhetjük egy friss meghajtóprogrammal.

Ezt noteszgépünk esetében is biztosíthatjuk, ha megkeressük és telepítjük is a legújabb drivereket. A legtöbb notebookban Intel lapkakészlet dolgozik, az ehhez tartozó meghajtókat a www.intel.com oldalon találhatjuk meg – használjuk a keresőfunkciót a cég weboldalán.

Régi modellek esetében az XP a nyerő!

Június 30-ával a Microsoft beszűntette a Windows XP forgalmazását, és hivatalosan már csak a Vista érhető el. Sajnos egyéb hibák mellett a Vista annyira erőforrás-igényes, hogy a gyengébb számítógépeket elviselhetetlenül lassúvá teszi. Mivel a noteszgépeknél gyakran a hordozhatóság érdekében feláldozzák a teljesítményt, náluk ez még feltűnőbbé válhat.

Szinte minden notebook gyorsabban működik, ha XP-t telepítünk rá, ám mielőtt nekilátnánk az áttérésnek, ellenőrizzük, hogy gépünkhöz minden szükséges XP-s meghajtóprogram megtalálható-e. Néhány gyártó a honlapján kínálja ezeket, de az is előfordulhat, hogy csak hosszadalmas keresgéléssel tudunk rájuk bukkanni.

A legszerencsésebb helyzetben azok vannak, akiknek még van elfekvő XP-s licencük – ezt ugyanis most felhasználhatják, a többieknek sajnos várniuk kell, amíg az XP újra kapható lesz. A régebbi operációs rendszerrel szerencsés esetben gépünk akár kétszer gyorsabbá is válhat. Akiknek nincs XP-jük, azoknak várniuk kell a „Windows 7" megjelenésére – azt azonban csak a Microsoft tudja, hogy ez tényleg új operációs rendszer lesz-e, vagy csak a Vista valamilyen továbbfejlesztése új fájlrendszerrel és új kinézettel.

+100%
GRAFIKUS KÁRTYA
Jelenleg a grafikus teljesítmény javítására az egyetlen megoldás, ha Vistáról XP-re váltunk. Ám a vistás meghajtók fejlesztése még nem állt meg, minden újabb verzió nagyobb teljesítményt ígér.

+70%
RENDSZERTELJESÍTMÉNY
A legújabb meghajtóprogramok telepítésével javíthatjuk a lapkakészlet és a processzor teljesítményét. A legjobb ilyen csomagokat az Intel kínálja, de csak a Centrino-platformhoz.

+200%
HÁLÓZATI TELJESÍTMÉNY
Mivel a gyártók még mindig a 802.11n szabvány finomhangolásával foglalkoznak, a gyakori meghajtóprogram-frissítésekkel sokat javíthatunk a teljesítményen és a hatótávolságon.

Egy kis teljesítményugrást már rögtön a letöltés és telepítés után tapasztalhatunk, és az is elképzelhető, hogy pár új hardver is megjelenik az eszközkezelőben. Az Intel-alapú noteszgépek tulajdonosai továbbá le is tölthetik az Intel Application Accelerator nevű programot (*http://www.intel.com/support/chipsets/iaa/*), ami optimalizálja a memória- és merevlemez-hozzáféréseket, és tovább gyorsítja rendszerünket. Ha noteszgépünk SiS, ATI/AMD, NVIDIA vagy VIA lapkakészletet használ, akkor persze a megfelelő gyártó honlapján kell keresgélnünk az új meghajtókat – gyakran nem is egyet.

Sok esetben a lapkakészlet mellett az IDE, LAN, USB és hangkártyához tartozó meghajtókat külön kell beszereznünk, annak megfelelően, hogy éppen mi található meg notebookunkban. Ennek felderítésére jól használható eszköz a lemezmelléktelünkön is megtalálható SIW szoftver.

Grafika: folyamatos megjelenítést

Kevés dolog zavaróbb annál, mint amikor éppen a grafikus kártya gyengélkedik. Néha még egy egyszerű DivX-video lejátszására sem elegendő gépünk teljesítménye. Ezen szintén sokszor a legújabb meghajtóprogram letöltésével és telepítésével segíthetünk. Bár a Vista esetében sokat javult a helyzet, szakértőink véleménye szerint még 30-100%-nyi plusz teljesítmény lapul a GPU-kban, amit csak a maximálisan optimalizált driverekkel csikarhatunk ki.

A frissítés tehát kötelező a Vista-felhasználók számára. A fejlődés nem ilyen látványos az XP esetében, de még itt is érdemes telepíteni az új meghajtókat. Egyes esetekben még a külső csatlakozók (monitorok, projektorok felé) is jobban fognak működni.

Azok, akiknek problémáját a noteszgép- vagy a GPU-gyártó (ATI/AMD, SiS, NVIDIA, Intel) által biztosított frissítés nem oldja meg, sokszor jó tippeket kaphatnak egyes speciális weboldalakon. Az első hely, ahol érdemes szétnéznünk, az a *www.laptopvideo2go.com*, ahol módosított INF fájlokat is találhatunk, illetve olyan tuningeszközöket, amelyekkel elegánsan kikerülhetjük például a felbontásokkal kapcsolatos korlátozásokat.

DVD-írók: egyre sebesebben

Az optikai meghajtók képességeit firmware-frissítéssel javíthatjuk. Az írási sebességen persze nehéz változtatni, mivel →

ez nem igazán módosítható – a legnagyobb előnyt az új firmware-rel érkező új média-tábla jelenti, amelyben egyre több nyers lemezhez illeszkedő írási stratégia és sebességhatár található meg. Ez nemcsak a sebességet növeli, hanem az elrontott korongok számát is csökkentheti.

Persze nem minden gyártó kínál ilyen frissítéseket vagy meghajtókat, a felhasználó tehát jól teszi, ha az interneten keresgél. Jó kiindulási alap erre a *http://forum.rpc1.org* oldalon található fórum.

WLAN: gyors hálózatot

A legnagyobb fejlődést a WLAN adapter esetében érhetjük el. Annak ellenére, hogy a legtöbb noteszgép már 802.11n-es kártyával érkezik, maga a 802.11n szabvány még mindig nem véglegesített. Ennek megfelelően a gyártók folyamatosan csiszolgatják a meghajtókat, és az újabb és újabb verziók valóban érezhető sebességnövekedést hozhatnak. Ezeket azonban sokszor nem a notebook gyártójának a weboldalán találjuk meg, hanem a WLAN lapkák gyártójánál.

Először is, derítsük ki, hogy ki gyártotta noteszgépünk WLAN-adapterét! Ma leggyakrabban Atheros, Broadcom vagy Intel chipek kerülnek a gépekbe. Nyissuk meg az *Eszközkezelő*-t, kattintsunk a jobb egérgombbal a *WLAN adapter*-re, és válasszuk a *Tulajdonságok* menüpontot. A *Részletek* fül alatt egy legördíthető menüt találunk, amelyben meg kell keresnünk a gyártóra vonatkozó részt, ahol rögtön meg is leljük a keresett információt. Ez alapján már ellátogathatunk a megfelelő céges weboldalra, és letölthetjük az új meghajtókat.

Ha régebbi modellünkben még csak 802.11g-s adapter van, akkor is érdemes frissíteni, hiszen az új meghajtókkal biztonságunk is javul: sokszor előfordul, hogy az eddig csak WEP-képes kártya a jóval biztonságosabb WPA/WPA2-t is ismerni fogja a telepítés után.

Akkumulátor: még hosszabb üzemidő

Sajnos a közvetlenül az akkumulátort kezelő programokat csak a gyártók kínálatában találhatjuk meg, az univerzális megoldást kínáló segédeszközök pedig sokszor semmit sem érnek. Ám még mindig próbálkozhatunk az olyan sebesség- és feszültségállítási lehetőségeket kínáló programokkal, mint például a Notebook Hardware Control (NHC) vagy a CrystalCPUID. Ezekkel beállíthatjuk például azt, hogy kihasználtságtól függően milyen órajelen és milyen feszültséggel működjön a processzor, és ezzel jelentős mennyiségű energiát takaríthatunk meg. Az operációs rendszerrel együtt induló programok segítségével akár 50 százalékkal is megnövelhetjük gépünk üzemidejét (felhasználástól függően).

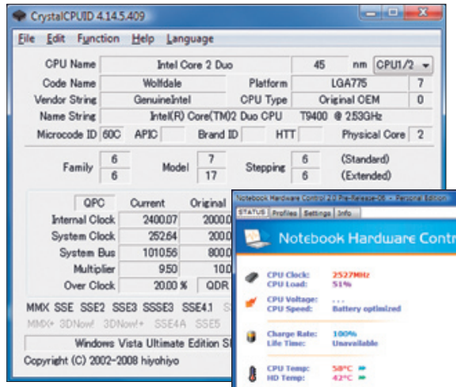

CRYSTALCPUID Ez a szoftver rengeteg információval szolgál az alaplapról, processzorról, memóriáról, a különböző működési frekvenciákról és a feszültségekről

NOTEBOOK HARDWARE CONTROL Az NHC segítségével noteszgépünk szinte valamennyi működési paraméterét beállíthatjuk, és így a legtöbbet hozhatjuk ki belőle

Ventilátorok: csendet kérünk

A működés során termelődő felesleges hőt természetesen valahogy el kell távolítanunk a noteszgép burkolata alól. Itt a gyártók általában inkább biztosra mennek, és akkor is teljes sebességen járatják a ventilátorokat, amikor arra voltaképpen nincs is szükség: az eredmény: zaj és felesleges energiafogyasztás. Az előbbiekben már említett NHC itt is segítségünkre siethet, de a SpeedFan nevű eszköz is képes a ventilátorok fordulatszámának szabályozására.

Az IBM/Lenovo Thinkpad noteszek tulajdonosainak érdemes letölteni a TP Fancontrolt *(www.tpfancontrol.com)*. Ezek a programok egyébként nemcsak lelassítják a ventilátorokat, hanem a hőmérsékleteket is figyelik, és szükség esetén azonnal közbeavatkoznak, hiszen egy hibás ventilátor miatt akár tönkre is mehet noteszgépünk.

Kártyaolvasó: fényképek, zenék, filmek

A digitális fényképezőgépekben, videokamerákban és sokszor az MP3/MP4 lejátszókban is nagykapacitású memóriakártyákat találunk. Hogy ezeket a lehető leggyorsabban tudjuk írni és olvasni, egy gyors kártyaolvasóra van szükségünk. Először is, menjünk az Eszközkezelőben a kártyaolvasóhoz, és derítsük ki a gyártó nevét. Ezután látogassunk el a cég weboldalára, és szerezzük be a legújabb meghajtókat. A nagyobb írási és olvasási sebesség mellett jobb kompatibilitásra is számíthatunk – például a 2 GB-nál nagyobb SDHC kártyák használatakor. A gyártó kiderítéséhez ugyanúgy kell eljárnunk, mint a WLAN kártya esetében.

Hangkártya: tiszta hangzást

Nem ritkán még a hangminőségen is javíthatunk az új driverekkel. Ezeket Realtek chipset esetében a *www.realtek.com.tw*, Soundmax lapkáknál pedig a *www.analog.com* oldalon találjuk meg. Ha hallható különbséget nem is tapasztalunk mindig, gyakran a játékokkal való kompatibilitás és az új funkciók miatt mégis érdemes letölteni őket. Ha külső hangrendszert használunk külön mélyládával, mindenképp érdemes frissíteni, a noteszgép saját hangszóróin keresztül már nem biztos, hogy észrevesszük a különbséget.

Tapipad: új szolgáltatások

Mindegy, hogy tapipadunk színe fekete, fehér vagy éppen szürke: gyártója valószínűleg a Synaptics (*www.synaptics.com*). Ha a cég honlapjáról letöltjük a legújabb meghajtókat, nem annyira a tapipad érzékenységét fogjuk megnövelni, inkább olyan új funkciókat élvezhetünk, mint a görgetőzónák jobb oldalon és alul – még akkor is, ha alapból noteszgépünk gyártója nem kínált ilyeneket. ■

Szeretne elsőként hozzájutni a legújabb lapszámokhoz?
Szeretne előfizetni? A magazinok és az előfizetői példányok akár megjelenés előtt átvehetők az ITMédia Boltokban!
Régebbi lapszámokra rendkívüli kedvezmények!
PEST 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 60. Ügyfélszolgálat: 06 1 373 05 82 Nyitvatartás: Hétfő – Péntek: 8.00 – 20.00 Szombat: 10.00 – 16.00
ÉSZAK-BUDA 1036 Budapest, Lajos utca 47./A Ügyfélszolgálat: 06 1 242 00 83 Nyitvatartás: Hétfő – Péntek: 9.00 – 19.00
DÉL-BUDA 1117 Budapest, Karinthy Frigyes út 5. Ügyfélszolgálat: 06 1 361 34 08 Nyitvatartás: Hétfő – Péntek: 9.00 – 19.00 Szombat: 10.00 – 16.00
PC GURU
CHIP magazin
Műszaki magazin
motor presse budapest

LINUX 3D Váltsunk az asztalok közt gömb- vagy kockapörgetéssel

De luxe operációs rendszer

Vadonatúj kezelőfelület, új szolgáltatások, gyönyörű látvány: az OpenSUSE 11 olyanra képes, amiről a Windowsosok még csak nem is álmodhatnak. Ráadásul mindezt ingyen! *Erdős Márton*

Ebben a cikkben

Több száz program szériatartozékként

3D-s kezelőfelület ingyen

Két rendszer egy gépen

Multimédia-központ

Szegény Vista! Nagy nehezen kijavították legidegesítőbb hibáit az Sp1-gyel, hogy végre egy használható operációs rendszer legyen, de a Linux közösség nem hagyta levegőhöz jutni, és kiadta a legújabb delux rendszert, ami szebb, jobb, gyorsabb, kisebb az étvágya és ráadásul még ingyenes is!

Az új OpenSUSE 11 már telepítéskor három különböző kezelőfelületet kínál fel, amelyek közt akár térbeli effektekkel feltuningolt asztalt is kaphatunk, ahogy az alapcsomag része több száz program: levelező-kliens, irodai csomag, biztonságos böngésző, chatszoftver, multimédiásalkalmazások és rengeteg driver. És ez még nem minden! Kapunk játékokat, kép- és videoszerkesztőt, CD/DVD írót és kodekeket is. A biztonság is alapvető része a teljesen ingyenes rendszernek, így jár hozzá tűzfal, spamfilter és AppArmor védelem is. Ezzel pedig még a legdrágább Vista Ultimate sem képes versenyezni – főképp nem ár/érték arányban. Ami pedig a kezdő linuxosokat illeti: az OpenSUSE 11-hez ingyen jár 90 nap támogatás telefonon vagy levélben, valamint bármikor segítséget kaphatunk az OpenSUSE hivatalos magyar weboldalán is.

Túl jól hangzik, hogy igaz legyen? Próbálja ki! Megmutatjuk, hogyan teheti próbára a de luxe operációs rendszert, miként telepítheti anélkül, hogy lemondana Windowsáról, vagy veszélybe sodorná adatait.

1. LÉPÉS

Tesztkör a Linuxszal

Indítás Live CD-ről

Az OpenSUSE kipróbálásához elsőként a CHIP lemezmellékletén található OpenSUSE Live CD-re és ImgBurnre, valamint egy üres CD-re van szükségünk. Az ingyenes ImgBurn telepítése után az egyszerűen kezelhető programmal írjuk ki az OpenSUSE Live CD képfájlt (vagy a Gnome vagy a KDE4 kezelőfelülettel) az üres lemezre, majd indítsuk újra gépünket. Itt lépjünk be a BIOS-ba, és a bootsorrendet (Boot Priority, First Boot Device stb.) állítsuk át optikai meghajtónkra. A következő gépindításkor így már az OpenSUSE kötelezettségek nélkül kipróbálható verziója töltődik be, ahol kipróbálhatjuk, nagyjából mire is képes az egyik legjobb Linux-disztribúció. Az induláskori bejelentkező menüben nyomjuk meg az F2-t, és a nyelvet váltsuk magyarra, hogy nyelvi problémába se ütközzünk.

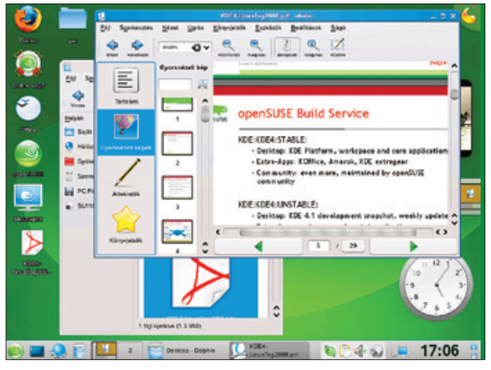

KEZELŐFELÜLET Még azok is elboldogulnak vele, akik először látják

Ha nem szeretnénk egy CD-t elpazarolni, a VirtualBoxot hívjuk segítségül. Itt a rendszer típusának az OpenSUSE-t állítsuk be, vegyünk fel egy új háttértár-fájlt, valamint a CD/DVD-ROM beállításnál állítsuk be az OpenSUSE 11 Live CD képfájlját. Ezzel még Windowsunkból sem kell kilépnünk, úgy tehetjük próbára a Linuxot, akár telepítve, akár a live rendszert használva.

Lemezmellékletünkön (csak a DVD-n) az OpenSUSE 11-es változatának Live CD verzióit találja Gnome és KDE4 kezelőfelülettel. Amennyiben a teljes, minden segédprogramot és nyelvi fájlt is tartalmazó DVD-re lenne szüksége akár 32 bites, akár 64 bites változatban, azt a *http://hu.opensuse.org/Kiadott_változat#Letöltés* magyar nyelvű oldalról szerezheti be.

TIPP Ha nem kedveli meg az OpenSUSE-t és a Linuxot, akkor is érdemes egy Live CD-t megtartania, ha nem indulna oprendszere, ez az instant OS nagy segítség lehet, legyen szó akár adatmentésről, akár vírusirtásról.

3D-vel vagy a nélkül: A két változat oka az eltérő kinézetű kezelőfelület. Az OpenSUSE összesen háromféle kezelőfelületet támogat, ezek közül kell telepítéskor választanunk (két külön Live CD van a két népszerűbb kezelőfelülethez). A Gnome egy érett, letisztult, éppen ezért munkára kifejezetten alkalmas kezelőfelület, míg a KDE4 sokkal látványosabb, fejlettebb 3D-s látványt kínál, igaz, ez utóbbinál a hardverkövetelmény is magasabb valamivel. A KDE4-et akkor érdemes választani, ha rendelkezünk valamilyen kiegészítő, 3D-t is kezelő videokártyával (ez szükséges a Compiz Fusion ablakkezelőhöz), és szeretnénk a Vista vagy akár az OS X felületeknél is látványosabb Asztalon dolgozni.

A programok szempontjából nincs nagy különbség: mindegyik program mindegyik felületen fut, csupán kinézetben lesz némi különbség. Érdemes a választás előtt mindkettőt kipróbálnunk (a harmadik, KDE 3.5 elavultabb, kompatibilitási okokból hagyták a DVD-s telepítőben).

2. LÉPÉS

Linux a merevlemezen

Így telepítse az OpenSUSE-t

Megtetszett az OpenSUSE, és szeretne állandó helyet biztosítani neki merevlemezén? Semmi akadálya, ráadásul az új telepítővel nem fog fél napunk rámenni, hiszen az OpenSUSE 11 villámgyorsan települ bármilyen rendszerre. Az OS telepítése pofonegyszerű, egyszerűbb, mint ahogy azt a Windowsnál megszokhattuk, és →

Az OpenSUSE 11 újdonságai

Jobb szolgáltatások, új funkciók: az operációs rendszer fontosabb tulajdonságai

- Grafikus, átdolgozott telepítő, ami leegyszerűsíti és felgyorsítja a folyamatot
- Érezhetően gyorsabb rendszerindítás, jobb átlagos teljesítmény
- Új kernel (2.6.25.5) javított virtualizációs támogatással
- Többféle ablakkezelő közül válogathatunk (pl. KDE4, Gnome 2.22)
- Látványos, 3D-s asztalfelület a Compiz Fusion 0.7.4-gyel
- Javított hangkezelés a Gnome PulseAudio szolgáltatásával
- Felhasználóbarát csomagkezelő: a felhasználók könnyedén, funkció alapján kiválaszthatják, milyen programra van szükségük, a letöltésről, telepítésről és frissen tartásról az OpenSUSE csomagkezelője gondoskodik
- Microsoft Office kompatibilitás az OpenOffice 2.4-gyel (2007-es formátumok, javított VBA kezelés stb.)
- Új effektek és multimédiás eszközök az átdolgozott OpenOffice Impressben (A PowerPoint megfelelője)
- A Banshee 1.0 egyszerű és kényelmes módját kínálja zenéink és videóink rendszerezésére és lejátszására

Hardverkövetelmények

A Vistával ellentétben az OpenSUSE nem követel bivalyerős, naprakész hardvert már a legegyszerűbb feladatokhoz is. Általános felhasználáshoz egy többéves, már elavultnak hitt gép is tökéletesen megfelel, és csak akkor kell egy ma középkategóriásnak számító gépet használnunk, ha számításigényes feladatokat, illetve mindennel felszerelt 3D-s felületet szeretnénk használni. Használatbavétel előtt nézzük meg, OpenSUSE-hoz választott gépünk megfelel-e a követelményeknek.

Alaprendszer

Alkalmas: szövegbevitel, irodai alkalmazások, netezés, levelezés, adattárolás, chatelés és szimpla játékok

CPU: Pentium / Athlon
RAM: 256 MB
HDD: 500 MB

Átlagos rendszer

Alkalmas: játékok, képszerkesztés, irodai alkalmazások, netezés, letöltés, chat, online médiák

CPU: Pentium 4 / Athlon XP/64
RAM: 512 MB
HDD: 10 GB

Csúcsrendszer

Alkalmas: 3D-s kezelőfelület, videoszerkesztés, 3D modellezés, 3D-s játékok
CPU: Core 2 Duo / Athlon X2
RAM: min. 1 GB
HDD: min. 20 GB
A 3D-hez egy fejlett, de nem feltétlenül felsőkategóriás GPU-val szerelt videokártyára is szükségünk lesz.

A részletes rendszerkövetelményeket, valamint a támogatott hardverelemek listáját a hivatalos weboldalon olvashatjuk el:
http://hu.opensuse.org/Hardware

SZABAD A VÁSÁR **A telepítésnél háromféle kezelőfelület közül választhatunk: Gnome, KDE3.5 vagy KDE4.0 – mi ez utóbbit ajánljuk**

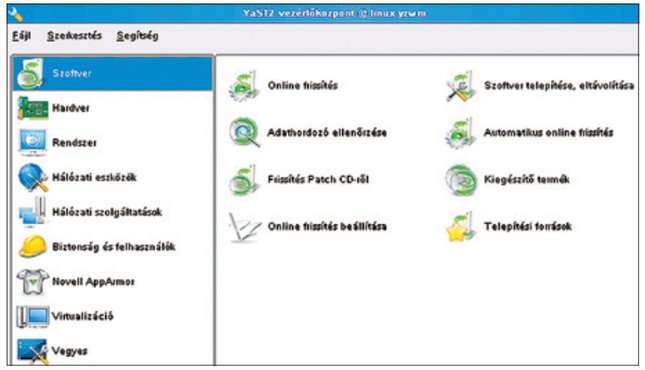

A YAST KÖZPONT **A Windows Vezérlőpult megfelelője. Innen rendszerünk minden paraméterét beállíthatjuk, legyen az akár szoftver vagy hardver**

minden hardverünk kompatibilis-e a Linuxszal. Windows alatt a *Sajátgép* helyi menüjében (jobb egér gomb) válasszuk a *Tulajdonságok*-at, ahol a *Hardver/Eszközkezelő*-ben megtaláljuk gépünk hardverelemeinek típusát. Az *Általános* fülön a processzor típusát, sebességét és a rendszermemória méretét is ellenőrizhetjük, ahogy az is fontos adat, hogy mennyi szabad helyünk van még a merevlemezen. Valószínűleg ez utóbbival lesz a legkevesebb gondunk, ugyanis az OpenSUSE 11-nek 10 GB már tökéletesen elegendő (lásd még: Hardverkövetelmények). Kezdés előtt még töredezettségmentesítsük háttértárunkat, hogy ne tartson órákig a telepítés. Ehhez használjuk az XP-javításról szóló cikkünk (90. – 10 dolog, amit semmiképp se csináljon Windowsával) szoftvercsomagjában található AusLogics Disk Defrag programját.

A következő lépésben némi üres helyet kell felszabadítanunk a Linux számára. Mivel a legtöbb gépben egyetlen merevlemez van, egy nagy partícióra megformázva, ezt le kell csökkentenünk a Paragon Partition Managerrel, aminek teljes változatát megtalálhatják lemezmellékletünkön. 10 GB elegendő a teljes OpenSUSE 11-nek minden segédprogrammal együtt, ha viszont multimédiás feladatokra is szánjuk a Linuxot, érdemesebb 20 GB-ot elkülöníteni számára. Az üres hely megfelelő elosztásáról és formázásáról már a Linux telepítője fog gondoskodni, ezzel nem kell fáradnunk. A zsugorítást természetesen minden adatunk és Windowsunk is sértetlenül túl fogja élni, ám aki teljes biztonságot szeretne, készítsen fontosabb fájljairól egy biztonsági mentést. Amennyiben két vagy több merevlemez van gépünkben, egy másik HDD-re is telepíthetjük az OpenSUSE 11-et, így windowsos tárunk érintetlen marad.

Telepítés: mostantól minden élesben megy. Indítsuk gépünket az előzőleg elkészített KDE4-es vagy Gnome-os Live CD-ről, az indítómenünél F2-vel váltsuk át a nyelvet magyarra, majd indítsuk el az instant oprendszert. A telepítést az Asztalon lévő *Install* ikonnal indíthatjuk. A varázsló ekkor még nem teljes mértékben magyar, ám ez hamarosan megváltozik. Az installálási folyamatot a YaST2 (Yet another Setup Tool) vezényli le, így a licenc elfogadása, és az időzóna beállítása után következhet a felszabadított hely particionálása. A YaST2 partíciókezelője meglehetősen kifinomult, így az esetek döntő többségében érdemes változtatás nélkül elfogadni a felajánlott műveleteket (három partíció: Root, Home, Swap) – ha van elegendő üres hely, Windows partíciónknak haja szála sem fog görbülni.

A felhasználónév és a jelszó (legyen ez a root jelszó is, mivel erre minden telepítésnél szükségünk lesz) megadása után áttekinthetjük a telepítési opciókat, majd megkezdődik a telepítés. Ha ezzel végzett gépünk, a következő újraindításnál már választhatunk, hogy az OpenSUSE 11, avagy régi Windowsunk induljon-e el. Az OpenSUSE 11 következő, immáron HDD-ről történő indulásakor még a telepítő köszön vissza, hogy befejezze a szükséges csomagok telepítését, majd ezt követően végre használatba vehetjük Linuxunkat.

ha már előzőleg virtuális gépen is lefuttattuk a telepítőt, nem érhet meglepetés. A telepítési varázsló magyarul is tud, és minden beállítást részletesen elmagyaráz. Az OpenSUSE 11-et Windowsunk mellé is feltelepíthetjük, így PC-nk indításakor mi választhatunk, melyik rendszerrel szeretnénk dolgozni. Példánkban most egy windowsos gépre telepítjük második rendszerként a KDE4-es Live CD-vel az OpenSUSE 11-et.

Hardverellenőrzés: érdemes megkímélni magunkat néhány kellemetlen pillanattól, és telepítés előtt leellenőrizni, hogy

3. LÉPÉS

OpenSUSE a használatban

Mindennapok Linuxszal

A Linuxhoz nem lesz nehéz hozzászokni – rengeteg minden ismerős lesz a Windowsból. Itt is kapunk Asztalt (többet is), Tálcát és KDE4 esetén alapból egy Oldalsávot is, pontosabban sok minialkalmazást, amit a képernyő bármelyik részén elhelyezhetünk. A YaST2 Rendszerbeállításokban megtalálunk minden fontos beállítást, az alsó Tálcasoron pedig a fontosabb ikonokat. Ezek jelzik internetkapcsolatunk állapotát, hogy van-e éppen frissítés programjainkhoz stb.

Sajnos első induláskor az OpenSUSE 11 még nem teljes mértékben magyar, sok rendszerszöveg még angolul jelenik meg. Hogy ezen változtassunk, indítsuk el a YaST2 központot, válasszuk a *Szoftver telepítése, eltávolítása* pontot, majd a *Languages*-ből jelöljük ki és telepítsük a magyar nyelvet. Ezután a Start menüben válasszuk az *Applications/System Settings*-et és a *Country/region settings* menüben pedig a *Default Language*-ről váltsunk magyarra. A következő újraindítástól már minden magyarul lesz rendszerünkben.

Az új programok felkutatása és telepítése az egyik legegyszerűbb feladat – a Windowshoz képest egyszerűen gyerekjáték. A YaST2 központban a *Szoftver* csoport *Szoftver telepítése, eltávolítása* pontot indítsuk el, ahol vagy a program nevére rákeresve, vagy még egyszerűbben a *Csomagcsoportok*-ra kattintva, a program nevét nem is ismerve, feladat szerint válogathatjuk ki, mely alkalmazásokra van szükségünk. A telepítést, frissen tartást már rendszerünk végzi teljesen automatikusan.

Megszokott netes szoftvereinket Linux alatt is változatlan formában és kiegészítőkkel használhatjuk: Firefox 3 a böngészéshez és Thunderbird a levelezéshez. Az MS Office csomag helyettesítője a teljes értékű, minden dokumentumformátummal kompatibilis OpenOffice, ami természetesen magyarul is tud.

Tekintélyes zene- és filmgyűjteménye is van? Nem probléma az OpenSUSE 11-nek a Banshee multimédiás szoftverrel. A Banshee leginkább az iTunesra hasonlít, ám gyorsabb és könnyebben kezelhető. Támogatja az iPodokat és egyéb MP3-lejátszókat, segítségével katalogizálhatjuk zenéinket, hallgathatunk online rádiókat – a Banshee mindent elvégez. Ha pedig egyik filmünk lejátszásához egy kodekre lenne szükségünk, a YaST2 csomagkezelőjével pillanatok alatt megtalálhatjuk, és egyetlen kattintással telepíthetjük is.

Az OpenSUSE 11-gyel minden feladat sokkal egyszerűbb, érdemes hát megtapasztalni, mennyivel könnyebb az élet egy ténylegesen felhasználóbarát operációs rendszerrel. ■

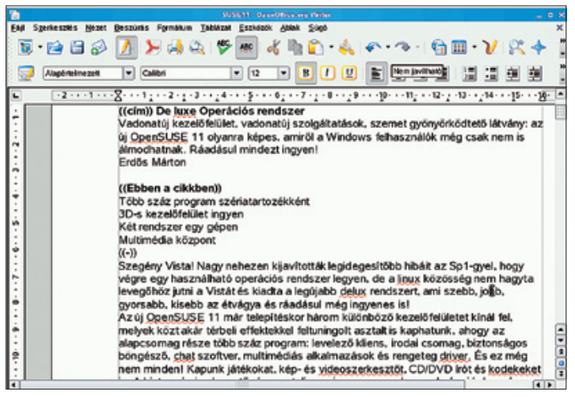

BYE-BYE MICROSOFT **Az Evolutionnel megtámogatott OpenOffice tökéletes alternatívája az Office-nak, és még a 2007-es dokumentumformátumot is kezeli**

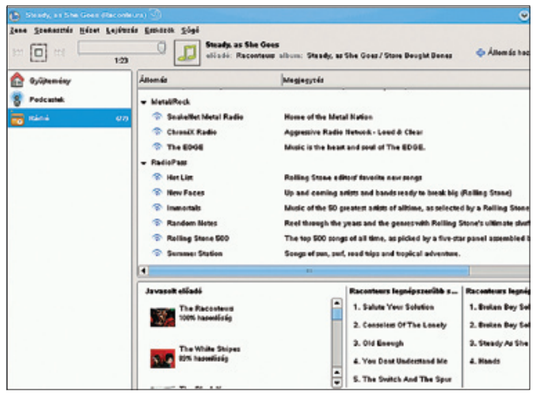

BYE-BYE APPLE **A Banshee médialejátszó rendszerezi és lejátssza kedvenc zenéinket, videóinkat, és még iPodunkat (és persze bármilyen egyéb MP3-lejátszónkat) is feltölti**

INGYENES ESZKÖZÖK

FREEWARE • OPEN SOURCE • WEBES SZOLGÁLTATÁSOK

E havi gyűjteményünkben jó néhány különleges program szerepel, például az offline wikipédia-böngésző vagy a párját ritkító távoli adminisztrációs program. A webről egy ötletes, arckép szerinti keresőt, és egy tápegység-kalkulátort emelünk ki.

Ingyenes eszközök

FREEWARE & OPEN SOURCE

1. **LogMeIn** – Távoli adminisztrációs program otthonra
2. **WikiTaxi** – Wikipedia offline – enciklopédia helyett
3. **Simplyzip** – Egyszerű, biztonságos tömörítő
4. **Console** – Felturbózott Command prompt
5. **nCleaner second** – Alapos rendszertisztító és optimalizáló
6. **StandaloneStack** – Mac OS X-re hajazó gyorsindító program
7. **Super V2008** – Médiakonverziós program saját kodekekkel

A HÓNAP ESZKÖZE

8. **JGL Szótár** – Szótár sok, érdekes bővítménnyel
9. **Some PDF Image Extract** – Képek jó minőségű mentéséhez PDF-ből
10. **Total Organizer** – Letisztult határidőnapló Outlook helyett
11. **Driver Sweeper** – Rendszeren maradt illesztőprogram-takarító
12. **Ripples** – Animált, hullámzó víztükrös képernyővédő

WEBES SZOLGÁLTATÁSOK

1. **YouTomb** – Youtube-ról cenzúrázott filmek gyűjtőhelye

A HÓNAP WEBOLDALA

2. **FaceSaerch** – Arcképes keresőmotor meglepő találatokkal
3. **Meebo** – Online MSN, ICQ, Yahoo és más csevegő
4. **PSU Wattage Calculator** – Paraméteres tápegység-méretező
5. **DatasheetCatalog** – Közel teljes elektronikai alkatrész-adatbázis
6. **Hairmixer** – Egyszerűen kezelhető frizura-kereső

Programok a CD-n DVD-n

1 LOGMEIN

OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 9x, Me, 2000, XP, Vista
NYELV: magyar

Távol és mégis közel

A távoli adminisztrációs programok között több ingyenes, ám mindegyiknek megvan az a feltétele, hogy a kliensnek és a szervernek egymást közvetlenül látniuk kell. A LogMeIn azonban más, hiszen ennek a feltételnek nem kell teljesülnie. Azért, mert a kapcsolatot nem egymással, hanem a készítők szerverén keresztül hozzák létre. Így a tűzfal tilthatja a bejövő kapcsolatokat, a szerver (amely gépet adminisztráljuk) kifelé kapcsolódni tud a cég szerveréhez, rajta keresztül pedig hozzánk, adminisztrátorhoz. Nagyszerű ötlet, igényes csomagolásban.

TIPP 1 A programot használat előtt aktiválni kell, így nem csoda, hogy már a letöltéshez is meg kell adnunk az e-mail címünket és egy szabadon választott jelszót. A program weboldalára bejelentkezvén megtekinthetjük, hogy a címünk regisztrálva lett, ez biztonságosabb módszer, mint a verzióról verzióra történő egyéni jelszó.

TIPP 2 A regisztrációval lehetőséget kapunk a Pro, illetve az IT Reach verzió határozott idejű kipróbálására is.

www.logmein.com

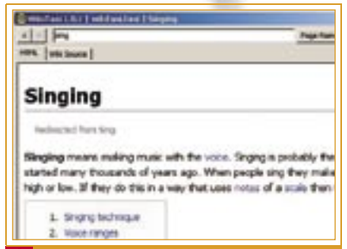

2 WIKITAXI

OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 9x, Me, 2000, XP, Vista
NYELV: angol, német, francia, lengyel

Folyton-folyvást Wikipedia

Egy teljes enciklopédia a nadrágzsebünkben? A WikiTaxi pont ezt biztosítja, hiszen internetkapcsolat nélkül szállítja nekünk az információkat. A programot csomagoljuk egy pendrive-ra, amelyhez elég egy 4 GB kapacitású változat – erre a teljes angol tartalom elfér. Az adatbázist a program honlapján találjuk (*.xml.bz2), ezt a WikiTaxi importer programmal konvertálhatjuk át *.taxi formátumúra, amelyet a WikiTaxi használ.

TIPP 1 Ne lepődjünk meg azon, hogy a WikiTaxi más változatokban is létezik, nevezetesen Wiktionary (szótár), Wikibooks (könyvadatbázis), Wikinews (hírek). Az ezekhez szükséges adatbázisokat a *dumps.wikimedia.org/backup-index.html* címen találjuk. Azt azért jegyezzük meg, hogy ezek a változatok kizárólag angol nyelven érhetők el.

TIPP 2 A program egy böngészőre hasonlít. Amire kíváncsiak vagyunk, beírjuk a címsorába. Az előre és hátra gombokat használva a témával közvetlenül szomszédos oldalakra jutunk. A jobb felső sarokban lévő *Random page* gombbal véletlenszerű cikket jelenthetünk meg.

www.wikitaxi.org

Frissítések, újdonságok

A CHIP minden hónapban beszámol az open source közösség legújabb verzióiról és érdekes projektjeiről.

Nero 8 Ultra Edition 8.3.6
A CD-író programból gigantikus csomaggá fejlődött kollekcióban a Nero ShowTime rész kapott új funkciókat, méghozzá a filmek lejátszásának gyorsításához a DXVA 2.0 és az ATI UVD használati képességét.
www.nero.com

Winrar 3.8 beta
A ma is hatékony tömörítő legújabb változata az AES kódolású ZIP archívumokkal is megbirkózik. Új, Wipe temporary files névre hallgató funkciója pedig a WinRAR által készített felesleges állományokat takarítja el a lemezünkről.
www.win-rar.com

Virtualdub 1.8.1.29 808
A filmek tesztopciója, az Interlace Cube teljes pompájában tündököl, amelyet az egér görgőjével vezérelhetünk. Ha a processzorunk többmagos, azt is megadhatjuk, hogy a videotömörítés melyiken fusson.
virtualdub.sourceforge.net

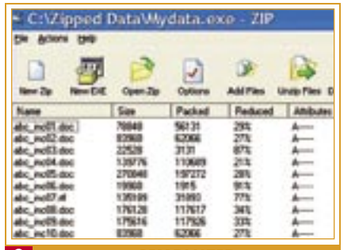

3 SIMPLYZIP

OPERÁCIÓS RENDSZER: Windows 9x, ME, 2000, XP, Vista
NYELV: angol, német

Csomagok és kódolás

A ZIP formátumú archívumok általában ellátják a feladatukat, ám a hivatalos tömörítő programjuk nem sokat ér. Ez a program a viszonylag ritkább (CAB, RSR, BZ2) formátumokat is kezeli. Ezeket igény szerint 256 bites Rijandael, vagy akár 448 bites Blowfish kódolással is titkosíthatjuk. Mi több, a sérült állományok is sikeresebben javíthatóak lesznek.

TIPP A program még pendrive-ról is kitűnően fut, ehhez elég az Uninstall.exe kivételével a telepített állományokat egy, a meghajtón létrehozott könyvtárba másolni, majd a Simplyzip.exe-t onnan indítani.

www.paehl.de

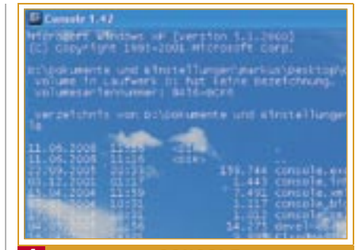

4 CONSOLE

OPERÁCIÓS RENDSZER: Windows 9x, ME, 2000, XP, Vista
NYELV: angol

Parancssor-tuning

A DOS parancssor ugyanolyan fekete-fehér és unalmas még ma is, mint ahogyan a nyolcvanas években megjelent. Kivéve, ha felturbózzuk ezzel a programmal, amely átlátszósági effekteket, szabadon megválasztható hátteret, különféle megjelenésű ablakokat és a böngészőkből ismert füles ablakkezelést is kínál. A program nem titkoltan a parancssor-mániásoknak készült.

TIPP Az ablakban jobb gombbal kattintva új ablakot hozhatunk létre, de a menü *Edit configuration file* opciójával megnyílik az XML állomány, ebben a kinézettel kapcsolatos minden részletet szerkeszthetünk.

sourceforge.net/projects/console

5 NCLEANER SECOND

OPERÁCIÓS RENDSZER: Windows 9x, ME, 2000, XP, Vista
NYELV: angol

Merevlemez-takarító

Eltekintve a teljesen hagyományos registry-takarító és az automatikusan induló programokat kezelő funkcióktól, az nCleaner kezeli az adminisztratív szolgáltatásokat, és még néhány tuningtrükköt (tweak) is alkalmaz. A licencszerződésben a fejlesztők biztonsági okokból csak az alapbeállításokat ajánlják.

TIPP Pontosan ezért még a takarítás előtt válasszuk a *Clean system* alatti *Create System Restore Point* opciót, hogy legyen hova visszaállítani a rendszert egy esetleges hiba esetén.

www.nkprods.com/ncleaner

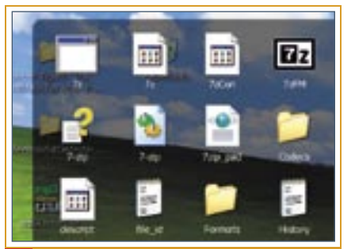

6 STANDALONESTACK

OP. RENDSZER: Win 9x, Me, 2000, XP, Vista
NYELV: angol

Apple hangulat PC-n

Mint ahogyan a Mac OS alatt a programok indítóikonjait egy csokorba gyűjthetjük – így például az Office programokat is –, ezt PC-n is megtehetjük. Egy erre szakosodott program kell csupán, amely nem a Windows része. A praktikus StandaloneStack az ikonjainkat rendezi el praktikus módon.

TIPP A RocketDock (www.rockedtock.com) asztalkezelő telepítése után indítsuk újra a gépet, majd utána telepítsük a StandaloneStack programot.

www.chrisnsoft.com/standalonestack/

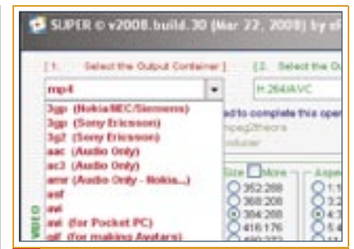

7 SUPER V2008

OPERÁCIÓS RENDSZER: Windows 9x, ME, 2000, XP, Vista
NYELV: többnyelvű, magyar is

Multimédia másképp

A meglehetősen szerény nevű SUPER alkalmazással multimédia fájlokat konvertálhatunk még akár mobiltelefonra is, minőségjavító funkciókkal. A csomag minden szükséges kodeket tartalmaz. A beállítás után a kezelés gyerekjáték, az ablakra húzott médiafájlt a program automatikusan konvertálja.

TIPP A legtöbb médiafájl nagy méretű, tehát a rendszerünk lehet az egyetlen korlátja ezek kezelésének. A program zökkenőmentes működéséhez legalább 1GB memóriát és 20 GB szabad merevlemez-kapacitást ajánlunk.

www.erightsoft.net/super.html

A HÓNAP ESZKÖZE

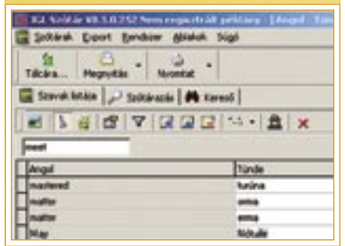

8 JGL SZÓTÁR

OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 9x, Me, 2000, XP, Vista
NYELV: magyar

Univerzális szótár

■ Egy igazán hiánypótló programot üdvözölhetünk a JGL-ben, amely elsősorban univerzális voltával, nem utolsósorban pedig ingyenességével hívja fel magára a figyelmet. A Gácsfalvy László által fejlesztett programhoz sok más is hozzájárult, így a program immár nem csak Vista-képes, de ami fontosabb, egy sor szótárat tartalmaz. Itt ne csak a szokásos angol–magyar, német–magyar és olasz–magyar szótárakra gondoljunk, de a bővített (szintén ingyenes) kiadásban szereplő indonéz–magyar, cigány–magyar vagy éppen angol–óangol szótárra is. Mi több: találunk gyűjteményt a világ országairól, az angol rendhagyó segédigékről, férfi és női nevekről, de még a fotós szakkifejezésekről is.

TIPP 1 A program indulásakor nincs nyitva szótár, kattintsunk a második, *Szótár megnyitása* gombra (CTRL+O), és válogassunk kedvünkre. Később, ha lesznek további szótárak, illetve gépünkre a minimális verziót telepítettük fel, akkor a *Megnyitás* menü *Szótár állomány letöltés internetről* opciót válasszuk ki.

TIPP 2 Kisgyermekek ötletes módon tanulhatják meg az ábécét, hiszen a betűk mellett a program képeket is megjelenít.

TIPP 3 Az egyedi szótárak előtt nyitva az út, különösképpen azért, mert a program honlapjáról egy „félig kész" magyar szótárat is letölthetünk, ezeknek feleltethetjük meg az esetenként egzotikus nyelv szavait.

TIPP 4 A szótár további különlegessége, hogy képes a szótáradatbázisokból nyelvi teszteket készíteni, amelyeket a készítő honlapjáról letölthető Teszt Elek nevű program használ. Mi több, ez utóbbi csomagban lévő Okító program az így generált kérdéseket mutatja meg memorizálás céljából, így egészen hatékony nyelvi tanító csomaghoz juthatunk – méghozzá ingyen. Köszönet az írónak!

www.jomagam.hu

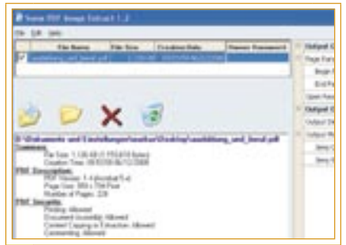

9 SOME PDF IMAGE EXTRACT

OPERÁCIÓS RENDSZER: Windows 9x, ME, 2000, XP, Vista
NYELV: angol

Képek a PDF fájlokból

■ A PDF állományokba helyezett képeket hagyományos képlopóval nem érdemes kimenteni, hiszen a minőségük rosszabb lesz. Jobb, ha közvetlenül az adatokból szedjük ki a képet, például e programmal. Az *Output Options* menüben kiválaszthatjuk, milyen formátumot szeretnénk menteni – ez JPEG, TIFF vagy BMP lehet.

TIPP A kép csak akkor menthető, ha a PDF állomány nem védett jelszóval. A program ekkor sem retten el, a gyengébb minőséget adó, de ilyen esetekben biztosan működő *Shot* üzemmódjával lop képet. Ez pontosan olyan, mintha a PrintScreent használnánk.

www.somepdf.com

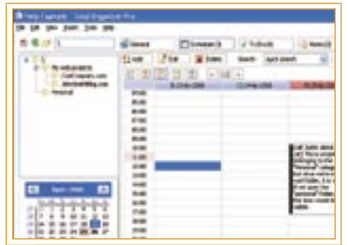

10 TOTAL ORGANIZER

OPERÁCIÓS RENDSZER: Windows 9x, ME, 2000, XP, VistaP
NYELV: angol, német

Mindent terv szerint

■ Kedvencünk a „Rendbe tenni a dolgokat" című könyv, és még egy notebook is van a közelünkben? Akkor ezt a programot nekünk találták ki! A határidőnaplót teljes egészében megtestesítő programmal még a projektek haladását is követhetjük. Az ingyenes verzióban az egyedi feladatokhoz sajnos linkeket nem köthetünk, de így is elég jó, a program nagyszerű alternatívája az Outlook csomagnak.

TIPP A *Tools* alatti *General Preferences* pont alatt átállíthatjuk a dátum megjelenítését a sajátunkra, az indulási tippek ellen pedig aktiváljuk az *Advisor off* opciót.

www.konradp.com

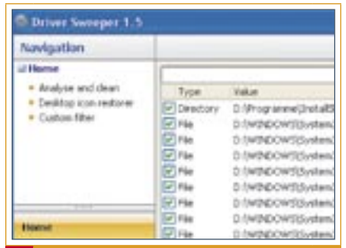

11 DRIVER SWEEPER

OPERÁCIÓS RENDSZER: Windows 9x, ME, 2000, XP, Vista
NYELV: angol

Driverhulladék törlője

■ A legtöbb rendszeren találunk régi, nem használt illesztőprogram-maradékot, amely szinte csak a helyet foglalja, és egyik ismert takarító sem távolítja el. A Driver Sweeper ezeket keresi meg. Jelenleg a jól ismert nVidia, ATI és Creative meghajtókat kezeli pontosan, ám a kör még bővülni fog.

TIPP Az eltávolítás előtt érdemes a meghajtókat biztonságba helyezni, például a mindent felügyelni képes Driver Magician (megtalálható a download.chip.eu/hu-n). A takarító programokat körültekintően kezeljük!

Phyxion.net

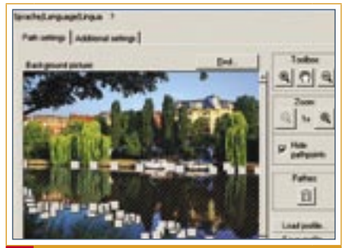

12 RIPPLES

OPERÁCIÓS RENDSZER: Windows 9x, ME, 2000, XP, Vista
NYELV: angol, német, olasz

Hullámozzunk!

■ Szinte mindenkinek van saját készítésű digitális fényképe legalább a Balatonról, vagy más tóról, folyóról, ami a munkaasztalunkat díszítheti képernyővédőként. Ez a program a képen megadott területre szelídebb vagy dühösebb hullámzást tud varázsolni, életre keltve az állóképet.

TIPP Téli vakáció? A készítő weboldaláról letölthetjük a Snow programot, amivel hulló hópelyheket tehetünk a síelésből származó képünkre. Már csak a jégeső és az eső hiányzik (de kinek?).

www.to-load.de

A HÓNAP WEBOLDALA

1 YOUTOMB

KATEGÓRIA: Videomegosztó
NYELV: angol

Cenzúrázott filmek

■ Azok a filmek, amelyeket ilyen-olyan jogi paragrafusra hivatkozva eltávolítanak a YouTube weboldaláról, azok a YouTomb oldalán kötnek ki. Ez még akár egy hackeroldalnak is tűnhet, ám ez csupán az egyik oldal, amelyet a sok hírneves egyetem közül az egyik birtokol – esetünkben az MIT (Massachusetts Institute of Technology). A leleményes diák ezzel az oldallal azt figyeli, egy nap hány filmet cenzúráznak.

TIPP Ha tudjuk a keresett film szerzőjét, arra keressünk: az így kapott találatokban könnyebb eligazodni, mint a sok, ömlesztett filmcím közt tallózni.

Youtomb.mit.edu

2 FACESAERCH

KATEGÓRIA: Metakereső
NYELV: angol

Kiváló arcmemória

■ Valóban ötletes a kereső, amelynek motorja egyszerűen megkeresi azokat a weboldalakat, amelyeken a beírt név szerepel, majd az arcfelismerő rendszerével elemzi a képeket – így nekünk már csak az arcképek maradnak, ahol ránézésre könnyen kiválaszthatjuk a megfelelő képet, azaz linket. A kiválasztott képre kattintva ugyanis arra a weboldalra kerülünk, ahonnan a kép származik.

TIPP A keresőt saját weboldalunkba is beszúrhatjuk, ehhez olvassuk el az *About* menü alatt található tanácsokat.

www.facesaerch.com

3 MEEBO

KATEGÓRIA: Online csevegő
NYELV: angol, magyar

Telepítgetés helyett csevegés

■ Néha bizonyos feltételek nem teszik lehetővé, hogy az általunk éppen használt számítógépre feltelepítsük, vagy éppen csak használjuk az azonnali üzenetküldő programok kliensét. Természetesen az online, webes felületet kínáló programok is célravezetők lehetnek. A Meebo is ilyen, a saját hálózatán kívül MSN, ICQ, Jabber, AIM, Yahoo, Googletalk hálózatokba enged belépést.

TIPP A *Rooms* alpontban különféle témákban csevegő csoportokat találunk, hozzájuk kötetlenül bekapcsolódhatunk. A weboldallal tehát elsőként IRC-szerű szolgáltatásokhoz jutunk.

www.meebo.com

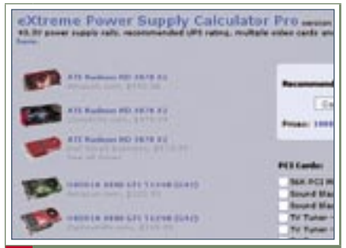

4 PSU WATTAGE CALCULATOR

KATEGÓRIA: Tápegységtervező
NYELV: angol

Mekkora tápegység kell?

■ Ne várjuk el egyik számítástechnikai bolt alkalmazottjától, hogy pontos választ adjon erre a kérdésre. A mi érdekünk, hogy tudjuk, melyik tápegység a jó (a márka és típus tesztjeinkből kiderül), ám a teljesítménye mindig rejtély. Íme egy tervező, amely viszonylag naprakész, könnyen kiválaszthatjuk az alkatrészeket, így megmondja, mennyi lesz gépünk átlagos-maximális teljesítménye.

TIPP Ha valami nem szerepel a listában, egy hozzá fogyasztásban közel álló típust válasszunk!

extreme.outervision.com/psucalculator.jsp

5 DATASHEETCATALOG

KATEGÓRIA: Alkatrész-adatbázis
NYELV: angol

Alkatrész-katalógus

■ Ami itt nincs, ritkán létezik: ez az egyetlen olyan adatbázis az interneten, amely a legtöbb elektronikai alkatrész dokumentációját tárolja, és amelyik nem kér pénzt a PDF formátumú dokumentumok letöltéséért. Mi több, a leírások egyes alkatrészekhez több gyártótól is elérhetőek, tehát minden paramétert megtudhatunk róluk. Kétségtelen, ezt az oldalt elektronikai szakemberek használják nagy örömmel.

TIPP Ha nincs meg a keresett alkatrész, a rajta lévő jelzésekre, illetve ezek töredékeire keressünk.

www.datasheetcatalog.com

6 HAIRMIXER

KATEGÓRIA: Képmanipuláló
NYELV: angol

Híresség hajával

■ Találkozhattunk már olyan programmal, amellyel arcunkat mások hajkoronájával párosíthatta össze, ám ez – noha az eredmény minden esetben kiváló volt – sok vesződséggel járt. Íme egy online változat, amelybe arcképünket feltöltve pillanatok alatt kapunk eredményt, és ehhez még különleges eszközöket sem kell használnunk.

TIPP A feltöltés és párosítás után arcunkat pontosan beigazíthatjuk a *Face Adjust* nyilaival, nagyíthatjuk az *Enlarge face* és kicsinyíthetjük a *Shrink face* opciókkal.

www.hairmixer.com

Így irtunk mi: vírusirtók kiirtása

A vírusirtók makacs jószágok: ha egyszer befészkelték magukat, embert próbáló feladat biztonsággal és maradandóan megszabadulni tőlük. A CHIP elárulja a tökéletes takarítás titkát. *Erdős Márton*

Amikor már semmi sem segít: Uninstall sajátkezűleg

Kézi programtörlés esetén a Windows csökkentett módjában dolgozzunk, amit indulásakor az F8 billentyűvel érhetünk el, ám az operáció előtt mindenképpen készítsünk egy visszaállítási pontot, vagy biztonsági másolatot. Az indítómenüből a *Csökkentett mód*-ot válasszuk: a rendszer csak az alapvetően fontos fájlokat tölti be – sem programot, sem drivert nem indít.

Ezután indítsunk el egy fájlkezelőt, (Windows fájlkezelő esetén a rejtett fájlok mutatását is engedélyezzük), és a *Program Files* könyvtárból töröljük le az adott program könyvtárát. Ha a rendszer mégis töltött be valamilyen fájlt innen, keressük meg a törölhetetlen fájl nevét, majd indítsuk el a Windows feladatkezelőt, és állítsuk le a megfelelő folyamatot.

A következő lépés a registry kitakarítása, amihez a *Futtatás* menüből indítsuk a rendszerleíró adatbázis szerkesztőjét a regedit paranccsal. Itt a *HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE* alatt töröljük az alkalmazás teljes könyvtárát. Ugyanez a teendőnk a *HKEY_CURRENT_USER\SOFTWARE* alatt is – az írmagját is irtsuk ki a felesleges szoftvernek.

Hogy a *Programok telepítése és törlése* menüből is eltűnjön a program bejegyzése, a *HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Uninstall* alól is töntessük el. Néhány szoftver saját szolgáltatást is integrál rendszerünkbe: a listát a registry *HKEY_LOCAL_MACHINE\System\CurrentControlSet\Services* bejegyzés alatt találhatjuk – természetesen a feladat teljesen eltörölni.

Következhet a hivatkozások eltüntetése, amihez újfent a fájlkezelőre lesz szükségünk (a rejtett könyvtárak és fájlok mutatásával). A program hivatkozásait mindenhonnan (például a Start menüből) törölnünk kell. A leggyakrabban használt ilyen helyek: *C:\Documents and Settings\All Users\Start Menu\Programs; C:\Documents and Settings\All Users\Start Menu\Programs\Startup.* Az All Users mellett az egyedi felhasználói fiókok alól is töröljük ki a program linkjeit. Ha egyik helyen sem találtunk bejegyzést, a program automatikusan indult, aminek kikapcsolásához újfent a regeditet használjuk. A *HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows NT\CurrentVersion\Windows* alatt töröljük az alkalmazás bejegyzését.

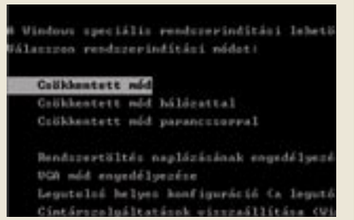

Ezzel a módszerrel bármilyen programot véglegesen eltávolíthatunk rendszerünkből, ám megvan az a hátránya is, hogy nem garantált a 100%-os takarítás, ráadásul amennyiben egy fontosabb rendszerfájlt vagy bejegyzést is eltávolítunk, Windowsunk is veszélybe kerülhet. Mindenképpen gondoskodjunk biztonsági mentésről (vagy visszaállítási pontról), és sikeres törlés után futtassuk le a CCleanert is.

Alegidegesítőbb programok a makacs programok. Egyszerűen nem lehet őket kiirtani gépünkről, teleszemetelik rendszerünket, és nem hagyják teljesen eltávolítani magukat, sőt, legrosszabb esetben (akár bosszúból) még kártékonykodnak is. Az ilyen bajos programok sokszor már telepítéskor gyanúsak, és megpróbálnak alattomosan különféle eszköztárakat, irányított reklámcsíkokat vagy akár kémszoftvereket ránk tukmálni. Szerencsére azonban létezik néhány igazán hasznos szoftver, valamint végszükség esetén a halálbiztos manuális eljárás, amikkel tökéletesen kitakaríthatjuk rendszerünkből a makacs vírusirtókat vagy éppen a hasznosnak hitt, ám végül csalódást okozó segédprogramokat.

KÉTSZÍNŰ PROGRAMOK

Semmi sincs ingyen

Semmi sincs ingyen, még ha annak is hirdetik. Ez igaz a vírusirtókra: az ismeretlen nevű gyártótól származó verziókat természetesen messzire kerüljük el, de vigyáznunk kell a kedvelt, ingyenes változatokkal is. Vegyük példának az AVG 8 Free-t. Tökéletesen ellátja feladatát, védi rendszerünket a vírusoktól (igaz, teljes védelmet azért nem nyújt), pénzt sem kérnek érte, ám ha nem figyelünk, már telepítésnél kapunk egy nem kívánt eszköztárat.

Hasonlóan idegesítő a fizetős, ám ingyenesen korlátozott ideig kipróbálható védelmi rendszerek azon szokása, hogy amint lejár a próbaidőszak, a legkülönfélébb üzenetekkel és ablakokkal teszik próbára türelmünket. A Bitdefender például 30 napig óv minket a bajtól, igaz, cserébe minden indulásnál egy vásárlásra felszólító reklámmal jelzi, hány napunk maradt, a 30 nap lejártával pedig igazán veszélyessé válik: induláskor betöltődik, de a védelem nem lesz aktív egészen addig, amíg meg nem vásároljuk a teljes verziót! Ha úgy döntünk, túl magas a kiszabott ár, vagy nem kedveltük meg a szoftvert, ne higgyük, hogy egyknnyen megszabadulunk tőle: ha nem vagyunk elég erőszakosak, kérdőívek kitöltésébe torkollik uninstallálási kísérletünk. Az olyan, barátságosnak tűnő – és egyébként rendkívül hatékony – vírusirtókkal, teljes körű védelmi megoldásokkal is vigyáznunk kell, mint például a Kaspersky Internet Security. A program kipróbálható változata (de ugyanez igaz az olvasóink számára ingyenes példányra is) tökéletesen működik a licenc lejártának napjáig, majd ezt követően folyamatosan bár, de (például megszokásból) könnyen megkerülhetően jelzi: lejárt, és nem frissít többé. Szerencsére a KIS nem hagyja védelem nélkül gépünket, továbbra is aktív marad, ám adatbázisa nem frissül többé, így védelmünk elavul, és megbízhatatlanná válik. Ezért legyen bármilyen vírusirtónk, annak üzeneteit soha ne „lőjük ki csípőből”, saját érdekünkből mindig figyelmesen olvassuk el, és azonnal lépjük meg a megfelelő óvintézkedéseket.

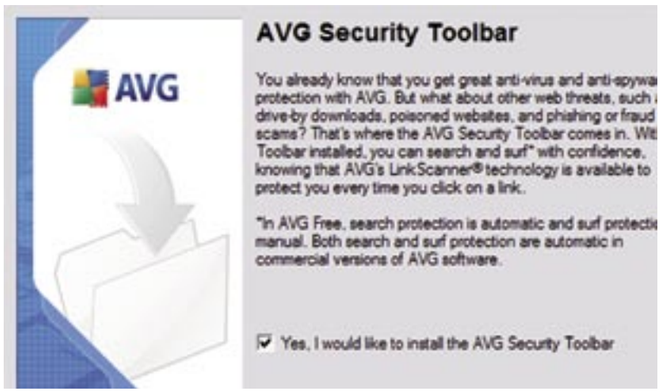

ALATTOMOS TELEPÍTŐK **Védelemre születtek, de ez nem jelenti, hogy nem szemetelik tele gépünket felesleges eszközökkel**

VESZÉLYES BIZTONSÁG

Ne bízzunk semmiben

Ha szeretnénk vírusirtót váltani, de legalábbis gyorsan megszabadulni lejárt vagy bizalmunkat vesztett védelmi rendszerünktől, sokkal alaposabban kell végeznünk a takarítást, mint egy átlagos program esetén. Sajnos a védelmi programok beépített eltávolítója nem mindig elég alapos, és elképzelhető, hogy nem csupán ártatlan és felesleges napló- vagy programfájlok, de akár az egész karantén is fent „felejtődhet” gépünkön. Ez pedig hatalmas veszélyforrás, hiszen a karantén feloldásával egyszerre szabadul el minden eddig észlelt és hatástalanított vírus és károkozó, ezzel szinte azonnal térdre kényszerítve rendszerünket.

Ha úgy döntünk, többé nem tartunk igényt vírusirtónk szolgálataira, mindenképpen egy erre specializált uninstalláló programot használjunk az eltávolításhoz. Ebből mi a magyarul tudó, ingyenes Revo Uninstallert ajánljuk, amit természetesen lemezmellékletünkön is megtalálhatnak. Ez elsőként visszaállítási pontot készít, analizálja az eltávolítandó programot, futtatja az alkalmazás beépített uninstallját és ha kell, ki is egészíti azt lemez- és registry takarítással. Mielőtt azonban megválnánk védelmi szoftverünktől – bármennyire is elavult vagy idegesítő –, előbb szerezzük be utódját, és helyezzük készenlétbe, hogy újraindítást követően azonnal telepíthessük. Ezzel elkerülhetjük, hogy rendszerünk akár egy pillanatra is védtelen maradjon.

Sajnos azonban még az egyébként nagyszerű programeltávolító és rendszertisztító szoftverek sem mindig hatékonyak. Előfordulhat olyan eset, hogy egy-egy program fontosnak vélt, ám valójában haszontalan fájlokat hagy merevlemezünkön, több tucat registrybejegyzéssel „vési” rendszerünkbe, hogy egyszer már itt járt, vagy éppen visszafordíthatatlan változtatásokat hajt végre rendszerünkön. Az ilyen kritikus esetekben nem marad más, mint a manuális uninstallálás (lásd a keretes útmutatót).

A régebbi, valamint az ingyenes vírusirtók közt még ma is találhatunk olyat, ami – mondván jelenleg is rezidensként fut – egyszerűen nem hajlandó törölni magát rendszerünkből, de olyan eset is előfordulhat, hogy elővigyázatosságból telepítésnél jelszóval védtük le a program eltávolítását, amit persze mostanra elfelejtettünk. ■

Segít a CHIP

Kedves Olvasónk! Gondja van a gépével, egy-egy termékkel, szolgáltatással? A CHIP szakértői szállítják önnek a válaszokat.

1. Gépbővítés SATA meghajtóval

Triviális és jövőbe mutató bővítés, mégsem mindenütt működik

Ki gondolná, hogy a PC közel huszonöt éves pályafutása alatt hiába a sok, egyre komolyabb szabvány, még ma is előfordulnak inkompatibilitások? Ma legalább jó eséllyel meg tudjuk mondani a hiba okát, és több megoldás is kínálkozik.

KÉRDÉS A múltkorában egy munkatársamnak egy nagyobb merevlemezzel kellett bővíteni a gépét, amelyben egy ASUS P4PE-X típusú alaplap van. SATA-s HDD-t vett egy PCI-os SATA kártyával (SIL3512). A gépbe beraktam a bővítő kártyát az új HDD-vel együtt, a régi PATA HDD-t pedig kivettem a gépből. Kiírtam flopira a kártya meghajtó programját és a BIOS-ban engedélyeztem az SCSI eszközt. Elkezdtem feltelepíteni a Windows XP-t, F6-tal hozzáadtam a kártya meghajtó programját. Ezután következett a meglepetés, a gép ugyanis nem talált telepített meghajtót a gépben. Ezek után elkezdtem utána nézni a neten hasonló hibáknak, több fórumot is átnéztem. Az egyiken azt írják, hogy lehet bootolni a kártyáról, a másikon pedig azt, hogy nem.

Gondolom, egyre több ilyen probléma lesz, mivel a SATA HDD a kártyával együtt olcsóbb, vagy hamarosan az lesz, mint egy PATA merevlemez önmagában. Most magamnak egy Pentium 1-es gépből szervert akarok építeni nagy tárkapacitással, ezért is érdekel a probléma. Elég SATA-s merevlemezt raknom a gépbe, vagy benne hagyjam a régi PATA-s HDD-t (3,2 GB) az operációs rendszernek? K. János

VÁLASZ A bootolási beállítások helyesek, a telepítés is. A fórumokon írt változatos reakciók talán annak köszönhetőek, hogy a felhasználók alaplapjai különféle BIOS verzióval bírnak, egy frissítést ezért mindenképpen ajánlok! Ezen kívül a merevlemezre vonatkozó BIOS-opciókkal, például a Bus-Master beállítással kellene játszani, és persze a bootsorrenddel is, hátha előrébb vehető a SCSI. Ez a BIOS olvasatában annyit tesz, hogy utólag csatlakoztatott merevlemezes háttértár, tehát nem szükséges pont SCSI vezérlőnek lennie, SATA vezérlőként is működnie kell. No persze, ha már a Bus-Masternél tartunk, akkor ennél az alaplapnál az sem mindegy, hogy melyik slotról van szó, a támogatás lehet, hogy nem mindegyik foglalatra vonatkozik. A kártyát tehát másik foglalatban is ki kell próbálni, rendszerint az elsőben működik.

A pentiumos felhasználásról már most megmondom, hogy nem fog menni, azokon az alaplapokon a PCI foglalatok minden bizonnyal 5V-osak, a kérdéses kártya viszont a PCI 2.3-as specifikációnak felel meg (Univerzális, 3,3V illetve 5V, vagy csak 3,3V interfész). Elméletileg még működhetne is, de nagy valószínűséggel nem fogja az alaplap, illetve a rendszer felismerni. Találkoztunk már látszólag tökéletes, de a fenti „szabvány” miatt nem működő WLAN kártyával, amely csak „új” gépben volt hajlandó működni.

2. ADSL sávszélesség

Ügyeljünk a mértékegységekre, mert félreértésre adhat okot!

Az adatátviteli sebesség az internetkapcsolatoknál kbit/s, megabit/s értékekkel adható meg. Fontos azonban, hogy amíg a sávszélességet mérő programok ezt az értéket adják meg, a letöltéskor a programok kbájt/s, esetleg mbájt/s értéket adnak, ami érthető módon más.

KÉRDÉS Az előző havi magazinban a 10 bosszantó PC-csapda nevű cikknél a DSL: elvesztett sávszélesség alatt írták, hogy a www.speedtest.net oldalon le lehet tesztelni a sebességet. Én leteszteltem, és az eredmény szerint a letöltési és a feltöltési sebességem (5000/768). Annyi, amennyire a szolgáltatóm (UPC) tájékoztatott, viszont a letöltéseim maximum 700 kb/sec sebességűek, a feltöltések pedig 120 kbit/sec gyorsak. Nem tudom, hogyan gyorsíthatnám fel őket? P. Günter

VÁLASZ A sebesség helyes, mi több: a szolgáltató nagyobb sebességet biztosít az ígértnél. Az általuk megadott sebesség kilobit/secundum (kb/s), a letöltéskor látható pedig kilobájt/secundum (kB/s). Mivel egy bájt 8 bit, osztani, illetve szorozni kell az átváltáshoz.

Esetünkben a 700 kB/s az 5600 kb/s, a feltöltés 120 kB/s sebessége pedig 960 kb/s. Ezen nem lehet gyorsítani, minden tökéletesen működik. Illetve lehet, új előfizetési csomagot választva, plusz pénzért.

A szolgáltatónál akkor lehet panaszkodni, ha a sebességek legalább 5 százalékkal kisebbek az ígértnél, ám 6-8 Mbit/s sebesség felett a panasznak nincs értelme, a jelenleg kiépített technológia miatt a telefonközponttól mért távolság és a vezetékek állapota miatt nagyban függ a le-fel töltési sebesség, így ha például a szolgáltató 16 Mbitet biztosít, a vonalak miatt lehet, hogy az csak 12 Mbit lesz. Ez csak szerencse kérdése, aki közelebb lakik a központhoz, gyorsabb internetre számíthat.

SEGÍT A CHIP

1590 Budapest, Pf. 279
Telefon – terjesztés: 577-2690
Telefon – szerkesztőség: 577-2600/01

Hardveres kérdéseivel
forduljon a tesztlaborhoz!
leveleslada@chiponline.hu

3. El-eltűnő merevlemez

Váratlan hibajelenség, garantált megoldással

Alább szereplő olvasónk mindent pontosan végzett el, minden tőle telhetőt megtett. Még többet is, mint amennyit egy vásárlótól elvárhatunk. Jelen esetben az ügyfélszolgálat a legjobbat kínálta, érdemes elfogadni. Akkor aggódjunk, ha a cserealaplap is rakoncátlankodik!

KÉRDÉS Nemrég felújítottam a számítógépem: az alaplapot egy új ASUS P5Q PRO-ra cseréltem, újonnan dübörög benne egy Intel C2D E8400 CPU, kapott 2 GB DDRII-es Kingston memóriát, s videokártyának egy ASUS EN7300GT/Silent/HTD/256-ot választottam. A gép indulásakor nincs probléma: minden jól működik, a BIOS mindent felismer, mindent beállít.

A probléma akkor van, amikor a merevlemezen akarok valamit végrehajtani. Mind az Ubuntu, mind az XP tehetetlen. Készítettem integrált driverekkel (alaplaphoz kapott DVD-ről), Service Pack 3-mal egy Windows XP telepítő CD-t, valamint próbálkoztam az eredeti Windows XP SP1 CD-vel is, de mindegyik kudarcot vallott.

Amikor a particionáláshoz érek a Windows telepítőjében, és kiválasztom, hogy a jelenleg nem particionált területből 20 gigabájtnyit gyors NTFS formázással válaszszon le, a művelet megkezdésekor váratlanul újraindítja magát a gép. Próbálkoztam a Gnome Partition Editor LiveCD-jével, a GPartEd gond nélkül bebootolt, gond nélkül formázott, de a Windows telepítőjében hiába választottam a jelenlegi fájlrendszer megtartását, a probléma ugyanaz: a gép újraindult. Próbaképpen megpróbáltam egy Ubuntu 8.04-et telepíteni. A LiveCD tökéletesen működött, bootolás után a szokásos funkciók elérhetők voltak. Aztán amikor a telepítésre nyomtam az első lépés után az egész gép lefagyott. A gépet újraindítottam, most a CD menüjéből a telepítés funkciót választottam, itt minden jól ment egészen a particionálóig: nem talált merevlemezt, így képtelen voltam telepíteni.

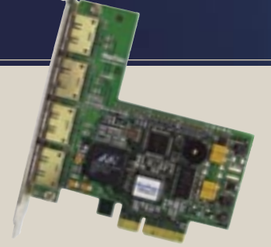

1 MODERN SATA VEZÉRLŐ Ezzel a PCI Expresses típussal biztosan nem lesz a PCI alapú kompatibilitási probléma

4 KÉSZLETBEN DRÁGÁBB A Drobo USB csatolós, az alatta lévő DroboShare osztja meg tartalmát a hálózaton

Kicseréltem a kábelt, áttettem másik portra, még másik merevlemezt is próbáltam, a probléma akkor sem oldódott meg. Végül egy másik gépen (ahol mindeddig tökéletesen működött minden) telepítettem a merevlemezre a Linuxot. Amikor visszaraktam az új gépbe, a splash még úgyahogy betöltődött, azonban tovább nem lépett. Végül több percnyi várakozás után az ún. BusyBox jelent meg, a merevlemezt ismételten nem látta.

Próbáltam felvenni a kapcsolatot az ASUS-szal, azonban ők sem tudtak segíteni. A férfi, aki válaszolt, többször csak találgatott, igazából ő sem tudta a probléma igazi forrását. Végül azt javasolta, hogy vigyem vissza az alaplapot (amennyiben kérik, szívesen elküldöm a leveleket). Jelenleg nem tudom, mit tegyek, érdemes-e tovább próbálkozni, hátha csak valami értelmetlen, idióta hiba (akár az én hibámból) lépett fel, vagy hagyjam az egészet és vigyem vissza. Amennyiben találkoztak már hasonló problémával, vagy van valamilyen ötletük, kérem, hogy mielőbb írjanak. E. Zsolt

VÁLASZ Azon kívül, hogy megpróbálkozunk egy BIOS-frissítéssel, sokat nem tehetünk. A legutóbbi megfelelő, ez a hibajelenség vélhetően nem az újabb BIOS rovására írható. Ne felejtsük el a triviális CLR_CMOS jumpert sem. További teendő lehet, ha az alaplapot csak processzor, memória, videokártya társaságában élesztjük, semmilyen plusz vezérlőkártyát nem teszünk bele. Ritkán fordul elő, mégis, a tesztet a házból kiszerelve, szigetelő lapra (akár könyvre) helyezve teszteljük, hiba esetén úgyis csak a garanciális csere segíthet. Ha így működik, akkor körültekintően kell visszaszerelni a házba.

4. Nem lehet mellényúlni

A NAS-t hosszú távra vásároljuk, okosan válasszunk!

Amikor bizonytalanok vagyunk, nehezen döntünk, még akkor is, ha a kiszemelt példány a legideálisabb. Az olcsó NAS helyett létezik még olcsóbb, külső RAID 5-ös tároló, ám ennek ára pontosan azért kevesebb, mert ez nem NAS. Csak egy tároló.

KÉRDÉS Nemrég vásároltam egy HD kamerát. Ennek használata során (IS) keletkező nagymennyiségű adat tárolására keresve a biztonságos megoldást jutottam arra, hogy NAS-t fogok venni. A kiszemelt modell a D-Link DNS-343, mely már képes RAID5 kezelésre. Ehhez 4 db Samsung 1TB HDD beszerzését is tervezem. Jelen kérdésem arra irányulna, hogy nem nyúlok-e nagyon mellé ezzel a konfigurációval? Értem ez alatt a megbízhatóságot, ár/érték arányt, stb. Esetleg létezik-e a piacon hasonlóan (szoftver tekintetében) flexibilis NAS ház? ASUS WL-700gE routert használok, custom firmware-rel. Eddig a legjobb ár, amit a hazai piacon találtam, 134 000 HUF. Persze, bosszantó módon az USA-ban fele ennyibe kerülnek. De hát a két éves cseregarancia is valami. T. Péter

VÁLASZ A NAS-ok piaca valóban most van felfelé ívelő ágon, és az adott árkategóriában találtunk új terméket is: ez a Data Robotics Drobo (www.lejatszo.hu). A sors fintora, hogy ez a RAID 2-3-5-öt ismerő készülék csak USB-s, a hálózati kiegészítővel együtt viszont drágább a DNS-343-nál. Mivel egyszerűen kezelhető és olcsó, érdemes lehet megnézni, ám az alapkivitel inkább csak biztonságos háttértárnak nevezhető. (Lásd még NAS tesztünket a 38. oldalon.) →

5 A HÓNAP OLVASÓI KÉRDÉSE:
Tápegység kiválasztása

Olvasóink a legtöbb esetben határozott véleménnyel vannak a leendő konfigurációjuk részegységeit illetően, ám a tápegység kiválasztása sokszor gondot okoz. Bemutatunk egy nagyon jól használható megoldást a szükséges teljesítmény felmérésére, így könnyebb lesz a típus kiválasztása is.

LEVÉL „Új gépet szeretnék építeni egy ASUS P5E2 Deluxe alaplappal, egy Intel Core2 Duo E8500 processzorral, amelybe egy, illetve a jövőbeni fejlesztésekre gondolva akár kettő videokártyát tennék. Az első változatban egy nVidia GTX280 videokártyát párosítottam, de a most megjelent ATI Radeon 4870X2 nála jóval esélyesebb. Az érdekel, hogy milyen tápegység lenne jó ehhez a számítógéphez. Ha lehet, akkor 80+-os kellene." **Ny. Dániel**

Előzetes felmérés

Az első lépés mindenképpen az legyen, hogy meghatározzuk a leendő gépünk komponenseit. Ez természetesen ahhoz kell, hogy meg tudjuk mondani, a leendő részegységek milyen fogyasztási szintet képviselnek majd. Érdemes eldöntenünk, hogy a számítógép összeállításakor az aktuális teljesítményszintekre méretezünk, és megelégszünk egy szerényebb, de olcsóbb típussal, vagy a viszonylag hamar (néhány hónap) múlva bekövetkező jelentős teljesítményt felemésztő bővítésre – itt elsősorban a videokártyában érdemes gondolkozni – méretezve egyből nagyobb teljesítményűt vásárolunk. Mégis, mekkora teljesítményre van szükségünk? Nos, a számítástechnikai boltokban, ha a bolt foglalkozik egyedileg összeszerelt számítógépek forgalmazásával, körülbelül be tudják „lőni" a szükséges teljesítményt. Ekkor viszont fennáll annak a veszélye, hogy a kelleténél nagyobb tápegységet tukmálnak ránk „jó lesz az" alapon, vagy pedig, ami jellemzőbb, csak a cég által forgalmazott márkák közül választhatunk.

A legjobb, ha mi választjuk ki a teljesítményt és a márkát/típust is. A megfelelő márkát és típust a lapunk hasábjain szereplő tesztek alapján már nem nehéz kiválasztani. Tesztjeinkben a legjobban például az Enermax, Zalman, és a Fortron/FSP teljesítettek jól, ezeket szinte feltétel nélkül ajánlani tudjuk.

Teljesítmény meghatározása

Sok levelet kaptunk eddig is azt firtatva, mennyit fogyaszt egy-egy részegység, vajon az adott típusú tápegységből kell-e egy nagyobbat választani, illetve azt, hogy a gépbővítés után a régi táp elviszi-e az új konfigurációt. Akárhogy is, érdemes megállapítanunk, egy-egy komponens mennyit fogyaszt. Ahelyett, hogy egy gigantikus táblázatot közölnénk, amely viszonylag hamar elavul, inkább egy általunk is kedvelt online tápegységméretező weboldalt ajánlunk, méghozzá a extreme.outervision.com/psucalculator.jsp címen elérhető eXtreme Power Supply Calculatort (Lite). A sok más online programmal ellentétben ez, ha nem is a leggyorsabban, de mégis frissül, előbb-utóbb a legújabb részegységek is megjelennek listájában.

Nincs más dolgunk, mint meghatározni gépünk részegységeit. A System Type szinte mindig Single Socket, a Motherboard általános esetben Regular-Desktop, gazdagon felszerelt alaplap esetén High End – Desktop legyen.

A processzor és a VGA kiválasztása az igen gazdag listának köszönhetően egyértelmű, ám RAM esetén nem a kapacitást, hanem a modulok típusát és darabszámát kell megadnunk: a fogyasztás inkább a rajtuk lévő IC-k számától függ, nem a kapacitásuktól. A többi részegység mellett ne hagyjuk ki az USB-s eszközök tervezett számát, és a ventilátorokat, hálózati kártyákat sem.

Egy kis extraként a „program" vízhűtéssel és más ventilátorszabályzó rendszerrel is számolni tud, ráadásul a processzor tuningolt fogyasztását is ki tudja számolni a beállított feszültség és órajel alapján. A processzor kihasználtságát, közvetve TDP-jét (Total Dissipated Power, azaz teljes elfűtött teljesítmény) ekkor az alapértelmezett 80%-ról 100%-ra állíthatjuk, ennek állandóan dolgozó PC esetén van jelentősége, általános használatban nem.

De hosszú távra is tervezhetünk a programmal a Capacitor Aging opcióval, a kondenzátorok fáradásával ugyanis csökken a tápegység által leadott teljesítmény (legalábbis az áram „minősége" romlik), ezért ha egy évnél tovább használjuk a tápot, akkor 10-20%-ot, ha folyamatosan huzamosabb ideig, akkor 20-30%-ot adjunk meg ennél az értéknél.

Kattintsunk a Calculate gombra, így megkapjuk a részegységek által elfogyasztott tipikus maximum teljesítményt. Ezt az értéket elég a boltban kapható tápegységek teljesítményéhez felfelé kerekítenünk, ha az eredmény például 381 W, akkor 400 W a minimális teljesítmény, amelyet a tápegységnek tudnia kell. ■

NE LÓJUNK ÁGYÚVAL VERÉBRE A PSU-k 80% terheléskor a leghatékonyabbak, a túlméretezés többletfogyasztást okoz

ÍME EGY TIPIKUS KONFIGURÁCIÓ A jövőben éppen az alacsony fogyasztás lesz a cél, talán kevesebb is elég lesz

Megjelent a legújabb lapszám!

Keresse az újságárusoknál!

TIPPEK & TRÜKKÖK

A számítógépfelhasználók mindennapjaihoz hozzátartoznak a szoftveres és hardveres problémák. Tippjeink segítségével ezeket könnyen és gyorsan orvosolhatja.

Áttekintés tippek, trükkök

Windows 116

1 **Windows XP:** Az aktuális információk mindig jelenjenek meg az asztalon
2 **Windows Vista:** Felhasználói fiók felügyeletének kikapcsolása egyes programokhoz
3 **Windows 2000, XP, Vista:** Az utoljára szerkesztett fájlok gyorsabb elérése
4 **A CHIP fórumból – Notebook:** Újratelepítés után is gyengélkedő notebook
5 **Windows Vista:** Fájlok gyorsabb megtalálása zsúfolt mappákban
6 **Windows 2000, XP:** Tűntessük el az idegesítő rendszerhibajelzést
7 **Windows 2000, XP, 2003:** A megfelelő Microsoft-frissítések megtalálása fájlnév alapján
8 **Windows XP:** Szabaduljunk meg gyorsan az idegesítő chatprogramtól
9 **Gyorstippek:** Vezérlőpult, Asztal, Intéző, Windows
10 **Windows XP – Profi tipp:** Hibaelhárítás Service Pack 3-nál

Alkalmazások 121

11 **OpenOffice:** Szöveg begépelésének megkönnyítése több szakterületen
12 **Excel 2007:** Visual Basic Editor indítása kerülő nélkül
13 **Excel 2000, XP, 2003, 2007:** Trendelőrejelzés készítése egyszerűen
14 **Outlook XP, 2003, 2007:** Eltérő válaszcím megadása a címzettnek
15 **Word 2003, 2007:** Dokumentumok faxolása interneten keresztül faxmodem nélkül
16 **Gyorstippek:** Word, Excel, PowerPoint, MS Office, Firefox, Böngésző

Kommunikáció & internet 123

17 **Internet Explorer 7:** Flash fájlok lejátszásakor jelentkező problémák megszüntetése
18 **Flickr, Firefox 2.x, 3.x:** Zárolt képek letöltése a fotóoldalról
19 **Firefox 2.x, 3.x:** A böngésző villámgyors konfigurálása saját elképzeléseink szerint
20 **A CHIP fórumból – Kommunikáció:** Blokádok feloldása az otthoni hálózatban
21 **Internet:** Hosszú webcímek hibátlan küldése e-mailben

Hardver 125

22 **Pocket PC:** Szinkronizációs problémák megoldása Windows Vista alatt
23 **eSATA-meghajtó:** Külső merevlemez csatlakoztatása eSATA-portról
24 **Profi tipp:** Nagyobb tárhelyet az Xboxnak
25 **Flashmemória:** Flash-memória élettartamának meghosszabbítása

A hónap hibája: NAS merevlemez az update-csapdában

1 Windows XP
Az aktuális információk mindig jelenjenek meg az asztalon

Új 24 colos széles képernyős monitorunk rengeteg helyet kínál – még nyitott Word-ablak mellett is. Ezért praktikus lenne mindig közvetlenül képben tartani az aktuális információkat, például híreket az internetről.

TIPP Windows XP-vel tetszőleges internetoldalt integrálhatunk Asztalunkba. Ehhez indítsuk el az Internet Explorert, és töltsük be az oldalt, amelyet be szeretnénk illeszteni. Ez lehet egy RSS-hírcsatorna is – ebben az esetben kattintsunk az eszközsoron *A lapon található hírcsatornák megjelenítése* melletti nyílra, és válasszuk ki a kívánt bejegyzést. Jelöljük ki a címsoron az oldal címét, kattintsunk jobb egérgombbal a kijelölésre, és a *Másolás* menüparanccsal másoljuk a vágólapra.

Zárjuk be az Internet Explorert, és kattintsunk jobb egérgombbal az asztal egy szabad pontjára. A helyi menüből válasszuk a *Tulajdonságok* parancsot, és az *Asztal* lapon kattintsunk *Az asztali elemek testreszabása* gombra. Az *Asztali elemek* ablakban menjünk a *Web* lapra, és itt használjuk az *Új* gombot.

A megjelenő *Új asztali elem* ablakban kattintsunk jobb egérgombbal a *Hely* mezőbe. Válasszuk a helyi menüből a *Beillesztés*-t, hogy az előzőleg másolt internetcím a vágólapról a mezőbe kerüljön. Zárjuk az ablakot OK-val, és a megjelenő figyelmeztetést is nyugtázzuk OK-val. Győződjünk meg róla, hogy az *Asztali elemek* ablakban pipa áll az előbb beillesztett internetcím előtt, és kattintsunk az OK-ra. A *Megjelenítés tulajdonságai* ablakot is zárjuk be OK-val.

Az asztal egy területén most megjelenik a megadott internetoldal. Egérrel áthelyezhetjük, ha az egérmutatót a terület felső szélére visszük, és a címsor megjelenésekor lenyomjuk a jobb egérgombot, és lenyomva tartjuk. A területet a széleken, mint egy ablakot, egérrel méretezhetjük.

Ha csak kikapcsolni kívánjuk az ablakba integrált internetoldalt, egyszerűen nyissuk meg az *Asztali elemek* ablakot, és távolítsuk el a listán a pipát a megfelelő bejegyzés elől. Ha mégis inkább végleg törölni akarjuk a listáról, jelöljük ki és válasszuk a *Törlés* gombot.

2 Windows Vista
Felhasználói fiók felügyeletének kikapcsolása egyes programokhoz

A napi munkához mindig ugyanazokat a programokat használjuk – az indításukat mégis minden alkalommal jóvá kell hagynunk a felhasználói fiók felügyeletének felugró ablakaiban, ami nagyon idegesítő. Másrészt ez a szigorú ellenőrzés biztonságot is nyújt – ezért nem szeretnénk teljesen kikapcsolni.

1 HOZZÁFÉRÉS Weboldalak asztalba integrálásával mindig gyorsan elérhetjük a híreket

TIPP Tartósan is engedélyezhetünk programokat – ilyenkor a Windows az indításuknál lemond a rendszerüzenetről. Ehhez használjuk a *Microsoft Application Compatibility Toolkit*-et. A Vista egyébként olyankor kér engedélyt, ha az alkalmazások, mint például a tuningprogramok, telepítők, különféle fejlesztői eszközök, Registry-szerkesztők, biztonsági programok vagy néhány játék, magasabb jogosultságokat követelnek, vagy speciális rendszererőforrásokat akarnak használni.

Telepítés: Töltsük le a Toolkit majdnem 11 megabájtos MSI fájlját a *www.microsoft.com/downloads/* oldalról. Először keressünk a weboldalba integrált keresővel a *Microsoft Application Compatibility Toolkit*-re, és az eredményoldalon kövessük az azonos nevű hivatkozást. A következő oldalon kattintsunk a programlistán az *Application Compatibility Toolkit.msi* -re, és mentsük a fájlt számítógépünkre. A telepítés dupla kattintásra indul. Most nyissuk meg a *Minden program/Microsoft Application Compatibility Toolkit*-et, kattintsunk jobb egérgombbal a *Compatibility Administrator*-ra, és indítsuk el a *Futtatás rendszergazdaként* parancsot. A Felhasználói fiók felügyeletét hagyjuk jóvá egy kattintással a *Folytatás*-ra.

Programok engedélyezése: A faszerkezeten kattintsunk jobb egérgombbal a *New Database(1)[Untitled_1]*-re, és válasszuk a helyi menüből a *Create New/Application Fix* parancsot. A következő ablakban adjunk nevet a beállítandó programnak, és kattintsunk a *Browse* gombra. Keressük meg a programfájlt, jelöljük ki, és kattintsunk a *Megnyitás*-ra.

Az operációs rendszer kiválasztásánál válasszuk a *None*-t, és menjünk *Tovább*. A *Compatiblity Fixes* listán kapcsoljuk be a *RunAsInvoker* beállítást. Ezzel rögzítjük, hogy a megadott programot kérdés nélkül az azt meghívó objektum (tehát akár a mi rendszergazda-szintű felhasználónk) jogaival kell elindítani. Kattintsunk *Tovább*. A következő ablak kiegészítő feltételeket rögzít a program azonosításához, hogy például ne foglalhassa el a helyét egy kártevő program. Hagyjuk meg az alapértelmezéseket, és kattintsunk a *Befejezés*-re.

Felügyelet aktiválása: Az eddigiekkel létrehoztunk egy felhasználói adatbázist, amely meghatározza a Vista viselkedését a kiválasztott programok indításakor. Ezt most még mentenünk és engedélyeznünk kell. A *File/Save As* ablakban adjuk meg az SDB-adatbázis tárhelyét és fájlnevét, például *Biztos_programok.sdb* a Windows-mappában. Végül aktiváljuk. Ehhez zárjuk be a Toolkitet, indítsuk el rendszergazdaként a parancssort, írjuk be a

```
sdbinst C:\Windows\Biztos_prog-
ramok.sbd
```

parancsot, és üssük le az entert. Mostantól, ha az engedélyezett alkalmazásokat jobb egérkattintással a programikonjukra rendszergazdaként indítjuk el, elmaradnak a további biztonsági ablakok.

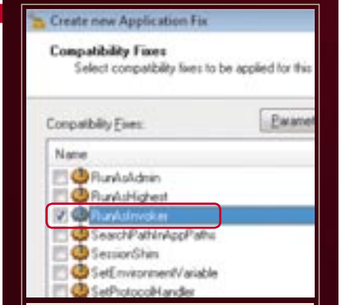

2 SZABADSÁG Így gondoskodhatunk róla, hogy a program nyugodtan elinduljon

3 VÁLOGATÁS A Registry-vel meghatározhatjuk, milyen fájltípusok kerüljenek a listára

3 Windows 2000, XP, Vista
Az utoljára szerkesztett fájlok gyorsabb elérése

A Legutóbbi dokumentumok lista a Start menüben tulajdonképpen praktikus dolog – gyorsan meg tudjuk nyitni az utoljára szerkesztett fájlt a megfelelő programmal, és dolgozhatunk rajta tovább. Elméletileg. A gyakorlatban azonban a lista jócskán tartalmaz lényegtelen bejegyzéseket is.

TIPP Dobjuk ki a fölösleges nehezéket! Így szabadon át tudjuk tekinteni a lényeges bejegyzéseket. Registryből nem csak a legutóbbi dokumentumok megjelenítését és a megjelenő elemek számát tudjuk meghatározni. Az *EditFlags* segítségével minden fájltípushoz sok hasznos tulajdonságot is rögzíthetünk – például a felvételt az előzmények listájára.

Ehhez nyissuk meg a Start menüből a *Futtatást*, írjuk be: *regedit*, és kattintsunk az *OK*-ra. Ha például MP3 fájloknak nem kellene felbukkanniuk az előzményekben, menjünk a *HKEY_CLASSES_ROOT\.mp3* kulcsra. Minden fájlhoz a fájlkiterjesztésére végződő saját kulcsa van. Az *(Alapértelmezett)* karakterlánc értékéből látjuk a fájltípust, példánkban az *mp3file*-t.

Következő lépésként menjünk tovább az érintett fájltípus kulcsára, tehát példánkban a *HKEY_CLASSES_ROOT\mp3file*-ra. Most keressük meg jobb oldalt az *EditFlag* duplaszó vagy bináris érték típusú bejegyzést.

Ha még nincs ilyen bekezdés, először hozzuk létre a *Szerkesztés/Új/Duplaszó* paranccsal, majd nyissuk meg dupla kattintással. Az *Alapot* állítsuk hexadecimálisra, írjuk be a *00100000* értéket, és kattintsunk az OK-ra.

Ha már van ilyen érték, akkor az új érték meghatározásához számolnunk kell: az egyes fájltípusokra vonatkozó kódokat a „logikai VAGY" hexértékkel kell összekapcsolnunk – különben más, előzőleg már rögzített tulajdonságokat módosítanánk, ugyanis a hexértékben minden egyes bit más-más tulajdonságot határoz meg. További teendőink attól függően különbözőek, hogy a talált érték duplaszó vagy bináris érték.

Duplaszó: Itt a Windows Számológép alkalmazása segít. A *Nézet/Tudományos* menüparanccsal jelenítsük meg a profi →

funkciókat, és a beviteli mező alatt válaszszuk a *Hex* beállítást. Írjuk be a registryből a jelenlegi értéket, kattintsunk az *Or* műveletre, és utána írjuk be: *100000*. Fontos: a felvezető nullákat nem kell figyelembe venni! Egy kattintás az egyenlőségjelre mutatja az új értéket. Kattintsunk a registryben duplán az *EditFlags*-re, írjuk át a számítás eredményére, és hagyjuk jóvá OK-val.

Bináris érték: A bináris érték típushoz a duplaszóval ellentétben más bitsorozat tartozik. Ezért az OR művelethez a *00 00 10 00* értéket használjuk. Példa: az *mp3file* eredeti értéke: *00 00 01 00*. A Windows Számológépben válasszuk a *Bin* beállítást, írjuk be: *100*, utána *Or*, majd *1000*. Egy kattintás az egyenlőségjelre, és megjelenik az eredmény: *1100*. A registrybe íráskor ügyeljünk arra, hogy ne tegyünk hozzá további bájtokat. Hagyjuk jóvá OK-val, és zárjuk be a registryt. Ugyanígy más fájltípusokhoz, például videóhoz vagy képekhez is rögzíthetjük, hogy megjelenjenek-e a Legutóbbi dokumentumok között.

4 A CHIP fórumból: Notebook
Újratelepítés után is gyengélkedő notebook

KID D KÉRDÉSE Internetezéshez és irodai munkákhoz egy éltesebb notebookot használok. Néhány hete a készülék egyre lassabb lett, ráadásul az alja is nagyon felforrósodott, mintha a processzor folyamatosan 100 százalékon dolgozna. Mivel a merevlemez reménytelenül töredezett volt és tele szeméttel, csináltam egy nLite-XP telepítő CD-t SP3-mal, és újratelepítettem a rendszert. Eredmény: még több probléma, rengeteg kék halál, és a gép sem gyorsult egy cseppet sem.

DONROSA VÁLASZA Mivel a notebook nagyon felforrósodik, és egy régebbi modellről van szó, feltételezem, hogy a szellőzés teljesen eltömődött a portól. Talán még a ventilátor is kimúlt. Lehet, hogy ezért a hardver kisebb órajelre kapcsol, mikor túlmelegszik. Ezért először is felnyitnám a gépet, portalanítanám, és ellenőrizném a ventilátor működését.

Szoftver oldalról először a Feladatkezelőben ellenőrizném, hogy egy program vagy szolgáltatás esetleg nem akadt-e ki, és nem rabol-e folyamatosan 100 százalékos CPU-teljesítményt. Az adott folyamatot egyszerűen leállíthatod a Delete gombbal. A következő lépés az árammegtakarító funkciók ellenőrzése – lehet, hogy a notebook tartósan maximális árammegtakarító módra van állítva, és ennek megfelelően lassú.

Végül még az is előfordulhat, hogy egy rendszerlefagyás következtében a Windows a merevlemezt a gyors DMA-ról a PIO-módra kapcsolta át – ezt a jelenséget egyszer már tapasztaltam egy DVD-meghajtónál. Tényleg döbbenetes, hogy ez hogy le tudja fékezni a teljes rendszer teljesítményét! A kijavításához nyisd meg a Startot, kattints jobb egérgombbal a *Sajátgép*-re, és válaszd a *Tulajdonságok*-at. A következő ablakban nyisd meg a *Hardver* lapról az *Eszközkezelő*-t. Az *IDEATA/ATAPI-vezérlők* alatt kattints duplán az *Elsődleges IDE-csatornára*, és válts a *Speciális beállítások* lapra. Az *Átvitel módja* melletti mezőből válaszd a *Ha rendelkezésre áll*, akkor *DMA* beállítást.

5 Windows Vista
Fájlok gyorsabb megtalálása zsúfolt mappákban

Mi különbözteti meg a mappákat a Windows Intézőben egy igazi iratrendező szekrény mappáitól? Hogy sohasem telnek meg. Annyi fájlt tömhetünk beléjük, amennyit csak akarunk. Ennek azonban van egy nagy hátránya is: gyorsan elveszítjük fölöttük az áttekintést.

TIPP A Windows Vista képes a fájlokat egy mappán belül metaadataik alapján halmazokba rendezni. Ennek a változatnak a fájlok megszokott elhelyezéséhez képest egy összetett mappastruktúrában az az előnye, hogy nagyobb ráfordítás nélkül bármikor módosíthatjuk a rendezési szempontot, hogy a fájlokat olyan szempontok szerint csoportosítsuk, mint a „Tegnapi" vagy „Múlt heti".

Kattintsunk a Windows Intézőben jobb egérgombbal a jobb oldali terület egy szabad pontjára, és válasszuk a helyi menüből a *Halmozás* menüpontot. A következő almenü a mappa tartalmazta fájltípusoktól függően kínál fel néhány metaadatot a rendszerezés alapjául. Egy fájl metaadatai fájltípusról fájltípusra különbözőek. Így például egy digitális fotónak készítési dátuma, míg egy Word dokumentumnak szerzője van.

Válasszuk ki a rendezés szempontját a megfelelő bejegyzésre kattintva. A Windows az aktuális könyvtárban rögtön minden fájlt és almappát ennek az adatnak az alapján fog halmozni. A halmazok feliratozott ikonként jelennek meg, amelyek egymáson fekvő lemezeket ábrázolnak. A halmazokban foglalt fájlok megjelenítéséhez kattintsunk rájuk duplán. Azokat a fájlokat, amelyek a választott szempont szerinti információt nem tartalmazzák, a Windows a különböző halmazok mellé helyezi.

Ha a Windows nem kínálna megfelelő szempontot, válasszuk az almenüből az *Egyebek…* bejegyzést. A következő ablak minden lehetséges metaadatot felsorol. Tegyünk a kívánt bejegyzések elé pipát, és hagyjuk jóvá OK-val. A jövőben a Windows a *Halmozás* menüpontban ezeket a bejegyzéseket is mutatni fogja.

6 Windows 2000, XP
Tüntessük el az idegesítő rendszerhibajelzést

Már fut néhány alkalmazás számos megnyitott ablakkal, mikor egy újabb program indítását a Windows „Nincs elegendő memória" üzenettel elutasítja, miközben a Feladatkezelő még bőven elegendő fizikai memóriát és lapozófájl-kapacitást mutat.

TIPP Valószínűleg az alapértelmezésben túl kicsire méretezett köztes rendszermemória a hibás, a *Desktop heap*. A heapet a Windows a megnyitott ablakok kezeléséhez használja. Ha túl sok van megnyitva, az gondot okozhat. Ez a magatartás ki is provokálható: Internet Explorerből kerek 50 megnyitott példánynál ér véget a történet, további ablakokat a Windows egyáltalán nem, vagy torzítva jelenít meg. A heap mérete a registryben van rögzítve, függetlenül a telepített RAM- és merevlemez-kapacitástól. Növeljük meg az értéket, hogy egyszerre több programot használhassunk.

8 REJTETT A bejegyzés törlése után már megszabadulhatunk a Windows Messengertől

Ehhez indítsuk el: *Start/Futtatás*, *regedit* és enterrel a Registry-szerkesztőt, és nyissuk meg a *HKEY_LOCAL_MACHINE\System\CurrentControlSet\Control\SessionManager\SubSystems* kulcsot. A jobb oldali ablakterületen kattintsunk duplán a *Windows* bejegyzésre. Egy hosszú programindítás fog megjelenni karakterlánc formájában. Keressük meg benne a *SharedSection* paramétert. Ez határozza meg a rendszer- és desktop-heapet ebben a formátumban: *SharedSection=xxxx,yyyy* ahol xxxx jelenti a teljes rendszerre kiterjedő heap maximális méretét és yyyy az asztalonkénti méretet, mindkettő kilobájtban megadva. Csak a desktop értékét kell 256 vagy 512 kilobájtra növelnünk, és az idegesítő hibaüzeneteknek máris vége. Ne felejtsük el a rendszert végül újraindítani, hogy a módosítások kifejthessék a kívánt hatást.

7 Windows 2000, XP, 2003
A megfelelő Microsoft-frissítések megtalálása fájlnév alapján

Nehéz kiigazodni a Microsoft utólagos javításai, patch-ei között, főleg, amikor egy-egy frissítéshez több fájl is tartozik, egymástól kicsit eltérő, ám nekünk persze semmitmondó nevekkel. Vajon melyik kódszám mögött rejlik az igazi?

TIPP A Microsoft 2003 óta minden szoftverfrissítési csomagnál azonos, szabványosított fájlelnevezési sémát használ. Ez megkönnyíti a szoftverfrissítések és az érintett cikkek keresését is a Microsoft Tudásbázisban. Ennek a sémának az alapfelépítése a következő: *Terméknév-KBcikkszám-kapcsoló-nyelv.exe*. Az Update-csomagokat például így hívják:

```
WindowsXP-KB123456-IA64-HUN.exe
Windows2000-KB123456-HUN.exe
WindowsServer2003-KB123456-x86-HUN.exe
```

Elöl áll a terméknév, verzióinformációval együtt, például *Windows2000*, *WindowsXP*, *WindowsServer* vagy *WindowsXPTablet*. A *KB* – Knowledge Base, azaz Tudásbázis – utáni szám a Tudásbázis megfelelő cikkének számára utal. A következő, opcionális kapcsolót arra használja a szoftvergyártó, hogy megkülönböztesse egymástól azokat az Update-csomagokat, amelyek ugyanazt a problémát célozzák különböző chipsetes gépeken. Ezek közé az opciók közé tartoznak:

Kapcsolók	Chipsetek
x86	32 bites processzorokhoz
AMD64	Az AMD x86 64 bites processzoraihoz
IA64	64 bites Intel processzorokhoz

Végül szabványos rövidítés tájékoztat a nyelvi verzióról, tehát például *ENU* az angol, *RUS* az orosz és *JPN* a japán, vagy éppenséggel *HUN* a magyarhoz. Az *INTL* (international) rövidítés olyan esetet jelöl, amikor a szoftverfrissítési csomag több nyelvhez is alkalmazható. Ha egy frissítés valamennyi nyelvre vonatkozik, a Microsoft egyszerűen elhagyja a nyelvkódot.

Megjegyzés: A Microsoft szoftverfrissítéseinek leírásához használt szabványos terminológiáról további információk olvashatók a Microsoft Tudásbázis *http://support.microsoft.com/kb/824684/hu* weboldalon található cikkében.

8 Windows XP
Szabaduljunk meg gyorsan az idegesítő chatprogramtól

Az évek során XP-rendszerünk meglehetősen lelassult – már csak az újratelepítés segített. Azóta viszont újból megjelent az idegesítő Microsoft Messenger a fedélzeten, holott egyáltalán nem is használjuk. A Programok telepítése… rendszerprogramból nem tudjuk törölni.

TIPP Alapértelmezésben a Windows valóban nem mutatja a telepített programok listáján a Messengert. A bejegyzése azonban csak le van tiltva. Ezen módosíthatunk – és utána már el tudjuk távolítani ezt a programot.

Nyissuk meg valamilyen szövegszerkesztővel a *sysoc.inf* fájlt – szabványos telepítésnél a *C:\Windows\Inf* mappában található. Keressük meg a szövegfájlban a *msmsgs=msgrocm.dll,OcEntry,msmsgs.inf,hide,7* sort, és töröljük belőle a *hide*-ot. Ügyeljünk rá, hogy ne töröljünk vele együtt egyetlen vesszőt sem! A fájl mentése után nyissuk meg a *Start/Vezérlőpult/Programok telepítését*, és válasszuk a *Windows-összetevők hozzáadása vagy eltávolítása* ikont. A listán most már a Windows Messenger bejegyzései is megjelennek, amelyeket törölhetünk. Az első bejegyzés egyébként csak a Start menüben való megjelenésre vonatkozik. →

9 Gyorstippek

Vezérlőpult: Ha XP alatt nem jeleníthető meg a telepített programok listája, ezt a parancssoron a *regsvr32 appwiz.cpl* paranccsal visszaállíthatjuk.

Asztal: Windows+U billentyűkombinációval közvetlenül a Segédprogram-kezelőt nyitjuk meg, ahonnan elérhető a képernyőnagyító és -billentyűzet.

Intéző: Ha több fájlbejegyzést egyszerre kijelölünk, és módosítjuk az első nevét, a Windows XP és a Vista a többit folyamatos számozással egészíti ki.

Intéző: A *Start/Futtatás* ablakból az ncpa.cpl parancssori parancs beírásával Vista és XP alatt közvetlenül megkapjuk a *Hálózati kapcsolatok*-at.

Windows: A 0 registryérték a HKEY_CURRENT_USER\Control Panel\Desktop alatti *MenuShowDelay* Registry-kulcsnál XP alatt felgyorsítja a Start menüt.

Intéző: Ha a másolás ablakban lenyomott Shift-tel kattintunk a *Nem*, *Igen* vagy *Mindegyik* gombokra, a válasz mindenelemre érvényes lesz.

10 PROFI TIPP: WINDOWS XP
Hibaelhárítás Service Pack 3-nál

Itt a következő szervizcsomag az XP-hez – de már a telepítésével gondok vannak, mint azt számos internetfórum-bejegyzés bizonyítja. Megmutatjuk, hogyan lehet biztonságosan telepíteni.

Az aktuális szervizcsomag telepítésénél sok felhasználót kerülgetett már a gutaütés. Először minden simán megy, aztán meg hirtelen semmi sem. A következőkben leírjuk, mire kell ügyelni.

Hozzáférés megtagadva

A Windows Update-ből indított telepítő megabájtok százait kezdi a lemezre lapátolni – hogy aztán „Hozzáférés megtagadva" üzenettel hirtelen leálljon. Az ok: registry-hozzáférési problémák. A megoldás: a Microsoft kínál egy *SubInACL* nevű programot, amely meg tudja változtatni a registry-kulcsok hozzáférési jogait. A program a *www.microsoft.com/downloads/* címről tölthető le. Az XP Home felhasználóknak szükségük lesz még a *SecEdit* programra is a *http://rapidshare.com/files/116741423/secedit.zip.html* webhelyről. XP Prónál ez már telepítve van. Végül szükség van még a teljes SP3-ra – ezt töltsük le a Microsoft weboldaláról.

Konfliktusok elkerülése

Egyes vírusvizsgálóktól botladozik a szervizcsomag. Például a Symantec Norton Internet Security megakadályozza egyes, a telepítéskor létrehozott ideiglenes registry-bejegyzések törlését. A hibás kulcsok fékezhetik a rendszert, és egyes funkciókat, például a hálózati kártyák elérését, lebéníthatnak.

Megelőzés: Bár a Symantec időközben LiveUpdate-tel kiadta a probléma megoldását célzó javítást, jobb, ha biztosra megyünk, és a szervizcsomag telepítése előtt kikapcsoljuk az illetékes biztonsági funkciót. Ehhez nyissuk meg az alkalmazás ablakát, és váltsunk a *Norton Internet Security* lapra. Kattintsunk a *Beállítások*-ra, majd a Norton Internet Security beállításaira. A Norton-termékek védelmét kapcsoljuk ki, és hagyjuk jóvá az *Alkalmaz*, majd az *OK* gombra kattintva. Ezután indítsuk újra a számítógépet, és telepítsük a Service Pack 3-at. Végül kapcsoljuk vissza a védőfunkciót.

Bejegyzések javítása: A registryt utólag is kipucolhatjuk. Töltsük le az *ftp://ftp.symantec.com/public/english_us_canada/tutorials/SymRegFix.exe* oldalról az azonos nevű programot, és indítsuk el. Automatikusan ki fogja javítani a hibákat.

Windows-Update javítása

Ha az SP3-telepítés után nem működne a Windows-Update, akkor megsérült az illetékes DLL fájl registry-bejegyzése. A megoldás: regisztráltassuk manuálisan a *wups2.dll*-t a registrybe. Nyissuk meg a *Futtatás*-t a Start menüből, a következő ablakba írjuk be a *regsvr32 wups2.dll* parancsot, és üssük le az entert. Ezután újraindítás következik.

Ha még mindig adódnának problémák, frissítsük a Windows-Update-et manuálisan az aktuális 3.0-s verzióra. Ehhez töltsük le a szükséges programcsomagot a *http://download.windowsupdate.com/WindowsUpdate/redist/standalone/7.1.6001.65/WindowsUpdateAgent30-x86.exe* címről, például a merevlemezünk *C:\Downloads* mappájába. Ezután nyissuk meg a *Start/Futtatást*, és írjuk be:

```
C:\Downloads\
WindowsUpdate
Agent30-x86.exe
/wuforce
```

Most zárjunk be minden más futó programot, és kövessük a telepítő lépéseit. A wuforce paraméter a már egyszer gépünkre került verzió ellenére kikényszeríti a telepítést.

Prefetch-funkció javítása

Az SP3-as javítócsomag javítja a Prefetch gyorsítótár működését, de átveszi a már mentett bejegyzéseket – amelyek viszont lehet, hogy éppen fékezik a rendszert. Ezt megakadályozhatjuk, ha megtiltjuk az eddigi bejegyzések átvételét. Nyissuk meg a Registry-szerkesztőt, és keressük meg a *HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\OptimalLayout* kulcsot. A jobb oldali ablakterületen kattintsunk duplán az *EnableAutoLayout* bejegyzésre. Állítsuk az értékét 1-re, és hagyjuk jóvá OK-val. Ha nem találunk ilyen kulcsot, hozzuk létre a *Szerkesztés/Új/Duplaszó* paranccsal.

A Vezérlőpulton indítsuk el a *Felügyeleti eszközök*-et, és kattintsunk duplán a *Szolgáltatások*-ra. A lista tartalmazza a *Feladatütemező* bejegyzést – kattintsunk rá jobb egérgombbal, és válasszuk a *Leállítás* parancsot. A Windows Intézőben az *Eszközök/Mappa beállításai/Nézet* fül alatt kapcsoljuk be a *Rejtett fájlok és mappák megjelenítése* opciót, az *Alkalmaz* gombbal léptessük életbe, majd ezután váltsunk a *C:\Windows\Prefetch* mappára, és töröljük a benne található valamennyi fájlt. Újraindítás után még nyissuk meg a *Start/Futtatást*, írjuk be

```
rundll32.exe advapi32.dll,Pro-
cessIdleTasks
```

és kattintsunk az OK-ra. Ezzel újra inicializáltatjuk a Prefetch mappát.

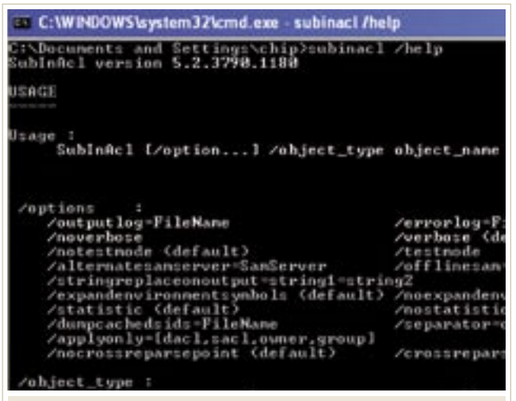

NEM EGYSZERŰ A SubInAcl nevű, parancssori programmal a Registryre vonatkozó jogosultságokat is átállíthatjuk

11 OpenOffice

Szöveg begépelésének megkönnyítése több szakterületen

Szövegbevitelnél az Open Office automatikusan felkínálja a szavak kiegészítését. Honnan származnak a szótippjei, és tehetjük-e ezt a funkciót még hatékonyabbá?

TIPP Különböző irányú szakszövegek szerzőjeként lehetőségünk van úgy használni az automatikus szókiegészítést, hogy már egy új dokumentum megnyitásakor azonnal minden fontos szakkifejezés kéznél legyen.

Alapbeállítások: Először szabjuk testre a szókínálatot és a használatát. Nyissuk meg az *Eszközök/Automatikus javítást*, és váltsunk a *Szókiegészítés* lapra. Itt a *Szókiegészítés engedélyezése* és a *Szógyűjtés* bekapcsolva kell, hogy legyenek. Eldönthetjük, hogy az OpenOffice a *Szóköz hozzáfűzésé*-t automatikusan megtegye vagy sem. Írásjelek előtt a program természetesen nem fog szóközt beszúrni. Alapértelmezésben a megfelelő szókiegészítő javaslat azonnal szövegbevitelként jelenik meg, a *Megjelenítés tippként* beállítással viszont először csak tooltip formájában. Több javaslatot a Ctrl+Tab billentyűkkel lapozhatunk át. Ezzel összefüggésben praktikus az *Elfogadás az alábbi billentyűvel* mezőből is a *Tab* billentyűt választani.

A *Minimális szóhossz* és a *Lista elemeinek maximális száma* értékek a lista összeállítását befolyásolják. Rövidebb szavakat nem érdemes felvenni: minél rövidebb a szó, annál csekélyebb a beírásakor megspórolt leütések száma, ugyanakkor a találatok száma is túlzottan megnövekszik.

Szólista-sablonok készítése: Most készítsünk külön szövegdokumentumokat a szakmailag különböző követelményekhez. Ehhez kapcsoljuk be a *Lista mentése a dokumentum bezárásakor...* beállítást. Így a bejegyzések más dokumentumokban is felhasználhatók az OpenOffice bezárásáig. Szakszavak tetszőleges meglévő listáját is felhasználhatjuk, vagy új listát készíthetünk már összegyűjtött szavakból a következőképpen:

Nyissunk meg egy meglévő szakszöveget, és az *Eszközök/Automatikus javítás/Szókiegészítés*t. Jelöljünk ki minden bejegyzést az ablakban megjelenő listán, és vegyük át Ctrl+C-vel a vágólapra. A párbeszédpanel bezárását követően nyissunk meg egy új szövegdokumentumot, Ctrl+V-vel illesszük be a listát, és mentsük új listaként. Vegyük figyelembe, hogy az OpenOffice csak a helyesírás-ellenőrző által ismert szavakat veszi fel.

12 Excel 2007

Visual Basic Editor indítása kerülő nélkül

Mivel gyakran programozunk makrókat, hiányoljuk a VBA-szerkesztő közvetlen indítására szolgáló parancsot. Szeretnénk tudni, most hol rejtőzik, és hogyan hozhatnánk vissza a menübe.

TIPP Az Alt+F11 billentyűkombináció közvetlenül megnyitja a VBA-szerkesztőt – de csak miután bekapcsoltuk a fejlesztői eszközsor megjelenítését. Ehhez kattintsunk az Office gombra, és nyissuk meg az *Excel beállításai*-t. Válasszuk balra a *Népszerű elemek* kategóriát. A felső területen engedélyezzük a *Fejlesztőeszközök lap megjelenítése a szalagon* beállítást, és hagyjuk jóvá OK-val. Az új *Fejlesztőeszközök* fül a szalagon a keresett VBA-szerkesztő elérés mellett további gombokat is kínál makrószerkesztéshez, vezérlőelemekhez, valamint az aktív elem tulajdonságait és kódját.

13 Excel 2000, XP, 2003, 2007

Trendelőrejelzés készítése egyszerűen

Mért adatok sorozatából vagy forgalmi adatokból rövid távú érték-előrejelzést kell készítenünk. A statisztika azonban sosem volt az erősségünk – mit tegyünk?

TIPP Vállalkozóként például egyszerűen megbecsülhetjük bevételeink fejlődését – minden bonyolult képlet nélkül. A feltétele csak annyi, hogy az adatoknak egyenletes időközönként rendelkezésre kell állniuk. Írjuk az értékeket egymás alá egy oszlopba, és jelöljük ki a kitöltött adatterületet. Vigyük az egérmutatót a kijelölés jobb alsó szélére, a kis fekete négyzetre. Mikor az egérmutató kis fekete keresztté változik rajta, kattintsunk rá bal egérgombbal, és hagyjuk lenyomva a gombot. Most húzzuk lefelé az egérrel a kívánt előrejelzésnek megfelelő terület méretéig. Az Excel az *Automatikus kitöltés* funkcióval számítja ki az új cellák értékét. Ehhez a legkisebb négyzetek módszere szerinti aritmetikai trendszámítást használja.

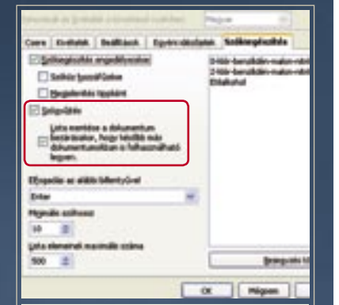

11 VISSZAUTALÁS Ezzel a beállítással a lista több dokumentumban is felhasználható

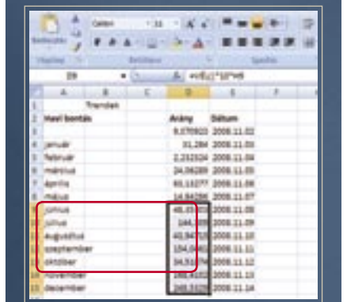

13 ELŐREJELZÉS Az *Automatikus kitöltés*-sel megbecsülhetjük a jövőbeli eredményt

Nehezebb feladatokhoz egyenetlen eloszlású értékekkel az x tengelyen vagy az időtengelyen és köztes értékek becsüléséhez használhatjuk az *ELŐREJELZÉS* függvényt. Írjuk be két egymás melletti oszlopba az összetartozó x és y értékeket, az *ELŐREJELZÉS* függvény indításakor első argumentumként adjuk meg a célpont x-et, utána a rendelkezésre álló adatterületeket, először az y, majd az x értékekhez tartozót.

14 Outlook XP, 2003, 2007

Eltérő válaszcím megadása a címzettnek

Munkahelyi számítógépünkről privát e-mailt küldünk. Ha a címzett – a megszokott módon – a Válasz gombra kattint, üzenete a bejövő céges postában landol, pedig jobb volna, ha saját e-mail fiókunkra küldené. →

TIPP Egy beállítással eltérő válaszcímet adhatunk meg. Az eljárás módja valamennyire különböző a kommunikációs program verziójától függően.

Outlook XP, 2003: Írjuk meg az új üzenetet, és mielőtt elküldenénk, nyissuk meg a *Nézet/Beállítások* menüpontot. A *Kézbesítési beállítások* alatti területen kapcsoljuk be a *Választ megkapja* előtti jelölőnégyzetet. Az utána következő mezőben írjuk át a címet arra, amelyikre a válaszlevelet várjuk, vagy kattintsunk a *Névválasztás* gombra, ha inkább a címlistánkból akarjuk a címet kiválasztani.

Outlook 2007: A Beállítások eszköztáron kattintsunk jobbra a *Választ megkapja* ikonra. A megjelenő ablakban a *Kézbesítési beállítások* alatt tegyünk a *Választ megkapja* bejegyzés elé pipát, és írjuk be a kívánt címet, vagy használhatjuk itt is a *Névválasztás* gombot. Utána zárjuk be az ablakot, és küldjük el az üzenetet a megszokott módon.

15 Word 2003, 2007
Dokumentumok faxolása interneten keresztül faxmodem nélkül

A faxkészülék elpusztíthatatlan – még most, az internetes kommunikáció idején is szinte minden iroda használ ilyen antik készüléket. Mi azonban nem vagyunk erre hajlandóak, ezért keresünk az alkalmanként elkerülhetetlen faxoláshoz egy egyszerű, külön hardvert nem igénylő módszert.

TIPP Küldjük dokumentumainkat közvetlenül Wordből, interneten keresztül. Ehhez csak egy internetes faxszolgáltatónál kell fiókot szereznünk. A Microsoft az eFax, Venali és GTC-InterFAX szolgáltatókat ajánlja oldalain. A következő tipp az InterFAX-ra épül. Az előnye: amíg nem szeretnénk faxot fogadni, ez a szolgáltató nem kér havidíjat, és egy oldal elküldéséért is szerény díjat számít fel – maximum 26 eurocentet. Előbb azonban keretként fel kell töltenünk legalább 10 eurót (+ áfát) – hasonlóan egy feltöltős telefonelőfizetéshez. A faxküldés előfeltétele ezenkívül a számítógépre telepített Outlook.

Bejelentkezés: Nyissuk meg a *www.interfax.net* oldalt, kattintsunk a *Sign up* fülre, majd a *Register* gombra, és olvassuk el a következő oldalakon megjelenő utasításokat. Ügyeljünk rá, hogy az első oldal alján az *InterFAX Send* beállítást válasszuk, hogy ne legyen havi díj. A regisztrációt követően kövessük a *Click here to login into your interfax account* hivatkozást. Írjuk be az általunk választott felhasználói nevet és jelszót, és kattintsunk a *Login*-re.

Aki Windows Vistát használ, annak a következő lépések előtt az Internet Explorerben átmenetileg ki kell kapcsolnia a védett módot, mert különben a Windows nem lesz hajlandó beépíteni a szolgáltatást az Office-ba. Ezért nyissuk meg az *Eszközök/Internetbeállítások* menüpontot, és a *Biztonság* lapon kapcsoljuk ki a *Védett mód*-ot. Ezután indítsuk újra a böngészőt. A login területet ezután az InterFax *Login* lapján találjuk.

Előzetes beállítások: A bejelentkezés után kattintsunk a *Settings*-re, és utána az *Office 2003/7 Activation*-re. Az *Office 2003/7 Activation* területen kövessük az *Advanced Features* linket. Tegyünk pipát a *Send ONLY from Office 2003/7* elé. Ezzel biztosítjuk, hogy a faxszolgáltató e-mailben ne fogadja el a küldendő faxot, és senki ne faxolhasson a számlánkra.

Kattintsunk az *Activate* gombra, és engedélyezzük az *Interfax inc. office 2003/07 activation feature* beépülő modul telepítését. Végül kattintsunk még egyszer az *Activate* gombra. A sikeres integrációt a szolgáltatás egy piros betűs felirattal nyugtázza. A telepítést ismételjük meg minden számítógépen, amelyekről faxot akarunk küldeni Office-ból. Ezután kijelentkezhetünk, és adott esetben újból aktiválhatjuk az IE védett módját.

15 NETFAX Office 2003-ból és 2007-ből az interneten keresztül is küldhetünk faxot

Faxküldés: Most nyissuk meg a Word dokumentumot, amelyet faxolni akarunk. A 2007-es verzióban ezután kattintsunk az Office gombra, és nyissuk meg a *Küldés/Internetes fax* menüpontot. A 2003-as verzióban a parancs neve *Fájl/Küldés/Internetes faxszolgáltatást használó címzett.*

A következő ablak egy mailre emlékeztet, amelyet Microsoft Worddel nyitunk meg. Ez a fax fedőlapja, és további adatoknak, mint a címzett és a feladó neve vagy a tárgy is helyet kínál. A fedőlapot egy beállítással a jobb szélen kikapcsolhatjuk. A *Country/Area* alatt válasszuk ki a címzett országjelét. A *Country code* és *Fax number* mezőkbe írjuk be a címzett faxszámát országkóddal együtt, felvezető 0 nélkül. Végül kattintsunk a *Send*-re.

Megjegyzés: Az integrált faxszolgáltatás Excelben is rendelkezésre áll.

16 Gyorstippek

Word: Ha néhány betűtípus, amely más programokban megvan, hiányzik a szövegszerkesztőből, töröljük és telepítsük a rendszernyomtatót.

Excel: Egy kijelölt cellaterület grafikaként a vágólapra másolásához nyomjuk le a Shift gombot, és válasszuk a *Szerkesztés/Kép* másolása parancsot.

PowerPoint: PowerPointban a Ctrl+Szóköz billentyűkombinációval minden manuális formázást eltávolítunk a bemutató egy kijelölt területéről.

MS Office: Ha éppen írunk, az aktuális kurzorpozícióhoz tartozó helyi menüt egér használata nélkül is megnyithatjuk a Shift+F10 billentyűkombinációval.

Firefox: A Firefoxban jobb egérgombbal a keresőmezőbe kattintva a *Kulcsszó hozzáadása a kereséshez* paranccsal könyvjelzőként mentjük a keresést.

Böngésző: A Firefox, Opera és Internet Explorer böngészőkben Ctrl+D kombinációval nyitjuk meg a könyvjelző/kedvenc hozzáadása ablakot.

17 Internet Explorer 7
Flash fájlok lejátszásakor jelentkező problémák megszüntetése

Egyes flash fájlok lejátszásakor közvetlenül internetről az IE7 ugyan letölti az adatokat, utána azonban egy szkripthibával kiakad. Azonban ha a kérdéses fájlt előbb letöltjük, gépünkről hibátlanul lejátssza.

TIPP A problémát az új Cross-Domain biztonsági funkció okozza. Ez megakadályozza az aktív tartalmak futtatását, ha külső számítógépekhez kapcsolódunk az interneten. Ennek a funkciónak az a feladata, hogy megakadályozza a szkriptek különböző domainek közt váltakozó működését, és ezzel hozzájáruljon az adathalász-támadások elleni védelemhez.

A probléma kikerülésére vagy megoldására többféle eljárás is a rendelkezésünkre áll. Egyrészt letölthetjük a flash tartalmat a helyi menüből, és ahogy leírtuk, lokálisan szkripthiba nélkül lejátszhatjuk. Ez azonban körülményes.

Második változatként az érintett weboldalt hozzáadjuk a megbízható oldalakhoz. Ehhez jelöljük ki az illető URL-t a címsoron, és nyomjuk le a Ctrl+C billentyűkombinációt. Utána nyissuk meg az *Eszközök/Internetbeállításokat*, és váltsunk a *Biztonság* lapra. Jelöljük ki a *Megbízható helyek* ikont, és utána kattintsunk a *Helyek* gombra. Ctrl+V-vel illesszük be a hivatkozást. Kattintsunk a *Hozzáadás* gombra, és zárjuk be a megnyitott ablakokat az OK gomb segítségével. Ezzel azonban csak erre az egy weboldalra vonatkozóan oldjuk meg a problémát.

Egy registry-fogással teljes egészében ki is kapcsolhatjuk a kiegészítő biztonsági funkciókat, ezt azonban csak akkor tegyük, ha biztosak vagyunk benne, hogy a gépünkön fut vírusvédő program, bekapcsolt adathalászat elleni védelemmel. Ebben az esetben nyissuk meg a Start menüből a *Futtatás* parancsot, írjuk be: *regedit*, és kattintsunk az OK-ra. Menjünk a *HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\Microsoft\InternetExplorer\Main\FeatureControl* kulcsra. Nyissuk meg a *Szerkesztés/Új/Kulcsot*, írjuk be a *FEATURE_BLOCK_LMZ_SCRIPT* nevet, és hagyjuk jóvá enterrel. Alatta hozzuk létre a *Szerkesztés/Új/Duplaszó* paranccsal az *iexplore.exe* bejegyzést, és újból hagyjuk jóvá OK-val. Ellenőrizzük, hogy az értéke 0-ra van állítva. A kilépés után a registryből a lejátszási tilalmat feloldottuk.

18 Flickr, Firefox 2.x, 3.x
Zárolt képek letöltése a fotóoldalról

A Flickren rengeteg érdekes felvételt találhatunk letöltésre készen. Ezek közül jó néhány kiválóan alkalmas volna asztalháttérnek. Letöltéskor azonban csak az üres spaceball.gif fájl landol a számítógépünkön.

TIPP Ha egy Flickr-felhasználó nem kívánja fotóinak egyszerű letöltését, a Flickr a megjelenítést automatikusan elfedi az átlátszó *spaceball.gif* fájllal. Ez azonban nem hatékony védelem, mivel böngészőnk a felvételt a megtekintéskor minden további nélkül letölti számítógépünkre, saját gyorsítótárába.

17 ENGEDÉLY A flash-problémákat az oldal megbízhatónak nyilvánításával védhetjük ki

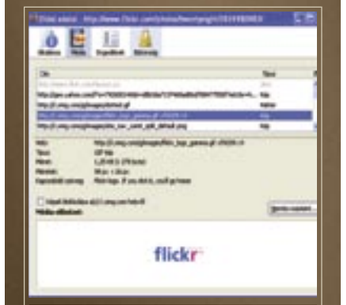

18 LELEPLEZVE Az *Oldal adatai*-val hozzáférhetünk a zároltként megjelölt fotókhoz is

De ne lássunk még hozzá a cache-ben való hosszadalmas keresgélésnek! A Firefox fedélzeti eszközeivel gyorsabban a kép nyomára jutunk. Amint a *Letöltés* ablak felkínálja a *spaceball.gif* fájlt mentésre, szakítsuk meg a műveletet, és kattintsunk jobb egérgombbal a fotó mellé. A megjelenő helyi menüben ezután válasszuk az *Oldal adatainak megjelenítése* menüpontot, és hozzuk előre a *Média* lapot. A címlistán minden, az oldalon található kép pontos neve és elérési útvonala is szerepel. Ha rákattintunk egy bejegyzésre az ablak alján, a Média-előnézetben láthatjuk a képet. Lapozzunk tovább a nyíl billentyűkkel, míg megtaláljuk a kívánt képet. Ezután kattintsunk a *Mentés másként* gombra, és mentsük a képet a merevlemezre.

Különböző erre specializált bővítmények még tovább egyszerűsítik a tulajdonképpen zárolt felvételek letöltését. Az Adblock Plus reklámblokkolóval azt is tartósan megakadályozhatjuk, hogy a Flickr egyáltalán megjelenítse a védőfájlt. Ezt a programot ingyenesen letölthetjük a *https://addons.mozilla.org/en-US/firefox/addon/1865* oldalról. Amint a bővítmény telepítve van, kattintsunk jobb egérgombbal a letakart fotóra, és válasszuk az *Adblock Plus: Block Image…* menüpontot. Az első sorban a *spaceball.gif*-re mutató hivatkozás lesz kijelölve. Ezután csak kattintsunk az OK-ra. A jövőben minden Flickr-fotót a megszokott módon, a helyi menüből le fogunk tudni tölteni. Az eredetire rátelepített képet a Nuke Anything Enhanced bővítménnyel is hasonló módon blokkolhatjuk.

Megjegyzés: A Flickren történő zárolással a szerző fotójának jogosulatlan használatát szeretné megakadályozni. Ezért minden esetben vegyük figyelembe a licencelőírásokat, és ne használjuk az illető fotót a szerző beleegyezése nélkül.

19 Firefox 2.x, 3.x
A böngésző villámgyors konfigurálása saját elképzeléseink szerint

Gyakorlott Firefox-felhasználóként gyakran konfiguráljuk a böngészőt az about:config cím beírásával. A megfelelő sorok keresése azonban a kilométeres listán igazán fáradságos, ezenkívül annak is fennáll a veszélye, hogy véletlenül rossz paramétert módosítunk. →

20 A CHIP fórumból: Kommunikáció

Blokádok feloldása az otthoni hálózatban

MAZDA9 KÉRDÉSE Otthoni hálózatom telepítése után nem sikerül elérni XP-s gépemet más PC-kről. Mindegyik ugyanarra a switch/routerre csatlakozik, és az internetet mindegyikről elérem.

UHECKER VÁLASZA Gyakran a telepített tűzfal blokkolja egy PC hálózati elérését. Próbaképpen kikapcsolhatod. De előbb ellenőrizd, hogy minden feltétele megvan-e az általad tervezett működésnek: a szerveren – tehát a fő számítógépeden, amelynek az adatait egy kliens PC-ről el akarod érni – telepítve kell, hogy legyen a kliens felhasználó számára egy jelszavas fiók. A legjobb, ha azonos hozzáférési adatokat használsz, mint a kliensen. Az egyező jelszavak mindkét rendszeren ugyan nem kötelezőek, azonban megkönnyítik a szerveradatok fennakadás nélküli elérését, mivel ebben az esetben nincs jelszó-lekérdezés. Aztán a szerveren lennie kell legalább egy megosztásnak ezzel a felhasználóval – különben a szerver becsukja a kapuit. Tehát meg kell határoznod, a kliens melyik könyvtárat érheti el a hálózaton keresztül. Ez úgy a legegyszerűbb, ha jobb egérgombbal a mappára kattintasz, és a *Megosztás és biztonság*-ot választod.

TIPP Az ingyenes angol nyelvű bővítmény, a Configuration Mania lehetőséget nyújt a kibővített konfiguráció számos beállítását interaktívan, párbeszédpanelből elvégezni. A program a *https://addons.mozilla.org/en-US/firefox/addon/4420* címen áll rendelkezésre. A telepítéséhez nyissuk meg az XPI fájlt a böngészővel, vagy kattintsunk a weboldalon az *Add to Firefox* linkre. Engedélyezzük a telepítést a *Telepítés most* gombra kattintva. Végül indítsuk újra a programot.

Ezután az *Eszközök/Configuration Mania* menüből érjük el az összetett beállítóablakot. Az ablak felső részén kattintsunk először a kívánt kategóriára, például a *Browser* vagy a *Security* fülre. Alatta további regiszterekbe osztva találjuk a beállításokat. A *Browser* kategóriában hierarchikus menü uralja a képet. Ezen kattintsunk például a *TabBrowsing* előtti plusz jelre. Ezután keressük meg a *Save sessions at intervals of* sort.

Mögötte megváltoztathatjuk azt az értéket, amely meghatározza, hogy a Firefox milyen gyakran mentse aktuális állapotát, hogy azt egy lefagyás után rekonstruálni tudja. Az alapértelmezett 10.000-es érték ezredmásodpercben van megadva, így az adatok minden 10 percben lesznek mentve. Az ezzel egyenértékű bejegyzés az *about:config*-ban a *browser.sessionstore.interval* – ezt nehezebb megtalálni, mint ebben a beállítóablakban. Sok más beállítást is hasonló módon elvégezhetünk.

Figyelem: A bővítmény angol verzióját használjuk, mert mindig ez a legfrissebb!

21 Internet
Hosszú webcímek hibátlan küldése e-mailben

Sok felhasználó küld alkalmanként webhivatkozásokat e-mailben. Hosszú címeknél azonban előfordulhat, hogy az e-mail szerkesztő automatikusan több sorba tördeli. Ilyenkor a címzett nem fogja tudni a weboldalt egyszerűen a hivatkozásra kattintva megnyitni, helyette a nagy webes semmibe jut.

TIPP Ha a teljes webcím hosszabb, mint egy sor, sok levelezőprogram az automatikus sortörés miatt csak az első részét értelmezi hivatkozásként. A címzettnek ilyen esetben a címadat részeit magának kellene összemásolnia. Egyszerűbb, ha egysoros címet használunk, amely kevesebb, mint 80 karakter hosszú.

Rövid címek létrehozása: Ebben segít az ingyenes *Snipurl* webszolgáltatás: kompakt URL-eket hoz létre, amelyek aztán egyszerűen újból az eredeti címre hivatkoznak. Egyszeri felhasználáshoz másoljuk a hosszú címet a vágólapra, nyissuk meg a *www.snipurl.com* weboldalt, kattintsunk a *Long URL* mezőbe, és Ctrl+V-vel illesszük be a hosszú webcímet. Egy kattintás a *Snip it*! gombra létrehozza és kiírja a rövid címet. Alatta több gombot is kapunk a másoláshoz. Használjuk a másodikat, ezzel a legrövidebb változatot másoljuk magyarázatok nélkül a vágólapra. A címet most a levelezőprogramunkba másolhatjuk, és egyszerűen elküldhetjük.

Hozzáférés megkönnyítése: Ha gyakrabban akarjuk használni a szolgáltatást, Firefoxból lényegesen egyszerűbbé tehetjük az elérését. Ehhez keressük meg a weboldal alján a *Tools* alatt a *Snip!* hivatkozást. Húzzuk az egérrel fogd és vidd módszerrel a könyvjelző eszköztárra – más eszköztárba sajnos nem lehet integrálni. Itt egy olyan könyvjelzőről van szó, amely az oldal JavaScript-indítását valósítja meg. Most nyissuk meg a weboldalt, amelynek a címét el akarjuk küldeni, és kattintsunk az új ikonra. A Firefox megnyit egy *Snipurl* ablakot, létrehozza a rövidített címet, és automatikusan a vágólapra másolja.

Még kényelmesebben megy, ha néhány dolgot beállítunk. Kattintsunk az oldal tetején a *Settings* fülre, és szabjuk testre a következő értékeket: az *Automatically close the popup shortcut window*? Kérdésre hagyjuk meg a *Yes* választ, a *Show long URL in brackets when the snipurl is copied*? beállítását javasoljuk *No*-ra módosítani. Rögzítsük a beállításokat egérkattintással a *Save changes* gombra.

További lehetőségek használata: Ha ingyenesen regisztrálunk a Snipurlnál, arra is lesz lehetőségünk, hogy mentsük és kezeljük a generált címeket. Ezenkívül használhatunk egy kiegészítő kódot, amellyel snipjeink célállomásai jogosulatlanul nem ismerhetők fel. Ráadásul minden adatot letölthetünk Excelbe is, hogy jól átlátható táblázatba rendezhessük őket.

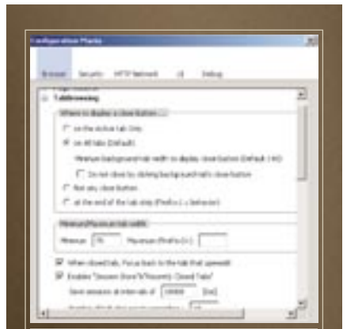

21 INTERAKTÍV A Firefox beállítását ezzel a bővítménynyel kényelmesen elvégezhetjük

22 Pocket PC
Szinkronizációs problémák megoldása Windows Vista alatt

Megvettük windowsos okostelefonunkat, és most címeket és adatokat szinkronizálnánk vistás számítógépünkkel. Néhány nap múlva azonban már nem sikerül a szinkronizálás, minden alkalommal hibajelzéssel leáll.

TIPP A bosszantó problémák elsősorban a Microsoft Office 2007-tel történő szinkronizálás közben lépnek fel. A legtöbb adatot Outlookban tároljuk – címeket, találkozókat és feladatokat. Váratlan szinkronizációs hiba után, például az eszköz leválasztásakor menet közben, az Outlook szemmel láthatóan elindít egy rutint, amely megakadályoz minden további szinkronizációs folyamatot. Hogy ez miért van így, azt csak a Microsoft tudja.

A megoldás azonban örvendetesen egyszerű. A hibát az Outlook egészen egyszerűen maga ki tudja javítani: a *Súgó/Office diagnosztika* alatt a levelezőprogram megvizsgálja saját magát, és néhány problémát – igaz, részletes hibaleírás nélkül – helyreállít a rendszerben. Ezután töröljük a Windows Mobile Centerben a kapcsolatot telefonunkkal, csatlakoztassuk újból a mobilkészüléket a PC-hez, és hozzunk létre egy új szinkronizációs kapcsolatot. A legtöbb esetben az adatok most már újból szinkronizálhatók.

23 eSATA-meghajtó
Külső merevlemez csatlakoztatása eSATA-portról

Folyamatos helyszűkében szenvedünk, így üzembe állítottunk egy külső merevlemezt – a magas átviteli sebesség miatt eSATA-csatlakozással. A PC azonban nem ismeri fel a merevlemezt – mint azt az USB-nél megszoktuk – automatikusan a csatlakozáskor, csak a számítógép újraindítása után.

TIPP Az eSATA-protokollnak van egy úgynevezett „hot plug” funkciója. Ez azt jelenti, hogy az operációs rendszernek fel kell ismernie és a rendszerbe kell illesztenie a merevlemezt, amint működés közben csatlakoztatjuk. Az első eSATA-portos alaplapoknál azonban ez nem működött, de még egyes modern alaplapoknál is csak a számítógép újraindítása után jelenik meg a meghajtó az Intézőben. Ezt rosszul megírt illesztőprogramok, elavult BIOS vagy az eSATA nem teljesen szabványos csatlakozása okozhatják, gyakran ugyanis egyszerűen egy meglévő SATA portról vezetnek ki egy kábelt egy portra a PC hátoldalán, és nem használnak saját vezérlőt az eSATA-csatlakozáshoz – a normál SATA-nak pedig nem feltétlenül kell a hot plugot támogatnia.

A megoldás – ha tartósan ugyan kissé idegesítő is – nagyon egyszerű: a Windows az eSATA-lemez csatlakoztatásakor nem indítja el az automatikus hardverfelismerést, mivel az alaplap BIOS-a nem jelez neki új hardvert. Ezért indítsuk el manuálisan a felismerést. A *Vezérlőpult/Hardver* alatt az XP-t és a Vistát is rábeszélhetjük, hogy keresse és találja meg az új lemezt. Az illesztőprogramok →

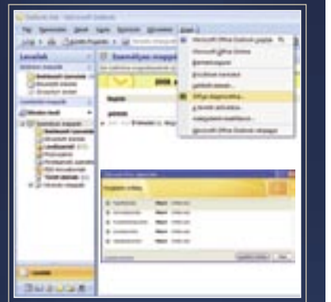

22 ÖNGYÓGYÍTÓ A Microsoft Office 2007 néhány belső hibát maga is ki tud javítani

A hónap hibája: NAS merevlemez az update-csapdában

PROBLÉMA Olvasónk, Kiss úr szeretné az internetről elérni „Maxtor Shared Storage 500 GB” NAS-lemezének adatait. Ezért az eszközre telepítette az ingyenes OpenMSS bővítményt, amely többek között tartalmaz egy FTP-szervert is. A szoftver telepítése azonban félresikeredett: az eszköz immár a hálózatról sem érhető el, és semmiféle módon nem sikerül kapcsolatba lépni vele. Mivel a lemezen fontos adatok vannak, amelyekről még nem készült biztonsági mentés, hozzánk fordul.

VIZSGÁLAT A CHIP tesztlaborban górcső alá vesszük a NAS lemezt. Az eszköz bekapcsolás után szemmel láthatóan bootolni kezd, de aztán egy ponton megakad és úgy is marad, villogó Power-LED-del. Nem csak a Windows Intézőből és a böngészőből érkező elérési kísérletekre nem reagál, már az első telepítésre szolgáló Maxtor-programból sem érhető el. Tehát felnyitjuk a házat, és kivesszük a meghajtót, hogy PC-re csatlakoztatva mentsük meg a fontos adatokat. Először ez a kísérletünk is sikertelen marad: a Linux nem ismer fel partíciókat a merevlemezen – a frissítésnél felülíródott volna a partíciós tábla? Hexeditorral megvizsgáljuk a lemezen az első adatblokkokat, és egy sértetlen bootszektort és partíciós táblát találunk – azonban nem szabvány PC-formátumban, hanem egy speciális verzióban a Broadcom vezérlő chiphez, amely a Maxtor-NAS-ba be van építve. Tehát a partícióknak és velük együtt a hiányolt adatoknak is sértetlenül kellett maradniuk.

CSELES Egy félresikerült firmware-update után a Maxtors Shared Storage 500 GB nem akarja megmutatni az adatokat

MEGOLDÁS A labornak van egy ugyanilyen NAS-lemeze. Ennek a segítségével kiderítjük a rendszerpartíciók pontos méretét, ezután ebből is kiveszszük a merevlemezt, és olvasónk merevlemezével együtt egy Linux-PC-re csatlakoztatjuk. Most átmásoljuk a működő lemez rendszerpartícióját – és voilà: Kiss úr NAS-lemeze ismét normálisan bootol. Az adatok lementése után még az Open-MSS bővítményt is sikeresen telepítjük.

24 PROFI TIPP:

Nagyobb tárhelyet az Xboxnak

Szeretné Xboxát médiaközpontként használni, de túl kicsi a merevlemez? Így építhet be egy nagyobbat:

Mint utolsó generációs játékkonzol az Xbox Classic már kiöregedett, így már 20 000 forint körüli áron megkapjuk a Vaterán és társain. Kis ráfordítással halk és csinos médiaközpont-PC-t varázsolhatunk belőle, amely szinte minden aktuális médiaformátumot lejátszik (lásd: CHIP 2008/06, 128. oldal). Az Xbox belső 8 GB-os lemezén azonban alig van hely, ezért most azt nagyobbra cseréljük!

Hardverkellékek

Új adathordozónak egy 500 GB-os IDE-merevlemezt ajánlunk. Ennél a méretnél a helyén van az ár-teljesítmény arány, mert a lemezt már 16 000 forinttól megkapjuk. Különösen arra figyeljünk, hogy a modell halk legyen, hiszen a gyorsaság, fordulatszám vagy a cache mérete az Xbox esetében alárendelt szerepet kapnak. Ezen kívül szükségünk lesz még egy Y-tápkábelre a számítógéphez. Ezt megkapjuk egy elektronikai üzletben néhány száz forintért, de lehet, hogy már a PC-tápunkhoz is adtak ilyet. Szerszámként szükség lesz egy Torx csavarkulcsra TX20-as méretben, az Xbox felnyitásához.

Szoftverkellékek

Ahogy a 2008/6-os profi tippnél, úgy ebben az esetben is szükség lesz az AID-szoftvercsomagra (Auto Installer Deluxe), amelyet DVD-re kell írnunk. Ez a csomag a 4.30-as verzióban már elérhető a www.aidtracker.com címen. Benne van az ehhez a tipphez szükséges Chimpanzee nevű program is, röviden a Chimp.

Kellékek:

- **XBox Classic** játékkonzol
- **PATA merevlemez** tárhelynek
- **Y tápkábel** a merevlemezek csatlakoztatásához
- **TX20-as torxkulcs** a konzol felnyitásához
- **AID szoftvercsomag** programok telepítéséhez
- **Üres DVD** az AID-hoz

1 Speciális Linux telepítése

Az Xbox Classicot a merevlemez-csere előtt „softmoddolni" kell – tehát operációs rendszerként egy speciális Linux-ra van szükség hozzá. A softmoddolás elvégzését olvassák el a CHIP 2008/6-os számában. A tipp egyszerű, lépésről lépésre követhető leírást ad.

2 Chimp 2.4 telepítése

Egy új merevlemez beépítése előtt a régiről bitről bitre kell másolatot készíteni a Chimppel. Tegyük a DVD-t az Xbox Classicba, és bootoljunk be róla. Ezután telepítsük az *Applications* alól a *Chimp* programot.

3 Xbox Classic felnyitása

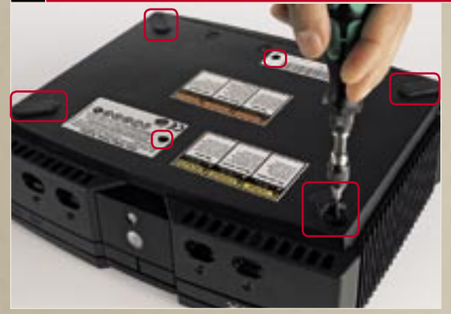

Az Xbox belsejébe vezető utat hat darab, TX20-as Torx fejű csavar zárja el. Ebből négyet a ragasztott lábak alatt találunk a sarkokon. A két másikat a sorozatszám és a modellszám matricája alatt találjuk.

4 Új merevlemez csatlakoztatása

A klónozáshoz az Xbox felnyitása után csatlakoztassuk az Y-áramkábelt először mindkét merevlemezre, azután az Xbox tápkábelére. Fontos: még ne csatlakoztassuk az IDE-kábelt az új merevlemezhez!

5 Chimp indítása az Xboxon

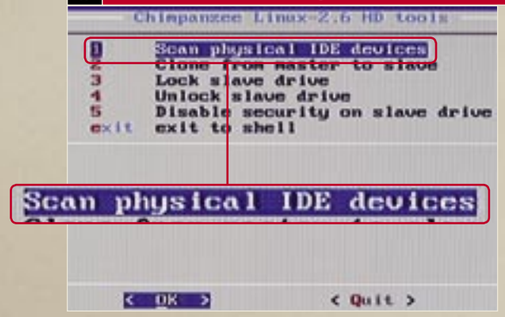

Indítsuk el az Xboxot, és a Chimpet. Mielőtt folytatnánk, előbb a 6. lépést kell végrehajtanunk, majd a Chimp menüpontjait 1–3-ig: keressük meg az új lemezt [1], klónozzuk [2], végül zároljuk [3]. Kapcsoljuk ki az Xboxot, cseréljük ki a merevlemezeket.

6 IDE-kábel óvatos áthelyezése

Működés közben egyik lemezt se mozgassuk. **Figyelem!** Ne nyúljunk az Xbox fedetlen tápegységéhez! Amint a Chimp fut, húzzuk le a DVD-meghajtó szürke IDE-adatkábelét, és csatlakoztassuk az új merevlemezhez. Ezután indítsuk el a klónozást.

7 Meghajtók ellenőrzése

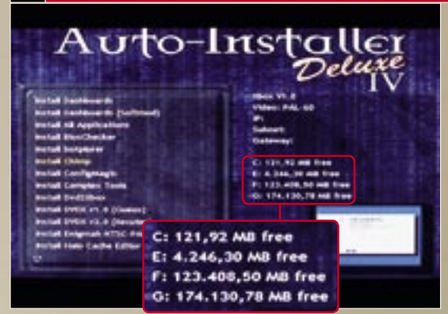

Ha elindítjuk az Xboxot az AID-del, az Auto Installer jobb oldalán látjuk az új szabad helyet az *F* és *G* meghajtókon. A *C* és *E* meghajtók már eddig is megvoltak az eredeti lemezen. Az új lemez 128 GB-os határig *F*, a további *G* meghajtóként került a rendszerbe.

8 Új merevlemez feltöltése

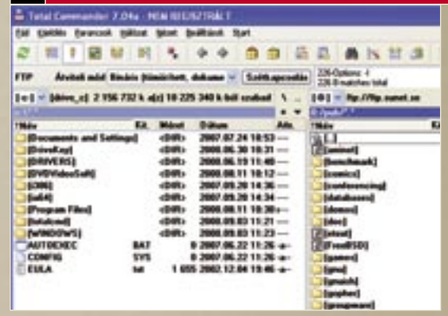

A régi HDD klónozásának eredményeképp minden beállítás és játékállás megtalálható az új merevlemezen, és az Xbox IP-címe is változatlan. Egy FTP klienssel ezen a címen most az Xbox minden meghajtóját elérjük, és filmeket, vagy zenét másolhatunk az Xbox-ra.

25 ÓVATOSAN A memóriakártyák élettartamát növelhetjük, ha csak tárolásra használjuk őket

mindkét operációs rendszernél készen állnak, így a telepítés magától lefut. Most az eszköz újraindítás nélkül üzemkész, és adatainkat teljes eSATA-sebességgel küldhetjük a külső lemezre.

A Windows azonban nem jegyzi meg ezt a folyamatot, úgyhogy újraindítás után meg kell ismételni.

25 Flashmemória

Flash-memóra élettartamának meghosszabbítása

Közismert, hogy flashmemóriák csak korlátozott számban írhatóak újra – mi pedig nem igazán szeretnénk idő előtt tönkretenni drága nagysebességű memóriakártyánkat. Lehet valahogy minimalizálni az írási műveletek számát?

TIPP Igen, lehet, de inkább csak emberi odafigyeléssel, és nem különleges programok használatával. Ugyan első ránézésre a 100 ezer írási ciklus soknak tűnik, ám ha alaposabban megvizsgáljuk, akkor kiderül, hogy mégsem olyan sok az. Ha például egy fotó elkészültét vesszük figyelembe, a fényképezőgép többször is ír a memóriakártyára: először is regisztrálja az új fájl nevét a könyvtárban, azután a memóriára kerülnek maguk az adatok is – majd a fájlbejegyzés is elkészül a FAT-táblában. Ugyanezek a műveletek akkor is végrehajtódnak, ha a fájlt a kártyán módosítjuk, akár a számítógépen, akár a fényképezőgép szerkesztési funkcióit használva. A feladat tehát világos: lehetőség szerint ne használjuk a memóriakártyát másra, mint tárolásra, a szerkesztést a számítógép merevlemezén végezzük el – és a kártyát is csak akkor töröljük, ha már teljesen tele van. ■

MEGJELENÉS: OKTÓBER 22.

Könnyen és gyorsan!

Újra friss Windows

Megmutatjuk, hogyan lesz a működésképtelen Windowsa még annál is jobb, mint új korában. Minden eszköz a DVD-n!

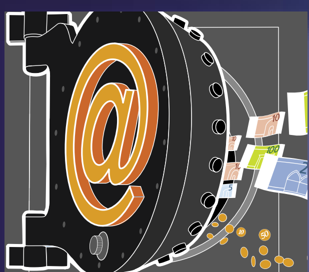

Bankolás az interneten

Így biztonságos!

Egyetlen rossz klikkelés, és a pénzünk elveszett. Felfedjük a legújabb csapdákat és kiderül, hogyan szörfölhet teljes biztonságban a CHIP böngészőjével.

CHIP válogatás

Tuning

Új funkciók és még több erő. A CHIP megacsomagja garantáltan kihozza a legutolsó tartalékokat is az XP-ből és a Vistából.

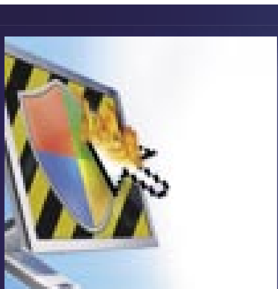

Védelem, nulla Ft-ért

Tűzfalteszt

Egy jó tűzfal bezárja a nyitott kapukat, és diszkréten figyeli a forgalmat. Tesztünkből kiderül, hogy az ingyenes megoldások közül melyik végzi valóban jól a feladatát.

Így működnek!

Csúcskártyák

Az Ati és az Nvidia is forradalmian új kártyákkal jelent meg a piacon – ám teljesen más felépítéssel. Részletesen bemutatjuk, hogyan működnek, mik a különbségek.

IMPRESSZUM

SZERKESZTŐSÉG

Főszerkesztő: Harangozó Csongor
csharangozo@motorpresse.hu

Felelős szerkesztő: Kudella Magdolna
mkudella@motorpresse.hu

Szerkesztők: Csöndes Áron
acsondes@motorpresse.hu
Erdős Márton
merdos@motorpresse.hu
Győri Ferenc
fgyori@motorpresse.hu
Rosta Gábor
grosta@motorpresse.hu

Tesztlaborvezető: Köhler Zsolt
zskohler@motorpresse.hu

Tervezőszerkesztők: Geiszt Csaba
Ulmer Jenő Gergely

Levélcím: 1590 Budapest, Pf. 279.
Telefon: 06-1-577-2600
Fax: 06-1-577-2690
Internet: www.chipmagazin.hu

Kiadó: Motor-Presse Budapest Lapkiadó Kft.
1113 Budapest, Nagyszőlős utca 11-15.

Ügyvezető igazgató Motor-Presse International Közép- és Kelet-Európa: Dr. Maike Schlegel
Ügyvezető igazgató: Feitser Caroline

HIRDETÉSFELVÉTEL

Hirdetési igazgató: Forgách Katalin
Hirdetésiigazgató-helyettes: Gál Tamás
Hirdetési koordinátor: Szőke Erika, 577-2637
eszoke@motorpresse.hu
Médiareferens: Bálint Sámuel, 577-2629
sbalint@motorpresse.hu
Marketing: Gajdos Barna

TERJESZTÉS Varga Annamária, Törő István
Telefon: 577-2631, 577-2635
Fax: 577-2690
E-mail: mpb@motorpresse.hu,
itelofizetes@motorpresse.hu
Internet: www.itmediabolt.hu

TERJESZTÉSI ADATOK

A CHIP magazint a Magyar Terjesztés-Ellenőrző Szövetség (MATESZ) auditálja.
Magyar Lapterjesztő Zrt., alternatív terjesztők
Előfizetésben terjeszti: Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletága
Megjelenik havonta, egy szám ára: DVD-vel: 1 995 Ft, CD-vel: 1 495 Ft
Előfizetési díjak:
1 éves: DVD-vel: 16 740 Ft, CD-vel: 12 540 Ft
Fél éves: DVD-vel: 9 570 Ft, CD-vel: 7 170 Ft

ELŐÁLLÍTÁS:

Nyomtatás: Grafika Press Zrt.
Felelős vezető: Farkas Tamás, vezérigazgató

© The Hungarian edition of the CHIP is a publication of Motor-Presse Budapest Lapkiadó Kft. licensed by Vogel Burda Holding GmbH, 80336 Munich/Germany. © Copyright of the trademark "CHIP" by Vogel Burda Holding GmbH, 80336 Munich/Germany.

ISSN 0864-9421

A hirdetések körültekintő gondozását kötelességünknek érezzük, de tartalmukért felelősséget nem vállalunk. A közölt cikkek fordítása, utánnyomása, sokszorosítása és adatrendszerekben való tárolása kizárólag a kiadó engedélyével történhet. A megjelentetett cikkeket szabadalmi vagy más védettségre való tekintet nélkül használjuk fel.

Figyelmeztetés!
Tisztelt Olvasónk! Tájékoztatjuk, hogy a kiadványunkhoz csatolt lemezmellékleteket ingyenesen biztosítjuk az Ön számára. A mellékleteket az elérhető és rendelkezésre álló technikai eszközökkel a kiadás előtt gondosan ellenőriztük, ennek ellenére tartalmazhatnak olyan vírusokat vagy programhibákat, melyek felismerésére és kiszűrésére az ellenőrzés során nincs lehetőség. Felhívjuk figyelmüket arra, hogy a kiadó kizárja a felelősséget bármilyen következményért, illetve kárért (beleértve többek között a felhasználói és üzleti tevékenység félbeszakadását, információk esetleges elvesztését, kieső jövedelmet stb.), amely a csatolt mellékletek használatából vagy használhatatlanságából ered.

Computer Panoráma

RENDKÍVÜLI COMPUTER PANORÁMA KIADÁS A CHIP MAGAZINBAN

MINDEN AZ IFA 2008-RÓL

130

Az összes valóban érdekes termék és technológia. Riport a világ legnagyobb szórakoztatóelektronikai kiállításáról.

A LEGJOBB ÁRAK, BOSSZÚSÁG NÉLKÜL

156

Teszt: hazai ár-összehasonlító oldalak. Utánajártunk, mivel trükköznek a cégek.

VESZÉLYEK AZ IRODÁBAN

136

10 EGÉSZSÉGMEGŐRZŐ TIPP

Így kerülje el a számítógépes munka káros hatásait.

MOZAIK

Minden az IFA 2008-ról
Pengevékony tévék, tökéletes Blu-ray, Apple riválisok... 130

CÍMLAPSZTORI

Veszélyek az irodában
10 egészségmegőrző tipp 136

HARDVER

TFT-k, merevlemezek, DVD-írók...
Újdonságok tesztje 140

CAD/CAM

CAD/CAM különszám
Digitális városok, 3D-s roadster pro... 142
Bevezetés a CAD világába
2008-as tervezőszoftverek 144
Profi monitorok
22-30 colos TFT-k 150
Valós idejű ray tracing
Toy Stori SK 152

SZOFTVER

Gyorsteszt
A hónap leghasznosabb szoftverei... 154

KOMMUNIKÁCIÓ

Ár-összehasonlító oldalak
A legjobb hardverek – sokkal olcsóbban 156
Hálójáró
Sztárok csúnyán eltorzítva 158

TIPPEK, TRÜKKÖK

Digitális fotósuli
Atlantisz nyomában 160

+34 OLDAL A CP LEGNÉPSZERŰBB ROVATAIBÓL A CHIP ÉS A COMPUTER PANORÁMA OLVASÓINAK

Tudósítás az IFA 2008-ról

Berlin, 2008. 08. 29.–09 03.

Nem volt ott az IFA-n? Nem maradt le! Mi házhoz hozzuk a világ legnagyobb, bárki által látogatható szórakoztatóelektronikai kiállítását. Több mint 1300 kiállító legérdekesebb portékái a CP-ben.

Szerző: **Higyed Gábor**

Sony XEL-1

Hamarosan Európában is!

Van OLED kijelzője a Sonynak is, ráadásul a japán gyártó terméke már kapható is. Igaz, egyelőre csak Japánban és az USA-ban vásárolhatjuk meg a 11 colos Sony XEL-1-et, de az ígéretek szerint 2009 első negyedévében a 3 mm vékony tévén Európába is megérkeznek. A kiváló képminőségért kezdetben mindenképpen sokat kell majd fizetni, a tévé várhatóan 300 000 Ft körüli áron kerül majd a boltokba.

11. generációs Panasonic PDP-k

Kellemest a hasznossal

2,4 cm-es vastagságukkal nemcsak esztétikus megjelenésűek a Panasonic legújabb, 56 és 65 colos képátlójú plazmaképernyői, hanem kevesebbet is fogyasztanak. A világon elsőként teljes mértékben ólom felhasználása nélkül készített tévék az előző generációhoz képest azonos fogyasztásnál kétszeres fényerőt, azonos fényerőnél feleakkora fogyasztást kínálnak.

Philips 42PFL9803

Trükkös LED-es

A Philips standján ez a LED-es háttérvilágítású készülék volt a legérdekesebb; a képernyőt 1152 LED világítja meg, összesen 128 szegmenst képezve. A LED-ek egymástól függetlenül vezérelhetők, így míg a képernyő egyik részén világos árnyalatok jelennek meg, a másikon lehetséges tökéletesen mély feketét is megjeleníteni. Extrém esetben a LED-ek teljesen kikapcsolnak, 0 luxos feketét adva ezzel.

Megkettőzött képfrissítés

Az első 200 Hz-es tévé a Samsungtól

Több gyártó szerint a 100 Hz-es tévék képminőségén is lehet még javítani. Így gondolkodik a Samsung is, ezért vezette be a 200 Hz-es képfrissítésű panelt. A koreai gyártó annyira biztos volt a dolgában, hogy nem a 60, hanem 100 Hz-es tévé mellé tette a demópéldányt, amely ha kicsivel is, de valóban élesebb képet tud megjeleníteni. A kérdés csak az, vajon a felhasználókat ennyi meggyőzi-e!

Pioneer BDP-LX91

Tökéletes Blu-ray élmény

A BDP-LX91 a kategória csúcsát jelenti, minden olyan szolgáltatás megtalálható benne, ami a tökéletes házimozihoz szükséges. A videó akadozásmentes lejátszását a 24p mód ismerete teszi lehetővé, a részletgazdagságot pedig az 1.3 szabványú HDMI csatlakozók megléte. A lejátszó természetesen támogatja a veszteségmentes audio formátumokat, így a DTS HD-t és a Dolby TrueHD-t is.

A kevesebb néha több!

Ez lehetne az IFA 2008 jelszava, hiszen a szórakoztatóelektronikai termékek, de főleg a tévék körül két világos trend bontakozott ki. Egyrészt a gyártók egymást licitálták túl a vékonyabb és vékonyabb megjelenítők bejelentésével, másrészt pedig – és talán ez volt a fontosabb – mindenhol fogyasztásmérők bizonyították, hogy az új generáció mennyivel hatékonyabban működik, mint az elődök.

A legnagyobb fejlődést a plazmatévék mutatják, itt a fogyasztás csökkenése a korábbi évek hasonló méretű készülékeihez képest 30–50%-os. Ezen kívül örömteli tény, hogy a kiállított termékek zöme már most megfelel egy, a tervek szerint 2010-ben hatályba lépő EU rendeletnek, amely csak olyan termékek forgalmazását engedélyezné, amelyek fogyasztása készenléti állapotban nem haladja meg az 1-2 wattot.

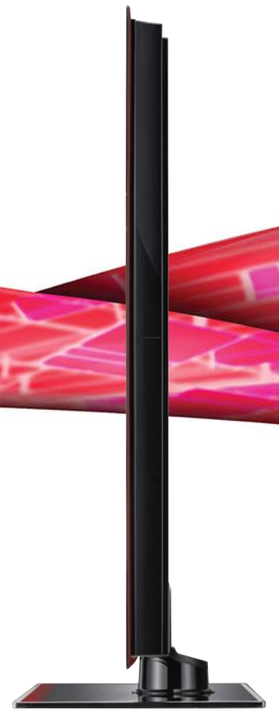

Vékony tévé a Samsungtól

52 colos képátló, 2,54 cm-es mélység

Az LCD tévék nemcsak jobbak, hanem egyre vékonyabbak is lesznek. A Samsung ráadásul nem is (csak) LED-es technológiával tudja elérni a méretcsökkenést, így ezek a tévék nem is kerülnek sokkal többe, mint hagyományos társaik. Az egy colos vastagságú tévék pillanatnyilag 52 colos képátlót nyújtanak, a sorozatgyártást pedig a Samsung 2009-re tervezi.

Samsung OLED tévé

Rekordméret prototípussal

A világ legnagyobb OLED tévéjét a Samsung gyártja. A 31 colos megjelenítő lélegzetelállítóan szép képet nyújt, amely minden szögből jól látható, mindössze néhány milliméter vastag, és kedvező a fogyasztása is. Kár, hogy belátható időn belül sorozatgyártásba ez a típus nem kerül, csak kisebb, 14 colos verzióját vásárolhatjuk majd meg jövőre, esetleg 2010-ben.

3D-s látvány & mozgásfelismerés

Messze még a 3D?

A 3D-s megjelenítés az egyik olyan speciális területe a szórakoztatóelektronikának, amely rengeteg lehetőséget tartogat magában, ám ezidáig a gyártóknak szinte semmit sem sikerült kiaknázni ebből. És ezt nem kritikának szánjuk, sokkal inkább jelzésértékűnek, hogy mennyire nehéz vizekre eveztek a gyártók. Az IFA-n több érdekes megoldást is megnézhettek az érdeklődők – ezek alapján azonban véleményünk szerint még csak sejteni lehet, hogy milyen lesz a tökéletes 3D, ha egyszer majd elkészül. Néhány megoldás azért már kereskedelmi forgalomban is kapható.

Texas Instruments

3D-s mozi otthon

Nemcsak álom: a 3D-s vetítés lehetőségét hamarosan otthonunkba is elhozza a Texas Instruments. A DLP technológiát használó projektor működési elve „pofonegyszerű”: megkettőzött, 120 Hz-es képfrissítés mellett a kivetítő „párhuzamosan” két képsort játszik le, amelyet az aktív szemüveg „mögött” ülő felhasználó háromdimenzióként érzékel.

LG M4210D

3D szemüveg nélkül

Az LG saját háromdimenziós megoldása mindenféle segédeszköz nélkül működik. A 42 colos kijelző elsősorban kaszinók és üzletek számára készült (ezért nem kell a szemüveg), így ez esetben a speciális tartalom hiánya nem lehet gond: minden felhasználó maga készíti el a reklámanyagokat.

Samsung PS50A470P

3D fejfájás nélkül

A Samsung negyedik generációs PDP készülékei közül a „3D Ready” PS50A470P speciális, aktív szemüveg segítségével állítja elő a 3D-s képet. A technológia előnye, hogy a tapasztalatok szerint huzamosabb használat esetén sem okoz fejfájást. Annál inkább azt okoz a tartalom hiánya, a megjelenítő ugyanis csak akkor tud 3D-s képet előállítani, ha direkt erre a célra készített tartalommal látják el, és ez bizony még hiánycikk.

Zalman ZM-M320W

Játékra termett

A Zalman elsősorban nem a tévépiacot, hanem a játékpiacot találta meg saját 3D-s megoldásával, amely – sok versenytárshoz hasonlóan – speciális szemüveg viselését igényli, ám ez legalább nem erősített. Az eredmény meggyőző, de csak akkor, ha az optimális helyen állunk: a kijelző betekintési szöge ugyanis vízszintesen elég csekély, mindössze 10 fok.

Toshiba prototípus

Irányítás gesztusokkal, képekkel

Az irányítás jövőbeli módját a Toshiba standján nézhették meg az érdeklődők. Egy tévére szerelt kamera segítségével a tévé értelmezte a felhasználók kézmozgatással leadott utasításait, és ennek megfelelően cselekedett. A masina nemcsak erre, hanem képek felismerésére is megtanítható – zászlóval lehet például a filmek nyelve között váltani.

Kötetlen szórakozás

Pioneer KRP-500A

Plazma a hálózaton

A Pioneer is bemutatta saját okostévéjét, a KRP-500A-t – bár némiképpen eltérő konstrukcióban. A japán gyártó termé-

Mindent a webre

Ma már semmit sem érsz, ha nem tudsz az internetre kapcsolódni – ez az IFA-n egyértelműen kiderült. A tévékkel például hamarosan híreket, tőzsdei információkat nézegethetünk, a PS3 tulajdonosok pedig akár filmet is vásárolhatnak majd online. A vezetékes és vezeték nélküli szórakozást azonban nemcsak a tartalomszolgáltatással köthetjük össze, hanem a kényelemmel is. A DLNA egy iparági szabvány, amely a különféle szórakoztatóelektronikai eszközök vezetékes és vezeték nélküli összeköttetését standardizálja. Létezésének mindenképpen örülni kell, hiszen a szabványok betartásával elkerülhetők a kompatibilitási gondok, és lehetőség nyílhat bármilyen két gyártó termékének az összekapcsolására.

Sony PS3

Online filmvásárlás a fotelből

A Microsoft és az Apple után a Sony is saját online videotékát nyitott, amelyhez a PS3-tulajdonosok férhetnek hozzá. A tévésorozatok mellett sikerfilmek is megvásárolhatók a távirányító segítségével. A filmválaszték meglehetősen széles, köszönhetően annak, hogy valamennyi nagyobb filmstúdió termékéhez hozzáférhetünk.

ke saját UPnP klienst tartalmaz, így az otthoni hálózaton tárolt filmek, zenék lejátszására, valamint képek megjelenítésére egyaránt alkalmas. Érdekes módon a tunerje egy külső, amolyan set-top box jellegű megoldás, amelyet DisplayPort segítségével csatlakoztathatunk a kijelzőhöz.

DLNA

Figyeld a logót!

Mint az IT és a szórakoztatóelektronika történetében már oly sokszor, ezúttal is egy logó siet a felhasználók segítségére. Egy hétköznapi usertől nem várható el, hogy a szabványokat ismerje, mégis mindenki biztos lehet a kompatibilitásban, ha bármilyen terméken ezt a logót meglátja.

Samsung 750-es sorozat

Internetre fel!

A Full HD felbontású 750-es sorozat nemcsak LED-es háttérvilágítása miatt érdekes, hanem azért is, mert tartalmazza az InfoLive szolgáltatást. Ez nem más, mint egy tartalomszolgáltatás: a routerre kötött televízió segítségével híreket, tudósításokat olvashatunk, de egy sor más online tartalomhoz is hozzáférhetünk. A szolgáltatást egyébként a Samsung a Yahooval leszerződve nyújtja.

Mobil eszközök

Fujitsu Siemens Amilo Mini

Újabb netbook Atom provesszorral

Hol máshol, mint a németországi IFA-n mutatta be saját netbook megoldását a Fujitsu-Siemens. A cég nemrégiben megújult dizájnját képviselő Mini az Intel Atom processzorát tartalmazza, és 8,9 colos kijelzővel készül. A gép még idén piacra kerülhet, áráról egyelőre nincsenek hivatalos információk, de valószínűleg a lélektani 100 000 forintos árnál nem kell majd többet fizetnünk érte.

Navigon 7210

Hangvezérelt GPS

A Navigon 7210 3D-s látványt nyújt, de erre a konkurencia is képes. Különleges viszont a készülék a vezérlés szempontjából: a 7210-est hangutasításokkal (is) irányíthatjuk, amellyel egy újabb lépést tehetünk a biztonságos autózás felé.

Arat a notesz-piac

A világ a mobilitás felé halad, és jóformán már manapság sem kell lemondanunk az internetes szolgáltatásokról, ha nem a négy fal között vagyunk. Noteszgépből már jó ideje több fogy, mint hagyományos asztali konfigurációkból. Ezt a trendet minden bizonnyal felerősíti, hogy az ASUS EeePC személyében új, olcsó, de használható kategória jelent meg a piacon, amelyre óriási a kereslet. Ennek is betudhatjuk, hogy az IFA idejére majd minden jelentős notebookgyártó beszállt ebbe a szegmensbe is.

LG T80

Mobil szórakozás

Internetezésre nem alkalmas, mégis nagyon hasznos útitárs lehet az LG T80, amely nem más, mint egy PMP, azaz egy hordozható multimédiás lejátszó. A készülék 8 GB belső memóriát tartalmaz, kezeli a legnépszerűbb video- és audioformátumokat, került bele FM rádió, egy csomó játék és érintőképernyős kezelőfelület is. A T80 emellett még jól is néz ki!

Samsung Omnia i900

Okos telefon

Az iPhone-hoz hasonló sikert szeretne elérni saját érintőképernyős okostelefonjával a Samsung. Az Omnia i900 már kapható idehaza, tudásához képest pedig ára sem mondható csillagászatinak. A készülék Windows Mobile 6.1 operációs rendszert használ, így szinte mindenre megtanítható. A hardverkiépítésére sem lehet panasz: 8 GB bővíthető memória, 5 megapixeles fényképezőgép és 3,1 colos, 16:9-es képarányú kijelző a legfontosabb adatok.

Fotó-videó & MP3

Creative Zen X-Fi

MP3-lejátszó WLAN adapterrel

Az MP3-lejátszók ma már nemcsak zenelejátszásra alkalmasak, ezt kiválóan mutatja a Creative üdvöskéje, a Zen X-Fi is: a készülékbe ugyanis WiFi adaptert is építettek, amely így alkalmas chatelésre is a Widnows Live vagy a Yahoo Messenger rendszereken keresztül. Persze nem hosszas eszmecserékre, mert a gépelést ebben a méretben nem igazán lehet kényelmesen megoldani. A Zen 16 és 32 GB-os tárolókapacitással lesz megvásárolható, ára egyelőre nem ismert.

Samsung NV100 HD

Kis gép hatalmas felontással

A felbontását illetően a Samsung NV100 HD felveszi a versenyt a DSLR kamerákkal, igaz, a 14,7 Mpixeles érzékelő fizikai mérete sokkal kisebb, ezért a képminőség nem érhet a nagyok nyomába. Természetesen beállítási lehetőségből is kevesebb van, a kamera tulajdonképpen minden fontos paramétert automatikusan állít be, hogy használójának csak az exponálással kelljen törődnie. A fényképezőgép azonban hobbifotósoknak kitűnő, Lomtár funkciója segítségével pedig a véletlenül törölt képek visszaállítására is alkalmas.

Megfizethető HD mindenkinek

A HD felbontású kamerák első példányai még nagyon drágák, szinte megfizethetetlenek voltak, napjainkra azonban változott a helyzet, sőt, manapság már nemcsak videokamerával, hanem akár fényképezőgéppel is rögzíthetünk nagyfelbontású, 720 vagy 1080 soros felvételeket. A HD-s videokamerák többnyire 1080 soros felvételt készítenek, de természetesen minden más szempontból is a technológia csúcsát képviselik. Éppen ezért, ha ilyesfajta felvételre képes típust választunk, a járulékos szolgáltatásokkal is biztosan elégedettek leszünk. Már csak egy jó LCD vagy plazmatévére van szükség, hogy a felvételeket eredeti minőségükben nézhessük vissza!

Kodak EasyShare Z1015 IS

Nagy felbontás, nagy zoom

A Kodak bridge kamerája 15× átfogásra képes, így nem kell közel mennünk, ha valamit vagy valakit le szeretnénk fotózni. A nagy átfogásnál fellépő képremegést pedig optikai stabilizátor küszöböli ki. A fényképezőgép nemcsak állóképek, hanem videók készítésére is használható, ráadásul nem is akármilyen minőségben: 1280×720 pixeles mozgóképeket készíthetünk vele, persze a kameráknál megszokott funkciók többségéről azért le kell mondanunk.

Panasonic HDC-SD100

Apró méretű profi kamera

A Panasonic HDC-SD100 éppen csak akkora, hogy ne vesszen el kezünkben. A 3 CCD-s videofelvevő könnyű, kis helyen is elfér, ezért ideális útitárs a hosszabb kirándulások és nyaralások alkalmával. A kamera SD kártyára rögzíti a filmet, ezért sokkal ellenállóbb a rázkódásnak, mint mondjuk egy merevlemezes vagy DVD-s kamera. A 12×-es átfogást kínáló objektívbe optikai képstabilizátor is került, a profik pedig manuális élességállítást is használhatnak.

Sony HDR-CX11E

Egy mosolyt kérünk!

A Sony merevlemezes videokamerái eddig is kiváló minőségükről és rengeteg kényelmi szolgáltatásukról voltak ismertek. Az IFA-n bemutatott HDR-CX11 HD viszont egészen őrült dolgokra is képes: felismeri, ha a fókuszban lévő alany mosolyog, és azonnal készít róla egy 10 megapixeles fényképet – függetlenül attól, hogy filmfelvétel közben vagyunk-e vagy sem.

10 életbevágó egészségmegőrző tipp

Veszélyek az irodában

Könnyen elkerülhetik a számítógépes munkával járó egészségügyi problémákat és károsodásokat, ha megfogadják az alábbi tanácsokat, amelyeket szakértők megkérdezésével állítottunk össze.

Szerző: **Mészáros Csaba**

Nem kell feltétlenül bányában, autószerelőként vagy más nehéz fizikai munkát igénylő munkakörben dolgoznunk ahhoz, hogy egészségünk károsodjon: komoly nyavalyákat szedhetünk össze a kényelmes irodában is, ahol nem csinálunk egyebet, mint a számítógép képernyőjét bámuljuk, buzgón verjük a klaviatúrát és kattintgatunk az egérrel.

Alattomos kockázatok

Mindannyian tapasztalhattuk már, hogy a több órán keresztül végzett számítógépes munka milyen kimerítően fárasztó lehet. A hosszú időn keresztüli statikus állapot jelentős fizikai stresszhatásnak teszi ki az érintett testrészeinket, a hátunkat, a derekunkat, a vállainkat, a nyakunkat és a fejünket. A sok üléstől aranyér alakulhat ki, a mozgáshiány miatt lábainkban kellemetlen következményekkel járó zsibbadás és pangás léphet fel. A munkaasztalnál felvett rossz testtartás (ami sokakra jellemző, és a bajok egyik legfőbb okozója), valamint az ergonómiai szempontok figyelmen kívül hagyásával kialakított vagy rosszul beállított munkakörnyezet tovább súlyosbítja a kellemetlen tüneteket és elváltozásokat.

Az ergonómiai szempontok figyelmen kívül hagyásával létesített, túlzsúfolt munkakörnyezet károsítja az egészséget

De nem ússzák meg a káros hatásokat a mozgó testrészeink sem. Bár az olyan műveletek, mint az egér mozgatása, az egérgombok lenyomása vagy a gépelés egyetlen alkalommal, illetve rövid ideig végezve csupán jelentéktelen erőkifejtést igényelnek ujjainktól és kezeinktől, sokszori ismétlésük teljesen kifáraszthatják a terhelt apró izmokat és ízületeket. Ez az ismétlődő túlerőltetés okozta bántalomnak nevezett állapot akár teljes munkaképtelenséghez is vezethet: még a legegyszerűbb műveletek végrehajtása is erős fájdalommal jár együtt, vagy lehetetlenné válik *(lásd keretes írásunkat)*. Kialakul az ínakat burkoló ínhüvely gyulladása, amely korlátozhatja az ínmozgást, és többnyire a kezeken és csuklókon jelentkezik. Egy másik kellemetlen tünetcsoport a kéz középidegének összenyomódása, amelyet a kéztő tájékán található inak megduzzadása, vagy a csukló ismétlődő megfeszítése idéz elő.

Súlyos veszélyek leselkednek a szemünkre is. A képernyő folytonos figyelése erőteljesen megterheli látószervünket, aminek vörös, kiszáradt szemek, elfáradt, nehéz, sajgó szempillák, homályos távolra látás, fókuszálási problémák (lassú újraélesítés a képernyőről papírra tekintve és fordítva, ami az ájulást megelőző állapothoz hasonló kellemetlen élmény), szédülés, vibrálás, fényérzékenység valamint fej- és hátfájás lehet a következménye. Hosszabb távon pedig még komolyabb problémával, látásunk romlásával számolhatunk.

Pusztító egyhangúság

Szintén jelentősen befolyásolja munkavégző képességünket a számítógépes tevékenységgel együtt járó monotónia, amely még a figyelmünket legjobban lekötő és érdeklődési körünknek leginkább megfelelő elfoglaltságok esetében is fellép. A fentebb említett különféle fizikai elhasználódások mellett a monotónia pszichés kimerüléshez is vezet, melynek eredményeképpen csökken a koncentrálóképességünk és az aktivitásunk. Fokozott fáradtság vesz erőt rajtunk, a munkanap kellős közepén álmosnak érezzük magunkat (pedig eleget aludtunk az éjjel). Rossz közérzet és kedvetlenség alakul ki, és ami az egészben a legrosszabb, többnyire nem ismerjük fel, hogy ez a számítógépes munka következménye, s néhány óvintézkedéssel, gyakorlatok elvégzésével és rendszeres pihenéssel megszüntethetjük a kellemetlen állapotot. Teljesítményünk romlik, nem tudjuk tartani a határidőket, és az ez által okozott stressz – amely azért lép fel, mert nem tudunk megfelelni a követelményeknek, és így elveszthetjük állásunkat – tovább súlyosbítja a helyzetünket. Felmérések szerint a munkától való távolmaradás leggyakoribb oka a stresszes állapot, noha ezt igen kevesek vallják be, inkább valami elfogadhatóbb betegségre (például megfázásra) hivatkoznak, amikor otthon maradnak. Sajnos, a többek között túlzott érzékenységgel és ingerültséggel, rossz hangulattal, alvás- és emésztési zavarokkal, nyak- és fejfájással, valamint magas vérnyomással járó stresszes állapotot egyszerűbb felismerni másokon, mint saját magunkon, így nem mindig vesszük észre, hogy mikor kellene lazítanunk, lassítanunk. Ha azonban észleljük a negatív jelenségeket, már megtettük az első lépést a stressz leküzdésére.

Dokkolóval és külső billentyűzettel komfortossá és egészségessé tehető a noteszgép-használat

Bár a fentiek meglehetősen ijesztően hangzanak, némi odafigyeléssel és az alábbi tanácsok megfogadásával elkerülhetjük a bajt, és jó hangulatban, káros következmények nélkül végezhetjük munkánkat.

1 Munkakörnyezet beállítása Annak érdekében, hogy elkerüljük a rossz testhelyzetből adódó kellemetlenségeket és csökkentsük a munka közbeni igénybevételt, szánjunk néhány percet irodai környezetünk optimalizálására. Székünk ülőfelületének magasságát úgy állítsuk be, hogy gépeléskor alkarunk 90 fokos szöget zárjon be felkarunkkal. Üljünk egyenesen (combunk és hátunk vonala zárjon be 90 fokos szöget), és ennek támogatására úgy állítsuk be a szék háttámláját, hogy stabilan megtámassza hátunk alsó részét. Használjunk lábtámaszt, ha lábunk nem fekszik fel teljes talppal, kényelmes helyzetben a padlón. Szemmagasságunk legyen a monitor

Erőltetett kezek

Legyen szó irodai munkáról vagy otthoni kikapcsolódásról, a számítógép nélkülözhetetlen eszközzé vált. Ha azonban nem vigyázunk, a függőségért komoly árat fizethetünk. A rendszeres PC-használat következményeként ismételt túlerőltetés okozta bántalom alakulhat ki, amely ínproblémákkal, izomhúzódásokkal és idegbecsípődéssel jár együtt. A hetek, hónapok, évek során végzett gépelés káros hatása összeadódik, és a kis fájással induló betegség – ha nem fordítunk rá kellő figyelmet, és a kezelés elmarad – akár munkaképtelenséget is előidézhet.

A leginkább érintett területek a kezek, a csuklók és a karok, de a helytelen testtartás és a rosszul kialakított munkakörnyezet (például túlságosan magasra helyezett klaviatúra vagy a nem megfelelően beállított szék) káros hatásának következményeként a nyak és a vállak is sérülhetnek. A fájdalom többnyire a domináns kézben jelentkezik először, majd átterjedhet a másik kézre, mivel a fájós helyett önkéntelenül is azt kezdjük el jobban terhelni.

A betegség fő okozói a rossz ergonómiai kialakítású munkahelyek mellett a napjainkra jellemző hatalmas túlterhelés. Az irodában dolgozók ma már szinte minden feladatukat az íróasztaluknál ülve, a számítógép segítségével végzik el: órák hosszat ülnek a képernyő előtt, és nem csinálnak mást, mint gépelnek és kattintgatnak az egérrel. Ez pedig idővel óhatatlanul túlterheléshez vezet.

Szerencsére az ismételt túlerőltetés okozta bántalom megelőzhető néhány óvintézkedéssel. Mindenekelőtt az 1. tippben leírtaknak megfelelően állítsuk be optimálisra a munkakörnyezetünket. Gépelés közben rendszeresen tartsunk szünetet: félóránál többet ne gépeljünk egyhuzamban. Munkánk során váltogassuk a tevékenységeket. A várhatóan hosszú ideig tartó gépelések előtt melegítsük be az érintett izmokat. Ha kezünk gyakran hideg, viseljünk ujjatlan kesztyűt. Ha pedig mindezek ellenére fájdalmat érzünk, keressünk fel egy orvost.

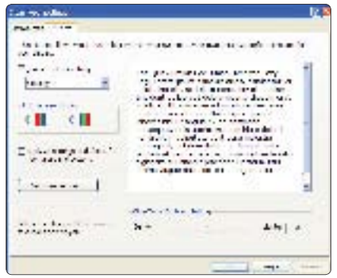

LCD monitoron lényegesen javíthatjuk a szöveg olvashatóságát a ClearType technológia segítségével

A vezeték nélküli perifériák nagyobb szabadságot és kényelmet biztosítanak

középvonala felett 10-12 centiméterrel, és a monitort helyezzük a szemünktől 50-70 centiméterre. Kissé döntsük meg a monitort, hogy párhuzamos legyen az arcunkkal.

Használjunk a monitorhoz erősíthető dokumentumtartót, így elkerülhetjük az asztalon fekvő oldalak olvasásakor fellépő gyakori fej- és szemmozgatást, valamint újrafókuszálást. Minimalizáljuk a monitoron fellépő tükröződéseket, és csökkentsük az irodahelyiség megvilágítását, hogy a megjelenített kép jól látható legyen.

2 Optimalizált megjelenítés A monitorunk dokumentációjában leírt módon állítsuk élesre a megjelenítést. Használjunk olyan felbontást, hogy 50-70 centiméteres távolságból minden tisztán látható legyen. Hasonlóképpen, válasszunk olyan betűméretet, hogy a képernyőn feltűnő szöveg ugyanebből a távolságból, közelebb hajolás nélkül jól olvasható legyen.

LCD monitor esetében kapcsoljuk be a Microsoft által kifejlesztett ClearType technológiát, amely javítja a képernyőn megjelenített szöveg olvashatóságát. A ClearType finomhangolásához jó hasznát vehetjük a *www.microsoft.com/typography/ClearTypePowertoy.mspx* címről letölthető ClearType Tuner PowerToy programnak, amely telepítése után a Vezérlőpulton érhető el.

Ugyancsak javítja a látási viszonyokat, ha gondoskodunk arról, hogy a monitor felülete mindig por- és szennyeződésmentes legyen.

3 Szemünk érdekében Látószervünk kifáradásának megelőzésére alkalmazzuk a 20/20-as szabályt: 20 percenként 20 másodpercre vegyük le a tekintetünket a képernyőről, és nézzünk egy távoli pont felé. Ezzel tornáztatjuk szemünk izmait, amelyek így nem fókuszálnak hosszú időn keresztül ugyanarra a távolságra. Pislogjunk gyakran, ezzel természetes módon, szemcsepp használata nélkül tartjuk nedvesen szemünket, és megvédjük a kiszáradástól, ami igen kellemetlen érzéssel jár. Évente legalább egyszer vizsgáltassuk meg a szemünket, különösen, ha szemüveget hordunk, vagy ha látásunk romlását tapasztaljuk.

4 Ne olvassunk hosszú szövegeket a képernyőn Bár egyre több könyv, dokumentáció és más érdekes anyag jelenik meg újabban elektronikus (többnyire pdf) formátumban, s a kimeríthetetlen információforrásnak számító internet ugyancsak a képernyő elé szegez minket, ha lehetséges, inkább nyomtassuk ki a dokumentumokat. Így sokkal kényelmesebben olvashatjuk el őket, és szemünk lényegesen kisebb igénybevételnek lesz kitéve.

5 A helyes fejtartás Ha a fejünket előrehajolva, a vállunk előtt tartjuk, s így nézzük a képernyőt hosszú ideig, a nyakunk hátoldalán lévő izmok folyamatosan megfeszített állapotba kerülnek, ami idővel elváltozásokat okozhat a nyak és a hát izomzatában. Ennek elkerülésére pozícionáljuk úgy a fejünket számítógép-használat közben, hogy a vállunk felett, és ne előtte helyezkedjen el.

6 Emeljük fel a hátsónkat! Álljunk fel gyakran az asztalunktól (nem csak akkor, ha a toalettre kell mennünk), és tegyünk rövid sétát az irodában. Ennek során elmehetünk például a folyosón található hálózati nyomtatóhoz, feladhatjuk, illetve begyűjthetjük a postánkat, vagy e-mail küldése helyett személyesen konzultálhatunk a szomszédos szobákban lévő munkatársainkkal a projektről, amin éppen dolgozunk. A rendszeres mozgással elkerüljük, hogy hosszabb ideig ugyanabban a pozícióban kelljen ülnünk, illetve ugyanazokat a tevékenységeket kelljen végeznünk órákon keresztül az ujjainkkal, kezünkkel, karunkkal, vállainkkal, nyakunkkal és derekunkkal. Az „egészségügyi" munkaszünetek legyenek inkább gyakoribbak és rövidebbek, mint ritkábbak és hosszabbak. Ne higgyük azt, hogy ezek az apró szünetek csökkentik termelékenységünket, s emiatt nem tudjuk majd határidőre elvégezni a munkánkat. Éppen ellenkezőleg, a monotonitás megtörésével új erőre kapunk, koncentrálóképességünk nem csökken, és végeredményben termelékenyebbek és kitartóbbak leszünk az egész napos monotónia ellenére.

7 Rendszeres helyzetváltoztatás Az irodai mozgásoktól függetlenül is állandóan változtassuk lábaink helyzetét, de ne üljünk keresztbe vetett lábakkal, mert ez a testhelyzet feleslegesen megterheli a medencénket. Ugyancsak kerülendő a lábak szék alá préselése, mert az vértoluláshoz vezet a térdek hátsó oldalán, s kellemetlen érzést okoz a térdekben. Alsó végtagjaink mozgását ne akadályozzuk az íróasztalunk alá pakolt dobozokkal és más tárgyakkal.

Testhelyzetünket ugyancsak módosítsuk időről időre, természetesen továbbra is betartva az 1. tippben megfogalmazott szabályokat. Különösen fontos a mozgás délután, amikor már több órányi munkát tudhatunk magunk mögött, és fáradékonyabbak vagyunk, mint a munkanap kezdetén.

8 Lazító gyakorlatok A helyzetváltoztatásnál hatékonyabb megoldás a monotónia megtörésére néhány frissítő tornagyakorlat elvégzése. Így például az egyik legkellemetlenebb tünet, a nyakizmok merevségének megszüntetésére végezzünk néhány fejkörzést úgy, hogy fejünket határozottan lefelé, oldalra és hátra hajtjuk, majd hajtsuk végre a műveletet ellenkező irányban is. Ha már a körözésnél tartunk, ezt a gyakorlatot – előre és hátra is elvégezve – a vállak esetében is alkalmazhatjuk. Ugyancsak a vállizmok felfrissítésére lógassuk lazán karjainkat, majd könnyedén rázogassuk kezeinket vállból és könyökből.

A gépeléstől és egeres navigációtól meggyötört kezeink lazításához hajlítgassuk a csuklóinkat, majd körözzünk velük mindkét irányban. Az ujjak tornáztatására az ismételt, lassú ökölbe szorításokat ajánlhatjuk. Megfáradt hátizmaink nyújtásához üljünk egyenesen a székünkön, tarkónkon kulcsoljuk össze a kezeinket, majd húzzuk hátra a könyökünket úgy, hogy lapockáink érjenek össze. A fenti gyakorlatok egyszerűen és gyorsan elvégezhetők, s különösebb feltűnést sem keltünk velük az irodában.

9 Vegyünk igénybe irodai masszázst Ez a szakember által végzett lazító, stresszoldó beavatkozás teljes öltözetben, széken ülve történik, és általában nem tart tovább negyedóránál. Megszünteti a számítógépes munkával és a stresszel járó izommerevségeket, s ez által segít megelőzni az általuk kiváltott betegségeket. Ha az irodai masszázst nem biztosítja cégünk, akkor is érdemes időnként meglátogatnunk egy masszőrt.

10 Noteszgéphez vásároljunk dokkoló egységet Ha az irodában hosszú órákon keresztül hordozható gépen dolgozunk nap mint nap, célszerű olyan dokkoló egységet használni, amelyhez külső monitor és billentyűzet csatlakozik. Ily módon biztosíthatjuk az asztali gépeknél megszokott optimális munkakörnyezetet. Ha dokkoló egység vásárlása anyagi okok miatt nem jöhet szóba, használjunk külső billentyűzetet és egeret. Ez a megoldás lehetővé teszi számunkra a noteszgép megfelelő monitor pozícióba helyezését úgy, hogy a billentyűzetet és egeret is kényelmesen használhatjuk. Nem csak itt, asztali gépes környezetekben is megfontolandó a vezeték nélküli klaviatúra és pozícionáló eszköz használata, mivel ezek lényegesen nagyobb szabadságot biztosítanak a kényelmes munkahely kialakításakor. ■

Törvénnyel védve

Kevesen tudják, hogy a munkahelyi számítógép-használat egészségügyi és biztonsági követelményeit egy külön erre a célra készült rendelet *(50/1999. EüM)* szabályozza. Ez előírja többek között: a munkafolyamatokat a munkáltató köteles úgy megszervezni, hogy a folyamatos képernyő előtti munkavégzést óránként legalább tízperces szünetek szakítsák meg, és a képernyő előtti tényleges munkavégzés összes ideje a napi hat órát ne haladja meg.

A munkáltató köteles továbbá kezdeményezni a munkavállaló szem- és látásvizsgálatának elvégzését a képernyős munkakörben történő foglalkoztatás megkezdése előtt, majd ezt követően kétévenként, illetve akkor, ha olyan látási panasza jelentkezik, amely a képernyős munkával hozható összefüggésbe. Ha az orvos megállapítja, hogy a munkavállaló részére a képernyő előtti éleslátást biztosító szemüveg biztosítása szükséges, a munkáltató köteles ellátni ezzel alkalmazottját.

További rendelkezés, hogy a számítógépes környezetet úgy kell kialakítani, illetve üzemben tartani, hogy rendeltetésszerű használat esetén ne jelentsen egészségi kockázatot vagy balesetveszélyt a munkavállalók számára. Biztosítani kell, hogy a munkavállalónak elegendő tere legyen testhelyzete és mozgásai változtatásához. Mellékletében a rendelet részletesen szabályozza a munkahely fény- és zajviszonyait, valamint a monitor és a billentyűzet jellemzőit. Így például előírás, hogy a fényesség és a kontraszt legyen a felhasználó által könnyen állítható és a környezeti feltételekhez hozzáigazítható, továbbá a képernyő legyen mentes olyan tükröződésektől és fényvisszaverődésektől, amelyek a használónak kényelmetlenséget, látási nehézséget okozhatnak. A munkaasztallal kapcsolatos elvárás, hogy legyen olyan nem fényvisszaverő felületű és nagyságú, hogy biztosítsa a monitor, a billentyűzet, az iratok és a csatlakozó eszközök rugalmas elrendezését. A széknek biztosítania kell a használó szabad mozgását és kényelmes testhelyzetét, valamint, azt, hogy magassága és támlája egyszerűen állítható legyen.

ÚJDONSÁGOK

DIGITÁLIS KÉPKERET
YURAKU GKP-M70D

cp labor

Forgalmazó:	User's
Internet:	www.users.hu
Tájékoztató ár:	26 400 Ft

\+ Kedvező ár
\+ Zenét és videót is lejátszik
– Kusza menürendszer
– Kis képfelbontás

Ma már nem feltétlenül kell nagyon sok pénzt áldozni egy digitális képkeretre – ezt a Yuraku GKP-M70D is bizonyítja. Cserébe persze nem szabad, hogy túl magas elvárásaink legyenek, de kategóriájában a jobbak közé sorolható. Köszönhetően a vastag, sötét színű keretnek, a hardver messziről valóban úgy fest, mint egy hagyományos képkeret.

Az eszközbe 7 colos, 16:9 arányú TN panel került, 480×234 pixeles felbontással ez nem túl sok. Kézbe véve, és a menüben érezhető is az alacsony felbontás hátránya, a képek közelről ugyanis nem tűnnek túl élesnek. Azonban, 50-60 cm-ről már nem olyan zavaró ez, a kép e szempontból semmivel sem rosszabb, mint egy analóg felvétel. Fejtörést egyedül a képarány okozhat, hiszen a legtöbb digitális géppel 4:3-as vagy 3:2-es arányú képeket lehet készíteni.

A fényerő 350 cd/m^2, a kontrasztarány pedig 500:1-hez – ezekkel semmi gond nincs. Meglepő módon a betekintési szög is elég nagy, oldalra és felfelé sem a színek, sem a kontrasztarány nem torzul túlzott mértékben. A képkeret USB stickről, SD, MMC és MS kártyákról tudja a képeket beolvasni, ezen kívül beépített 32 MB-os memóriával is felszerelték. Utóbbit a PC-ről vagy memóriakártyáról is feltölthetjük, natív felbontású fotókból akár több száz darabbal is.

A kezelhetőség nem az igazi. A menüben négy gombbal mozoghatunk, kettő szolgál a funkciók kiválasztására és a visszalépésre. Baj nem is ezzel van, hanem az érzékenységgel (sokszor csak nagyon erős nyomásra reagál az elektronika), valamint a menüstruktúrával, ami véleményünk szerint feleslegesen bonyolult.

WLAN ROUTER
LINKSYS WRT610N

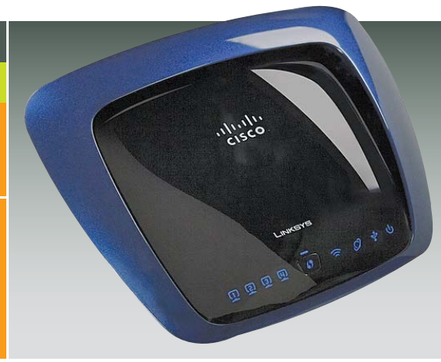

cp labor

Forgalmazó:	Linksys Magyarország
Internet:	www.linksys.hu
Tájékoztató ár:	42 000 Ft

\+ Az egyik legfejlettebb router
\+ Igényes megjelenés, jó szolgáltatások
– Bizonyos helyzetekben az egysávos N is elég
– A kezelői felület lehetne szebb is

Nem telt el sok idő az első dualbandes router bemutatása után, a Linksys (by Cisco) máris jelentkezett egy olyan WLAN routerrel, amely mind a két frekvenciasávon tud N-es sebességgel kommunikálni. Ennek a megvalósítása csupán technikai, a router adminisztrációs menüjében is jól látható, hogy ez gyakorlatilag egy két WLAN interfésszel bíró router.

De ne szaladjunk előre: az új Linksys otthonra készített routerei mind egy szálig új megjelenést kaptak, nagyon igényes megjelenéssel a legutolsó kábelig, és ami még fontosabb: beépített antennákkal. Cserélhetőségét nem kell firtatnunk, tapasztalataink szerint a WLAN hatótávolsága kellemesen nagy, nagyobb távolságban sem kell jelentős sebességcsökkenésre számítanunk.

Mi több, a két N-es adó gyakorlatilag független egymástól, ha tetszik, az egyiket privát hálózatunk számára tartjuk meg, a másikat pedig szabaddá tesszük úgy, hogy a kliensek egymást ne lássák. A WLAN csatlakozást WPS-sel konfigurálhatjuk, a router mind a PIN kódos megoldásokat (kliens és router oldalon), mind a gombnyomásos változatot támogatja, a biztonság terén sem szégyenkezik, WPA2-Enterprise és Radius hitelesítést is ismeri.

A metálszínűre fényezett router azonban nem csak a kétsávos N sebességet kínálja, a rajta lévő USB portján külső háttértárat is kezel. A Storage egy külön menüpontot kapott, a külső meghajtót médiaszerverként is használhatjuk, kompromisszumok nélkül. A LAN portok természetesen gigabitesek, így a filmek másolásakor nem ez a router lesz a szűk keresztmetszet.

Ha nem lennénk olyan tapasztaltak a hálózatok konfigurálásában, akkor egy igazán felhasználóbarát program, a LELA (Linksys Easylink Advisor) ad segítséget, ráadásul még angolul sem kell tudnunk hozzá – többnyelvű, és magyarul is tud.

TFT MONITOR
BENQ

cp labor

Forgalmazó:	Benq
Internet:	www.benq.hu
Tájékoztató ár:	90 000 Ft

\+ Jó dizájn
\+ Jó képminőség
– Nem forgatható talp
– Kár, hogy TN paneles

A 24 colos TFT monitorok ára a padlón van, már jóval 100 000 forint alatt is találni ilyesfajta megjelenítőt. Persze ezek többsége még mindig TN panellel készül, így például a Benq V2400W is.

A monitor 90 000 forintért vásárolható meg, ennek ellenére van néhány nagyon jó tulajdonsága. Az egyik és talán legfontosabb dolog a kijelzővel kapcsolatban az, hogy végre a Benq is elkezdett odafigyelni a dizájnra. A V2400W esetében a formatervezés mindenképpen egyedi, ugyanis nem szimmetrikus. Sem a talp, sem a káva nem az – nekünk tetszik ez a megoldás, de biztos lesznek azért olyanok, akik ódzkodnak majd tőle. A káva minden egyéb szempontból megfelel a kor követelményeinek: vékony is, keskeny is és fényes fekete színű.

A beépített panel TN technológiájú, felbontása 1920×1200 pixel, fényereje 250 cd/m^2. A monitor kontrasztaránya 1000:1-hez (statikus), a válaszidő 5 ms. A menü négy érintőgomb segítségével kezelhető. Felépítése talán nem a legjobb, de kis megszokás után senkinek nem lesz nehéz tájékozódni benne. Pozitívum, hogy a színprofilokhoz, valamint a fényerő és kontrasztarány-beállításokhoz közvetlenül is hozzáférhetünk. Profilból egyébként öt van: Standard, sRGB, Movie, Dynamics és Photo. A dinamikus kontrasztarány Standard és sRGB beállításnál mindenképpen kikapcsolt, a másik három esetben a felhasználó döntheti el, hogy akarja-e ezt használni (nem ajánljuk, az elektronika lassan reagál ugyanis). A Movie mód filmekhez valóban jó, a Photo módot viszont csak annyit csinál, hogy a színeket felerősíti. Szkennelt régi fényképeknél ennek használhatjuk, digitális képekkel viszont zavaró.

A Benq monitora természetesen overdrive-os, a gyártó AMA-nak, azaz Advanced Motion Accelerationnak hívja a saját megoldását. A hátlapon a DVI és D-Sub csatlakozó mellett HDMI bemenetet is találunk.

ALAPLAP
XFX GEFORCE 8200

cp labor

Forgalmazó:	Expert
Internet:	www.xfxforce.com
Tájékoztató ár:	19 450 Ft

\+ Olcsó és drága géphez is jó választás a hybrid SLI
\+ POST kijelző, 3 VGA kimenet
– A szabványostól eltérő elrendezés
– Az eSATA egy belső SATA-t elvesz a rendszerből

Alaplapválasztásnál a legfontosabb tényezők a stabilitás, az alapvető szolgáltatások megléte és a bővíthetőség – ezt ma már szinte minden modellnél megkapjuk. Az XFX GeForce 8200-as lapja azonban ennél többet nyújt, méghozzá elérhető áron olyan technológiát, aminek akár egy alsókategóriás családi gép, akár egy csúcsteljesítményű játékgép esetében is hasznát vesszük. Ez pedig a Hybrid SLI, aminek alapja a chipkészletben dolgozó GeForce 8200-as GPU. Ez a VGA chip tökéletesen elegendő 2D-s és alap 3D-s feladatokra, ahogy hardveres HD-lejátszást is támogat. A kimenetek terén sem kell analóg D-SUB-bal beérnünk – az XFX D-SUB, DVI és HDMI kimeneteket is szerelt a hátlapra. A Hybrid SLI segítségével egy másik, GeForce 8-as vagy 9-es szériájú, alsókategóriás kártyával megtámogathatjuk a 3D-s teljesítményt is, ráadásul az integrált, valamint a videokártyán lévő GPU SLI-be kapcsolódva együttes erővel, SLI-ben birkózik meg a játékokkal.

Amennyiben úgy döntünk, közép- vagy felsőkategóriás, játékra kihegyezett gépet építünk az XFX microATX-es lapjára, úgy a Hybrid SLI energiatakarékos üzemben dolgozik. Ekkor 2D-nél az alacsony fogyasztású alaplapi GPU dolgozik, ám amint elindítunk bármilyen komolyabb 3D-s alkalmazást, az alaplapi GPU-t lekapcsolja a rendszer és átvált a kiegészítő videokártyán lévő, sokkal erősebb chipre. Ezzel látványos energia megtakarítást érhetünk el, ami a villanyszámlánkban is tetten érhető.

A microATX-es XFX GF8200-zal kapunk elegendő kiegészítő kártyahelyet, 4 DIMM foglalatot, 6 SATA csatlakozást (ebből egy eSATA-ra alakítható) és a tuningra éhező felhasználók a részletes BIOS-t, valamint a hátlapi POST kijelzőt is hasznosnak fogják találni. A lap sebességével és stabilitásával sem akadt gondunk, egyedül az elrendezése szokatlan. A tesztben a PCMark05 az integrált VGA-val 5013 pontot ért el.

X-Bow: szédületes roadster Pro/ENGINEER technológiával

KTM élményautó 100%-ban Pro/ENGINEER-rel

Európa második legnagyobb motorkerékpár-gyártója, az osztrák KTM új vizekre evezett az X-Bow nevű roadsterrel. A KTM a Dallara Automobilival karöltve, 100%-ban Pro/ENGINEER technológiát alkalmazva fejlesztette ki ezt a meghökkentő autót. A high-tech CAD/CAM eszköznek köszönhetően a fejlesztés kevesebb, mint egy évet vett igénybe. A KTM a motorsportos hagyományaira alapozva olyan autót alkotott, ami a vezetési élményt helyezi a középpontba. A 750 kg-os, áramvonalas járművet 3,9 másodperc alatt katapultálja 100 km/h sebességre a 220 lóerős motor.

Megjelent a Catia V6R2009

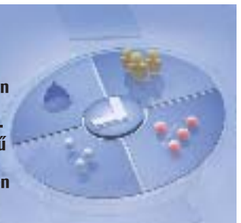

A Catia V6R2009-ben az online együttműködés is élethű virtuális környezetben történik

2008 májusában a Dassault Systemes bejelentette a CATIA és egyben a Dassault PLM megoldások új verzióját, a V6-ot. Magyarországon is rendkívüli érdeklődés övezi az új megoldást, a legtöbben arra kíváncsiak, mekkora változás lesz a jelenlegi V5-höz képest. A kérdés jogos, hiszen mindannyian emlékszünk még a V4-es és a V5-ös verziók közti hatalmas különbségre. A V5 és a V6 megoldások között azonban nem lesz ekkora különbség.

Az új verzió az online munkavégzésen keresztül ad lehetőséget az együttműködő tervezésre teljesen új megközelítésben és újraértelmezi a jelenleg ismert PLM fogalmát is. A V6-os platform lehetőséget ad a WEB 2.0 ígéreteinek megvalósítására a PLM 2.0 segítségével.

A V6 tulajdonképpen a már elérhető technológiákra épül, és azokat továbbfejlesztve ad új professzionális megoldást. Nem kell tehát félnie azoknak, akik a CATIA V5 funkcionalitásait ismerik, mert tudásukat egy az egyben hasznosítani fogják az új verzióban is.

3D-s tananyag középiskolásoknak

Az Autodesk megjelentette az Animation Academy 2009 terméket, amely a vállalat legújabb vizuális és kommunikációs szoftvereit (Mudbox digitális formatervező, MotionBuilder karakter-animációs szoftver, 3ds Max és Maya modellező) kínálja a középiskoláknak világszerte. A hat részből álló tananyag megismerteti a tanulókkal a 3D animáció-készítés és a vizuális effektusok technológiáját, emellett közelebb viszi őket a természettudományi, a művészeti tantárgyakhoz, valamint a nyelvekhez is.

A tananyag átfogó, projektalapú leckéket foglal magában a csillagászat, az építészet, továbbá a meteorológiai rendszerekhez kapcsolódóan.

Az Autodesk célja saját bevallása szerint az, hogy 2D és 3D tervezőszoftverei, valamint innovatív programok és erőforrások rendelkezésre bocsátása révén ösztönözze a hallgatók és az oktatók munkáját, hiszen ezzel a jövő szakemberei számára teszi lehetővé, hogy ötleteiket még megvalósításuk előtt megtapasztalhassák.

Létező digitális városok az Autodesktől

Salzburg lesz az Autodesk „Digitális városok” kezdeményezésének első kísérleti városa. Az új városmodellező megoldással 3D tervben jeleníthetők meg az új épületek, földfelszín feletti és alatti létesítmények környezetre gyakorolt hatásai, a károsanyag-kibocsátás és az energiafelhasználás szempontjából egyaránt. A technológiával a tervezők képesek úgy kalkulálni az infrastrukturális fejlesztéseiket, hogy az előbb felsorolt fontos tényezők mellett, még az egyes napszakok fényviszonyairól és a zajszint alakulásáról kapott pontos kimutatásokat, elemzéseket is figyelembe vegyék. Ehhez az Autodesk a potsdami 3D Geo GmbH térinformatikai megjelenítő szoftvereit és szolgáltatásait használja.

A Siemens megkezdte a Solid Edge ST kiszállítását

A Siemens PLM Software 2008. augusztus végén bejelentette, hogy szeptemberben világszerte megkezdi a Solid Edge ST kiszállítását a felhasználókhoz. A Solid Edge ST a Velocity sorozat alapvető CAD komponense, amelyben megtalálható a cég áprilisban bejelentett nagy áttörése, a nem modelltörténethez kötött, alaksajátosság alapú új szinkronmodellezési technológia. A Solid Edge ST olyan új technikákat kínál, melyekkel felgyorsítható a fejlesztési folyamat: többek között interaktív tervezést, gyorsabb módosítási eszközöket, natív multi-CAD-es eszközöket és 2D/3D-s munkafolyamati integrációt.

SolidWorks 2009 újdonságai

A SolidWorks 2009 a termék 17-es verziója, amely több mint 250 felhasználóbarát újítást tartalmaz. A SolidWorks idei stratégiai célja az volt, hogy segítsen a tervezőknek a munka gyorsabb elvégzésében és a tervek minőségének javításában, és hogy olyan rugalmasságot biztosítson, amelynek révén a mérnökök a tervezési feladataikra összpontosíthatnak, és nem a CAD szoftver kezelésére. A nyers teljesítményen túl olyan technológiákat is bevezettek, amelyekkel a felhasználó stratégiailag kiaknázhatja a hardver erőforrásait, valamint szabályozhatja, hogy mely modelljei legyenek memóriába töltve, grafikusan megjelenítve, illetve megosztva más felhasználókkal. Az olyan eszközök, mint a SpeedPak és a rajzlapok szelektálható betöltése lehetővé teszi, hogy a felhasználó jelentősen kevesebb memóriát és számítógép-erőforrást kössön le.

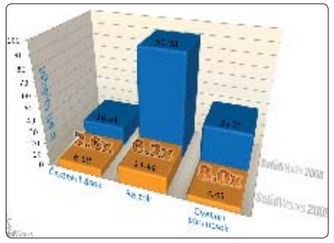

A Solidworks új verziója kiugróan gyorsabb munkát ígér

A modellezési funkciók továbbfejlesztése mellett a SolidWorks felismerte, hogy az adatok létrehozása csak egy része a tervezők napi teendőinek. Kihívásokkal szembesülnek a tervezési információk vállalaton belüli, csakúgy, mint az ügyfelek és beszállítók felé történő közzétételében is. A SolidWorks 2009 szoftverben a szervezeten belüli párhuzamos munkameneteket lehetővé tevő funkciókat vezettek be.

3ds Max és Maya a pekingi olimpia szolgálatában

A Crystal CG, a 2008-as pekingi olimpiai játékok hivatalos grafikai tervező beszállítója, az Autodesk 3ds Max szoftver használatával készítette a pekingi „Madárfészek” stadion és a hozzá tartozó létesítmények lenyűgöző építészeti látványterveit. Peking új szimbólumává válhat a (külseje alapján) Madárfészeknek becézett Nemzeti Olimpiai Stadion, amely a nyitó- és záróünnepségnek, valamint az atlétika mellett több más versenyszámnak is otthont adott. A csipkés burkolatú, egyedülálló szellőzésű, 91 ezer férőhelyes hipermodern stadion kivitelezése mintegy 423 millió amerikai dollárt emésztett fel. A tervező csapat a monumentális alkotáson túl az olimpia öt karikáját szimbolizáló kabalafigurák megtervezéséért is felelős volt. A „Fuwa” elnevezésű figurák az Autodesk Maya szoftverével kelhettek életre.

Kiugró PTC eredmények

A PTC – a Magyarországon leginkább a Pro/ENGINEER, Windchill, Pro/TOOLMAKER, Mathcad szoftverek fejlesztőjeként ismert cég – közzétette a június 28-án záródó negyedévének eredményeit, ami minden előzetes várakozást felülmúlt. A cég 21%-os árbevétel növekedésről számolt be az előző év hasonló időszakához képest. A negyedévet többek között olyan cégek nagy megrendelései fémjelezték, mint az Airbus, a Bang & Olufsen, a Raytheon, a Sumitomo Wiring System, a Toyota Motor Corporation, és a Volvo Group. Különösen dinamikusan növekedett a kis- és középvállalati szegmens, ahol 48%-kal nőtt az árbevétel a tavalyi hasonló negyedévhez képest.

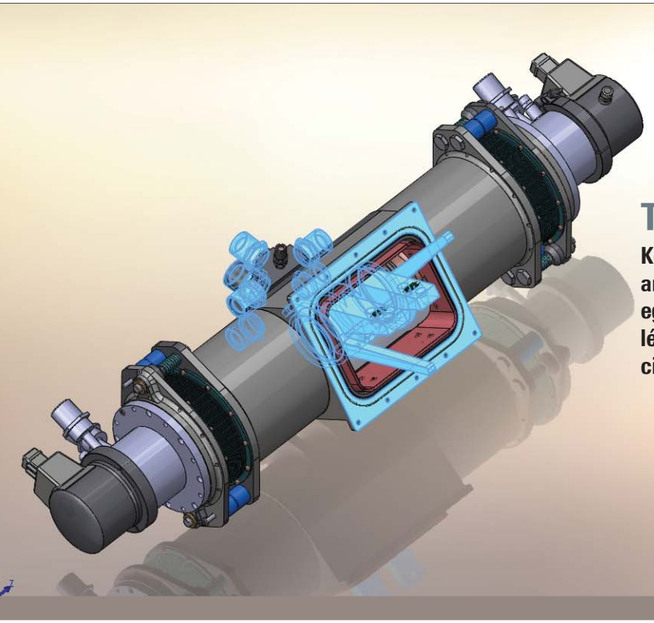

Tervezőszoftverek 2008

Két olyan célt tűztek ki a CAD-szoftverek fejlesztői, amelyeket elérni nem, csak megközelíteni lehet. Az egyik a rendkívül nagy és bonyolult objektumok kezelése, a másik pedig a tervezőszoftverek teljes integrációja a vállalati információs rendszerbe.

Szerző: **Mészáros Csaba**

Bevezetés a CAD-világba

A mesterséges tárgyak (de a természetesek is) fastruktúrájú, hierarchikus elágazási rendszerű szemlélet alapján kezelhetők igazán jól, amely azonban ellentmondásban van a mai üzleti környezet legfontosabb elvárásával, a rugalmassággal és az állandó változással. Ezért e célokat a számítógépes tervező rendszerek mostanában már nem is nagyon akarják elérni.

E negatív megállapítások ellenére a legtágabb értelemben vett műszaki szoftverek sokat fejlődtek az évtizedek során. Részben a jól ismert Moore-féle törvény miatt, mely szerint a számítógépek – és grafikus alrendszereik – teljesítménye 1,5-2 évenként megduplázódik. Vagyis egy mai gép 30-40-szer nagyobb teljesítményű, mint a 10 évvel ezelőttiek. Ez a különbség minőségileg más használatot tesz lehetővé. A műszaki értelmiség számára szédítő végiggondolni, hogy egy nem is nagyon élvonalbeli PC teljesítménye sokszorosan meghaladja azokét, amelyeken korábban például a ma használatos repülőgépeket tervezték.

Szédületes fejlődés

Nemcsak a számítási teljesítmény növekedett sokszorosára, hanem a központi memóriák és a háttértárak kapacitása is. E tényezők hatására a programírás alapfilozófiája változott meg. Ma nem az a jó szoftver, amelyik gyorsan fut (mindegyik gyors, mert a hardver sebessége minden határon túl nőtt) és kevés memóriát használ (nincsenek kapacitáskorlátok), hanem az, amelyik a felhasználó igényeit a legjobban és a legszebben elégíti ki. A valóság azonban általában erősen próbára teszi a tervezőrendszereket. Például a gépészetben a valóságos bonyolultságú alkatrész-együttesekhez még nem teljesen nőttek föl a legkorszerűbb PC-k sem. A tervezőrendszerek kiválóan teljesítenek bonyolult alakú alkatrészek gyors létrehozásában, módosításában, lerajzolásában. Ugyancsak kiválóan teljesítenek az egyszerű alakú alkatrészekből felépített, közepesen bonyolult szerelt egységek, például szerszámozások modellezésében, módosításában és dokumentálásában. Sajnos azonban a valóságban sok és bonyolult alkatrészből épülnek fel a termékek, amelyek modellezéséhez, megjelenítéséhez, működésének vizsgálatához sokszor még mindig kevés a számítási teljesítmény. Pontosabban a szükséges teljesítmény beszerzésének és működtetésének költsége nem térül meg. Ilyenkor kézzel kell egyszerűsíteni a terméket: egyes szerelt alegységeket külön, „monolit” alkatrészként is szükséges modellezni, és a termék élettartama alatt kezelni.

Tervezőrendszerek családfája

Építészeti, gépészeti, elektromos és létesítménytervező rendszerekre is fel lehet osztani a létező szoftverek választékát. Az építészetben egyszerű elemek gyakorlatilag végtelen tömegéről van szó: egy nagy házon lehet, mondjuk, tízféle ablak, de összesen 1000 példányban. A gépészeti tervezőrendszerek bonyolult alakú elemek sokszintű hierarchiájából felépülő termékeket kezelnek, a tágabb értelemben vett létesítménytervezőkkel pedig a kapcsolatokat (cső- és elektromos vezetékezést) és/vagy a folyamatokat (üzemek, épületek kialakítását, működését) lehet modellezni. Az elektronikus áramkörök tervezése mindhárom előző területhez hasonló: az elemek működésének szimulálásával a teljes terméket modellezi.

Már a tervezőszoftverek is elég fejlett képeket tudnak készíteni, de prospektusok fotóhűségű ábráihoz külön prezentációs modult kell vásárolni

Hasonlóan idomulnak a létező világhoz a többi diszciplína tervezőszoftverei is. Bármely PC alaplapján vagy a grafikus kártya nyomtatott áramköri paneljén látható, hogy meg lehet tervezni 6-8 rétegű áramköröket 1-2 hét alatt, de azért majd mindegyiken van néhány utólagos átkötés. Az áramkörtervező rendszerek újszerű szolgáltatása, hogy ha rendelkezésre állnak a beépített alkatrészek mechanikai méretei, akkor elkészíti a szerelt áramkör háromdimenziós modelljét, amelyet a terméktervezők integrálhatnak a többi alkatrész közé. Eddig ezt a gépészek kézzel, külön végezték el.

A digitális modell

Tegyük elegánsan az ezredfordulóra azt az áttörést, amely a számítógépes modellezést minden tevékenységben, az egész fejlett világban általánossá tette. Bár most a műszaki programokról van csak szó, de voltaképpen egy Word-állomány is egy papír alapú dokumentum modelljének tekinthető, azzal a plusz szolgáltatással, hogy aktív elemek is lehetnek benne.

Minden szakterület törekvése, hogy a termék (épület, gép, elektronikus eszköz stb.) teljes élettartama során egyetlen, átfogó digitális modellen alapuljon. Ezt a koncepciót nevezik a gépészetben a Dassault CATIA szóhasználata alapján digital mock-upnak, az építészetben az ArchiCAD nyomán building information modellnek (BIM-nek), és még számos kreatív megfogalmazással találkozhatunk.

A számítógépes modellezés az utóbbi évtizedekben kiszorította a csökkentett méretarányú, vagy a hasonlóságelméletet alapján egyszerűsített fizikai modellezést. Erősen csökkent a repülőgépek szűzrepülésének kockázata: a pilóta több gépet összetört már a szimulátorban, mire a valódi ülésébe beülhetne, amelynek alkatrészeit a törések szimulációjának aprólékos elemzése alapján optimalizálták. 2012-re tűzte ki a Toyota autógyár azt a célt, hogy a szabványos töréstesztek (például az EuroNCAP-ot) számítógépen minden típusra végre tudja hajtani az autó és a bábuk a jelenleginél pontosabb digitális modellezésével.

Kalózvilág

Magas áruk miatt a tervezőrendszerek a leggyakrabban lopott szoftverek közé tartoznak. Az Autodesk az akkor még csak rajzolóprogram AutoCAD védelmére találta föl a hardverkulcsot a 90-es évek elején. Az Autodesk védelmének feltörése azóta is a crackerek belépő feladata a számítógépes bűnözés világába.

Kénytelenek együtt élni a tervezőszoftver-fejlesztők azzal a ténnyel, hogy sokszorta több termékpéldányt használnak, mint amennyiért fizettek. Többféle módon védekeznek ez ellen, és persze élvezik annak előnyét, hogy többen ismerik a terméküket, mint ahány bemutatót, oktatást tartottak, prospektust nyomtattak. Az egyik módszer, hogy nem dokumentálják a terméket, a szoftverben nincs súgó, vagy ami van, az rossz, hiányos. A tudást pedig fizetett szolgáltatás keretében lehet megszerezni. A fejlesztésnél érzékenyen ki kell egyensúlyozni, hogy a szoftver ne legyen túlságosan önmagyarázó, de mégse legyen megtanulhatatlan, a lopott példányt ne lehessen hatékonyan használni, de azért jól elérhetők legyenek a szolgáltatások.

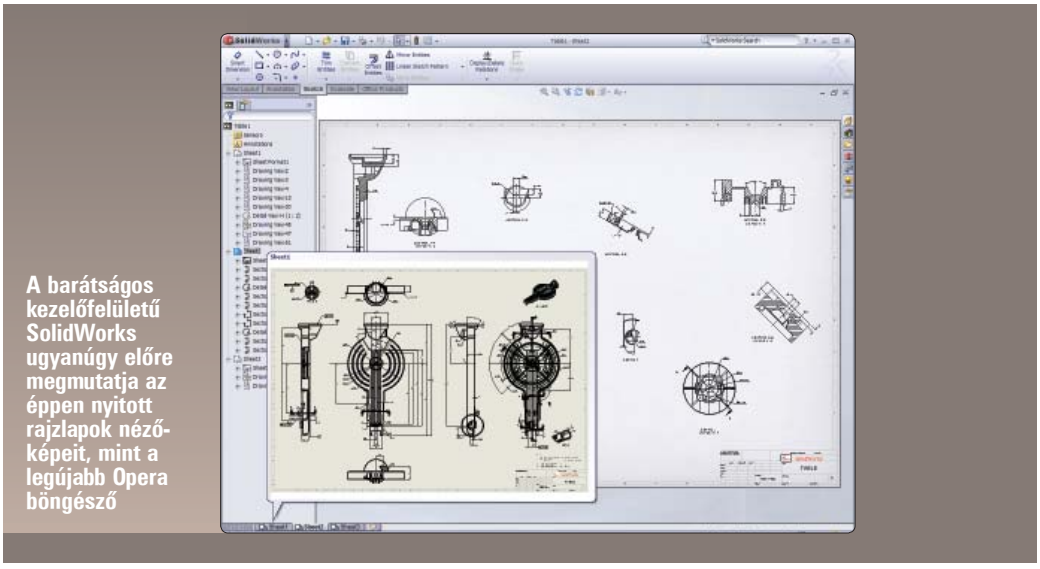

A barátságos kezelőfelületű SolidWorks ugyanúgy előre megmutatja az éppen nyitott rajzlapok nézőképeit, mint a legújabb Opera böngésző

Nyilván egy tervezőszoftvert nem a képzetlen tizenévesek, hanem diplomás mérnökök fogják törvénytelenül használni. Ellenük úgy védekeznek a fejlesztők, hogy az egyik márka ismerete semmilyen előnyt ne jelentsen a másik márka használatánál. Ez egyébként a verseny miatt is kötelező. A tervezőszoftverrel szerzett tudás nehezen és/vagy nem teljes egészében hordozható a márkák között, már csak ezért sem váltanak egykönnyen rendszert a cégek.

A szintén igen gyakori kalózáldozatok, a háromdimenziós animációs szoftverek fejlesztői kezdték el, hogy ingyenesen kiszórtak két-három generációval korábbi változatokat. Ez nem vált be, mert nem kellett, inkább tovább lopták a frisset. A csaknem teljes szolgáltatáskészletű, de a szabványos, profi formában menteni nem tudó ingyenes próbaverzió viszont bevált. Aki csak ismerkedni akar a technológiával, ebben megteheti, közvetlenül dolgozni viszont nem lehet vele. A kimeneti formátumot az igazi változat természetesen beolvassa, a próbamunka nem vész kárba. (Egy műhelybe csak egy legális példány kell, a bedolgozóknak ott a próbaváltozat. De legalább azt az egyet megveszik!)

Ezt némely CAD-gyártó is megtanulta, például a Siemens némi regisztráció fejében odaadja a weboldaláról letölthetően a SolidEdge tervezőrendszer kétdimenziós rajzolóprogramját (évente frissíteni kell a regisztrációt és a programot). Gyakoriak a 30 napos, mentésre nem képes, letölthető próbaváltozatok, pedig nem különösebben hatékonyak, mert 30 naptári napnyi munkaidő, mondjuk 160 óra alatt, a normál munka mellett nem lehet egy idegen tervező szoftvert annyira megismerni, ami a döntés alapja lehet. Legalább 3 hónapos, a teljes szoftverváltozattal végrehajtott pilot projekt keretében lehet a tesztet elvégezni, annak tudatában, hogy az eredmény negatív is lehet.

Mindezt egyébként a szoftvergyártók és -forgalmazók is jól tudják. A tervezőszoftver nem dobozos termék, amelyet le lehet emelni a polcról, és a telepítés után azonnal használatra kész. Egy komoly vevő el tudja érni, hogy hosszabb ideig egy-két munkahelyen kipróbálhassa a terméket. A tervezőszoftvereket egyébként nem szórólapok és a tömegmédia segítségével reklámozzák, hanem közvetlen személyes kapcsolatok, papír vagy online szakmai kiadványok útján.

Ismertebb tervezőprogramok

Az tervezőrendszerek ára konfigurációtól, felhasználói számtól, támogatástól függően változik, adatokkal a forgalmazók szolgálnak (az elérhetőségeket lásd a További információ oszlopban).

Fejlesztő	Termék	További információ	
Gépészet			
Autodesk	AutoCAD, Autodesk Inventor	Autodesk Magyarország	www.autodesk.hu
PTC	Pro/Engineer	S&T Unitis Magyarország	www.ptc.com, www.snt.hu
Dassault	CATIA	CADTerv	www.cadterv.hu, www.3ds.com, www.haisystems.hu
Dassault	SolidWorks	Solid4D	www.solid4d.hu, www.3ds.com, www.eurocad.hu
Siemens	Solid Edge	GraphIT	www.plm.automation.siemens.com/en_us/index.shtml, www.graphit.hu
Építészet			
Graphisoft	ArchiCAD	Graphisoft	www.graphisoft.hu
Nemetschek	Allplan	Nemetschek	www.nemetschek.hu
Bentley	MicroStation	L-Tér Informatika	www.bentley.com, www.lti.hu
Elektronika			
Cadence	OrCAD	PannonCad	www.cadence.com, www.pannoncad.hu
Mentor Graphics	Visual Elite, System Architect	Mentor Graphics Hungary	www.mentor.com/eastern_europe/index.cfm

Kislexikon

▸ **Alaksajátosságok** Egymáshoz rendelt, egymásból kiinduló származtatott testek és üregek. Egy csavar például egy henger (a feje) és annak egyik véglapjából kiinduló másik henger. Bonyolult formák keletkezhetnek akkor, ha a síkidom a mozgatás során elfordul, mérete nő vagy csökken, esetleg alakja megváltozik. A leggyakoribb ilyen bonyolult alaksajátosság egy áthatás (egy test és egy üreg találkozásánál kialakuló térgörbe) lekerekítése vagy leélezése.

▸ **Alaptestek (primitívek)** Hasáb, henger, körgyűrű stb. A korai modellezők az alaptestekből építettek tárgyakat azok logikai kombinálásával (hozzáadás, kivonás, közösrész-képzés).

▸ **Asszociatív dokumentum (rajz)** A modellel szoros, aktív kapcsolatban levő dokumentum, leggyakrabban rajz. Ha a modell megváltozik, a belőle származó rajz(ok) automatikusan megváltoznak. Az asszociativitás lehet kétirányú is: ha a rajzon átírunk egy méretet, a modell alakja, következésképpen a rajz is megváltozik. Komplex a szolgáltatás, mert nem biztos, hogy a rajzon szereplő méret a modell meghatározásában is részt vesz, nem minden rajzi méret lehet asszociatív.

▸ **Parametrikus modellezés** Az alaksajátosságok méretét és helyzetét képletszerű összefüggésekkel és kényszerekkel (párhuzamos, egytengelyű stb.) lehet szabályozni.

▸ **Származtatott testek** Síkidom pályán való mozgatásával, a súrolt felület által bezárt térfogatként előállított testek. A súrolt térfogat lehet üreg is, ezek a származtatott kivágások. Az egyenes menti mozgatással előálló alaksajátosságokat „kihúzásnak” nevezik (ilyen az összes hasáb és henger), forgástestek pedig forgáskihúzásként keletkeznek.

▸ **Testmodellező** Olyan szoftver, amely a tervezett tárgy térfogatát és az ahhoz köthető jellemzőket (súlypontot, tehetetlenségi nyomatékokat, ütközési középpontot) kezeli.

Javuló intelligenciahányados

A fejlődés a tervező programok növekvő értelmességében is megnyilvánult, a megjelenítés szembetűnő javulása mellett. Így például a programok elég nagy biztonsággal megtalálják, hogy milyen szituációban mely objektumokat akarunk szerkeszteni. A megvilágított, árnyékolt nézetben ez könnyebben megy, mert nem valószínű, hogy az egérkurzort azért húzzuk valahová, hogy az ott éppen látható objektum mögött levő valamelyiket akarjuk kiválasztani. Ebből kitalálható, hogy a takart objektumok kiválasztása bizony nem könnyű egyik háromdimenziós tervezőszoftverben sem. Ez ugyanis olyan feladat, amelyet csak rosszul lehet megoldani.

Viszont a tervezőszoftverek könnyedén és gyorsan készítik el a modell kiválasztott nézeteiről az asszociatív rajzot. Aki kicsit is ismerős az ábrázoló geometriában és járatos a műszaki rajz szabályaiban, az tudja, hogy ez az átalakítás egy természetes nyelvi fordításnak felel meg, amellyel a számítástechnika mind a mai napig adós a beszélt nyelvek területén.

Miután pedig a merethálóösszeállítása még egy nagyságrenddel összetettebb feladat, a szoftverek nem rajzolnak automatikusan merethálót. Már csak azért sem, mert a merethálókialakítása, a térképéhez hasonlóan, attól is függ, hogy kinek készül: ugyanarról a tárgyról (épületről, objektumról) különbözően méretezett rajzokat kell készíteni.

Ezért a tervezőszoftverek a lehetőségek végső határáig megkönnyítették a merethálóelkészítését. Jó esetben kizárólag egérkattintással fel lehet rakni a szükséges méreteket a rajzra. Ezeket a szoftver automatikusan karbantartja, amikor a modellt megváltoztatjuk.

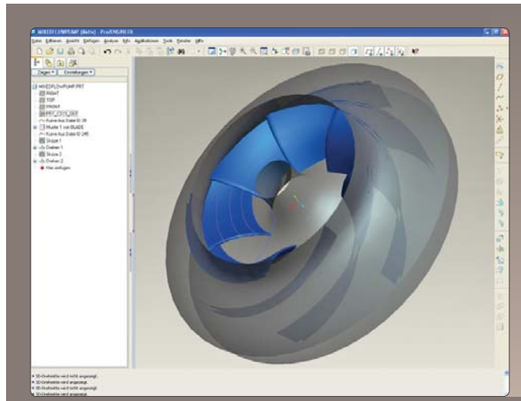

Nyers erő: a mai tervezőszoftverek az ilyen árnyalt nézeteket valós időben, egérvontatással tudják forgatni

A rajz automatikus generálása, könnyű és gyors szerkesztése, gyakorlatilag tökéletes minőségű kinyomtatása: ezek azok a szolgáltatások, amelyek sokszorosára emelik a gépésztervező hatékonyságát, és kihalasztották a szerkesztő és rajzoló munkaköröket.

Miért drágák a tervezőszoftverek?

Alapvetően azért, mert a szoftverek között bennük testesül meg a legtöbb speciális tudás. Elvileg a tervezőszoftverek programozóinak mind az adott szakterület teljességéhez, mind pedig a programozáshoz magas szinten érteniük kell, s ezek az emberek ritkák, és sokba kerülnek. Továbbá a tervezőszoftver elvileg többszörösére emeli használójának hatékonyságát, közvetlen termelő eszköz, vagyis magas használati értékű termék. Így tehát a tervezőrendszerek hagyományosan a legdrágább szoftvertermékek, áruk mintegy tízszerese a világklasszis irodai vagy grafikai szoftverekének.

Ugyanezért nincs ingyenesen letölthető, nyílt forráskódú, alaksajátosság alapú, háromdimenziós testmodellező. Felületmodellező sok van, egyrészt mert egyszerűbb ilyet írni, másrészt lényegesen nagyobb rá a kereslet.

Fentebb nem véletlenül szerepel kétszer az „elvileg” szó: a tervezőszoftverek tervezői nem univerzálisak, az egyes márkák egyes célokra alkalmasabbak, mint versenytársaik, amit viszont csak olyan hosszú használat során lehet felfedni, amely már nagy befektetés a használó részéről: tervezőrendszer vásárlásakor úgy kell hosszú távú döntést hozni, hogy nem mérhetők fel a hosszú távú következmények.

A cégek rendkívül nehezen váltanak rendszert, hiszen a teljes termék- és technológiai információ egyfajta sajátos formátumban van meg, s a konverziók sokáig tartanak, igen drágák és nem tökéletesek. Az áttérés 10-50 százalékos újratervezést jelenthet.

A hatékonyság pedig nemcsak a tervezőrendszertől függ, hanem alapvetően attól, hogy az alkalmazó cég hogyan illeszti be azt az üzleti folyamataiba. Elég sokszor előfordul, hogy a tervezőszoftver is úgy váltja föl a rajztáblát és a kihúzónőket, mint a szövegszerkesztő az írógépet és a titkárnőket. Ami egyébként természetesen növeli a hatékonyságot, de nem nagyságrendekkel.

A tervezőrendszerek fejlesztésének egyik fő iránya a vállalati információs rendszerbe való integrálás elősegítése. Sokféle vállalati informatikai platform létezik, ezért a tervezőszoftverek azt az egyedi fejlesztési tevékenységet igyekszenek kiszolgálni, amely az adott tervezőrendszert fizetett, egyedi szolgáltatás keretében, az adott vállalatnál hatékonyan használhatóvá teszi. Miután pedig manapság az internetes eszközökkel való integráció a divat, a tervezőrendszerek internetes kapcsolattartó képességekre tesznek szert. Csak példának említjük a háromdimenziós azonnali üzenetkezelést, a beépített csevegési lehetőségeket. Alapkövetelménnyé válik a dokumentumok webes eszközökkel való kezelhetősége (ez a 3D webkettes irányzat), a megcélzott szép jövő pedig a digitális alapmodell központi kezelése nagy teljesítményű, biztonságos webes csatornák és köztes szoftverek segítségével. ■

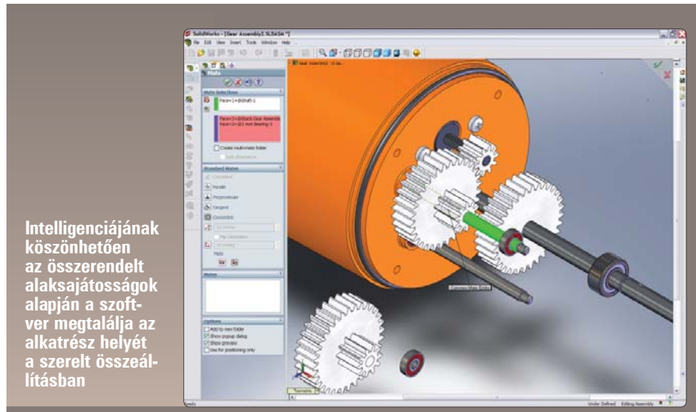

Intelligenciájának köszönhetően az összerendelt alaksajátosságok alapján a szoftver megtalálja az alkatrész helyét a szerelt összeállításban

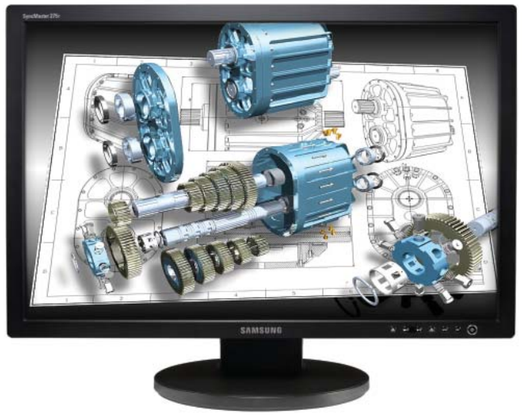

Profi monitorok

CAD célhardver: 22–30 colos TFT-k

A CAD-CAM és a DTP különleges hardvereket igényel, a monitorok esetében a felbontás és a színhelyesség mindennél fontosabb paraméter. Bemutatunk egy tucat komputeres tervezésre alkalmas TFT-t.

Szerző: **Higyed Gábor**

Egy monitor soha nem attól lesz profi, hogy mindent tud, sokkal inkább attól, hogy azt tudja, amire az adott területen szükség van – azt viszont tökéletesen. A CAD-CAM és a DTP két olyan terület, ahol a monitorokkal kapcsolatban éppen ellentétes igények merülnek fel, mint mondjuk egy átlagfelhasználónál. Otthonra a két legfontosabb paraméter a gyors válaszidő (a filmek és játékok miatt elsősorban), valamint a kedvező ár, míg a fent említett két esetben a kijelző felbontása és színhelyessége számít igazán. Ez jó hír a gyártóknak, rossz a felhasználóknak: egy profi monitor soha nem lesz olcsó.

A profi felhasználók egy csoportja egyébként még mindig a CRT monitorra esküszik. Ez nem feltétlenül hiba, tény azonban, hogy a CRT sem tökéletes, geometriai szempontból legalábbis. Geometriailag a TFT nem küzd kihívásokkal, esetükben viszont a színekkel, főként a feketével van gond. A gyártók sokat tettek az elmúlt időszakban azért, hogy e hiányosságokon javítsanak, ennek meg is látszik az eredménye, noha tökéletességről még nem beszélhetünk.

Általános szabályok

Egy profi felhasználóknak készített monitorba illik VA vagy IPS alapú megoldást szerelni, az optimális a lehetséges alternatívák közül a Samsung-féle S-PVA, vagy valamilyen MVA panel, lévén, hogy e két technológia sokkal jobb feketét ad. A TN panelek az alacsony betekintési szög, a gyengébb fekete és a jellemzően 18 bites színképzés miatt semmiképp sem jöhetnek szóba!

Ami a TFT-k képarányát illeti, a 4:3- as és 5:4-es képarány helyett mindenképpen 16:10-es megjelenítőt válasszunk, legalább 20 colos méretben. A hagyományos képaránnyal és a 19 colos monitorokkal az a legnagyobb baj, hogy kicsi a munkafelület; legalább 1680×1050 pixel kell a hatékony munkavégzéshez (erre már kifér például két A4-es lap használható méretben egymás mellett is), a szélesvásznú kialakítás pedig abban segít, hogy az oldalra kihelyezett eszköztárak ne vegyenek el sok helyet a munkafelületről.

A TFT-k felbontása a legújabb generációs paneleknek köszönhetően 19, 22 és 24 colos méretben a korábbinál nagyobb lehet: több panelgyártó készít már a fenti méretekben rendre 1680×1050, 1920×1200, illetve 2560×1600 pixeles paneleket. A speciális, orvosi célra gyártott termékek között még ennél nagyobb részletesség is elképzelhető, 20 colos méretben például 11 megapixeles, azaz 3840×2880 képpontos felbontás. CRT-ről való váltás esetén a TFT kijelző felbontását az eddigi igények alapján tudjuk kiválasztani; az ökölszabály alapján a sorfelbontás ne legyen kisebb, mint amilyen korábban volt.

Speciális megoldások profiknak

A TFT monitorok legnagyobb hátránya a színképzés terén egyrészt az, hogy a fekete szín megjelenítésében nem elég jók, de alapesetben igazából a többiben sem. Egy átlagos TFT az NTSC színtér 67-75%-át képes lefedni, míg egy CRT 97%-ot. A hátrányt ledolgozandó, a panelgyártók CCFL és LED-es háttérvilágítással kísérleteztek, előbbivel az NTSC színtér 97%-át, utóbbival 119%-át lehet lefedni. Igazából mindkettő elég bármilyen munkára. Az ilyesfajta háttérvilágításokkal szerelt monitorok már kaphatók, persze mindkét megoldásért mélyen a zsebünkbe kell nyúlni.

A gyártók a képminőséget a megfelelő elektronika beépítésével is segítik. Az EIZO például a belső számításoknál színenként 14 bitet használ, ami pontosabb végeredményt ad, de jellemző, hogy a grafikus szériában egyik gyártó sem használ képjavító algoritmusokat vagy éppen overdrive-ot. Alap a DVI csatlakozó megléte is. Arra figyeljünk, hogy 2560×1600 pixeles vagy nagyobb felbontásnál a single-link DVI csatlakozó sávszélessége már nem elég, dual-link kábelre és videokártyára van szükségünk.

Az extrák között a hangszórópár, a színprofilok, vagy a beépített USB HUB viszont jól jöhet, mert az egyéb, grafikus munkához használt hardvereket könnyebben tudjuk csatlakoztatni. A pivot mód és széles keretek között állítható talpazat előnyei magától értetődőek. Egy TFT optimális fényereje 120 cd/m^2, ezt minden típus biztosítani tudja. A kontrasztarány esetében viszont minél nagyobb, annál jobb – de csakis a statikus adatokat vegyük figyelembe! A dinamikus kontrasztarány valamelyest torzítja a színeket, egy CAD-CAM-es, grafikus vagy DTP munkára használt monitornál éppen ezért mindenképpen ki kell kapcsolni!

Az EIZO termékpalettáján néhány érdekességet is találni. Egyrészt a grafikusoknak szánt CG sorozathoz fénytakaró jár, amely biztosítja, hogy a külső fény ne befolyásolja a színhűséget, másrészt pedig a termékpalettán van olyan típus, amelyik hardveresen képes szimulálni, hogy a színtévesztők hogyan látják az éppen megjelenített képet.

A kalibráció fontossága

Bármennyiért is veszünk és bármilyen monitort, tudnunk kell, hogy a dobozból kivéve biztos, hogy nem lesz színhelyes. A profi monitorok nem azért kerülnek sokba, mert kalibrálva kapjuk őket, hanem azért, mert kalibrációval tökéletesen be lehet őket állítani, valamint azért, mert az elektronika a speciális igényeknek megfelelően lett kialakítva. A profi monitorok egy részéhez eleve kapunk valamilyen kalibrációs hardvert, ennek hiányában viszont külön kell egyet vásárolnunk. 80-100 000 forintért például az X-Rite termékpalettáján is találunk olyan megoldást, amely TFT, CRT monitorok és laptopok kijelzőjének a beállításához tökéletesen megfelel. ■

Összegzés

Manapság már CAD-CAM és DTP felhasználóknak is jó alternatívát jelentenek a TFT monitorok. Persze, ha speciális igényeket támasztunk egy monitorral szemben, akkor többet is kell érte fizetnünk, ám a befektetés megéri!

Profi monitorok	Lenovo L220x	HP LP2475w	HP LP2480zx	Samsung SyncMaster 244T	Samsung SyncMaster	ViewSonic VP2250wb	ViewSonic VP2650wb	ViewSonic VG2230wm	LG W3000H	EIZO S2431W	EIZO CG222W	EIZO CG301W
Képátló	22 col	24 col	24 col	24 col	27 col	22 col	26 col	22 col	30 col	24 col	22 col	30 col
Paneltípus	S-PVA	S-IPS	S-IPS	S-PVA	S-PVA	P-MVA	P-MVA	P-MVA	S-IPS	S-PVA	S-PVA	S-PVA
Felbontás	1920×1200	1920×1200	1920×1200	1920×1200	1920×1200	1680×1050	1920×1200	1680×1050	2560×1600	1920×1200	1680×1050	2560×1600
Képpontméret	0,24 mm	0,27 mm	0,27 mm	0,27 mm	0,3 mm	0,27 mm	0,29 mm	0,27 mm	0,25 mm	0,27 mm	0,28 mm	0,25 mm
Betekintési szög (H/V)	178°/178°	178°/178°	178°/178°	178°/178°	178°/178°	170°/170°	170°/170°	170°/160°	178°/178°	178°/178°	178°/178°	178°/178°
Fényerő	350 cd/m^2	400 cd/m^2	250 cd/m^2	500 cd/m^2	500 cd/m^2	300 cd/m^2	400 cd/m^2	280 cd/m^2	370 cd/m^2	450 cd/m^2	250 cd/m^2	260 cd/m^2
Kontrasztarány	1000:1	1000:1	1000:1	1000:1	1000:1	1000:1	1000:1	700:1	1000:1	1000:1	1000:1	850:1
Válaszidő	6 ms (G2G)	6 ms (G2G)	6 ms (G2G)	6 ms (G2G)	6 ms (G2G)	5 ms (G2G)	5 ms (G2G)	5 ms (G2G)	5 ms (G2G)	5 ms (G2G)	8 ms	6 ms
Színek száma	16,7m	16,7m	1,07md	16,7m	16,7m	16,7 m	16,7 m	16,7 m	16,7 m	16,7 m	16,7 m	16,7 m
Bemenetek	DVI, D-Sub	DVI 2×, Display Port, HDMI, YPbPr, S-Video, kompozit	DVI 2×, Display Port, HDMI, YPbPr, S-Video, kompozit	DVI, D-Sub, YPbPr, S-Video, komponens	DVI, HDMI, D-Sub, YPbPr, S-Video, komponens	DVI, D-Sub	DVI, D-Sub	DVI, D-Sub	DVI (Dual Link)	DVI, D-Sub	DVI 2×	DVI (Dual Link) 2×
Pivot mód	●	○	●	●	○	●	●	○	○	●	○	○
Fogyasztás	90 W	75W (tipikus)	42W (tipikus)	100 W	130 W	50 W	110 W	38 W	130 W	34 W (tipikus)	75 W	170 W
Méret	569×438×349 mm	556×521×253 mm	556×521×253 mm	560×444×247 mm	629×486×280 mm	510×388×309 mm	595×468×388 mm	519×436×250 mm	702×525×270 mm	566×538×209 mm	507×521×230 mm	689×580×272 mm
Tömeg	8 kg	9,1 kg	12,5 kg	9,5 kg	10,4 kg	7,3 kg	11,5 kg	6,6 kg	12,3 kg	10,6 kg	11,2 kg	15,3 kg
Tájékoztató ár	82 000 Ft	159 900 Ft	479 900 Ft	219 000 Ft	259 000 Ft	97 900 Ft	139 000 Ft	69 900 Ft	279 900 Ft	209 900 Ft	274 000 Ft	859 900 Ft

RTRT – Valósidejű ray tracing

A gépeknek ma még túl nagy falat a valósidejű, valósághű 3D-s ábrázolás, ám a nem is olyan távoli jövőben berobban a PC-k világába a valósidejű ray tracing, és kezdetét veszi az igazi virtuális valóság.

Szerző: **Erdős Márton**

Toy Story SK

A Pixar rajzfilmjei vagy a mozifilmek akciójelenetei mindenkit elkáprázta-tatnak. Persze egy-egy látványelemet, effektet hosszú hónapokig készítenek a hétköznapi PC-knél sokszorosan erősebb munkaállomásokon. Egy-egy ilyen képkocka elkészítése egy középkategóriás PC-n ma még több óráig tart, vagyis a folyamatos, 24-30 vagy akár 60 képkocka/másodperces sebesség elképzelhetetlen. Ez pedig annak köszönhető, hogy az ilyen filmek nem a játékoknál ma használatos, raszteres képalkotást használják, hanem a tökéletesen valósághű látványra képes ray tracinget.

A párhuzamosítás diadala: Realisztikusból valósághű

Mivel a ray tracingre megfizethető hardveres gyorsítókártya egyelőre nem készült, a jelenlegi két- és négymagos processzorok dolga, hogy megalkossák a képet, amihez ekkora számítási teljesítmény egyszerűen nem elegendő. A ray tracing során nem poligonokból épül fel az adott modell és jelenet, hanem azt számolják ki, hogy a fényforrások által kibocsátott fény alapján melyik képpont hogy látszik a néző szemszögéből. Ez pedig roppant nagy feladat, elég, ha például egy gömbre, néhány fényforrásra és némi tükröződő felületre gondolunk.

A számítás felgyorsítása papíron egészen egyszerű: mivel a folyamat maszszívan párhuzamosítható, rengeteg processzort kell ráállítani erre a munkára, így a CPU-k számának növekedésével egyenes arányban gyorsul a képalkotás is. És itt jönnek a képbe a mai, fejlett GPU-k, amik már olyan, általános célra felhasználható shader processzorokat tartalmaznak, amelyek alkalmasak a ray tracinghez szükséges számítások egy részének elvégzésére. Itt már a maszszív párhuzamosítás is megoldott, hiszen egy-egy, elérhető árú GPU-ban is legalább 64, vagy akár 320 shader dolgozik, nagy kapacitású memória kapcsolódik a chiphez és a kommunikációhoz használt adatbusz is gyors. Az egyetlen gond, hogy egy mai GPU shaderegysége és az egész videochip felépítése még a raszteres renderelésre van kihegyezve, és ez a felépítés még mindig nem elég erős a valósidejű ray tracing számításokhoz.

Az Intel 2009–2010-re elkészülő, Larrabee kódnéven ismert, általános célú, valósidejű ray tracinghez is elegendően erős célprocesszora lehet az első sikeres hardver, azonban a hardver megléte még csak az első lépés. A 3D-s motorokat több év alatt elkészítő programozóknak szemléletváltásra és teljesen új kódokra van szükségük, ráadásul az RT-nél nem alkalmazhatják a raszterezésnél már tökéletesített trükkjeiket. Vagyis iparági összefogásra, egységes szemléletre és szabványokra van szükség.

Linkek:
http://en.wikipedia.org/wiki/Larrabee_(GPU)
http://en.wikipedia.org/wiki/CUDA
http://en.wikipedia.org/wiki/Ray_tracing_(graphics)
http://www.openrt.de/
http://egrigy.web.elte.hu/rendering.doc

RTRT: Messze még a forradalom

Az RTRT a Real Time Ray Tracing rövidítése, és azt tűzte ki céljául, hogy a játékok és egyéb szoftverek realisztikusnak tűnő látványát előállító, trükkökön és érzékcsalódásokon alapuló, poligonos renderelést (raszterezést) felváltsa, hogy a fény és az anyag tényleges interakcióját ray tracinggel kiszámítva valósághű képet alkosson. A ray tracing az egyik legtöbb számítást igénylő, cserébe a valósággal tökéletesen azonos képet készítő algoritmus, ezért egy mai csúcs-GPU erejének is a sokszorosára lesz hozzá szükség. Éppen ezért jó néhány évig még a raszterezés lesz az elsődleges valósidejű 3D-s ábrázolás, és minden valószínűség szerint a hardveres RTRT a ma ismert eljárások egy speciális, új ötvözeteként jelenik majd meg.

A jövő tehát mindenképp az RTRT-é, amit az első hardveres (pl. Intel Larrabee) és szoftveres (pl. NVIDIA CUDA) fejlesztések is mutatnak, de még sokat kell aludni, hogy otthoni PC-nk valósidőben renderelje a Toy Story 4-edik részét. ■

FotoTagger 2.9 ● Segédprogram, ingyenes

A fényképek jók, mert sok apró részletet megörökítenek. Azonban ezeket az apró, ám sokszor fontos dolgokat idővel elfelejtjük, főleg, ha nagyon sok van belőlük. Pedig ezek nélkül a kis plusz infók nélkül könnyen lehet, hogy a fényképet nem is lehet értelmezni, vagy legalábbis a kép nem azt mondja el, amit eredetileg szeretne. A FotoTagger segítségével most minden ilyesfajta gondnak elejét vehetjük.

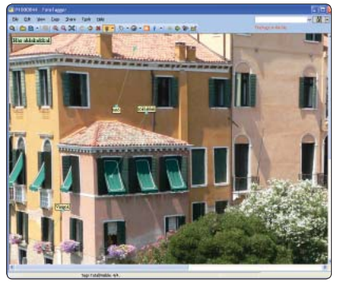

Az alkalmazás nevéből sokan arra következtethetnének, hogy egy olyan programról van szó, amely metaadatokkal segít a képek rendszerezésében. Nos, ez nem így van, a FotoTagger arra jó, hogy az egyes képekre memókat vésünk fel. A módszer egyszerű: be kell illeszteni egy címkét, majd az egérrel a címkétől egy mutatót húzhatunk arra a pontra, amelyhez az információ tartozik. Természetesen a címkéket és a mutatót később újrapozícionálhatjuk. A címkék persze sok infót nem tartalmazhatnak, mert az túl sokat kitakarna a képből.

A címkék természetesen nem égetődnek be alapból a képbe, nem kell attól félni, hogy az eredeti anyag elvész. A *Share/Save Image with Tags…* menüvel viszont permanensen is beégethetjük az infókat.

cp labor

Ajánlott: azoknak, akik a fényképekkel kapcsolatos kis infókra is szeretnének emlékezni

Rendszerkövetelmény: Windows 98/ME/2000/XP/Vista

Tudásszint: ■■■ kezdő

Wallpaper Juggler 2.2 ● Segédprogram, ingyenes

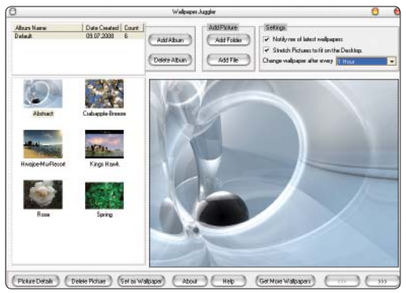

Az asztal hátterének a legtöbb felhasználó egy képet választ. Ugye ismerős az a helyzet, amikor a néhány(tíz) darabra leszűkített kínálatot tovább már nem tudjuk csökkenteni, mert minden képben van valami, ami miatt megérdemelné, hogy háttér legyen?

Nem biztos, hogy kell választanunk! A Wallpaper Juggler segítségével megoldható ugyanis, hogy a háttérképek automatikusan cserélődjenek. A szoftver nem túlságosan bonyolult, viszont minden szükséges funkció megtalálható benne – éppen ezért remekül használható.

A (fény)képeket albumba rendezhetjük, és természetesen nemcsak egy, hanem számtalan albumot készíthetünk. Ez például azért jó, mert lehet kutyás, lehet macskás szettünk, vagy egy harmadik a családtagokkal, egy negyedik fantasy képekkel stb. Minden album tetszőleges számú képet tartalmazhat, a „feltöltési" lehetőségek tehát rugalmasak. Ha ezzel megvagyunk, csupán néhány opciót kell beállítani, és a szoftvert ezután teljesen elfelejthetjük; az alkalmazás képes online is háttereket letölteni, kérhetünk értesítést az újdonságokról.

cp labor

Ajánlott: azoknak, akik szeretik, ha az asztal háttere változatos

Rendszerkövetelmény: 2000/XP/Vista

Tudásszint: ■■■ kezdő

Easy WiFi Radar ● Segédprogram, ingyenes

Főleg a notebook-használóknak lehet hasznos ez a kis program: az Easy WiFi Radar nevéből is adódóan arra használható, hogy felkutassa a közelben található Hot-spotokat. A stílszerűen egy radarra hajazó programablakban a csatlakozási helyek zöld vagy piros pontként jelennek meg, típustól függően. A zöld pontok a nyílt hálózatokat jelzik, azokat, amelyekre jelszó, titkosítás és SSID nélkül felcsatlakozhatunk. A pirossal jelölt pontok esetében jelszóra vagy SSID-re biztosan szükségünk lesz! A hálózatokhoz, ha a program megtalálta, egyetlen kattintással csatlakozhatunk.

A Radar bizonyos fokú automatizációra is képes: ha például zöld zónát talál, arra automatikusan felcsatlakozik – ilyenkor még egyetlen kattintásra sincsen szükség. Sikeres csatlakozás esetén – feltételezve, hogy az internetkapcsolattal internetezni szeretnénk – az alkalmazás elindítja az alapértelmezett webböngészőt, és az alapértelmezett oldalt nyitja meg rajta.

A szoftver az erőforrásokkal viszonylag takarékosan bánik, feltéve, hogy kicsinyítjük a tálcára (a radar animáció számításigényes, ilyenkor a CPU terheltsége akár 8-10% is lehet). Mivel a programot elsősorban hordozható számítógéppel való használatra tervezték, ha nem internetezünk, ajánlott teljesen kikapcsolni, mert így nem fordulhat elő, hogy a szoftver akkor is csatlakozik egy hálózathoz, ha arra éppen nincs szükség.

cp labor

Ajánlott: azoknak, akik egy kattintással szeretnének a WiFi hálózathoz csatlakozni.

Rendszerkövetelmény: 2000/XP/Vista

Tudásszint: ■■■ kezdő

Vista Battery Saver ● Segédprogram, ingyenes

Köztudott, hogy alapbeállítások esetén a Vista nem annyira energiatakarékos, mint mondjuk az XP – ez a laptopot használóknak sok fejfájást okozhat. Pedig számos olyan beállítás létezik, amelyekkel a Vista is barátságosabbá tehető – a felhasználók viszont nem mindig alkalmazzák őket, néha feledékenységből, máskor lustaságból. A Vista Battery Saver önmagában nem váltja meg a világot, de a laptopokhoz mellékelt energiamenedzsment szoftver kiegészítésként nagyon hasznos lehet!

Ez a kis minialkalmazás ugyanis pontosan azokra az apróságokra fókuszál, amelyekkel az átlagfelhasználó nem törődik. A Vista Battery Saver programmal alapvetően az Aero felület, és az Oldalsáv működését szabályozhatjuk, kétféleképpen. Egyrészt beállíthatjuk, hogy ezek (külön-külön, vagy együttesen) kikapcsoljanak, ha a noteszgép akkumulátorról üzemel, másrészt kérhetjük azt is, hogy csak akkor kapcsoljanak ki, ha az akku töltöttsége egy bizonyos, százalékban megadott szint alá csökken. A Windows az Aero ki-, illetve bekacsolásakor egy figyelmeztető üzenetet küld, ezt is kiiktathatjuk, hogy ne zavarjon minket.

Emellett a Batter Saver képes arra is, hogy az energiagazdálkodási profilok között váltson, ha bedugjuk, vagy kihúzzuk a hálózati adaptert.

cp labor

Ajánlott: mindenkinek, aki vistás noteszgépet használ

Rendszerkövetelmény: Windows Vista

Tudásszint: ■■■ kezdő

Cryptext 3.21 ● Segédprogram, ingyenes

Adatok titkosítására bárkinek szüksége lehet. Persze nem ipari mennyiségekben, és nem ipari szintű biztonság mellett. Az otthoni felhasználók igényeit szem előtt tartó megoldás sokféle létezik, az egyszerűséghez viszont talán a Cryptext 3.21 áll a legközelebb. A programot egyetlen kattintással integrálhatjuk a rendszerbe (telepíteni nem is kell), ezután már csak a titkosítással és visszafejtéssel kell foglalkoznunk.

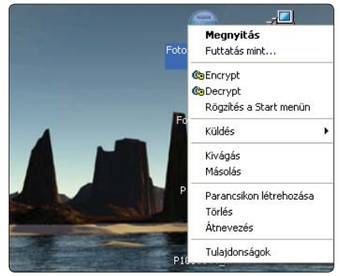

A programot alapvetően nem arra találták ki, hogy nagy mennyiségű fájlon használjuk, ezért igazi kezelőfelülettel nem is rendelkezik. Használatához meg kell keresnünk a titkosítani, vagy visszafejteni kívánt fájlt, és nyomnunk kell rajta egy jobb egérgombot. A helyi menüben az Encrypt paranccsal titkosíthatjuk, a Decrypt paranccsal pedig visszafejthetjük az állományokat.

A jelszó begépelésekor van mód a két opció megváltoztatására is: kérhetjük egyrészt az indítható állományok titkosítását, másrészt megadhatjuk, hogy a jelszó bent maradjon-e a memóriában a következő újraindításig. Ez utóbbi persze nem túl biztonságos, de ha egymás után több fájlt is védeni akarunk, nagyon megkönnyítheti a munkánkat.

cp labor

Ajánlott: azoknak, akik csak néha titkosítanak fájlokat, ám ilyenkor az egyszerűség a fontos

Rendszerkövetelmény: Windows 98/ME/2000/XP

Tudásszint: ■■■ kezdő

IOBit Smart Defrag ● Segédprogram, ingyenes

Köztudott, hogy a Windows beépített töredezettség-mentesítője nem túlságosan optimálisan működik: bár a töredezettséget alapvetően megszűnteti, mindezt nagyon lassan teszi és csupán minimális beállítási lehetőségek mellett. Szerencsére van néhány alkalmazás, amellyel kiválthatjuk; az egyik ilyen a Smart Defrag, amely jelenleg a 6.1-es verziónál jár.

A program villámgyorsan telepíthető és konfigurálható. Kezelőfelülete véleményünk szerint nem túlságosan dizájnos, de cserébe legalább egyszerűen kezelhető. Balra a vezérlőpult található, e mellé került a meghajtó-térkép. A SmartDefrag egyszerre csak egy meghajtóval tud foglalkozni, de a feladatlistán bejelölhetünk több partíciót is, egymás utáni feldolgozásra. A program a fájlokat és mappákat is ráncba szedi, a szabad hellyel azonban nem foglalkozik. Kérésre a Smart Defrag a műveletek befejezte után kikapcsolja a gépet – ez az opció akkor hasznos, ha a töredezettségmentesítést estére halasztjuk.

Részben ezt ellensúlyozandó, a Smart Defrag rezidens programként is képes működni, ilyenkor a töredezettségmentesítést folyamatosan végzi, ha a CPU-használat egy meghatározott szint alatt van.

cp labor

Ajánlott: azoknak, akik szeretnének egy ingyenes töredezettségmentesítőt

Rendszerkövetelmény: Windows 2000/XP/Vista

Tudásszint: ■■■ haladó

Árvadászat mesterfokon

Ár-összehasonlító oldalak

Az ár-összehasonlító oldalak remek lehetőséget kínálnak a spórolásra, ám korántsem tökéletesek. Ha nem vigyázunk, a fantasztikusnak tűnő ajánlatok csak idegeskedést és csalódottságot eredményeznek.

Szerző: **Győri Ferenc**

Akár egy legújabb, épp csak kapható divattermékre vágyunk, akár egy forgalomból már évek óta kivont alkatrészre van szükségünk ódon számítógépünk javításához, két kellemetlenségre mindenképpen fel kell készülnünk. Az első, hogy az ismerős, vagy legalább közeli boltok nagyrészében nem lesz kapható. A második, hogy amint végre sikerül beszereznünk a vágyott terméket, rögtön megpillantjuk egy másik üzletben, olcsóbban. Fenti kellemetlenségektől kímélhetjük meg magunkat, ha egy ár-összehasonlító oldalt használunk. Sajnos azonban ekkor is akadnak boszszúságok. Alapos vizsgálatnak vetettük alá ezen oldalakat, különféle, főként számítástechnikai termékeket keresve, hogy felfedjük csapdáikat.

Fantomtermékek és nulla darabos akciók

Az egyik legnagyobb félelem a jó árak láttán, hogy azok idejét múltak. Valóban rábukkanhatunk néhány rég elavult videokártyára vagy processzorra, még megjelenésük idején aktuális, százezer forintos áron. Ám pont a számítástechnika és szórakoztatóelektronika az a terület, ahol az árak szinte folyamatosan csökkennek, így ha egy bolt nem frissíti árait, úgyis a lista végén kullog a termékeivel.

Talán nem meglepő, hogy az adott VGA-régiség már hónapok (esetleg évek) óta nem is kapható, mint ahogy sajnos a korosabb termékek többségénél is csak korábban felvett adatok adják a hibás találatokat. A forgalomból már rég kivont árucikkek zömére nem is adnak találatot a keresők, de a nevesebb, annak idején népszerű modelleket keresve, egy-egy találat reményt hozhat – ami csak növeli a későbbi csalódottságot. Az egyik első megfizethető ám minőségi szélesvásznú LCD, a Samsung 215TW után kutatva például 3 oldalon is kaptunk egy-egy találatot. Ám a cégekkel felvéve a kapcsolatot hamarosan kiderült, egyikük sem tudja már beszerezni a modellt, akadt, ahol már nem is emlékeztek rá.

Modern, népszerű termékek esetében ugyan ritkán, de akadnak „fals pozitív” eredmények. A cégek többsége ugyan percre aktuális készletnyilvántartó programot használ, de azt nem vezeti ki a netes listájára, így az csak naponta, kétnaponta, vagy akár még ritkábban frissül. Így ha egy termék tényleg keresett (vagy viszonylag keresett, de magas ára miatt keveset tartanak belőle raktáron), már rég hiánycikk lehet, mire elkészül az új lista. Ráadásul a netes adatgyűjtés is ciklikus, bár kétségtelenül gyakoribb, így sokkal kevesebb félreértés forrása. Ám például egy gyanúsan jó árú iPhone 3G-ről hamar kiderült, hogy egyetlen, használt példány került fel a cég kínálatába. A keresőmotor két frissítése között azonban – hiába adták el a telefont szinte azonnal a közzététel után – végig ott virított a találat.

Persze akad cég, amelyik kihasználja ezt az állapotot. Feltűnően jó árat tűntet fel a listáján, amiről a telefonos érdeklődésre hamar kiderül, hogy csak „véletlen elírás”, netán „épp most fogyott el az utolsó darab”, de persze szívesen ad/rendel belőle, csak persze már olyan áron, mint amit a konkurensek többsége kínál. Szerencsére legtöbb oldalon lehet pontozni a kereskedőket, így a nagyszámú pozitív értékelést kapott, tisztességes cégek kellően szembetűnőek.

Apró betűs információk és hiányzó részletek

Az említett iPhone-eset tette nyilvánvalóvá, hogy sok oldal nem különbözteti meg a használt és vadonatúj termékeket, sőt a vállalt garanciaidőket sem. Holott számos esetben az azonnal kiderül, amint a találat adta linket követve betöltődik a termék oldala a forgalmazónál. Más esetekben ott is csak valahol a lista alján szerepel, hogy a cég egy év helyett csupán egy hónapig vállal garanciát a termékre, egy telefonhívás biztosabb.

A hiányzó vagy téves információk egyik frissebb altípusa a multiplatform játékok megfelelő megjelölésének hiánya. A játékprogramok ára ugyanis nagy eltérést mutat mind a PC és a konzolvilág, mind az egyes konzolok között. Így például a frissen megjelent, PC exkluzívnak hitt Spore után kutatva a számos 11 990 és 11 995 forintos találat között szinte világított két 9990 forintos lelet. Az egyik mellé tisztességgel odaírták (és a borítóképből is észrevehető volt), hogy a Nintendo kézi konzolára szánt kiadás, míg a másik inkább egy elővételi akciónak tűnt. Természetesen a link ez alkalommal is Nintendo változathoz vezetett, de az már csak a webshopba ellátogatva derült ki – ahol persze megrendelhettük a PC változatot is, 11 990 forintért.

Ami talán még kellemetlenebb: sok esetben nem kapunk megfelelő információt arról, van-e a termékből raktáron. Ez nem fantomtermékeket jelent, csupán a cégek egyre nagyobb része webshop, amely minimális raktárkészlettel dolgozik, leginkább csak a vásárló megrendelése után szerzi be az árut. Jobb ha előre felkészülünk rá, hogy a szállítási idő ilyen esetekben minimum 1, de sokszor 2-5 nap, különösen, ha a legjobb ár miatt egy távoli város üzletéhez fordulunk. Egzotikusabb egyedekre pedig akár két hetet is várathat egy webshop, ha kedvünkért külföldről hozatja be a terméket.

A szállítási díj – kivéve a komolyabb interkontinentális beszerzések esetén – általában elfogadható, de akadnak cégek, ahol a nyomott árakon elvesztett pénzt a megemelt szállítási díjon hoznák be. Egy háromszázezer forintos LCD tévé esetén ez csak apróbb kellemetlenség (főleg, mivel van cég, ahol ekkora rendelésnél ingyenes a szállítás…), de tízezer vagy húszezer forint körül már összességében ráfizethetünk az addig jónak tűnt üzletre. Ezen a téren is igaz: egy rövid telefon tisztázhat minden kérdést, és tapasztalataink közreadásával javíthatjuk a jobb cégek esélyeit, és ezzel a piacot. ■

Népszerű ár-összehasonlító oldalak

Olcsóbbat

Megbízható keresőoldal, amely néha ugyan téved, de látogatói lelkesen pontozzák a cégeket, és néha a termékekről is találunk rövid értékelést.
www.olcsobbat.hu

arukereso

Hasonlóan megbízható oldal, hasonlóan lelkes és kritikus vásárlókkal. Különlegessége a használt termékek aukciója, ám az egyelőre kissé kaotikus.
www.arukereso.hu

ÁRGÉP
WWW.ARGEP.HU

Tapasztalataink alapján a legjobb kezdőhely, mivel a legtöbb találatot adja, ám éppen ezért több véletlen/szándékosan téves akadhat benne, így nem árt gyanakodni a különösen jó ajánlatok láttán.
www.argep.hu

DEPO
ONLINE PIAC

A nagy veterán, folyamatosan bővíti a termékköreit, ám egyelőre csak a számítástechnikai és a szórakoztatóelektronikai eszközök terén remekel igazán.
www.depo.hu

Érdekességek az interneten

Azokat a legérdekesebb weboldalakat mutatjuk be, amelyekre e hónapban bukkantunk napi több órás internetböngészés eredményeként. Szerző: **Gyarmati László**

Weboldal-ajánló

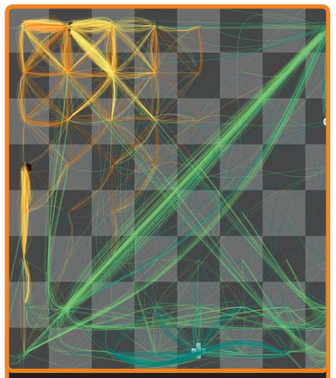

Így kavarognak a számítógép gondolatai

A számítógép gondolatai

Sakkozás közben leshetjük meg a számítógép láthatóvá tett gondolatait. A *Thinking Machines* (*http://turbulence.org/spotlight/thinking/method.html*) fejlesztői 2002-ben készítették el az első változatot, most pedig már a negyedik jelent meg. Az alapötlet nem változott, egy sakkprogram gondolatait jelenítik meg. A jelenlegi Java program látványos, színes vonalakkal mutatja meg, milyen lépéseket elemez éppen a gép. A fejlesztőknek nem az volt a célja, hogy egy mindenkit legyőző sakkprogramot készítsenek, így a hagyományos játékelméleti, több lépést előre elemző stratégiát választották. A felülről látható sakktábla mezőinek hullámzása jelöli, hogy mi következünk lépéssel és a hullámok erőssége arányos pillanatnyi állásnál az egyes bábuk erősségével.

A program leglátványosabb része, amikor a gép elemzi az állást, és sorra veszi a lehetséges lépéseket, illetve a válaszokat, több lépésre előre. Ilyenkor zöld és sárga vonalak mutatják a saját és a gép lehetséges lépéseit. A színek világossága pedig még azt is mutatja, melyik lépések ígérik leginkább a végső győzelmet. A kezdő lépéseknél viszonylag sokat gondolkozik a gép, sok lehetséges lépést vizsgál. A végjátéknál már „letisztultabbak” a komputer gondolatai, gyorsabban tudja megtalálni az optimális megoldást.

A Thinking Machines fejlesztése jelenleg is folyik, az ötös változat terveiben már olyan valódi sakktábla szerepel, amelyen szintén látni lehet majd az elemzett lépéseket. Egy próbajátékot mindenképpen megér, hogy kipróbáljuk ezt a mesterséges intelligenciát.

(Nem) csak nőknek

Az online naptárak korában nem meglepő, hogy a hölgyek több weboldalon is követhetik havi ciklusuk alakulását, aminek nagy szerepe van egészségük megőrzésében, és a családtervezésben is. A weben ahhoz is kaphatnak segítséget, ha befolyásolni szeretnék születendő gyermekük nemét.

A piros és zöld szín egyes naptáraknál ellentétes napokat jelöl

A magyar oldalak közül a *Ciklus.hu* (*www.ciklus.hu*) nyújtja a legtöbb szolgáltatást, amelyek között természetesen központi helyen találhatjuk a menstruációs naptárat. A ciklusok adatainak beállítása után színes kódok jelzik, hogy a következő hónapokban melyek a legtermékenyebb, illetve a legterméketlenebb napok. Az ingyenes regisztráció után elkészíthető naptárból még az is kiolvasható, hogy mely napokon nagyobb a lányok, illetve a fiúk fogantatásának valószínűsége. Az oldal ezen kívül sok hasznos tanácsot és fórumot is kínál.

Akinek csak naptárra van szüksége, és otthonosan mozog az Excel táblázatokban, az a Naptár Portál egyik oldaláról (*http://www.naptarak.com/naptarak_menstruacio.html*) egy olyan számoló táblát tölthet le, aminél csak ki kell választani a ciklus hosszának megfelelő munkalapot, és meg kell adni az utolsó menstruáció időpontját. A megadott adatoknak megfelelően elkészült naptárban a mezők háttérszínei jelölik a fontos időpontokat, és itt is láthatjuk, mikor van nagyobb esélyünk lányra vagy fiúra.

Aki nem szeretne Excellel bajlódni, annak a http://www.calendar.sk/ovulation-calendar-hu.php#content oldalt ajánljuk. Itt egy webes felületen kell beállítani a személyes időpontokat majd egy gombnyomás után láthatjuk az éves menstruációs naptárat.

Persze ezek a naptárak nem magyar „találmányok”, sok külföldi oldalon is találunk hasonló ingyenes szolgáltatást. Ezek közül az Ovulation Calendart (*http://www.ovulation-calendar.net/*) érdemes kiemelni. A naptárgenerálás mellet is sok hasznos tudnivalót találhatnak, főleg azok, akik gyermekre vágynak.

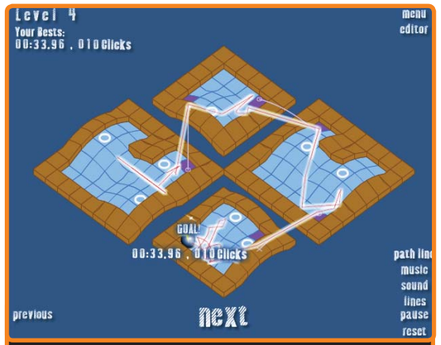

Egy pálya megoldása után láthatjuk, milyen útvonalat járt be a golyó

Tereprendezés

A legnépszerűbb számítógépes játékok nem lélegzetelállító grafikájukkal vagy bonyolultságukkal váltak sikeressé. A titok legtöbbször abban rejlik, hogy a játék során egyre nehezebb feladatokkal kerülünk szembe.

Mivel a kihívásokat mindenki szereti, egy-egy megoldott szint után úgy gondoljuk, biztosan fog sikerülni a következő és a következő és a következő. A *Contour* (*http://www.huragames.com/play-666-Contour.html*) nevű online játékkal is pontosan ez a helyzet. Egyszerű grafika, egyszerű feladat, mégis nehéz abbahagyni. Az egyre bonyolultabb szinteken ugyanazt a problémát kell megoldani: egy golyót kell a játéktáblán a célba, azaz egy lyukba irányítani. Ehhez a tábla felületét kell megváltoztatni. A négyzethálóval borított táblának az a pontja emelkedik meg, ahová az egérrel kattintunk. Több pontot is megjelölhetünk így, ezzel tetszőleges domborzatot alakítunk ki, amin a golyó a gravitáció törvényeit követve gurul, ha ügyesek vagyunk, akkor egészen a célig.

A nehézségek akkor kezdődnek, amikor a játéktáblát falak, árkok és egyéb „tereptárgyak” kezdik tarkítani. Ilyenkor egy rossz domborzatátalakítás után búcsút mondhatunk a golyónknak és kezdhetjük elölről a próbálkozást. Az online játékot bármikor abbahagyhatjuk, az oldal cookie segítségével megjegyzi, melyik szintnél tartottunk, de minden jól megoldott pálya után egy kódot is kapunk, így másik számítógépen is ott folytathatjuk a játékot, ahol abbahagytuk. A 165 szintből álló játék hosszú ideig kitölti üres óráinkat, azonban akinek még ez sem elég, az a szerkesztővel saját pályákat is készíthet magának és ismerőseinek.

Ehhez kevés a helyismeret

A Google térképszolgáltatását nagyon sok hasznos és kevésbé hasznos dologra lehet használni. Egy nemrég indult játékban Földünk egyes pontjait kell megtalálni műholdkép alapján.

A *placeSpotting* (*www.placespotting.com*) meglehetősen egyszerű játék, de ahogy ez az egyszerű játékoknál lenni szokott, megunhatatlan. A feladat mindössze annyi, hogy egy műholdképen látható területet kell megtalálni a Google Maps-en. A játék két ablakot tartalmaz, a felsőben a rögzített kép van, az alsó pedig a szokásos, mozgatható, nagyítható Google térképet tartalmazza. Ezt a térképet kell pontosan olyan helyzetűre és nagyításúra beállítani, ahogy az a felső képen látható. A feladatokat a látogatók készíthetik, így vannak nagyon egyszerűek és nagyon nehezek is. Az Eiffel-tornyot vagy a Big Bent könnyű megtalálni, de egy búzamezőt vagy forgalmas utcaképet gyakorlatilag lehetetlen beazonosítani. Éppen ezért a feladványok elkészítésekor négy segítséget is meg lehet adni, így talán már a kevésbé jellegzetes képeket tartalmazó rejtvényeket is meg lehet oldani.

Egy kis sziget a tenger közepén olyan, mint egy tű a szénakazalban

A helyes megoldást, azaz amikor a két műholdkép azonos, egy nagy zöld felirat megjelenése jelzi. A rejtvények között több szempont szerint lehet válogatni, kipróbálhatjuk tudásunkat a legújabb feladványokkal, vagy azokkal, amiket még senkinek sem sikerült megoldania. A rejtvényeket elküldhetjük ismerőseinknek elektronikus levélben, vagy beszerkeszthetjük weboldalunkba, blogunkba is. Földünk méretei miatt gyakorlatilag végtelen a lehetséges feladatok száma, így mindig újabb és újabb képekkel próbálkozhatunk és akár placeSpotting függővé is válhatunk.

Michael Jackson és Sean Connery találkozása

A számítógépes képszerkesztés egyik leglátványosabb és legmókásabb művelete a morph-ok készítése. Egy weboldalon online kísérletezhetünk híres emberek arcképeinek egymásba csúsztatásával.

A *Morph Thing* (*http://www.morphthing.com*) oldalán még regisztrálni sem kell ahhoz, hogy híres színészek, énekesek arcképét használjuk fel morph-ok készítéséhez. A Morph Thing használatakor mindössze annyi a teendőnk. hogy kiválasztunk két híres embert, és ezek arcképeinek jellegzetes vonásaiból egy új képet készít a program. A felhasználható arcképek közül több szempont szerint választhatunk, megtalálhatjuk a legnépszerűbb és a legújabb fotók gyűjteményét, de névsor szerint is kérhetjük a listát. A két kép kiválasztása után a *Morph!* gombra kattintva azonnal láthatjuk az eredményt. Az oldal igen népszerű, sokan próbálnak érdekes párosításokat, egymásba alakításokat készíteni. A legmulatságosabb morph-okat külön gyűjteményben találjuk meg.

Átalakuló híresség

Aki nem elégszik meg a híresség keresztezésével, az egy ingyenes és gyors regisztráció után saját fényképeit is feltöltheti, a program ezekből is el tudja készíteni az átalakításokat. A híresség képeit ilyenkor is használhatjuk, az egyik kiindulási fotót választhatjuk a weboldal adatbázisából, a másik pedig lehet ismerősünk, rokonunk arcképe. ■

Atlantisz nyomában

Digitális fotósuli

Sorozatunkban előző részében a Photoshop segítségével vízzel árasztottunk el egy völgyet, míg mostani bemutatónkban a víz alá merülünk, és megmutatjuk, miként építhetjük fel saját Atlantiszunkat.

Szerző: **Szincsák László**

1 A kép kiválasztása Feladatunkban egy tenger alá merült épületet szeretnénk megalkotni, amelyen látszódik a víz okozta pusztulás nyoma. Ezért kiindulásnak olyan képet keresünk, amely meglehetősen romos állapotban van. Erre kiválóan alkalmasak az ókori emlékekről készült fotók. Itt most egy impozáns oszlopsort választottunk, amelynek még van realitása is, hogy valaha a víz alatt volt. Első lépésben alkossuk meg a kék, színátmenetes hátterünket, amelyet a *Gradient* eszköz segítségével készítünk el egy világosabb kék és egy sötétebb kék felhasználásával. Értelemszerűen alul sötétebb, felül világosabb színt használunk. Egy következő rétegre a *Brush Tool* (ecset) eszközzel alkossuk meg a tenger felszínéről beérkező fénysugár alapját. Itt a kép felső szegélyén alkossunk egy íves területet, finoman mozgatva az ecsetet.

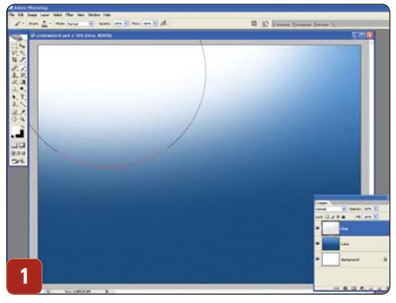

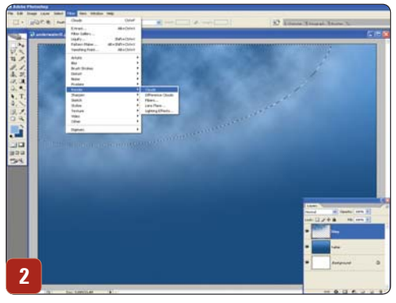

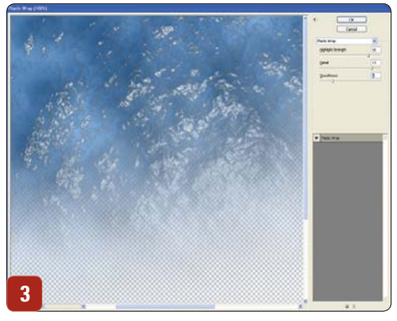

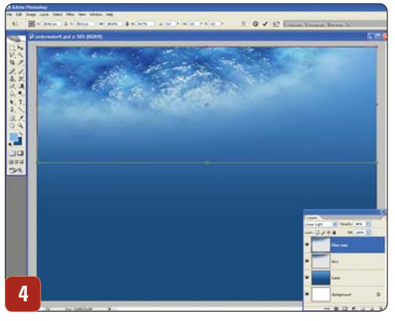

2 Felszínről érkező fény elkészítése A víz felszínén keresztül érkező fénysugár általában nem egységes, hiszen a víz folyamatos mozgása révén hullámzik. Ezt próbáljuk meg mi is imitálni. Az előbb megalkotott rétegünkön a CTRL gomb nyomva tartása mellett kattintsunk a Layer panel kis ikonjára. Így szelektáljuk a területet, amelyen a *Filter/Render/Clouds* szűrőt alkalmazzuk, a két alap kék színünkkel. Így egy foltos területet kaptunk, amely még nem igazán vízszerű.

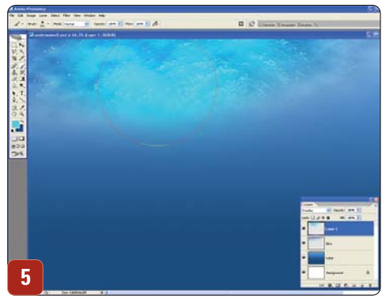

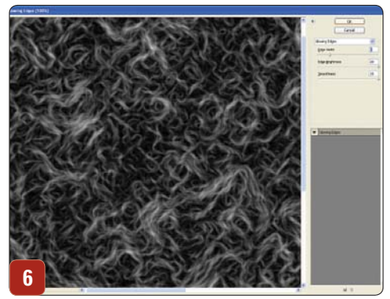

3 Tegyük térbelivé a hullámokat Következő lépésben megpróbáljuk a foltos területünket térbelivé alakítani a *Filter/Artistic/Plastic Wrap* szűrő segítségével. Itt a *Highlight* értéket célszerű a maximum közelébe tolni, míg a *Detail*, részletek nagyságát a képünk pixelmérete határozza meg. Nagyobb képhez jobb nagyobb értéket alkalmazni, különben aránytalanul kicsik lehetnek majd a hullámaink.

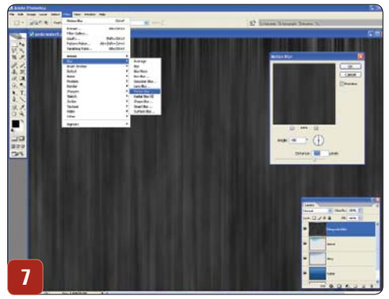

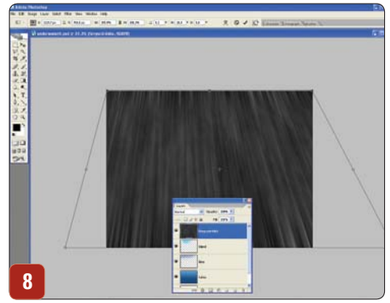

4 Hullámtorzítás A hullámunk rétegtulajdonságát váltsuk át *Linear Light*-ra, így élettel teltebb színeket kapunk, és a hullámok is jobban kiemelkednek. A réteg átlátszóságát érdemes 50% körüli értékre beállítani, hogy minél jobban illeszkedjen a környezethez. A perspektíva miatt pedig az *Edit/Transform* (Ctrl+T) parancs segítségével függőlegesen összenyomjuk hullámainkat.

5 Plusz fény a hullámon A víz alól a beszűrődő fénynyalábot egy foltban általában sokkal intenzívebbnek látjuk. Ezért egy új rétegen, világoskék árnyalattal egy foltot festünk, amelyet a radír eszközzel ellipszisformára igazítunk. A réteg áttűnését pedig *Overlay*-re állítjuk. Így a felszíni csillogás kezd egyre élethűbbé válni. Egy újabb rétegen most egy kisebb foltot alkossunk fehérrel, amely a vízfelszínen keresztül megjelenő napkorongot fogja szimbolizálni.

6 Fénysugarak a vízben A vízben lebegő apró részecskék a fény hatására fénysugarakat rajzolnak. Ez olyan látványos elem a vízben, hogy mi sem hagyhatjuk ki alkalmazását. Egy új rétegen először alkalmazzuk a *Filter/Render/Clouds* szűrőt. Így megkapjuk a már jól ismert felhőszerű foltjainkat. Ezután a *Stylise/Glowing Edge* szűrővel egy kicsit kiemeljük a foltok éleit.

7 Kiegyenesítjük a hullámokat A mostani alakzatunk még nem tűnik egyenes vonalak sokaságának. Ezért a *Filter/Blur/Motion Blur* szűrő segítségével a függőleges irányban elmossuk, és egy fénysugárcsóvát alkottunk.

8 Térbelivé tesszük a fénysugarainkat Ezt leginkább úgy érhetjük el, hogy az *Edit/Transform/Distort* parancs segítségével, a sarokban megjelenő kis négyzeteket a CTRL gomb nyomva tartása mellett hozzáigazítjuk a felszínen megjelenő fényfoltunkhoz. A fénysugarak még mindig fekete alapon vannak, ezért a réteg átlátszóságát állítsuk *Color Dodge*-ra, és máris csak a fehér fénysugaraink fognak látszódni.

9 Építkezzünk a víz alatt Most következik a víz alatti épületünk elkészítése. Szerencsére a háttere eléggé egységes, ezért alkalmazhatjuk a varázspálca eszközt a kiválasztására. Egy *Copy-Paste* parancs segítségével új rétegre helyezzük a hátterétől megszabadított oszlopainkat.

10 Víz alatti színek az oszlopoknak Az oszlopok természetes fényben lettek fotózva, ezért nem illeszkednek a víz alatti világba. Most korrigáljuk őket. Másoljuk le az eredeti oszlopainkat egy új rétegre. Az *Image/Adjustment/Hue-Saturation* párbeszédablakban beikszeljük a *Colorize* opciót, és a csúszkák segítségével közelítünk a hátterünk által meghatározott színvilághoz.

11 Mélyítsük a színeket A megjelenő oszlopok színe már hasonlít a háttérhez, de még nem valóságszerű teljesen. A vízben a mélység növekedésével a színek egyre sötétebbek lesznek, ezért erősítenünk kell ezeket a hatásokat a rétegáttűnések segítségével. A felső réteg áttűnését *Multiply*-ra, míg az alsó eredeti rétegét *Color Dodge* beállításra változtatjuk. Oszlopaink azonnal életszerűbbé váltak.

12 Fény az oszlopsor előtt A valóságban a fénysugarak hatására a tenger fene-

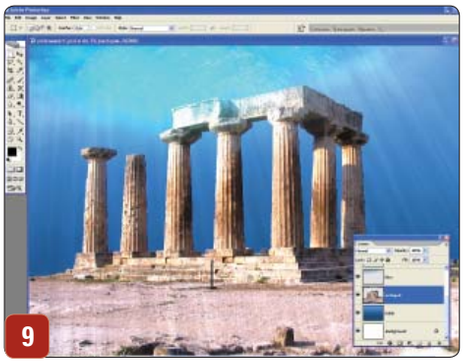
9

10

11

12

kén kellene látszódnia egy világosabb fénysávnak. Ezt a felső fényfolt segítségével alkotjuk meg, amelyet elsőre duplikálunk, majd a széleit a *Select/Feather* parancs segítségével elmossuk. A réteg áttűnését *Color Dodge*-ra állítjuk, és a nem kívánatos részeket a radír eszköz segítségével finoman eltávolítjuk.

13 Hal a vízben Mit ér a tenger halak nélkül? Hiányérzetünk van, az biztos. Ezért keressünk valamilyen számunkra szimpatikus, csapatban élő hal képét. Ebből az egyetlen halból fogjuk megalkotni halrajunkat, amely átúszik az oszlopok között. Természetesen bármilyen halat odailleszthetünk, csak figyeljünk oda méretére és színére. A halat rajzoljuk körbe a Lasso szelektáló eszközzel, majd helyezzük egy új rétegre, és mentsük el .PSD formátumba.

14 Tömegben az erő A legtöbb hal rajokban él, ezért nekünk nagyon sokszor kellene lemásolnunk őket, majd egyenként pozícionálni az oszlopok között. Szerencsére a Photoshop a segítségünkre siet, az ecsetekhez illeszthető, mintázatkészítő eszközével. Nyissuk meg az előbb elkészített hal.PSD-nket, majd az első lépésben az *Edit/Define Brush Preset…* ablakban adjunk nevet az elkészítendő ecsetünknek. Ezután keressük ki a Windows ablakok közül a *Brushes* párbeszédablakot, ahol majd tetszőlegesen beállíthatjuk a halakat szóró ecsetünk szinte minden paraméterét. A *Brush Tip Shape* mező bal oldali mezőjében ikszeljük be a *Shape Dynamics*, a *Scattering*, a *Color Dynamics*, valamint a *Smothing* mezőket. Ezeket kiválasztva a jobb oldalon megjelenik a hozzá kapcsolódó párbeszédablak, ahol tetszőlegesen állíthatjuk a rajzolandó halaink méreteloszlását, egymástól való távolságát és akár az „úszásirányát” is.

15 Megjelent a halraj Utolsó lépésben az elkészített ecset segítségével, egy új rétegen mozgassuk az egeret, és figyeljük a megjelenő halrajunkat. Érdemes gyakorolni a rajzolást, és akinek van rajztáblája, az a nyomástól függően is beállíthatja a rajzolást. Végezetül a halak színezetén is módosíthatunk, ha szükséges az *Image/Adjustment/Hue-Saturation* párbeszédablakban. A fénycsóvából kiúszó halraj a sötétségbe vész, ezért a széleken érdemes a háttérbe mosni őket. Ugyanígy a szélső oszlopokon is érdemes egy kis lágyítást alkalmazni a radír eszközzel, vagy egy korábban már bemutatott maszkcsatorna alkalmazásával. ■

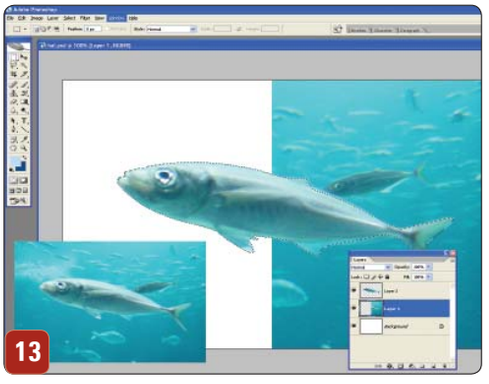
13

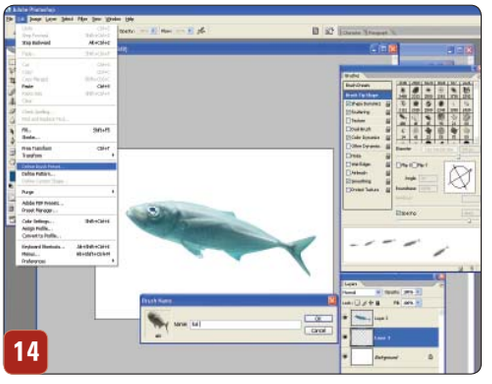
14

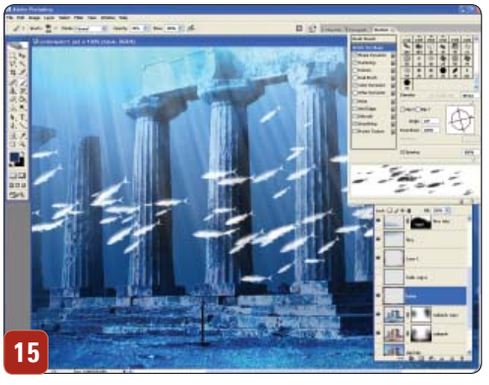
15

16